

BIBLIOTHECA BOTANICA
JOOP SCHAMINEE
BOEKEN

R-0048

Lijst van publikaties over het Waddengebied

List of publications on the Wadden region

Liste von Veröffentlichungen über das Wattengebiet

samengesteld door

M. Boekschoten

Rijksinstituut voor Natuurbeheer

Leersum

1975

E-340975

Voorwoord

In het groeiend besef van de onvervangbaarheid van de Wadden als natuurgebied werd in september 1965 door een aantal Nederlandse biologen, fysisch-geografen en oceanografen de Werkgroep Waddengebied gevormd onder voorzitterschap van Dr. J. Verwey. Eén van de taken die deze werkgroep zich stelde was het samenstellen van een overzicht van de beschikbare documentatie over het totale Waddengebied, dus inclusief het Duitse en Deense gedeelte, met alle schiereilanden en kustgebieden, uitgezonderd het rotseiland Helgoland.

Twee leden van de werkgroep, C. Swennen en Dr. V. Westhoff, hadden reeds een aantal titels verzameld, toen kort daarna aan Mw. M. Boekschoten door het Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud (R.I.V.O.N.) opdracht werd gegeven dit literatuuroverzicht samen te stellen.

Uitgangspunt hierbij was het documentatiesysteem van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (toen nog R.I.V.O.N.); van de daarin gevonden publikaties werden ook de literatuurverwijzingen nagegaan. Alleen wanneer de publikaties achterhaald konden worden was het mogelijk deze literatuurverwijzingen te verifiëren en aan te vullen. Wat de vermelde titels betreft kan geen enkele aanspraak op volledigheid gemaakt worden.

De lijst vermeldt behalve boeken, tijdschriftartikelen en rapporten ook enige brochures, folders en dergelijk materiaal. De nadruk lag op het Nederlandse Waddengebied; aan de literatuur over het Duitse en Deense gedeelte werd minder aandacht besteed. Het merendeel van de opgegeven geschriften werd gepubliceerd in de periode van ± 1850 tot ± 1972. De criteria voor het opnemen van een publikatie zijn zeer ruim gesteld. Maatgevend daarbij waren biologische en (natuur)historische feiten, zowel het water als het land betreffend; in tweede instantie de relatie van het gebied tot recreatie, planologie en cultuurtechniek. Ook minder belangrijke artikelen met duidelijke vermelding van planten of dieren zijn opgenomen.

Om het gebruik van deze literatuurlijst te vergemakkelijken is er een globale indeling naar onderwerp gemaakt. Doorgaans is een publikatie in maar één onderwerprubriek geplaatst.

Enige tijdschriften waarvan een groter of kleiner aantal jaargangen op Waddenartikelen is doorgenomen vindt men achter in dit geschrift vermeld; tevens is daar een lijst van Waddeneilanden opgenomen.

Onze erkentelijkheid voor de uitgebreide hulp die door velen is geboden dient hier uitdrukkelijk vermeld te worden.

Preface

In 1965 a number of Dutch biologists, physical geographers and oceanographers who were becoming more and more aware that the Wadden region is an irreplaceable natural region, formed the Wadden Region Working Group under the chairmanship of Dr. J. Verwey. One of the tasks the working party set itself was to make a survey of the available documentation on the whole Wadden region, including the German and Danish parts, with all its peninsulas and coastal areas except the rocky island of Heligoland.

Two members of the working group, C. Swennen and Dr. V. Westhoff, already had compiled several titles, when Miss M. Boekschoten was charged shortly after by the then National Institute for Field Biological Research for the Conservation of Nature (RIVON) to make this survey.

The titles were initially collected from the documentation system of the RIVON (now the Research Institute for Nature Management, RIN); literature references found in these publications were also included. Only when the publications could be traced, we were able to verify and complete these literature references; we do not claim that our list of titles is in any way complete.

Besides books, magazine articles and reports, the list includes some brochures, leaflets etc. The emphasis is on the Dutch part of the Wadden, the list of literature on the German and Danish parts being less extensive. Most of the writings were published between 1850 and 1972. Very broad criteria were applied for including publications. The main conditions were that they should contain biological and historical facts; data about recreation, planning, and land and water management were a secondary consideration. Minor articles making mention of particular fauna and flora elements were also included.

To make the literature list easier to use the works have been divided roughly according to subject. Each publication is usually to be found under one heading only. Several periodicals which we have gone through for Wadden articles, in some cases for a number of years, are listed at the end of this publication, together with a list of the Wadden islands.

Our gratitude for the extensive help rendered by many should be emphatically expressed here.

Vorwort

In dem wachsenden Bewusstsein, dass das Watt als Naturgebiet unersetzlich ist, wurde im September 1965 von einer Reihe niederländischer Biologen, Physiogeographen und Ozeanographen die Arbeitsgruppe Wattengebiet gebildet; sie wird von Dr. J. Verwey geleitet.

Eine der Aufgaben dieser Arbeitsgruppe war die Zusammenstellung einer Übersicht über die verfügbare Dokumentation über das gesamte Wattengebiet, also einschliesslich des deutschen und dänischen Teils mit allen Halbinseln und Küstengebieten, die Felseninsel Helgoland ausgenommen.

Zwei Mitglieder der Arbeitsgruppe, C. Swennen und Dr. V. Westhoff, hatten schon einige Titel gesammelt, als kurze Zeit später das damalige Staatliche Institut für ökologische Grundlagenforschung auf dem Gebiet des Naturschutzes (RIVON) Fräulein M. Boekschoten den Auftrag erteilte diese Literaturübersicht zusammenzustellen.

Ausgangspunkt war das Dokumentationssystem der RIVON-Organisation (heute: Institut für Naturbewirtschaftung = Rijksinstituut voor Natuurbeheer / RIN).

Auch den Literaturhinweisen in den erfassten Veröffentlichungen wurde nachgegangen. Nach Einsichtnahme in die Veröffentlichungen wurden ihre bibliographischen Daten überprüft und ergänzt. Die Titelliste erhebt jedoch keinen Anspruch auf Vollständigkeit.

Die Liste führt neben Büchern, Zeitschriftenartikeln und Berichten auch verschiedene Broschüren und ähnliches Material auf, wobei das niederländische Wattengebiet im Vordergrund steht; die Literatur über das deutsche und dänische Wattengebiet ist weniger gründlich bearbeitet worden. Der Grossteil der aufgelisteten Veröffentlichungen erschien zwischen 1850 und 1972. Die Kriterien für die Aufnahme einer Veröffentlichung sind sehr weit gefasst. Entscheidend waren biologische und (natur)geschichtliche Tatsachen hinsichtlich des Wassers und des Landes; ferner die Aspekte der Erholung, Raumordnung und Kulturtechnik in diesem Gebiet. Auch weniger wichtige Artikel mit genauen Angaben über Pflanzen und Tiere wurden aufgenommen.

Um die Benutzung der Literaturliste zu erleichtern, wurde eine globale Einteilung nach Themen vorgenommen. Jede Veröffentlichung ist meistens nur einmal aufgeführt. Am Ende dieser Veröffentlichung werden einige Zeitschriften genannt, von denen eine kleinere bzw. grössere Anzahl Jahrgänge auf Artikel über das Wattengebiet durchgesehen wurde; ferner ist eine Liste der Watteninseln beigelegt.

Unsere Erkenntlichkeit für die von vielen geleistete ausführliche Hilfe soll hier nachdrücklich erwähnt werden.

INHOUD / CONTENTS / INHALT

Voorwoord / Preface / Vorwort	1 - 3
Inhoud / Contents/ Inhalt	4
Titels van publikaties over: / Titles of publications concerning: / Titel von Publikationen über:	
1. <u>Hydrografie, hydrologie, afvalwater, ontwatering, verzilting, stormvloeden / Hydrography, hydrology, waste water, drainage, salination, stormfloods / Hydrographie, Hydrologie, Abwasser, Entwässerung, Versalzung, Sturmflute</u>	9
1.1 Algemeen / General / Allgemein	9
1.2 Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watten	9
1.3 Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watten	12
1.4 Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watten	14
2. <u>Geologie, geomorfologie, klimaat, paleontologie, petrologie / Geology, geomorphology, climate, paleontology, petrology / Geologie, Geomorphologie, Klima, Paläontologie, Petrologie</u>	15
2.1 Algemeen / General / Allgemein	15
2.2 Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watten	15
2.2.1 Algemeen / General / Allgemein	15
2.2.2 Waddenzee / Wadden sea / Wattenmeer	17
2.2.3 Waddeneilanden / Wadden islands / Watteninseln	20
2.2.4 Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	22
2.3 Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watten	23
2.3.1 Algemeen / General / Allgemein	23
2.3.2 Zee / Sea / Meer	24
2.3.3 Eilanden / Islands / Inseln	28
2.3.4 Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	32
2.4 Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watten	32
2.4.1 Algemeen / General / Allgemein	32
2.4.2 Zee / Sea / Meer	32
2.4.3 Eilanden / Islands / Inseln	33
2.4.4 Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	33
3. <u>Flora en vegetatie / Flora and vegetation / Flora und Vegetation</u>	33
3.1 Algemeen / General / Allgemein	33
3.2 Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watten	34
3.2.1 Algemeen / General / Allgemein	34
3.2.2 Balgzand, Wieringen	38
3.2.3 Friese kust / Frisian coast / Friesische Küste	38
3.2.4 Lauwerszee	39

3.2.5	Groningse kust / Groningen coast / Groninger Küste	39
3.2.6	Eems, Dollard	39
3.2.7	Texel	39
3.2.8	Vlieland	40
3.2.9	Griend	41
3.2.10	Terschelling	41
3.2.11	Ameland	46
3.2.12	Schiermonnikoog	47
3.2.13	Rottumerplaat	48
3.2.14	Rottumeroog	48
3.3	Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watte	48
3.3.1	Algemeen / General / Allgemein	48
3.3.2	Oostfrieze eilanden / East-Frisian islands / Ost Friesische Inseln	52
3.3.3	Halligen	56
3.3.4	Noordfrieze eilanden / North-Frisian islands / Nord Friesische Inseln	57
3.3.5	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	60
3.4	Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watte	60
3.4.1	Algemeen / General / Allgemein	60
3.4.2	Eilanden / Islands / Inseln	61
3.4.3	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	61
4.	<u>Vogels / Birds / Vögel</u>	62
4.1	Algemeen / General / Allgemein	62
4.2	Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watte	62
4.2.1	Algemeen, Stookolie / General, oil pollution / Allgemein, Öl- verschmutzung	62
4.2.2	Balgzand, Wieringen	69
4.2.3	Frieze kust / Frisian coast / Friesische Küste	70
4.2.4	Lauwerszee	70
4.2.5	Groningse kust / Groningen coast / Groninger Küste	70
4.2.6	Eems, Dollard	71
4.2.7	Texel	71
4.2.8	Vlieland	77
4.2.9	Griend	79
4.2.10	Terschelling	80
4.2.11	Ameland	83
4.2.12	Engelsmanplaat	84
4.2.13	Schiermonnikoog	84
4.2.14	Rottumeroog en -plaat	87

4.3	Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watten	89
4.3.1	Algemeen / General / Allgemein	89
4.3.2	Oostfrieze eilanden / East Frisian islands / Ost Friesische	95
4.3.3	Halligen	Inseln 103
4.3.4	Noordfrieze eilanden / North Frisian islands / Nord Friesische	Inseln 103
4.3.5	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	109
4.4	Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watten	110
4.4.1	Algemeen / General / Allgemein	110
4.4.2	Eilanden / Islands / Inseln	111
4.4.3	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	112
5.	<u>Dieren (met uitzondering van vogels) / Animals (birds excepted) / Tiere (Vögel ausgenommen)</u>	113
5.1	Mariene fauna / Marine fauna / Marine Fauna	113
5.1.1	Algemeen / General / Allgemein	113
5.1.2	Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watten	113
5.1.2.1	Grote Zoogdieren / Large mammals / Grosse Säugetiere	113
5.1.2.2	Mollusken / Molluscs / Molluske	114
5.1.2.3	Overige dieren / Other animals / Übrige Tiere	117
5.1.3	Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watten	120
5.1.3.1	Algemeen / General / Allgemein	120
5.1.3.2	Grote zoogdieren / Large mammals / Grosse Säugetiere	120
5.1.3.3	Mollusken / Molluscs / Molluske	120
5.1.3.4	Overige dieren / Other animals / Übrige Tiere	121
5.1.4	Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watten	124
5.2	Terrestrische fauna / Terrestrial fauna / Terrestrische Fauna	126
5.2.1	Algemeen / General / Allgemein	126
5.2.2.	Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watten	126
5.2.2.1	Algemeen / General / Allgemein	126
5.2.2.2	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	127
5.2.2.3	Eilanden algemeen / Islands generally / Inseln im Allge- meinen	127
5.2.2.4	Wieringen, Griend	128
5.2.2.5	Texel	128
5.2.2.6	Vlieland	130
5.2.2.7	Terschelling	131
5.2.2.8	Ameland	133
5.2.2.9	Schiermonnikoog	134
5.2.2.10	Rottumerplaat, -oog	135

5.2.3	Duitse Wadden en kustgebieden / German Wadden and coastal areas / Deutsche Watte und Küstengebiete	135
5.2.3.1	Oostfrieze eilanden / East Frisian islands / Ost Friesische Inseln	137
5.2.3.2	Halligen	139
5.2.3.3	Noordfrieze eilanden / North Frisian islands / Nord Friesische Inseln	139
5.2.4	Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watte	141
6.	<u>Recreatie / Recreation / Erholung</u>	142
7.	<u>Historie / History / Geschichte</u>	144
7.1	Algemeen / General / Allgemein	144
7.2	Nederland / The Netherlands / Die Niederlande	144
7.3	Duitsland / Germany / Deutschland	145
8.	<u>Waterstaatkundige werken, exploitatie, streekplannen / Civil engineering works, exploitation, country planning / Wasserwirtschaftliche Werke, Betrieb, Landesplanung</u>	148
8.1	Waterstaatkundige werken / Civil engineering works / Wasserwirtschaftliche Werke	148
8.1.1	Algemeen / General / Allgemein	148
8.1.2	Nederland / The Netherlands / Die Niederlande	148
8.1.3	Duitsland / Germany / Deutschland	156
8.1.4	Denemarken / Denmark / Dänemark	158
8.2	Exploitatie / Exploitation / Betrieb	159
8.3	Streekplannen / Country planning / Landesplanung	160
9.	<u>Diversen / Miscellaneous / Verschiedenes</u>	161
9.1	Algemeen / General / Allgemein	161
9.2	Nederlandse Wadden / Dutch Wadden / Niederländische Watte	161
9.2.1	Algemeen / General / Allgemein	161
9.2.2	Balgzand, Wieringen	167
9.2.3	Frieze kust / Frisian coast / Friesische Küste	167
9.2.4	Lauwerszee	167
9.2.5	Eems-Dollard	167
9.2.6	Texel	167
9.2.7	Vlieland	169
9.2.8	Griend	170
9.2.9	Terschelling	171
9.2.10	Ameland	173

9.2.11	Schiermonnikoog	174
9.2.12	Rottumeroog en -plaat	176
9.3	Duitse Wadden / German Wadden / Deutsche Watten	176
9.3.1	Algemeen / General / Allgemein	176
9.3.2	Oostfrieze eilanden / East Frisian islands / Ost Friesische Inseln	178
9.3.3	Halligen	180
9.3.4	Noordfrieze eilanden / North Frisian islands / Nord Friesische Inseln	182
9.3.5	Kustgebieden / Coastal areas / Küstengebiete	185
9.4	Deense Wadden / Danish Wadden / Dänische Watten	187
9.4.1	Algemeen / General / Allgemein	187
9.4.2	Eilanden / Islands / Inseln	187

Lijst van tijdschriften die op Waddenartikelen zijn doorgenomen / List of periodicals gone through for Wadden-articles / Liste von Zeitschriften in welchen nach Watten-Aufsätzen gesucht wurde	188
---	-----

Lijst van Waddeneilanden / List of Wadden islands / Liste von Watten Inseln	191
--	-----

Overzichtskaart Waddeneilanden

1. Hydrografie, hydrologie, afvalwater, ontwatering, verzilting, stormvloeden.

1.1. Algemeen

- Dorrestein,R. 1960. On the distribution of salinity and of some other properties of the water in the Ems-estuary.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen.,Geol. Ser. XIX,p.43-74.
- Dorrestein,R., and L.Otto. 1960. On the mixing and flushing of the water in the Ems-estuary.
Verh.Kon.Ned.Geol. Mijnb.Gen.Geol., Ser. XIX, p.83-102
- Heitmans,H. Die Flut.
- Kinne,O. 1968. Internationales Symposium biologische und hydrografische Probleme der Wasserverunreinigung in der Nordsee und angrenzenden Gewässer.
Helgoländer wiss. Meeresunters. 17. 530 p.
- Meyer,H. 1962. Die grosse Flut.
- Stojan,E.W. 1971. Die Verunreinigung der Nordsee.
In: Umweltschutz in Sl.Holstein.Kiel.
- Voorthuysen,J.H.van 1960. Das Ems-estuarium (Nordsee).
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnbouw. Genootsch. XIX, p.149-172

1.2. Nederlandse Wadden

- De afwatering door de afgesloten Lauwerszee. Dienst Landaanwinning Lauwerszeewerken, nota nr. 12 december 1960
- Bakker,J.P. 1954. Relative sea-level changes in Northwest-Friesland since prehistoric times.
Geol.Mijnb. Den Haag
- Beekman,A.A. 1948. De wateren van Nederland.
Nijhoff, Den Haag
- Beukeboom, Th.J. 1970. De hydrologie van Schiermonnikoog.
Verslag van een onderzoek naar de waterhuishouding van het Waddeneiland Schiermonnikoog.
Inst. voor Aardw.,V.U. Amsterdam
- Bleuse,A.,P.Muller en A.Wentel. 1702. Bericht en sentiment op eenige voorgeslagen pointen, conserneerende het vernauwen der zeegaten van Texel, het Eyerland en West-Vlieland, dato den 27 Juny 1702. (Rijksarch.Haarlem, port.301 No.51)
- Bon,J., en B.Vrijhof. 1958. De landbouwwaterhuishouding in de provincie Groningen.
Comm.Onderz.Landbouwwaterhuish.Nederland-TNO. Rapp. 2
- Bremer,J.T. 1957. De zeegaten vanaf de Zijpe tot Eierland. Scriptie G.U.A'dam
- Burgt,J.H.van der. 1936. Veranderingen in den zeebodem van het zeegat van het Vlie en in de kustlijn der Waddeneilanden Vlieland en Terschelling. Tijds.Kon.Ned. Aardr.Gen.(2) 53, p. 537-546 of 802-823
- Coster,H.D., en H.Kallinga,C.van den Hoek en T.Knoop 1970.
Afvalwaterprobleem noordoost Nederland.
Publikatie NJN.
- Duursma,E.K. 1961. Dissolved organic carbon, nitrogen and phosphorus in the sea. Hfdst. II, 1:Investigations dutch Waddensea and lightvessel"Texel".
Neth.Journal Sea Research I, 1/2 p.21-43
- Eggink,H.J. 1965. Het estuarium als ontvangend water van grote hoeveelheden afvalstoffen. 144 pp. Med. RIZA,2. (Water 51.11.:222-229. 12:
- Eggink,H.J. 1967. De afvoer van afvalwater naar zee: Lozing op estuaria. p.242-248.
Enkele waargenomen veranderingen in het geulenstelsel benoorden den afsluitdijk.
Driem.Ber.betreffende de Zuiderzee 16 p.4-10
- Essink,K. 1971. Vervuiling in de oostelijke Waddenzee onder invloed van de persleiding vanuit Hoogkerk. p. 17-22, Meded.Hydro.Ver. V.1.
- Fockema Andreae,S.J. 1950. Studiën over Waterschapsgeschiedenis VI Oost Groningen. Leiden 1950.
- Gerritsen,F. 1954. De waterbeweging in de Waddenzee.
De Ingenieur; bouw-en waterkunde 66,14. 145-B154. (III Water 55.5.5.'71:265-266
- De Groningse smeerpip - meningen en commentaren. I Water 55. II Water 55.4.'71 213.
- Groot,S.J.de, en H.Postma 1968. The oxygen content of the Waddensea.
Neth.Journal of Sea Research 4,1 p.1-10

- Hoek, C. van der 1970. Afvalwater problemen Noord-Oost Nederland. Biologische aspecten.
Stencil.
- Hoeve, J. ter 1963. Een samengaan van waterwinning en verminderde oppervlakte ontwatering in natuurgebieden op Texel en Terschelling.
Water 47, 25 p.347-7
- Hoeve, J. ter 1963. De waterstanden in en om de mokslootvallei op Texel na 6 jaar waterwinning.
Intern rapport SBB. 6 pp+ 10 bijl.
- Jansen, J.H. 1968. Nota over de gevolgen voor de waterkwaliteit van de afvoer van het industriële afvalwater vanuit de veenkoloniën en enkele aard-appelmeelfabrieken uit Drenthe en Overijssel naar de Eems.
Rijksinst. Zuivering Afvalwater Rapport. 8pp.
- Kamps, L.F. 1957. Over het zuurstofgehalte van het oppervlaktewater in het Eems - Dollartgebied in de periode augustus 1955-januari 1957.
Rijkswaterstaat, Rapport Eems-Dollartgebied I
- Kamps, L.F., Dorrestein, R. and Otto, L., 1960. Note on the annual variation of salinity, temperature and oxygen content in the Ems-Estuary.
Verh. Kon. Ned. Geol. Mijnb. Gen., Geol. Ser., XIX, p. 75-81.
- Koolhaas, J.F. en B. Vrijhof 1958. De landbouwwaterhuishouding in de provincie Friesland. + 5 kaarten
Rapp. 3, Comm. Onderz. Landbouwwaterhuishouding Ned. TNO. 151 pp.
- +> Korringa, P. 1967. Invloeden van afvalwater naar zee op het biologisch milieu I.
Waddenbulletin 2, 5 p.12-15
- Korringa, P. 1967. Invloeden van afvoer van afvalwater naar zee op het biologisch milieu II.
Waddenbulletin 2, 6 p.24.
- *> Onderzoek naar het materiaaltransport ter plaatse van het Amelandertijd.
Rijkswaterstaat Studiegroep dam Ameland. 2. interim rapport 1969.
- Opgaven bij 't college ingekomen betreffende de door de loodsen gedane peilingen van de zeegaten tusschen Vlieland en Terschelling.
Archief van Pilotage. 1741-1745, 1777-1779, 1781-1794. RArch. Haarlem.
- De oplossing van het afvalwater in de veenkoloniën.
Ver. Milieubeheer Noord-Nederland. Groningen 1970.
- Otto, J.P. 1971. Plankton en zoutgehalte in het Lauwersmeer.
Vanellus XXIV, 2 ook in: onze zoetwatervisserij 64.6 p.28-33.
- Postma, H. 1950. The distribution of temperature and salinity in Wadden Sea.
Wadden Symposium. Tijdschr. Kon. Ned. Aard. Gen. 67 p. 34-42.
- Postma, H. en J. Verweij 1950. Resultaten van hydrografisch onderzoek in de Waddenzee.
Waddensymposium. Tijdschr. Kon. Ned. Aard. Gen. 67 p.3-33
- Postma, H. 1954. Hydrography of the Dutch Waddensea.
A study of the relations between water movement, the transport of suspended materials and the production of organic matter.
Arch. Neerl. Zool. 10 (4) p.405-511. Diss.
- Postma, H. 1966. The cycle of nitrogen in the Wadden Sea and adjacent area.
Neth. Jrnl. Sea Research 3, 2 p.186-221.
- Rapport inzake een geohydrologisch onderzoek van het duingebied tussen strandpaal 18 en 19 bezuiden de Koog (Texel) 5 bijl.
Stencil Rijksinst. Drinkwatervoorziening 1941. 15 pp.
- Ribbius, F.J. 1962. Lozing van afvalwater in zee. Nederlandse ervaringen en gedachten.
Water Bodem Lucht 52. p.51-75.
- Rooijen, C. van 1965. Kiezen tussen zout en zoet. Watervoorziening van Nederland onder de belichting van een mogelijke inpoldering van het Waddegebied +krt.
Land en Water 9, 7. p.358-363.
- +> Koopman-Vorstman, D. & A.N. Koopmans - 1930. Fluviale invloeden aan de Friesche kust.
Ned. Ver. Arch. jrg. 1930. p.288-230.
- *> Mooy, J. 1957. Nogmaals drijfzand op Terschelling.
Vanellus X, 11, p.228-229.

- Schijf, J.B. 1959. Frequenties van waterstanden in en om de Waddenzee.
Nota Rijkswaterstaat Den Haag.
- Sixma, J. 1953. Rapport inzake de verzouting van de Terschellingerpolder.
Getypt 28-9-1953.
- Sixma, J. 1955. Zoutr rapport Terschelling. oktober 1955.
- Stam, A. 1968. Hydrographic observations at the testing station Den Helder
the Netherlands during 1967.
Centr.Lab.TNO Delft D 68 7-1-1968.
- Stelling, P. 1969. Het afvalwater en de Waddenzee (+comm. J.G.W.Bolomey)
Het Waddenbulletin 4,5. p.9-11.
- Stelling, P. 1970. Persleiding Hoogkerk-Waddenzee. (+comm. J.G.W.Bolomey)
Waddenbulletin 5,5 p.12-13
- Straaten, L.J.J.U.van -1956. Composition of shell beds formed intidal flat
environment in the Netherlands and the bag of Ascachon (Fr.)
Geologie en Mijnbouw nrs. 18 p. 209-226.
- Thijsse, J.Th. -1950. Veranderingen in waterbewegingen en bodemreliëf in de
Waddenzee.
Tijdschr. KNAG Waddensymposium. p.74-75.
- Toelichting met betrekking tot de wijze van uitwerking van de verzamelde
gegevens van metingen op het Ameland wantij.
Rijkswaterstaat Studiegroep dammen Ameland 1969. 14 pp.+bijl.
- Veen, J.van -1950. Eb- en vloodschaarsystemen in de Nederlandse getijwateren.
Tijdschrift KNAG 6,7 1950. Waddensymposium. p.43-65.
- Veen, J.van -1956. Die Versalzung der niederländische Marschen und ihre
Bekämpfung.
Die Küste 5 p.73-87.
- Veenstra, H.J. -1968. Getij en wad.
Waddenbulletin 3,5 p.2-8 zie ook V,3 p.4-10.
- Veenstra, H.J. -1968. De zeespiegelstijging in Noord-Nederland.
Waddenbulletin 3,1 p.2-7.
- Vlam, A.W. -1936. Resultaten van een onderzoek naar de kaarten van het zeegat
van het Vlie van de 16^e eeuw tot 1800.
Tijdschrift Kon.Ned.Aardr.Gen.II, 53. p.794-801.
- Vries, J.J.de -1930. Nota van den Hydrografischen dienst der Zuiderzeewerken be-
treffende de opnemingen en waarnemingen op Griend in 1930.
Niet gepubliceerd.
- Waal, J.W.de -1927-1939. De verzouting van het boezemwater in Friesland I, II, III.
Versl. en meded. betreffende de volksgezondheid.
1927: 1802-1824. 1932: 261-302. 1939: 663-673.
- Waterloopkundig onderzoek ten behoeve van de afsluiting van de Lauwerszee.
Driem.Ber.Deltaw. 22, 1962. p. 90-95.
- Wemelsfelder, P.J. -1956. Frequentielijnen Waddenzee.
Nota Rijkswaterstaat Den Haag.
- Werff, A.van der -1958. Het sedimentologisch en hydrobiologisch onderzoek van
de Dollard.
Hand.Hydrobiol.Ver.A'dam. 1 pp.
- Wigman Welling, A. -1968. Afvalwater en Waddenzee.
Triëntalis 20, 2/3 p. 17-24
- Wind, R.de -1971. De persleiding van Hoogkerk naar de Waddenzee.
Amoeba 47,1. p. 18-21.
- Winkler, C. -1959. Het probleem van de wateroverlast in Groningen.
Land en Water 1,1. p. 47-50.
- Wolf, P.de -1965. Problemen bij de lozing van afval en afvalwater in zee.
TNO nieuws 20,12. p. 924-934.
- Zandvoort, H. -1966. Het beheer van Frieslands boezem.
De Ingenieur 78,3. p. B9-B17.

1.3. Duitse Wadden.

- Ahrends, F. -1833. Physische Geschichte der Nordseeküste und deren Veränderungen durch Sturmfluthen. Bd II.
Emden.
- Bahr, H. -1954. Der Zustand der Unterelbe.
Mitt.Niedersächs. Landesgesundheitsrate H9.
- Barsch, D. -1962. Die Sturmflut von 16/17 Februar 1962 an der Schleswig-Holsteinischen Westküste.
Erdkunde 4. p. 298-309.
- Boetius, M. -1623. - de cataclysmo Nordstrandico - drei Bücher über Denkwürdigkeiten von Sturmfluten, welche Nordstrand betroffen haben.
Übersetzt von dr.Schmidt-Petersen im: Jahrbuch des Nordfriesischen Vereins Heft 1931-1933.
- Boetius, M. -1931/32. Denkwürdigkeiten von Sturmfluten, welche Nordstrand betroffen haben.
I Jahrbuch Nordfr.Ver.Heimatkunde und Heimatliebe 18
II Jahrbuch 19 Husum.
- Braren, L. -1951. Über die Entstehung der Wattströme Nordfrieslands.
Markt Indersdorf.
- Burgt, C. van der -1962. Enkele waterstaatkundige opmerkingen over de stormvloed van 16 februari 1962 in de Duitse bocht tussen de Weser en de Duits/Deense grens.
Tijds.Ned.Aandr.Gen. dl. 79 p. 155-161.
- Buse, H. J. -1968. Topografische Wattenkarte der niedersächsischen Wasserwirtschaftsverwaltung.
F.st.Norderney J ber. Bd. 13
- Dittmer, E. -1941. Das nordfriesische Eem.
Kieler Meeresforsch. V. pp. 169-199.
- Dittmer, E. 1956. Die Versalzung des Grundwassers an der Schlesw.Holst. Westküste.
Die Küste.
- Drebes, H. -1969. Untersuchungen über den Einfluss des Hindenburgdammes auf die Tidehochwasserstände im Wattenmeer.
Die Küste 17: 34-50.
- Fischer, O. -1955. Das Wasserwesen an der Schleswig-Holsteinische Nordseeküste.
Bd. 7 Hydrographie des Küstengebietes.
- Generalplan Abwasser und Gewässerschutz in Schleswig-Holstein.
Ministerien Ernährung, Landwirtschaft und Forsten des Landes Schl.Holstein-Kiel. 245 pp.
- Goeddecke, E. und H.Kühl -1956. Hydrographischen Faktoren an der Alten Liebe in Cuxhaven (Elbmündung) in den Jahren 1947-56 in Abhängigkeit von Wetter und Wasserführung
- Goethe, F. -1970. Gefahr für die Lebensräume in Dollart und Aussenems durch Niederländische Abwässer.
Intern.Rat.Vogelschutz 10. p.37-40.
- Göhren, H. -1968. Über die Genauigkeit der Küstennahen Seevermessung nach dem Echolotverfahren.
Hamb.Küstenf. 2.
- Grohne, U. -1956. Die Geschichte des Jadebusens und seines Untergrundes.
Natur und Volk 86. p. 225-233.
- Die grosse Flut 1962 an der Sl.Holsteinischen Westküste.
Husumer Nachrichten 1962.
- Hagel, J. -1962. Sturmfluten.
Kosmos, Stuttgart. 80 pp.
- Handbuch für die Vermessungen des Deutschen Hydrographischen Instituts.
Dts.Hydr.Inst.Hamburg 1946.
- Häntzschel, W. -1936. Die Schichtungsformen rezenter Flachmeer- Ablagerungen im Jade-gebiet.
Senckenbergiana 18 p. 316-356.
- Hassel, K. U. -1962. Die Sturmflut von 16/17 Februar 1962 und ihre Folgen.
Bericht der Landesregierung vor dem Schleswig-Holsteinischen Landtag Kiel 1962.

- Hensen, W. -1956? Das Eindringen von Salzwasser in die Gezeitenflüsse und ihre Nebenflüsse, Seekanäle und in Häfen.
Mitt. Hannov. Versuchsanst. + Grundbau und Wasserbau Hann. H3 p. 20-30
- Jacoby, G. -1935. Beiträge zur Untersuchung der Senkung unserer Küstengebiete.
Annalen der Hydrographie 3.
- Janssen, Th. -1937. Die neuere Entwicklung des Seegebietes vor Borkum.
Abh. Natur Verein Bremen XXX, p. 253-261.
- Kalle, K. -1956. Chemisch hydrographische Untersuchungen in der inneren deutschen Bucht.
Dtsch. Hydrogr. Zts. 9 p. 55-65.
- Krause, H. R., -1950. Quantitative Schilluntersuchungen im See und Wattengebiet von Norderney und Juist und ihre Verwendung zur Klärung hydrographischer Fragen.
Archiv. f. Molluskenkunde d. Senckenberg. Naturf. Ges., 79, p. 91-116.
- Krüger, W. -1937. Die Entwicklung der Harlebucht und ihr Einfluss auf die Aussenjade.
Abh. Naturw. Verein Bremen XXX, p. 197-208.
- Kühl, H. und H. Mann -1950. Beiträge zur Hydrochemie der unteren Weser.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven
- Kühl, H., -1952. Über die Hydrographie von Wattenpfützen.
Helg. wiss. Meeresunters. 4 (2): 101-106.
- Kühl, H. und H. Mann -1953. Beiträge zur Hydrochemie der Unterelbe.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven II p. 263-268.
- Kühl, H. und H. Mann -1954. Über die Hydrochemie der unteren Ems.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven, 3, p. 126-158.
- Kühl, H. und H. Mann -1957. Beiträge zur Hydrochemie der unteren Weser.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven 5. p. 34-62.
- Kühl, H. -1957. Wassertemperaturen Salzgehalt und andere chemische Faktoren an der "Alten Liebe" in Cuxhaven im Jahr 1956.
Veröff. Inst. f. Küsten und Binnenfischerei 15.
- Kühl, H. -1964. Über die Schwankungen der abiotischen Faktoren in der Elbmündung bei Cuxhaven.
Helgol. wiss. Meeresunters. 10, 1-4 p. 202-216
- Lentz, H. -1888. Strömung und Salzgehalt der Elbe bei Cuxhaven.
Zts. Bauwesen 38 p. 1-14
- Lucht, F. -1953. Hydrographischen Untersuchungen des Brackwasserzone der Elbe.
Deutsch. Hydrogr. Zts. 6 p. 18-32.
- Lucht, F. -1964. Hydrographie des Elbe- Aestuars.
Arch. Hydr. Suppl. 29, p. 1-16.
- Lüders, K. -1930. Entstehung der Gereitenschichtung auf den Watten im Jadebusen.
Senckenbergiana Bd. 12 p. 229-254.
- Lüders, K. -1934. Über das Wandern der Priele.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 29. p. 19-32.
- Lüders, K. -1935. Grundsätzliches über die Beziehungen zwischen Gezeitenstrom einerseits und Wandermaterial und Sediment andererseits.
Ann. der Hydrogr. 63: 189-195.
- Lüders, K. -1936. Grossrücken mit Schillbedeckung in der Flachsee.
Ann. der Hydrgr. 64: 335-342.
- Lüneburg, H. -1939. Hydrographische Untersuchungen der Elbmündung mittels Elektra Kolorimeter.
Arch. Dtsch. Seewarte 59, 5 p. 1-27.
- Lüneburg, H. -1963. Wassermischvorgänge vor der Weser- und Elbmündung.
Veröff. Inst. Meeresforschung in Bremerhaven VIII.
- Möller, L. -1932. Das Tidegebiet der Deutschen Bucht.
Veröff. Inst. Meeresf. Berlin.
- Müller, F. -1917. Das Wasserwesen an der Schleswig-Holsteinischen Nordseeküste.
Die Halligen I und II. Berlin.
- Müller, F. und S. O. Fischer -1938. Das Wasserwesen an der Schleswig-Holsteinischen Nordseeküste.
Teil 2: die Inseln 7 Folgen.
Fischer -Berlin.

- Müller, F. und O. Fischer -1958. Das Wasserwesen an der Schleswig-Holsteinischen Nordseeküste.
teil I: die Halligen, II: die Inseln.
3 Teile mit 16 Bänden Berlin 1917-1958.
- Nordseehandbuch (Östlicher Teil)
Deutsches Hydrographisches Institut Hamburg 1947.
- Peters, J. -1969. Hygienisch-bakteriologischen Untersuchungen des Küsten-
Meerwassers im Bereich der Insel Sylt 1967/68. Kiel.
- Petersen, M. 1956. Die Versalzung der Schleswig-Holsteinischen Marschen in
wasserwirtschaftlicher Sicht.
Die Küste.
- Pfeiffer, H. -1969. Untersuchungen über den Einfluss des geplanten Dammbaues
zwischen dem Festlande und der Insel Sylt auf die Wasserverhältnisse am
Damm und der anschließende Festlandküste.
Die Küste. 17: 1-34.
- Postma, H. und K. Kalle, -1955. Die Entstehung von Trübungszonen im Unterlauf der
Flüsse, speziell im Hinblick auf die Verhältnisse in der Unterelbe.
Deutsche Hydrogr. Zs., 8 (4), p. 137-144.
- Prügel, H. -1942. Die Sturmflutschäden an der Schleswig-Holsteinischen Westküste
in ihrer meteorologischen und morphologischen Abhängigkeit.
Schr. Geogr. Inst. Univ. Kiel Bd. IX nr. 3.
- Puls, G. -1960. Marschenbauamt Husum. Hochwasserentlastung Bongsiel.
Ms. Husum.
- Raabe, F. W. -1954. Salzsäden in der nordfriesischen Marsch.
Zts. Schw.-Holst. 11
- Schräder, Th. Fischereibiologische Untersuchungen im Wesergebiet II:
Hydrographie, Biologie und Fische-erei der Unter- und Aussenweser.
Zts. f. Fischerei 39.
- Sieher, A. Die Seevermessung des Deutschen Hydrographisches Instituts.
Allgem. Verm. Nachr. 10.
- Wildvang, D. -1937. Der Einbruch der Nordsee in das Mündungsgebiet der Ems.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 30, p. 33-53.
- Wirtz, C. -1935. Untersuchungen über die Sicht an der Nordseeküste Schlesw.-
Holsteins.
Ann. d. Hydrogr. 63: 482-487.
- Wohlenberg, E. -1956. Die Versalzung im Gotteskoog (N. Friesland) nach biolo-
gischen und chemischen Untersuchungen.
Die Küste. Arch. f. Forschung und Technik a. d. Nord- und Ostsee. p. 113-145.
- Wohlenberg, E. -1962. Die Trinkwasserversorgung der Halligen nach der Sturm-
flut im Februar 1962.
Die Küste 10.
- Wohlenberg, E. -1963. Der Deichbruch des Ulvesbüllers Kooges in der Februar-
Sturmflut 1962. Versalzung - Übersandung - Rekultivierung
Die Küste jrg. 11, 52-89.

1.4. Deense Wadden.

- Jakobsen, B. -1962. Morfologiske og hydrografiske undersøgelser af flod-og
ebbeskari tidevansrender.
Geogr. Tidsskr. t 61 p. 119-141.
- Lundbak, A. -1943. Det sydvestjyske vadehavs hydrogs.
unpublished.
- Lundbak, A. -1963. Vadehavets hydrografi.
unpublished.
- Thamdrup, E. -1935. Untersuchungen über die Grundwasserverhältnisse auf
Skalling.
Medd. fra Skalling Laboratoriet I.

2. Geologie, geomorfologie, klimaat, paleontologie, petrologie.

2.1. Algemeen.

- Arends, F. -1835. Natuurkundige geschiedenis van de kusten der Noordzee, en van de veranderingen welke zij, sedert den Cymbrischen vloed tot op heden, ondergaan hebben.
Groningen dl. I en II.
- Baak, J.A. -1930. Regional petrology of the southern North Sea.
diss. Wageningen.
- Braun, G. -1911. Entwicklungsgeschichtlichen Studiender europäischen Flachlandküsten und ihren Dünen.
Veröff. Inst. Meeresk. geogr. Inst. Univ. Berlin.
- Groot, A.J.de -1962. Mangan toestand van Nederlandse en Duitse holocene sedimenten in verband met slibtransport en bodemgenese.
diss. Utrecht.
- Gulcher, A. -1963. Estuaries, delta's, shelf-slope. I. Estuaries, tidal marshes and flats and deltas.
in M.N.Hill, The Sea t. 3
The earth beneath the sea. Interscience J. Willey and sons, London.
p. 620-638.
- Meltzer, J. - 1934-42 Strand en duinen.
In Weer en Wind. jrg.4: 12. jrg.5: 1,2,3,5,7. jrg.6: 2,3,5,9,11.
- Schütte, H. -1911. Die Entstehung der Seemarschen.
Arbeiten der Deutschen Landwirtschafts Gesellschaft zu Berlin.
Heft 178. 49pp.
- Tesch, P. -1921/27. Duinstudies.
Tds. KNAG. II. 38.2.1921 p.216-225. 38.3.1921 p.390-396.
40.1.1923 p. 15-25. 44.1.1927 p. 1-15.
- Veenstra, H.J. -1969. De verplaatsing van de waddeneilanden.
Waddenbulletin 4.6 p.2-7
- Warming, E. -1904. Sur les "vads" et les sables maritimes de la Mer du Nord.
Mem. Acad. Roy de Danmarc. 7 serie, Section sc. nat. II, 1

2.2. Nederlandse Wadden .

2.2.1. Algemeen.

- Abrahamse, J. -1966. Het Waddengebied als getijde - landschap.
Waddenbulletin I, 2
- Acker Stratingh, G. -1847. Aloude staat en geschiedenis des vaderlands.
I. De bodem en de wateren. (o.a. Rottum) Groningen.
- Bakker, J.P. -1958. The significance of physical geography and pedology for historical geography in the Netherlands.
Tijdschr. Econ. Soc. Geogr. 49, 10/11
- Baren, J. van -1913. De vertikale bouw der zeeduinen in Nederland.
Leiden - E.J.Brill. 20 pp.
- Beudegom, C. van -1950. Enkele beschouwingen over de vorming en vervorming van Wadden.
Tds. KNAG. 2, LXVII, 3. p. 326-333.
- Blaupot ten Cate, D.H.S. -1920. De nederlandse duinen, beschouwd i.v.m. bodembeweging.
Tijdschr. Aardr. Gen. 1920. p.437-455.
- Boekschoten, G.J. -1962. Stenen aan onze stranden.
Het Zeepaard 22, 6/7. p.118-121.
- Breukelen, W. van -1957. Biologische invloed bij Waddenvorming.
Natura 54, 5. blz. 65-67.
- Edelman, C.H. -1950. Succession des phénomènes d'érosion et de sédimentation dans diverses parties de la côte néerlandaise.
Ann. Soc. Geol. de Belgique 73. p. B189-B193.

- De geologische bouw en lithologische samenstelling van het waddengebied.
Rapp.Geol.Dienst 105, 1961.
- Hageman, B.P. -1971. Moderne onderzoekingen i.v.m. ijstijden -9-
Het strandwallensysteem.
Intermediair VII. 4 p. 31-39.
- Hana, K. -1946. Onze landschappen na den oorlog: de duinen.
de Kampioen 61, 2. p. 6-7.
- Jelgersma, S. -1961. De geologische bouw en lithologische samenstelling van
het Waddengebied.
Int.Rapp.Geol.Dienst 105.
- Jong, W.J.de -1937. Duinvorming.
N.R.C. 14 september 1937.
- Mabesoone, J. -1958. Landschaps- en sedimentatieontwikkeling in Westelijk
Barradeel sinds prehistorische tijd.
It Beaken 20, 5. p. 219-239.
- Metereologische en oceanografische waarnemingen verricht aan boord van
Nederlandse lichtschepen in de Noordzee.
K.N.M.I. 19 -1967. p. 1-141.
- Mooy, J. -1966. Ontstaan van het Waddengebied.
Vanellus 19.1 p. 7-10.
- Nordlind, A. -1912. Die geografische Entwicklung des Rheindeltas bis um
das Jahr 1500.
Lund.
- Pannekoek, A.J. e.a. -1956. Geological history of the Netherlands.
Staatsdrukkerij Den Haag. 147 pp. + 16 pl.
- Pons, J. en A.J.Wiggers -1959/60. De holocene wordingsgeschiedenis van
Noord-Holland en het Zuiderzeegebied.
Tds.KNAG. 76: 104-152 77: 3-57.
- Regteren Altena, C.O. e.a. -1969. De fossiele schelpen van de Nederlandse
stranden en zeegaten. (reeks)
Basteria 30. p.54-59.
- Seismies onderzoek: Kamervragen en antwoorden.
Waddenbulletin VI. 5 -1971. p. 12-17.
- Stok, J.P.van der -1912. Das Klima des südostlichen Teiles der Nordsee,
unweit der Niederländischen Küste.
(lichtschepen N.Hinder, Maas, Schouwenbank, Tersch.Bank, Haaks)
Meded. en Verh. KNMI. nr.13 a,b,c.
- Straaten, L.M.J.U.van -1960. Aerial photographs.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen., Geol.Ser.XIX, p. 37-38.
- Straaten, L.M.J.U.van -1965. Coastal barrier deposits in South- and North-
Holland.
Meded.Geol.St.Nw.Ser. 17. p. 41-75.
- Tesch, P. -1935. De vorming van de Nederlandse duinkust.
J.B.Wolters, Groningen. 86 pp.
- Thijssse, J.P. -1943. Onze duinen.
Heemschut serie 23, A.de Lange Amsterdam. 85 pp.
- Thijssse, J.Th. -1931. De bodemdaling van Nederland en de peilschaal van
Harlingen.
Tijdschr.Kon.Ned.Aardr.Gen., 48: 438-441.
- Toorn, J.van der - 1865. Schorren, aanwassen en kwelders in Nederland.
Tijdschrift ter Bevordering van Nijverheid DL.VI, St.1, 88pp.
- * Veenvan, J.van -1930. De Fivel en hare verzanding, (zie onder aan pagina)*
- Veen, J.van -1936. Onderzoekingen in de Hoofden.
Den Haag. 252 pp.
- Venema, G.A. -1849. Nieuwe en eenvoudige verklaring van de veranderingen,
die de kusten van ons land langs de zee, de wadden, de zeeboezems en
grote stroomen ondergaan.
Groningen.
- * onderzocht door P.M.Bos te 't Zandster voorwerk, bewerkt uit nagelaten
aantekeningen.
Tijds.K.N.A.G. 2e reeks, dl.47, blz.673-691 en 773-800.

- Visser, J.G. -1948. De waddeneilanden en de tussengelegen zeegaten.
Polyt.Tijdschr. B.jrg.3, 7/8 p.100-104.
- Voorthuysen, J.H.van -1960. Oekologische Schlussfolgerungen.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen., Geol.Ser., XIX, p. 293.298.
- Vos, A.P.C.de en H.C.Redeke -1941. Bijdrage tot de kennis der Groninger en
Uithuizer Wadden.
Publ.Hydrobiol. Club Amsterdam 3.
- Vries, V.de -1949. Over de granaat-erts verhouding in granaatzandmonsters,
verzameld langs de Nederlandse kust.
Natuurw.Tijdschr. 31. p. 195-200.
- Waddennummer. Tijdschr. KNAG.2 LXVII 3, 1950.
- Waddensymposium. (L.M.J.U.van Straaten e.a.)
Ned.Nat.en Gen.Congres -1950
Tijdschr.Kon.N.A.G. 1950.
- Wartena, L. -1946. Een en ander over de bodemgesteldheid van de gemeente
Westdongeradeel.
Tds.KNAG.reeks 2, dl.LXIII, 4. p. 451-456.
- Wartena, L. -1948. Een en ander over de bodemgesteldheid van de gemeente
Westdongeradeel.
Boor en Spade dl.I p. 244-249.
- Zonneveld, J.I.S. -1958. Litho-statigrafische eenheden in het Nederlandse
Pleistoceen.
Meded.Geol.St.NS. 12 +krt. p. 31-64.

2.2.2. Waddenzee.

- Acker Stratingh, G. en G.A.Venema -1855. De Dollard of geschied-, aard-
rijks- en natuurkundige beschrijving van deze boezem der Eems.
Groningen.
- Blink, H. -1890. Erosieverschijnselen in de Lauwerszee gedurende de
laatste Honderd jaren.
Tijdschr.Aardr.Gen. 1890.
- Blink, H. -1895. De duinen van Nederland en de afname van de Nederlandse
kust.
Tijdschr.Ned.Heidemy.
- Bolomey, J.G.W. -1969. De Waddenzee en het afvalwater.
Waddenbulletin 4,4 V. 3: 36-42 p. 2-7
Ook: Studiumgenerale te Leiden 1969.
- Bolomey, J.G.W. -1970. Hergebruik van afvalwater; geen lozing op zee en wadden.
De ingenieur 82,5 p. A67-A73.
- Breebaart, H.H.J., S.K.Sipma en Joh.Hilarides -1895.
Rapport over de Friesche Wadden.
- Bremer, J.T. -1970. Enkele opmerkingen over het ontstaan en de geschiedenis
van het Balgzand.
Het Waddenbulletin V, 6 p. 2-4.
- Crommelin, R.D. -1940. De herkomst van het zand in de Waddenzee.
Tijdschr.Aardr.Gen. 1940. 2 de reeks 57. p. 347-361.
- Crommelin, R.D. -1943. De herkomst van het waddenslib met korrelgrootte
boven 10 microns.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnbk.Gen. Geol.Serie 13. p. 299-333.
- Crommelin, R.D. -1960. A contribution to the sedimentary petrology of
the Dollart as compared with adjoining areas.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnbk.Gen. Geol.Serie 19 p. 135-145.
- Dieren, J.W.van -1933. Geografische und geomorphologische Ergebnisse einer
Untersuchung nach der Entwicklungsgeschichte der Westfriesischen Insel
Terschelling.
Oegstgeest. 4 pp.

- Edelman, T. -1960. Die geologischen Folgen ehemaliger Moorlandrodingen im Küstenraum der Niederlanden.
Zts. dt.geol.Ges. 112 p. 292-298.
- Eisma, D. -1968. Composition, origin and distribution of Dutch Coastal sands between Hoek van Holland and the island of Vlieland.
Netherl.Journ.Sea Research 4,2 p. 123-267.
- Favejee, J.Ch.L. -1942.
De herkomst van het waddenslib met deeltjes-grootte kleiner dan 10 micr.
Jaarv.Studiedienst Domeinen over 1941.
Bijlage II Baflo.
- Favejee, J.C.L. -1951. The origin of the "Wadden" mud.
Meded.Landbouwhogeschool 51 p. 113-141.
- Favejee, J.C.L. -1960. On the origin of the mud deposits in the Ems estuary.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen. Geol.Serie 19 p. 147-151.
- Glopper, R.J.de -1966. De Lauwerszeebodem.
Land en Water 10,2. p. 82-87.
- Glopper, R.J.de -1967. De bodemgesteldheid van het waddengebied.
Waddenbulletin 2, 6 p. 7
- Glopper, R.J.de -1967. Over de bodemgesteldheid van het waddengebied.
Tjeenk Willink - Zwolle. 67pp.
- Haerlem, A.H.van -1585. Beschrijvinghe van de Texel en de Vliese stroomen met haere gronden hoe men se wachten (en de op en af saijlen) sal.
coll. Bodel Nijenhuis. UB.Leiden.
- Kamps, L.E. -1953. Onderzoek naar de bodemgesteldheid van een gebied gelegen in de Lauwerszee ten Westen van het Dokkumerdiep en ten zuiden van de geul naar Emmazijl, benevens enige aangrenzende gebieden.
Rapp.Dienst landaanwinningswerken Baflo.
- Kamps, L.E. -1962. Mud distributions and land reclamation in the eastern Wadden shalows.
Rijkswaterstaat comm. 4
- Koning, A. -1950. Observations concerning sedimentation in the Wadden Sea Area, in the light of some granular analysis.
Tijdschr. KNAG. 67 p. 342-348.
- Koning, J.C.de -1954. Over de bodemgesteldheid van de oostelijke Wadden.
Rapp.Directie Wieringermeer - Zwolle.
- Koning, J.C.de en A.J.Wiggers -1958. Over de bodemgesteldheid van de Friese wadden.
Rapp.Directie Wieringermeer - Zwolle.
- Kuenen, P.H. -1950. Waddensymposium.
Tijdschr.Kon.Ned.Aardr.Gen., 67: 1-148.
- Maschhaupt, J.G. -1923. Verslag van een onderzoek naar de gesteldheid van den bodem in den Dollard met het oog op inpoldering. + krt.
Bijdr.t.d. kennis van de provincie Groningen.nr.II.
(de Ingenieur 24, 1923).
- Maschhaupt, J.G. -1948. Bodemkundige onderzoekingen in het Dollardgebied.
Versl.Landbouwkundig Onderzoek 54. p. 157.
- Maschhaupt, J.G. -1950. Het koolzure-kalkgehalte der Dollardgronden.
Tijdschr. KNAG. 67, 3. p. 374-381.
- Postma, H. 1957. Size frequency distribution of sands in the Dutch Wadden Sea.
Arch.Zool.Neerl. 12,3 p. 319-349.
- Postma, H. 1960. Einige Bemerkungen über den Sinkstofftransport im Ems-Dollart Estuarium.
uit: Das Ems Estuarium (Nordsee) p. 103-110.
- Postma, H. 1961. Transport and accumulation of suspended matter in the Dutch Waddensea.
Neth.Jm.Sea Research I, 1/2 p. 148-190.

- Prinsze, W. -1954. Het Wad, geologisch gezien.
Amoeba wadnummer 30, 10/11. p. 140-144.
- Rasmussen, K. -1956. Investigation on marsh soil and waddensea sediments
in the Tønder Region.
Geogr. Tidsskr. 55 København.
- Reinhold, T. -1949. Over het mechanisme der sedimentatie op de Wadden.
Meded. Geol. Stichting n.s. 3 p. 75-81
- SchermbEEK, A. van -1880. De bodem rondom het Nieuwediep, naar lozingen
samengesteld.
Arch. Gem. Waterl. bedrijf Den Helder.
- Smet, L. A. H. de -1967. Het Eems-Dollardgebied.
Waddenbulletin 2, 6. p. 2-7.
- Straaten, L. M. J. U. van -1949. Quelques particularités du relief sous-marin
de la Mer des Wadden (Hollande).
C. R. Congrès Sédim. et Quatern., France, 1949. Bordeaux 1951. p. 139-145.
- Straaten, L. M. J. U. van -1950. Environment of formation and facies of the
Wadden Sea sediments.
Tijdschr. Kon. N. A. G. 2, LXVII, 3 p. 354-368.
- Straaten, L. M. J. U. van -1950. Giant ripples in tidal channels.
Waddensymp. Tijdschr. K. N. A. G. p. 76-81.
- Straaten, L. J. M. U. van -1951. Texture and genesis of Dutch Waddensea sediments.
Doc. 3^d Int. Congr. Sedimentology. p. 225.
- Straaten, L. J. M. U. van -1952. Current rips and dip currents in the Dutch Waddensea.
Meded. K. N. A. G. B 3. p. 228-238.
- Straaten, L. J. M. U. van -1953. Megaripples in the Dutch Waddensea and in the
bassin of Arcachon (France).
Geologie en Mijnbouw nv. 5 15,1 p. 1-11.
- Straaten, L. J. M. U. van -1954. Composition and structure of recent marine
sediments in the Netherlands.
Leidse Geol. Meded. XIX p. 1-110.
- Straaten, L. M. J. U. van en Ph. H. Kuenen -1957. Accumulation of fine grained
sediments in the Dutch Waddensea.
Geologie en Mijnbouw Ns 19 p. 329-354.
- Straaten, L. M. J. U. van en P. H. Kuenen -1958. Tidal action as a cause of clay
accumulation.
Journ. Sed. Petrology 28, 4. p. 406-413.
- Straaten, L. M. J. U. van -1960. Transport and composition of sediments.
Verh. Kon. Ned. Geol. Mijnb. Gen., Geol. Ser. XIX, p. 279-292.
- Straaten, L. M. J. U. van -1961. Directional effects of winds waves and currents
along the Dutch North Sea Coast.
Geol. en Mijnbouw 1961. p. 333-350 en p. 363-391.
- Straaten, L. M. J. U. van -1961. Sedimentation in tidal flat areas.
Journ. of Alberta Society of Petroleum Geologists IX p. 203-226.
- Straaten, L. M. J. U. van -1965. De bodem der Waddenzee.
In: Het Waddenboek p. 75-151.
- Symposium "das Ems Estuarium"
Verh. Kon. Ned. Geol. Mijnb. Gen. dl. 19, 1960. p. 1-300.
- Veranderingen van de zeebodem door de uitvoering van de Lauwerszeewerken.
deltawerken 44, 1968. p. 208-215.
- Westerhof, R. -1844. De kwelderkwestie nader toegelicht of betoog dat de
kwelderlanden en aanwassen langs onze Wadden gelegen, niet zijn de
eigendom van de Staat.
Groningen.

- Wiggers,A.J. -1951. De bodemgesteldheid van het westelijk waddengebied.
Rapp.Dir.Wieringermeer - Zwolle.
- Wiggers,A.J. -1954. Over de bodemgesteldheid van een gedeelte van de Friese wadden ten noorden van de Anjumer en Livessenser polder.
Rapp.Dir.Wieringermeer - Zwolle.
- Wiggers,A.J. -1956. Over de bodemgesteldheid van het noordelijk gedeelte van de Lauwerszee.
Rapp.Dir.Wieringermeer - Zwolle.
- Wiggers,A.J. -1960. Die Korngrößenverteilung der Holozänen Sedimente in Dollart Ems-Estuarium.
Verh.K.N.G.M.G. deel XIX. p. 111-133.
- Woebcken,C. -1928. Die Entstehung des Dollarts.
Abh.und Vortr.zur Gesch.Ostfrieslands herausg. Staatsarchiv in Aurich.
Heft XXIV.

2.2.3. Waddeneilanden.

- Aardrijkskunde uit de lucht.
Tijdschr.K.N.A.G. 5, 1946. p. 688-690.
- Baren,J.van -1912. Geologische excursie op Terschelling.
Natura 1912. 3 pp.
- Baren,J.van -1913. Het eiland Griend in 1912 II
De Levende Natuur 17. p. 485-488.
- Baren,J.van -1914. Geologische mededelingen over de eilanden Rottum, Schiermonnikoog en Ameland.
Tijdschr.Aardr.Gen.1914. p. 293.
- Bindels,L. -1967. Texel; hoe het eiland ontstond.
De Scharrelaar 6, 10. p.1-3.
- Bleuten,W. -1971. Een geomorphologische studie van het eiland Schiermonnikoog. RIN/RU. Utrecht rapport. 69 pp.
- Bolstra,Melchior -1759. Rapport + kaart over een duinaanstuwung in ZW- Texel.
UB Amsterdam.
- Borg,M.J.H.van der en H.J.van Dorsser -1961.
Het veranderend gelaat van Nederland.
De Sluftermond op Texel.
Tijdschr. KNAG.2 reeks dl. 78, 1 p. 57-58.
- Breukelen,W.van -1954. Wieringen een gletscher souvenir.
Wieringer Courant 5 juli.
- Brielsman,M. -1968. Vlieland. - Een landschapsgeografische en morfologische studie van een waddeneiland.
RU. Utrecht. 70 pp.
- Dieren,J.W.van -1932. De ontwikkeling van het duinlandschap van Terschelling.
Tijdschr.KNAG.2, 48. p. 553-571 en p.679-702.
- Dieren,J.W.van -1933. Het microklimaat van duinhellingen, Phaenologisch beschouwd.
Verslag Verg.Ned.Phaen.Ver. 17-12-1933. p.1-3
- Dieren,J.W.van -1934. Organogen Dünen-bildung. Eine geomorphologische Analyse der Dünenlandschaft des westfriesischen Insel Terschelling mit Pflanzen-sociologischen Methoden.
M.Nijhoff - Den Haag.
- Dissel,E.D.van -1907. Vastlegging en ontginning der duinen, speciaal in Schoorl en op Texel.
Staatsbosbeheer.
- Ente,P.J. en R.J.de Glopper -1968. Over de geologische opbouw van het Ameland wad.
Int.Rapp. 103. Rijksdienst IJsselmeerpolders. 5 pp.
- Frequentie van de daagse neerslagsommen op Nederlandse stations.
dl. Westterschelling 1876-1957. KNMI - Utrecht
- Hartog,C.den -1953. Secundaire duinvalleien op Schiermonnikoog.
Amoeba 29. p. 59-63.

- Hoeve, J. ter -1951. Een vergelijking tussens weersgesteldheid en grondwaterstand in de duingebieden van Vlieland en Terschelling. Landbouwk.Tijdschr. 63, 11.
- Hoeve, J. ter en P. Roos -1956. Grondwater en bos op Terschelling. Ned.Bosb.Tds.28, 10. p.235-242.
- Kamps, L.F. -1950. Enige gegevens over de sedimentatie in het waddengebied ten noorden van de provincie Groningen. Tds. KNAG.2, CXVII, 3. p.369-373.
- Knop, M. -1968. Het duinlandschap van Texel. Texel I, 2. p.4-7.
- Koning, A. -1947. Sedimenten met een hoog gehalte aan zware mineralen op het strand van Vlieland. Natuurw.Tijds.29. p.197-202.
- Mienis, H.K. -1966. Eemfossielen als verhardingsmateriaal van paden. Corr.blad NMV. 119. p.1256.
- Moerman, H.J. -1926. Schiermonnikoog. De levende Natuur. p.267-277.
- Mooy, J. -1957. Drijfzand op Terschelling. Vanellus X, 10. p.211-215.
- Pons, L.J. -1962. Wieringen, hoe het eiland met zijn bodem werd en is. Westfriesse oudheden 5. Westfrieslands oud en nieuw 29. p.159-186.
- Smits, C. -1932. De ontwikkeling van het duinlandschap van Terschelling. Tds.Ned.Heidemij 44. p.518-523.
- Terhoeve, J. -1952. Onderduinen op Ameland. Arch. SBB. Utrecht.
- Thijssse, J.P. -1932. De duinen van Terschelling. De levende Natuur. 37, 7.
- Versluys, J. -1917. Duinvorming aan het Marsdiep. Rapp.Meded.Rijksinst.Drinkw.voorz. Meded.2
- Vries, V.de -1938. Over de bouw van het eiland Vlieland. publ.1
- Vries, V.de -1942. De droge duinserie op Vlieland. De Levende Natuur 8 p.207-216.
- Vries, V.de -1946. Over den bouw van het eiland Vlieland. O.T.A.R. 31, 3. p.35-37.
- Vries, V.de -1946. Historische geografie van de westpunt van Vlieland. Tds.KNAG.2 reeks, dl.LXIII, 5. p.565-601.
- Westwijnen, W.K. -1948. De vorming van Texel. Natura 45, 11 p.182-185.
- Westenberg, J. -1961. Oude kaarten en de geschiedenis van de kop van N-Holland. Verh.Kon.Ned.Ak.Wetensch. 1^e reeks dl. XXIII, 2
- Westenberg, J. -1963. Transgressie en waterkering in het verleden van de kop van Noord-Holland. West-Frieslands Oud en Nieuw 30. p.207-228.
- Westerhoff, R. -1871. Eenige bladzijden betrekkelijk de geschiedenis van Schiermonnikoog en van de Lauwers. Bijdragen tot de geschiedenis en oudheidkunde, inzonderlijk van de provincie Groningen dl.VIII p.292-317.
- Wiggers, A.J. -1953. Voorlopig rapport over de bodemgesteldheid van de Dollard. Rapp.Directie Wieringermeer - Zwolle.
- Zandstra, J.G. -1971. De zwerfstenen van Texel. Texel IV, 1. p.2-7

2.2.4 Kustgebieden.

- Bennema, I. -1954. Bodem- en zeespiegelbeweging in het nederlandse kustgebied.
Boor en Spade.
- Berger, C. -1967. De sedimentatie van zand en slib langs de Friese en Groningse kust.
Flevober. 54. +tab +krt. 19 pp.
- Burningham, P. -1948. Bodemkartering in een der oudste Dollardpolders.
Boor en Spade I. p.189-193.
- Edelman, C.H. en L.A.H.de Smet -1951. Over de ontkalking van de Dollardklei.
Boor en Spade. IV. p.104-113.
- Eerde L.A.A. van -1950. De ondergrond van de landpunt van Reide.
Waddensymposium KNAG. 1950. p.129-132.
- Ente, P.Y. en R.J.de Gloppe ± 1964. De methodiek van het veldwerk bij de kartering van buitendijkgronden.
p.1-20.
- Ente, P.J. e.a. -1969. De bodemgesteldheid en de bodemgeschiktheid van het Balgzand en de Breekom.
Flevobericht 66. Rijksdienst IJsselmeerpolder. 29 pp.
- Goldhoorn, T. -1948. Enige opmerkingen over de zeeklei van het N.O. deel van Groningen.
Boor en Spade I. p.250-257.
- Hissink, D.J. -1935. De bodemkundige gesteldheid van achtereenvolgens ingedijkte Dollardpolders.
Versl.Landb.Onderz. 41b.
- Huitema, T. -1958. Het ontstaan van de terpen in het noorden van ons land en het opslibben van het zeekleigebied, waarin men de terpen aantreft.
Meded.Kon.Ned.Ak.21, 10. 15 pp.
- Mansholt, D.R. -1919. Over slibvorming en het ontstaan onzer wad-en Dollardpolders.
Cultura, oktobernummer. p.317.
- Ramaer, J.C. -1909. De vorming van den Dollard en de terpen in Nederland, in verband met de geographische geschiedenis van ons polderland.
Tds.Kon.Ned.Aard.Gen. 2, 30. p.279-310;429-451;708.
- Schoorl, H. -1969. Zeshonderd jaar water en land.
Bijdrage tot de historische geo- en hydrografie van de kop van N.-H. 1150-1750.
- Smet, L.A.H.de -1951. Rodoorngronden in het Dollardgebied.
Boor en Spade IV. p.114-122.
- Smet, L.A.H.de -1952. De bodemgesteldheid van de oudste Dollardpolders met betrekking tot eventuele grondverbetering.
Boor en Spade V. p.141-148.
- Smet, L.A.H.de 1954. De bodemkartering van het Dollardgebied.
Groninger Landbouwblad 32, 14. 8 april 1943.
- Smet, L.A.H.de -1954. Enkele opmerkingen over kalkarme zeeklei-afzettingen.
Boor en Spade VII. p.169-173.
- Smet, L.A.H.de en J.J.Vleeshouwer -1956. De opbouw van het Groninger kleigebied.
Boor en Spade VIII. p.142-159.
- Smet, L.A.H.de en A.J.Wiggers -1960. Einige Bemerkungen über die Herkunft und die Sedimentationsgeschwindigkeit der Dollartablagerungen.
Verh.K.N.G.M.J. XIX. p.129-132.
- Smet, L.A.H. de -1960. Die Holozäne Entwicklung des Niederländischen Randgebietes des Dollarts und der Ems.
Verh. K.N.G.M.G. XIX, p.15-23.

- Smet, L.A.H.de -1961. Het Dollardgebied. De bodemkartering van Nederland dl.20.
Versl.Landbouwk. Onderz.67, 16. + boek met bijlage.
- Smet, L.A.H.de -1962. Die Bodenbeschaffenheit des Tongebietes in östlichen Groningen.
Boor en Spade XII. p.90-102.
- Spaink, G. -1958. De Nederlandse leemlagen.
I. Algemeen overzicht. Wetensch.Meded. KNNV 29. 44 pp.
- Spek, J.van der -1952. Over het verdwijnen van koolzure kalk uit zee-
klei-afzettingen, tengevolge van de oxydatie van de hierin aan-
wezige sulfiden.
Landb.tds. juli 1952.
- Veenstra, K. 1969. De bodemkartering en het grondonderzoek in de kust-
strook van de oostelijke wadden gedurende de jaren '55 t/m '65.
Flevobericht 63. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders- Zwolle. 52 pp.

2.3. Duitse Wadden.

2.3.1. Algemeen.

- Bantelmann, A. -1938. Die jungsteinzeitliche Funde im nordfriesische
Wattenmeer und ihre Bedeutung für die Küstensenkung.
Nachrichtenblatt für Deutsche vorzeit.
- Bantelmann, A. 1949. Ergebnisse der Marschenforschung in Schleswig-
Holstein.
Offa 8, Neumünster 1949.
- Bantelmann, A. -1966. Landschaftsentwicklung im nordfriesischen Küsten-
gebiet, ein Funktionschronik durch fünf Jahrtausende.
Die Küste 14, 2. p. 5-99.
- Bantelmann, A. -1967. Die Landschaftsentwicklung an der Schleswig-
Holsteinischen Westküste dargestellt am Beispiel Nordfrieslands.
Neumünster.
- Brummer, G. -1968. Untersuchungen vor Genese der Marschen.
Dissertation Kiel.
- Busch, A. -1927. Neue Beiträge im Frage der Bodensenkung in Nordfriesland.
Jahrbuch Nordfr.Ver.14 Husun.
- Busch, A. -1936. Neue Gesichtspunkte zur Kartographie des mittelalterlichen
Nordfriesland.
Jahrbuch Heimatl.Nordfriesland 23.
- Dechend, W. -1950. Sedimentpetrologische Untersuchungen zur Frage der
Sandumlagerungen im Watt Nordfrieslands.
Dtsch.Hydr.Zts.3.
- Degn, C. en U.Muuss. I. Topographischer Atlas Sl.Holstein.
II. Luftbildatlas Sl.Holstein.
III. Luftbildatlas Sl.Holstein tl.II
Neumunster I. 1963; II. 1965; III. 1968.
- Dewers, F. -1940. Probleme der geologischen Marschenforschung.
Schriftenreihe Prov.stelle für Marsch- und Wurtenforschung I.
Hildesheim 1940. p.35-43.
- Dienemann, W. en W.Scharf -1931. Zur Frage der neuzeitlichen Küstensenkung
an der deutschen Nordseeküste.
Jahrbuch Preus.Geol.Landesanstalt Bd.52.
- Dittmar, E. -1948. Die Küstensenkung an der Schleswig-holsteinischen
Westküste.
Forschungen und Fortschritte. Heft 17/18 Berlin.
- Dittmar, E. -1952. Die nacheiszeitliche Entwicklung der Schleswig-
holsteinischen Westküste.
Meyniana Band I. Schr.Geol.Inst.Univ.Kiel. p.138-168.
- Dittmar, E. -1954. Der Mensch als geologischer Faktor an der Nordsee-
küste.
Eiszeitalter und Gegenwart 4/5.

- Gierhoff-Emden, H.G. -1961. Luftbild und Küstengeographie am Beispiel der deutschen Nordseeküste.
- Haarnagel, W. -1940. Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet.
A.Lax Verlagsbuchhandlung Hildesheim.
- Haarnagel, W. 1950. Das Alluvium an der deutschen Nordseeküste.
Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet 4. p.146.
- Häntzschel, W. -1953. Zur Frage der Kennzeichen fossiler Watten-Ablagerungen.
Natur und Volk, 83 (8), p. 255-263.
- Heck, H.L. -1936. Küstensenkung und Erdgeschichte Nordfrieslands.
Nordfr.Jahrbuch.
- Jensen, Chr. -1900. Vom Dünenstrand der Nordsee und vom Wattenmeer.
Schleswig 1900.
- Jessen, O. -1921. Verteilung von Anwuchs und Abbruch an der Schleswig-holsteinischen Nordseeküste.
Petermann's Mitteilung Bd.67.
- Knop, F. -1963. Küsten- und Wattenveränderungen Nordfrieslands Methoden und Ergebnisse ihrer Überwachung.
"Die Küste" 11p.1-33.
- Lamcke, K. -1937. Natürliche Anreicherungen von Schwermineralien in Küstengebieten.
Geol.Meer und Binnengewässer Bd.1, p.106-125.
- Lüders, K. -1967. Kleines Küstenlexikon.
Veröff.Nieders.InstLandeskunde etc. Reihe A.I.Bd.82 289 abb.240pp.
- Scharf, W. -1929. Die geologischen Grundlagen des Küstenschutzes an der deutschen Nordseeküste.
Schr.Ver.Naturkunde Unterweser NF. 4
- Schott, L. -1950. Die Westküste Schleswig-Holsteins Probleme der Küstensenkung.
Schr.Geogr.Inst.Univ.Kiel 13, 4.
- Schulz, Br. -1937. Die deutsche Nordsee, ihre Küsten und Inseln.
Monographien zur Erdkunde Bd.39. Verlag Veldhagen en Klasing, Leipzig.
127 pp.
- Schütte, H. -1939. Sinkendes Land an der Nordsee?
Zur Küstengeschichte NW-Deutschlands.
Öhringen.
- Simon, W.G. -1941. Der voralluvial Untergrund des nordfriesischen Watten-gebiets.
Kieler Meeresforschungen.
- Solger, E. -1907. Die deutschen Seeküsten in ihren Werden und Untergehen.
Inst. für Meeresk. p.28.
- Tacke, B. en B.Lehmann -1924. Die Nordseemarschen.
Verlag Velhagen & Klasing - Leipzig.
- Woebcken, C. -1934. Die Entstehung des Jadebusen.
Niedersächs. Ausschuss für Heimatschutz Heft 7 (Aurich)

2.3.2. Zee.

- Arsensglau, S. -1971. Sedimentologische Untersuchung von Proben aus dem Seegebiet vor Sylt, südwestlich der Einfahrt zu dem Listes Tief.
Diplom-Arbeit Kiel.
- Bantelmann, A. -1939. Das nordfriesische Wattenmeer und einer Kulturlandschaft der Vergangenheit.
Westküste.Bd.II, 1.

- Brand, G., B.P. Hageman, S. Jelgersma & K.H. Sindowski. -1965.
Die Lithografische Unterteilung des marinen Holozäns an der
Nordseeküste.
Geol. Jahrbuch Bd. 82. p.365-383.
- Buchenau, F. -1901. Die Lune Plate.
Abh. Naturw. Ver. Bremen XV. p.17-24.
- Dechend, W. -1950. Das Eem im Raum Norderney - Hilgemiede.
Zts. deutsche geol. ges. 102 Hannover p. 91-97.
- Dechend, W. -1950. Sedimentpetrologische Untersuchungen zur Frage der
Sandumlagerungen im Watt Nordfrieslands.
Deutsche Hydrogr. Zts. Bd. 3 p.294-303.
- Dechend, W. -1956. Der Ablauf der holozäner Nordseetransgressionen im
Oldenburgisch-Ostfriesischen Raum insbesondere im Gebiet von Jever.
Geol. Jahrbuch 72. p.295-314.
- Dechend, W. en K.H. Sindowski -1956. Die Gliederung des Quartärs im
Raum Krümmhorn-Dollart (Ostfriesland) und die geologische Ent-
wicklung der Unteren Ems.
Geol. Jahrbuch 71 Hannover. p.461-490.
- Delff, Chr. -1934. Woher stammt der neuauftretenden Boden ins Watten-
meer.
Nordfr. Jahrbuch.
- Deutsche Forschungsgemeinschaft 1971. Sandbewegung im Küstenraum. Neue
Forschungsergebnisse zum Problem der Sandbewegung vor den Küsten
der Ost- und Nordsee. Ein Zwischenbericht.
Franz Steiner Verlag GMBH. Wiesbaden. 75pp.
- Doleral, R. -1952. Grundkanten des Wattaufnahmen an der Westküste
Schl.-Holstein.
Allg. Vermess. Nachr. II p.276-285.
- El Najjar, R. -1971. Die Kaolinsandaufschlüsse.
Diplom - Arbeit, Kiel.
- Gaye, J. en .F. Walther -1935. Die Wanderung der Sandriffe vor den
Ostfriesischen Inseln.
Die Bautechnik 13, 41. p.555-567.
- Gripp, K. -1944. Entstehung und künftige Entwicklung der Deutschen
Bucht.
Arch. Deutsche Seewarte Hamburg 63.
- Gripp, K. -1956. Das Watt; Begriff, Begrenzung und Fossile Vorkommen.
Senckenbergiana 37. p. 149-176.
- Grothenn, D. -1964. Untersuchungen zur Watt vermessung.
Wiss. Arb. Inst. Geodäsie für Photogrammetrie T.H. Hannover.
- Hantzschel, W. -1938. Bau und Bildung von Gross-Rippeln in Wattenmeer.
Senckenbergiana 20. p.1.42.
- Hermann, F. -1943. Über den physikalischen und chemischen Aufbau von
Marschböden und Watten verschiedenen Alters.
Westküsten, Kriegsheft 1943. p.72-119.
- Hoffmann, D. -1972. Zur Geologie des Seegebietes westlich von Sylt.
Meyniana 21.
- Horn, D.A. von -1862. Versuch einer Geologie der Ostfriesischen Marschen,
besonders im Amte Emden sowie einer daran angeknüpften näheren
Erörterung der vorzüglicher Mittel zur Verbesserung und Beförderung
der Ostfriesischen Abwässerung und Schiffart im Bereiche der Unter-
Ems. + kaart.
Th. Hahn -Emden, 164pp.
- Iversen, J. -1943. Zur Bodenkundlichen Kartierung des nordfriesischen
Wattengebiets.
Westküste, Kriegsheft.

- Jarke, J. -1956. Eine neue Bodenkarte der südlichen Nordsee.
Deutsche Hydr.Zts. 9 Hamburg.
- Jarke, J. -1957. Neue Ergebnisse zur Bodenbedeckung der Deutschen Bucht.
Deutsch Geogr.Hamburg Tagungsber.und wiss.Abh.Wiesbaden.
- König, O. -1957. Einige ökologische Bemerkungen über das Eiderwatt.
Dtsch.Gewässer- kdl.mitt.1, 4/5 p.87-91.
- Kossinna, H. -1913. Entstehung der Watten und Marschen.
Naturw. Wochenschr.27.
- Köster, R. -1970. Sandbewegung im Deutschen Küstenraum.
in: Erforschung des Meeres . G.Dietrich Umschau - Verlag
Frankfurt. p.151-166.
- Krüger, W. -1922. Die Jade, das Fahrwasser Wilhelmshavens, ihre Entstehung und ihr Zustand.
Jahrb.Hafenbautechn.ges.Hamburg 1922. p.268-284.
- Krüger, W. -1937. Riffwanderung vor Wangerooge.
Abh.Naturw.Verein Bremen 30, H 1/2 p.243-252.
- Kühl, H. und H.Mann, -1966. Chemische Untersuchungen am Sandstrand von Cuxhaven und Helgoland.
Veröff.Inst.Meeresf.Bremerhaven, Sonderbnd.2, p.67-76.
- Kumm, A. -1928. Über Sedimentbildung an der Küste des norddeutschen Wattenmeeres.
Verein Naturwissenschaft Braunschweig. Jahresbericht 20.
- Lamcke, K. -1940. Natürliche Anreicherungen von Schwermineralien in Küstengebieten.
Geol.der Meere und Binnengewässer. Band 4. p.77-92.
- Lang, A.W. -1955. Das Juister Watt.
Dorn Verlag, Bremen. 98 pp.
- Lang, A.W. -1958. Gestaltungswandel des Emsmündungstrichters.
Bremen 1958. 153 pp.
- Lang, A.W. -1970. Untersuchungen zur morphologischen Entwicklung des Südliche Elbe-Ästuars von 1560 bis 1960.
Hamburger Küstenforsch.12. p.1-195.
- Lüneburg, H. -1954. Vergleichende Watt-untersuchung im Bereich der Wesermündung.
Veröffentlichung Inst.Meeresforschung Bremerhaven 3. p.66-125.
- Lüneburg, H. -1956. Untersuchung des Sedimenttransportes auf einigen Flöcher des Wurster Wattes (Wesermündung).
Veröff.des Instituts für Meeresforschung in Bremerhaven 4. p.127-151.
- Lüneburg, H. -1957. Die Oberflächenbeschaffenheit bestimmter Watttypen der Wesermündung.
Veröff.Inst.Meeresforschung in Bremerhaven 5. p. 63-102.
- Lüneburg, H. -1958. Untersuchungen über den quantitativen Wasser- und Sinkstofftransport in Fedderwarder Priel (Wesermündung).
Veröff.Inst.Meeresf.Bremerhaven: 5. p.257-298.
- Lüneburg, H. -1960. Zur Sedimentverteilung in der Aussenweser zwischen Hoheweg und Rotersand.
Veröff.Inst.Meeresf.Bremerhaven 7.
- Mueckenhausen, E. -1937. Die Bodenbildung der Nordseemarschen.
Abh.Nat.hist.Ver.Bremen 30. p.66-77.
- Müller, W. -1962. Der Ablauf der holozänen Meeres- transgression an der südlichen Nordseeküste und Folgerungen in bezug auf eine geochronologischen Holozängliederung.
Eiszeitalter und Gegenwart 13. p.197-226.
- Plath, M. -1943. Die biologische Bestandsaufnahme als Verfahren zur Kennzeichnung der Wattsedimente und der Kartierung der Nordfriesischen Watten.
Westküste.

- Pratje, O. en F. Schüler -1952. Bodenkartierung des Seegebietes
Hoofden (südliche Nordsee) mit Hilfe von Grundproben und Echo-
grammen.
Deutsche Hydrogr. Zts. 5 p.189-196.
- Reineck, H.E. -1956. Der Wattenboden und das Leben im Wattenboden.
Natur und Volk 86. p.268-284.
- Reineck, H.E. en Wunderlich, F. -1969. Die Entstehung von Schichten
und Schichtbänken im Watt.
Senckenbergiana Maritima, Band 1 (50): 85-107.
- Richter, R. -1926. Geologische Exkursion in das Wattenmeer.
Natur und Museum h 10
- Schäfer, W. -1952. Biogene Sedimentation im Gefolge von Bioturbation.
Senckenbergiana, 33, p. 1-12.
- Schäfer, W. -1956. Gesteinsbildung im Flachsee becken am Beispiel
der Jade.
Geol.Rundschau 44. p.71-84.
- Scharf, W. -1930. Die Faziesgebiete von Watt und Marsch der Nordsee.
Aus: K.von Bulow, Alluvium; Grundsatzliches und Programmatisches
Verl.Bornträger - Berlin. p.156-164.
- Schelling, H. -1952. Die Sturmfluten an der Westküste von Schleswig-
Holstein.
Die Küste jrg. 1 p.63-146.
- Schucht, E. -1903. Beitrag zur Geologie der Wesermarschen.
E.Karsas - Halle. 80pp.
- Schulz, E. en H.Meyer -1939. Weitere Untersuchungen über das Farb-
streifen Sandwatt.
Kieler Meeresf. Bd.3 p.321-336.
- Schulz, H. -1954. Sedimentation und Erosion im Elbe -Ästuar der Gegen-
wart.
Mitt.Geol.Staatinst. H23 p.61-67.
- Schütte, H. -1927. Krustenbewegungen an der deutsche Nordseeküste.
Aus der Heimat. 31 pp.
- Schütte, H. -1929. Nordfrieslands geologischer Werdegang.
Nordfriesland Heimatbuch für die Kreise Husum und Südtöndem
- Husum 1929. p.39-59.
- Schütte, H. -1931. Der Aufbau des Weser - Jade - Alluviums.
Schriften des Vereins für Naturkunde a/d Unterweser NF 5 p.2-40.
- Schütte, H. -1935. Das Alluvium des Jade - Wesergebietes.
Veröff.Wirtschaft wiss.Ges.Stud.Niedersachsens Bd.13 Oldenburg.
- Schwarz, A. -1929. Schlichfall und Gezeitenschichtung.
Senckenbergiana Bd.II, 3.
- Simon, W.G. -1958. Vorläufige Bemerkungen über den Ablauf der nach-
eiszeitlichen Transgression im Elbe - Ästuar.
Geol.Jahrbuch Hannover 76. p.53-66.
- Sindowski, K.H. -1958. Das Eem im Wattgebiet zwischen Nordruey und
Spiekeroog, Ostfriesland. (Pollenanalyse)
Geol.Jahrbuch Hannover 76. p.151-174.
- Stocks, Th. -1956. Der boden der südlichen Nordsee.
D.H.Z. 9, 6.
- Trusheim, F. -1929. Zur Bildungsgeschwindigkeit geschichteter Sedi-
mente im Wattenmeer.
Senckenbergiana Bd.II, 1/2
- Trusheim, F. -1929. Rippeln in Schlick.
Natur und Museum 59. p.72-79.
- Trusheim, F. -1929. Trockenrisse mit Hydrobenfüllung im Schlickwatt.
Natur und Museum t 59. p.52-54.
- Wasmund, E. -1937. Der untermeerische Rücken von "Südstrand" zwischen
Helgoland und Eiderstedt.
Geol.des Meeres und Binneng.Bd.1 p.27-37.

- Wetzel, W. -1931. Beiträge zur Sedimentpetrographie des Nordseebodens, insbesondere des Schleswig-holsteinischen Wattenmeeres. Wissenschaftl. Meeresunters. NF. 21, Abt. Kiel. p.11-48.
- Wohlenberg, E. -1933. Das Andelpolster und die Entstehung einer charakteristischen Abrasionsform der Watten. Wiss. Meeresuntersuch. NF. Helgoland XIX.
- Wohlenberg, E. -1954. Sinkstoff, Sediment und Anwachs am Hindenburgdamm. Die Küste 2, 2. p.33-94.
- Wrage, W. -1935. Schlickwattformen im Flusswatt. Zweiter Beitrag zur Kenntnis der Morphologie des Niederelbwattes. Ann. der Hydrogr., 63: 234-237.
- Wrage, W. -1936. Beobachtungen an Strombänken. Dritter Beitrag zur Kenntnis der Morphologie des Niederelbwattes. Ann. der Hydrogr. 64: 168-173.
- Wrage, W. -1958. Luftbild und Wattforschung. Petermanns geogr. Mitt. 102 p.6-12.
- Wunderlich, F. -1969. Studien zur Sedimentbewegung. 1. Transportformen und Schichtbildung im Gebiet der Jade. Senckenbergiana Maritima, Band 1(50):107-147.

2.3.3. Eilanden.

- Apelt, H.J. -1962. Der Kniep - Sand der Insel Amrum. Natur und Museum 92, 10. p.377-382.
- Baudissin, A. -1865. Bericht über die Dünen der Insel Sylt. Flensburg.
- Becksmann, E. -1931. Fossile Brodelböden in Profil des Roten Kliffs (Sylt) und damit zusammenhängende diluvialgeologische Fragen. N. Jb. Min. et, Beilage Bd. 66. Abt. B.
- Behrmann, W. -1919. Borkum, Strand- und Dünenstudien. Institut für Meereskunde 153 an der Univ. Berlin. 40 pp.
- Beyer, A. -1961. Untersuchungen über Umlagerungen an der Nordseeküste im besonderen an und auf der Insel Sylt. Diss. Erlangen - Halle.
- Brandt, H. -1932. Auf den Spuren untergegangener Warften am Hallig Hooge. Geol. der Meere und Binnengewässer. Bd 3 H1
- Dechend, W. -1952. Die erdgeschichtliche Entwicklung im Raum Norderney. Forsch. ber. Forschungsst. Norderney 3. p.1-12.
- Dieckmann, A. -1928. Die Niederschlagsverhältnisse der deutschen Nordsee - inseln. Ber. Strahlungs Klim. Stat. im Deutscher Nordseegeb. Bd II
- Dietz, C.S. & H.L. Heck -1952. Geologische Karte von Deutschland 1:25.000. Land Schleswig-Holstein. Erläuterungen zu den Blättern Sylt-Nord und Sylt-Süd. Landesanstalt für Angewandte Geologie - Kiel.
- Dittmer, E.S. & K. Gripp -1941. Die Entstehung Nordfrieslands. Die Naturwissenschaft 29, H39.
- Dittmer, E.S. -1953. Zur Geologie und Bedeichungsgeschichte der Finkhaushallig. Die Küste 2 p.1-4.
- Gripp, K. & W.G. Simon -1940. Untersuchungen über den Aufbau und die Entstehung der Insel Sylt. I. Nord-Sylt. Westküste Archiv für Forschung, Technik und Verwaltung in Marsch und Wattenmeer 2, 2/3
- Gripp, K. & W. Becker -1940. Untersuchungen über den Aufbau und die Entstehung der Insel Sylt. II. Mittel-Sylt. Westküste, Archiv für Forschung Technik und Verwaltung in Marsch und Wattenmeer 2, 2/3.

- Gripp, K. -1961. Über das Werden und Vergehen von Barchanen an der Nordseeküste Schleswig-Holsteins.
Zts. Geomorph. p.24-36.
- Gripp, K. -1967. Die Bedeutung des Naturschutzgebietes Listland für die Geologie.
Schr.reihe für Landschaftspflege und Naturschutz Heft 2. p.107-110.
- Hansen, M. & N.Hansen -1967. Geschichte und Gestalt einer Insel.
- Vosskarte.
- Harnischmacher, R. -1954. Die Dünenlandschaft der ostfriesischen Inseln in Hinblick auf Dünenschutz.
Wasser und Boden jrg.6, 8. p.263-264.
- Hartleb, O. & J.Walther -1952. Bioklimatische Betrachtungen.
(Neuwerk und Schärhorn) In:
Dr.F.Panmeyer u.a. Ein Turm und seine Insel.Rauschenplat Verlag Cuxhaven.
- Jacoby, G. -1959. Zur Entwicklung des Kartenbildes von Sylt.
Die Heimat 66, 8. p.213-217.
- Janssen, A. -1968. Die geographische Veränderung der Nordfriesischen Inseln im Laufe der Jahrhunderte.
Söl'ring Fortüning Jhr.ber. 1968. p.15-23.
- Jentzsch, A. -1900. Geologie der Dünen.
In: Handb. deutschen Dünenbaues - Berlin.
- Jessen, O. -1914. Morphologische Beobachtungen an den Dünen von Amrum, Sylt und Roim.
Landeskundliche Forschungen 21. & Mitt.Geogr.Ges.München 9.
p.231-365.
- Jessen, Werner -1932. Die postdiluviale Entwicklung Amrums und seine subfossilen und rezenten Muschelpflaster.
(Unter Berücksichtigung der gleichen Vorgänge auf den Inseln Sylt und Föhr.)
Jahrbuch Preus.Geol.Landesanstalt Bd.53.
- Johannsen, A. -1960. Holozäne Flugsande auf Föhr.
Schriften des Naturw.Vereins 30. p.110-114.
- Kolumbe, E. -1943. Über die Entwicklung einiger Dünenkleinformen auf Sylt.
Zeitschrift für Geschiebeforschung und Flachlandsgeologie 18.
- König, D. -1966. Bemerkungen und Bilder zu den Dünenabbrüchen am Naturschutzgebiet Amrum-Nordspitze.
Jordsandmitteilungen II, 1/2 p.34-42.
- Kramer, J. -1959. Die Strandaufspülung Nordemey 1951-1952 und ein Plan zu ihrer Fortführung.
Die Küste 7. p.107-139.
- Kramer, J. -1960. Zur Frage der Wanderung der ostfriesischen Inseln auf Grund neuerer geologischen Befunde.
Zts.Deutsche Geol.Ges.Bd.112. p.529-530.
- Krüger, W. -1911. Meer und Küste bei Wangeroog und die Kräfte, die auf ihre Gestaltung einwirkten.
Zts.für Bauwesen 1911 - Berlin. p.451
- Lamprecht, H.O. -1955. Brandung und Uferveränderungen an der Westküste von Sylt.
Mitt.Hann.Versuchsanstalt Grundbau und Wasserbau Heft 8.
- Leege, O. -1913. Der Memmert.Eine entstehende Insel und ihre Besiedlung durch Pflanzenwuchs.
Abh.Nat Ver.Bremen 21 (weitere Nachträge p.412-425) p.283-327.
- Leege, O. -1913/14. Hauener Hoog, ein neues Eiland an Ostfrieslands Küste.
Jahresbericht der Naturforschende Gesellschafter Emden für 1913/14.

- Lüders, K. -1953. Die Entstehung der ostfriesischen Inseln und der Einfluss der Dünenbildung auf den Geologischen Aufbau der ostfriesischen Küste.
Probleme der Küstenforschung Bd.5 p.5-14.
- Mager, F. -1927. Der Abbruch der Insel Sylt durch die Nordsee.
Veröff.Schl.Holst.Univ.Ges. 8
- Meier, O.G. -1957. Trischen - die wandernde Inseln.
Heide.
- Meyer, F. -1927. Der Abbruch der Insel Sylt durch die Nordsee.
Veröff.Schl.Holst.Univ.Ges.8
- Meyn, L. -1876. Geognostische Beschreibung der Insel Sylt und ihrer Umgebung.
Abh.2 geol.Spezialkarte von Preussen- Berlin 1876.
- Naturschutzgebiet Nord-Sylt.
Schriftenreihe des Deutschen Rates für Landespflege Heft 6 - 1966.
p.1-131.
- Niebuhr, W. -1954. Bemerkenswerte Veränderungen am Grossen Vogelsand in der Aussenelbe seit der Jahrhundertwende.
Die Küste 2, 2. p.157-159.
- Niemeier, G. -1928. Beiträge zur Morphologischen Entwicklung der Insel Nordeyney
Ber.Strahl Klim.Stat.Netzes im deutsch.Nordseegeb.Bd.II.
- Niemeier, G. -1955. Entwicklung zur Wirtschafts- und Sozialgeographie der Ostfriesischen Inseln.
Zts. Raumforschung und Raumordnung.
- Ordemann, W. -1912. Beiträge zur morphologischen Entwicklungsgeschichte der deutschen Nordseeküste mit besonderer Berücksichtigung der Dünen tragenden Inseln.
Mitt.Geogr.Ges.Jena 30. diss. Halle - Wittenberg. 42 pp.
- Ottsen, -1910. Die Nordseeinsel Sylt. Erdkundliche und geschichtliche Betrachtungen.
Westerland 1910.
- Overbeck, F. -1929. Wanderdünen und Pflanzenwuchs.
Natur und Museum 1 p.79-80
- Petersen, J. -1936. Zur Frage der Formenänderung der Insel Sylt.
Zts.Erdkunde 4, 2 p.687-691.
- Petersen, J. -1938. Uferabbruch und Gestaltwandel der Insel Sylt in geschichtlicher Zeit.
Annalen der Hydrographie 66,7 p.330-337.
- Pratje, O. -1952. Die geologische Geschichte Neuwerks.
F.Danmeyer u.a. in: Ein Turm und seine Insel. Rauschenplat Verlag Cuxhaven.
- Regteren Altena, C.O.van -1938. Die am Nordseestrand der Insel Juist (Dtsland) angespülten fossilen Mollusken.
Basteria 3/4 p.57-61
- Reinke, J. -1903. Die Entwicklungsgeschichte der Dünen an der Westküste von Schleswig.
Sitzungsber.Kgl.preus.Akad.Wiss.13, 1. p.281-295
- Reinke, J. -1909. Die Ostfriesischen Inseln, Studien über Küstenbildung und Küstenzerstörung.
Wiss.Meeresunters. Bd.X Kiel 1909 Ergänzungsheft.
- Schacht, C. -1898. Einige Angaben über die Bodenbeschaffenheit vor den Inseln der deutschen Nordseeküste + Karte Deutsche Bucht. *
- Schäfer, W. -1941. Zur Fazieskunde der deutschen Wattenmeeres.
I. Dangast und die Ufersäume des Jadebusen.
II. Mellum, eine Düneninsel der deutschen Nordseeküste.
Abh. Senckeb. Naturf.Ges. 457.

* Mitt. deutsch. Seefischerei Ver.14. p.50-53.

- Schäfer, W. -1954. Mellum: Inselentwicklung und Biotopwandlung.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 33 p. 391-406.
- Schirrmacher, G. -1971. Strukturwandel der Halligen aufgezeigt am Beispiel
Hooge.
Schl. Holstein 23. p. 147-149.
- Schucht, F. -1911. Die Entstehung der Ostfriesischen Inseln.
Niedersachs Geol. Ver. 4 Jahresb.
- Schucht, F. -1912. Ueber die Beziehungen zwischen Boden, Vegetation und
Klima auf den ostfriesischen Inseln.
Int. Mitt. Bodenkunde p. 485-532.
- Schütte, H. -1905. Ein neu entstandenes Düneneiland zwischen Aussenjade und
Aussenweser.
Jahrb. Ver. Naturk. Unterweser. p. 31-42.
- Sello, G. -1903. Der Jadenbusen. Sein Gebiet, seine Entstehungsgeschichte:
Der Turm auf Wangeroge.
Varel 1903.
- Sindowski, K.H. -1956. Korngrößen- und Kornformen- Auslese beim Sandtrans-
port durch Wind (nach Messungen auf Norderney).
Geol. Jahrb. 71.
- Sindowski, K.H. -1958. Die geologische Entwicklung des Baltrum - Langeooger
Wattgebietes.
Jber. Forschungsst. Norderney 8.
- Sindowski, K.H. -1963. Zur Frage der Ostwanderung aller ostfriesischen Inseln.
Geogr. Rundschau 15. p. 448-455.
- Sokolow, N.A. -1894. Die Dünen, Bildung, Entwicklung und inneren Bau.
Berlin. 298 pp.
- Solger, F. -1910. Dünenbuch. Werden und Wandern der Dünen, Pflanzen- und
Tierleben auf den Dünen, Dünenbau. Special pag. 115-140.
Stuttgart - Verlag F. Enke. 404 pp.
- Sperling, W. -1939. Natürliche Dünenentstehung und Künstliche Dünenpflege.
Geol. Meere und Binnengewässer 3,4. p. 552-569.
- Stolley, E. -1901. Zur Geologie der Insel Sylt: III. Die Gliederung des
Quartärs.
Arch Anthrop. & Geol. S-H, Bd. 4.
- Traeger, E. -1900. Die Rettung der Halligen und die Zukunft der Schleswig-
Holsteinischen Nordseewatten.
Stuttgart.
- Trusheim, F. -1935. Eine Titaneisenerz-Seife von Wangeroog
Senckenbergiana, 17, pp. 62-72.
- Ulrich, K. -1936. Die Morphologie des Roten Kliffs auf Sylt.
Diss. Arch. dtsh. Seewart 56,1
- Voigt, H. -1965. Amrum- Odde im Luftbild.
Ein Beispiel rezenter Küsten Morphologie.
Bildmessung und Lichtbildwesen H 2. p. 67-76.
- Wagner, P. -1952. Scharhörn. Seine Entwicklung vom Sand zur Düneninsel.
In: F. Danmeyer u.a. Ein Turm und seine Insel Rauschenplat Verlag Cuxhaven.
- Wetzel, W. -1924. Trischen, eine Studie zur Geologie der Gegenwart.
Nordelbingen Bd. II.
- Wicke, W. -1863. Über die Bodenarten der Insel Borkum und ihre Benützung.
Journal für Landwirtschaft NF8. p. 99-116.
- Wildfang, D. -1936. Der tiefere Untergrund der ostfriesischen Nordseeinseln.
Veröff. Natf. Ges. Emden. p. 1-52.
- Windberg, F. -1937. Die Entstehung der Insel Memmert.
Abh. Naturw. Verein Bremen 30, 1/2 p. 54-65.
- Wohlenberg, E. -1931. Die Grüne Insel in der Eidermündung. Eine entwicklungs-
physiologische Untersuchung.
Archiv Deutsch. Seewarte Hamburg 50.
- Wolff, W. -1910. Die Entstehung der Insel Sylt.
Hamburg.
- Wolff, W. -1938. Die Entstehung der Insel Sylt.
Friedrichsen, de Gruijter & Co. Hamburg. 67pp.
- Zimmerman, F.e.a. -1966. Ein neuartiges Verfahren zur Beschleunigung der
einseitigen Festlegung von Dünen im Küstenbereich. 6,5.
Die Wasserwirtschaft 56, 1966.

2.3.4. Kustgebieten.

- Bahr, M. Die Entwicklung des Küsten-Vorfeldes zwischen Hever und Elbe.
seit dem 16. Jahrhundert. I. vom Ende des 16. Jahrhundert bis 1840.
II. vom Jahre 1840 bis zur Gegenwart.
Unveröff. Bericht Küsten-ausschuss Nord-und Ostsee.
- Bantelmann, A. -1960. Forschungsergebnisse der Marschenarchäologie zur Frage
des Niveauveränderungen an der Sl. Holsteinischen Westküste.
Die Küste 8.
- Bielefeld -1906. Die Geest Ostfrieslandes.
Forsch. deutschen Landes- und Volkskunde IV. Stuttgart.
- Brockmann, Chr. -1940. Die Diatomeen als Leitfossilien in Küstenablagerungen.
Westküste II, 2/3.
- Dittmer, E. -1938. Schichtenaufbau und Entwicklungsgeschichte des Ditmarscher
Alluviums.
Westküste H, 2.
- Dittmer, E. -1948. Die Küstensenkung an der Schleswigholsteinischen Westküste.
Forschungen und Fortsch. 24.
- Dittmer, E. -1951. Die nacheiszeitlicher Entwicklung der Schl. Holsteinische
Westküste.
Meyniana.
- Hinz, H. -1954. Vorgeschichte des Nordfriesische Festlandes.
Neumünster.
- Wasmund, E. -1938. Die Schwerminerallagerstätten der deutschen Küsten.
Geol. Rundschau 29. p. 287-299.
- Wildvang, D. -1938. Die Geologie Ostfrieslands.
Abh. preuss. geol. L.-A NF 181.

2.4. Deense Wadden.

2.4.1. Algemeen.

- Jacobsen, N.K. -1952-53. Mandø. En klit-marskø i Vadehavet.
Geografisk Tidsskrift 52. p. 134-146.
- Jacobsen, N.K. -1964. Traek af Tøndermarskens naturgeografi med saerligt heublik
på morjogenesisen.
Folia geographica danica 7 + 1 vol. pl. 350 pp.
- Jessen, A. -1916. Manken ved Ribe.
Danm. Geol. Unders. II, 27.
- Møller, J.T. -1963. Accumulation and abrasion in a tidal area.
Geografisk Tidsskrift, t. 62. p. 56-79.

2.4.2. Zee.

- De danske vade-og marskundersøgelse.
Rapport 1-4, 1956-62. København.
- Gry, H. -1942. Das Wattenmeer bei Skallingen.
I. Quantitative Untersuchungen über den Sinkstofftransport durch
Gezeitenströmungen.
Folia Geographica Danica 2, 1. p. 1-138.
- Hansen, K. -1951. Preliminary report on the sediments of the Danish Wadden Sea.
Medd. Dansk Geol. For. Bd. 12 H1. p. 1-26.
- Hansen, K. -1952-53. The sediments and the transport of debris in the Graadyb
tidal area.
Geogr. Tidsskr. Bd. 52. p. 69-82.
- Hansen, K. -1956. The sedimentation along the Rømbødam.
Medd. Dansk Geol. For. 13, 2. p. 112-117.
- Jakobsen, B. -1960. Skallingen. Salt marshes and tidal creeks.
Symposium Coastal Geomorphology.
- Jakobsen, B. -1961. Vadehavets sediment omsætning belyst med kuantitative
målinger.
Geogr. Tidsskr. 60.
- Jakobsen, B. -1964. Vadehavets morfologi.
Folia geographica danica t 11, 1. 176pp. + krt.

- Jakobsen, B. -1969. Tidevandkysterne.
in: Danmarks Natur Bd.4 Kyst, Klit og Marsk.
Politikens Forlag. p.86-115.
- Jakobsen, N.K. -1960. Types of sedimentation in a drowned Delta Region.
Examples from the salt-marsh area at Tønder.
Geogr.Tidsschr.59. Medd.Skall lab XVII.
- Møller, J.T. -1956. Kort over Jivre Dylo tidevands område samt nogle topografiske og hydrografiske problemer.
Geogr.Tidsskr.55. Medd.Skall.Lab.XV. København.
- Nielsen, N. -1938. Nogle bemærkninger om marskdannelse i det danske vadehav.
Geogr.Tidsskr. 41. p.123-138.
- Olsen, H.A. -1959. The influence of the Rømø Dam on the sedimentation in the adjacent part of the danish Waddensea.
Geogr.Tidsskr.58. Guidebook Denmark Int.Geogr.Congres.
- Schon, A. -1945. Det marine Forland.
Folia geogr.Danica IV. medd.Skall.Lab IX København.
- Thade Petersen -1926. Det sønderjydske Vadehav.
Geogr.Tidsskr.29.
- Warming, E. -1904. Bidrag til Vadernes, Sandenes og Marskens Naturhistorie.
Kgl.Dansk.Vidensk. Selsk.
Skrift 7 Række, Naturw.-math.Afd.II.

2.4.3 Eilanden.

- Jakobsen, B. -1952-53. Landskabsudviklingen i Skallingmarsken.
Geografiske Tidsskrift t52 p.147-158.
- Møller, J.T. -1960. Mandø Ebbevej.
Folia geographica danica 8,2. 44pp.
- Nielsen, N. -1935. Eine Methode zur exakten Sedimentationsmessung; Studien über die Marschbildung auf der Halbinsel Skalling.
Medd.Skalling Lab.1 p.1-98.

2.4.4. Kustgebieten.

- Jakobsen, B. -1954. Det sydvestjydske Vadehavsområde og den nye opfattelse af marskens darmelsesmåde.
Dansk Hjemstavn.
- Jakobsen, B. -1954. The tidal area in South-Western Jutland and the process of the salt marsh formation.
Geografisk Tidsskrift 53. p.119-141.
- Jakobsen, N.K. -1956. Jordbundsundersøgelser i Tøndermarsken.
Geografisk Tidsskr.55 Medd.Skall.Lab XV København.
- Møller, J.T. -1961. Vadehavskysten Emmerlev-Ballum.
Folia geographica danica 8,3. 20 pp.

3. Flora en vegetatie.

3.1. Algemeen.

- Blijdenstein, A.J. & L.R.Brants -1890. Onderzoek, ingesteld omtrent de boschbeplantingen op de zeeduinen aan Noord- en Oostzee.
Tds.Ned.Heidemy 2.
- Bodé, C. -1915. Brackwasserdiatomeen, die zumeist auch im Schlick der Nordsee-Häfen vorkommen. Festschrift der Naturforschenden Gesellschaft zu Emden,
p.29-43.
- Diemont, W.H., G.Sissingh & V.Westhoff -1940. Dwergbiezenverbond (Nanocyperion) in Nederland.
Ned.Kruidk. Archief 50. p.215-284.
- Gremmen, N.J.M. & J.W.P.M.Kremers -1971. De flora van de nederlandse, duitse en deense waddeneilanden.
Kath.UV.Nijmegen Afd.Geobotanie.
- Harmsen, G.W. -1936. Systematische Beobachtungen der Nordwest-Europaeischen Seegrasformen.
Ned.Kruidk.arch. 46. p.852-877.

- Heijdemann, B. -1968. Das Freiland- und Laborexperiment zur Ökologie der Grenze Land- Meer.
Verh. deutsche zool. ges. Heidelberg 1967. p.256-309.
- Hulten, E. -1950. Atlas of the distribution of vascular plants in the N.W. Europe.
Generalstadens Litografiska Anstalts Forlag. 512 pp.
- Hulten, E. -1958. The amphi-atlantic plants and their phytogeographical connections. 279 krt.
Almquist & Wiksell - Stockholm Kungl. Svenska Vetesk. Handl. Fjärde Serien 7,1. 340 pp.
- Janzen Pflanzen am Meer.
- Lyford jr., J.H. -1969. Primary production and community structure of an estuarine empoundment. Ecology 49,5, p.854-865.
- Meltzer, J. & V. Westhoff -1942. Inleiding tot de plantensociologie. 's-Graveland. 326 pp.
- Tjallingii, S.P. -1969. De Nederlandse kustheiden. doctoraal verslag RU-Utrecht.
- Vuyck, L. -1898. De plantengroei der duinen. Diss. - Leiden. 368 pp.
- Werff, A. van der -1960. Die Diatomeen des Dollart-Emsgebietes. Verh. Kon. Ned. Geol. Mijnb. Gen., Geol. Serie dl. XIX, p.153-201.
- Zaneveld, J.S. -1937. The littoral zonation of some Fucaceae in relation to desiccation. J. Ecol. 25: 431-468.

3.2. Nederlandse Wadden.

3.2.1. Algemeen.

- Beeftink, W.G. -1962. Conspectus of the phanero-gamic salt plant communities in the Netherlands.
Dodonea 30. p.325-362.
- Boddeke, R. -1958. The Genus *Callithamnion* Lyngb. in the Netherlands.
Acta botanica neerlandica 7,4. p.589-604.
- Boerboom, J.H.A. -1957. Les pelouses sèches des dunes de la côte neerlandaise.
Acta bot. Neerl. 6,5. p.642-680.
- Boesewinkel, H.D. -1966. De systematiek en oekologie van *Juncus ambiguus* Gussone.
gestencild verslag doctoraal onderzoek Amsterdam 1966.
- Boodt, P. -1913. De Amerikaanse Veenbes.
Verslag Meded. Directie van de Landbouw 6. p.138-156.
- Boodt, P. -1934. De bebossing op de Noordzee-eilanden.
Ned. Bosb. Tds. jrg. 7. Nr. 1 t/m 7.
- Boodt, P. -1936. Natuurbescherming en duinbebossing op de Waddeneilanden en het SBB.
Ned. Bosb. Tds. 9. p.309-316.
- Bosch, R.B. van den -1846. Bijdrage tot de algologische flora van Nederland.
Ned. Kruidk. Arch. 1 p.280-291.
- Bosch, R.B. van den -1851. Tweede bijdrage tot de algologische flora van Nederland.
Ned. Kruidk. Arch. 2 p.202-227.
- Bosch, R.B. van den -1853. Algae.
Prodr. Flor. Bat. 2 p.169-228.
- Bosch, R.B. van den -1860. Overzicht der planten, waargenomen op de eilanden Texel, Wieringen, Vlieland en Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. Ser. I dl. 5 p.48-63.
- Clason, E.W. -1961. *Ceratophyllum submersum* in Nederland.
Gorteria 1,2 p.9-12.
- Duinvorming en duinflora.
Nieuwe Rotterdamse Courant 4 en 5 September 1937.
- Eeden, F.W. van -1874. Lijst der planten, die in de Nederlandse duinstreken gevonden zijn.
Ned. Kruidk. Arch. 2 serie I p.360-451.
- Eeden, F.W. van -1886. Onkruid - botanische wandelingen.
dl. I. Kennemerland.
dl. II. De Noordzee-eilanden, Gelderland, Overijssel. Haarlem. I. 214 pp. II 240 pp.

- Flora Neerlandica.
Kon.Ned.Bot.Ver. 1948-1966.
- Freijsen,A.H.J. -1964. Remarks on the halophyte *Centaurium littorale*.
K.N.A.W. Proc.Ser.C. nr.67,4. Meded.Bot.Mus.Herb.RU Utrecht 209. p.208-217.
- Gadella,Th.W.J. & E.Kliphuis -1968. Enige opmerkingen over *Hieracium pilosella* L. in Nederland.
Gorteria 4. p.17-26.
- Goor,A.C.J.van -1919. Het zeegras (*zostera marina* L.) en zijn betekenis voor het leven der visschen.
Rapp.en Verh.Rijksinstituut Visscherij-onderzoek I.
- Goor,A.C.J.van -1920. Naamlijst der wieren, aanwezig in het herbarium van het Zoologisch Station, Den Helder.
Tweede ed.:.1-19.
- Goor,A.C.J.van -1921. Die *Zostera*-Association des holländisches Wattenmeeres.
Rec. Trav.Bot.Neerl. 1921.
- Goor,A.C.J.van 1923. Les Algues marines de la Hollande.
Bull.Soc.Bot.Fr.70: 629-636.
- *> Groet,I. -1964. Onderzoek naar het verspreidingspatroon van *Ammophila arenaria* in de duinen.
Doctoraal verslag RU Utrecht.
- Haas-Niekerk,T.de -1965. The genus *Sphacelaria* Lyngbye (*Phaeophyceae*) in the Netherlands.
Blumea 13: 145-161.
- Hall,H.C.van -1825. Flora van Noord-Nederland.
Amsterdam.
- Hartog,C.den -1953. Is *Polysiphonia lanosa* uit de Waddenzee verdwenen?
Het Zeepaard 13, 5/6, p. 76-77.
- Hartog,C.den -1954. The epilithic algae communities occurring along the coast of the Netherlands.
Wentia. p.1-240.
- Hartog,C.den -1954. New Dutch marine algae.
Act.Bot.Neerl. 3: 412-416.
- Hartog,C.den -1954. *Phyllophora membrifolia* in ons land.
Het Zeepaard 14: 32-33.
- Hartog,C.den -1954. De vegetatie van wad en kwelder.
Amoeba wadnummer 30, 10/11. p.155-161.
- Hartog,C.den -1955. De groenalg *Monostroma grevillei* in Nederland.
Het Zeepaard 15: 44-46.
- Hartog,C.den -1956. De verspreiding van *Bostrychia scorpioides* in Nederland (*wiersoort*).
Natura 53,5. p.71-73.
- *> Goor, A.C.J.van -1923. Die holländischen Meeresalgen (*Rhodo-*, *Phaeo-* und *Chlorophyceae*), insbesondere der Umgebung von Helder, des Wattenmeeres und der Zuiderzee.
Verh.Kon.Akad.Wetensch. 23, p.1-232.
- Hartog,C.den -1961. Verarming en verrijking van de algenflora der Nederlandse kust.
Het Zeepaard 21: 108-114.
- Heukels,H. 1900-1936. Nieuwe vindplaatsen van in Nederland zeldzame planten.
De Lev. Nat. 5 t/m 36.
- Hoek,C.van der -1963. Revision of the European species of *Cladophora*.
Diss.Leiden 248 pp. 55 pl.
- Holkema,F. -1870. De plantengroei der Nederlandse Noordzee-eilanden.
Amsterdam Scheltema & Holkema. 268 pp.
- Jansen,P.&W.H.Wachter 1936. Ned.kr.Arch. 46: 485.1939 Ned.kr.Arch.49: 322.
- Jansen,P. -1938. *Catapodium loliaceum*.
Ned.Kruidk.Arch.48. p.192.
- Jeswiet,J. -1913. Die Entwicklungsgeschichte der Flora der holländischen Dünen.
Inaugural diss. Zürich 1913.

- Jeswiet, J. -1914. Eine Einteilung der Pflanzen der Niederländischen Küstendünen in ökologischen Gruppen.
Beiheft zur Bot.Zentralblatt 2. abt 31 p.322-372.
- Kloos, A.W. & W.H.Wachter 1933-1941. Nieuwe plantensoorten en variëteiten gevonden in Nederland in 1932-1940.
De Levende Natuur jrg. 37-45.
- Kloos, A.W. & W.H.Wachter 1933-1941. Nieuwe vindplaatsen in Nederland van zeldzame plantensoorten in 1932-1940.
De Levende Natuur. jrg. 37-45.
- Kloos, A.W. -1936. Aanwinsten van de Nederlandsche Flora in 1935.
Juncus bufonius L. var. *ranarius*
Ned.Kruidk.Arch.46 p.452-454.
- Koster, J.Th. -1952. Rare or otherwise interesting marine algae from the Netherlands.
Act.Bot.Neerl.1: 201-215.
- Koster, J.Th. -1955. The genus *Rhizoclonium* Kütz. in the Netherlands.
Pubbl.Staz.Zool.Napoli 27: 335-357.
- Leeuwen, Chr.G.van -1963. Iets over de betekenis van onze waddeneilanden voor de veldbotanie.
De Levende Natuur 66,6. p.135-139.
- Lucas, J.A.W. -1953. *Ceramium diaphanum* (Lightf.) Roth, its varieties and forms as found in the Netherlands.
Act.Bot.Neerl.2: 316-326.
- Miquel, F.A.G. -1837. Disquisitio Geographico-Botania de plantarum regni Batavi distributione.
Lugduni Batavorum, Apud P.H.v.d.Heuvel. p.2830.
- Ooststroom, S.J.van -1956. Denne-orchis op de waddeneilanden.
De Levende Natuur 59. p.288.
- Ooststroom, S.J.van & Th.J.Reichgelt -1956. Flor.Notities 1-18.
Acta Bot.Neerl.5 (1) p.102-114.
- Pedersen, A. -1963. *Odontites verma* subsp. *pumila* in Nederland.
Gorteria 1,11. p.128-131.
- Ploeger, I. & S.van Vliet - Vegetatieanalyse en vegetatiekartering van de droge duingraslanden op Ameland en Terschelling.
24 pp. RIN-rapport 1970.
- Postma, H., en J.W.Rommets -1970. Primary production in the Waddensea.
Neth.j.sea res. 4-4, p. 470-493.
- Redeke, H.C. -1910. Naamlijst der Wieren aanwezig in het herbarium van het Zoölogisch Station te Den Helder.
Eerste ed.
- Sande Lacoste, C.M.van der -1882. Overzicht der levermossoorten, welke in de provinciën van Nederland zijn waargenomen, gerangschikt van het Noorden des lands naar het Zuiden (intabellen).
Ned.Kruidk.Arch. 2 de serie 3,3. p.305-308.
- Sande Lacoste, C.M.van de -1882. Overzicht der mossoorten, welke in de provinciën van Nederland zijn waargenomen, gerangschikt van het noorden des lands naar het zuiden (met tabellen).
Ned.Kruidk.Arch. 2 de serie, III, 2. p.163-174.
- Sande Lacoste, C.M.van de -1895. Verbeteringen in de lijst der Musci van Holkema 1870.
in: Abeleven. Verslag van de 56 ste verg.Ned.Bot.V. NKA 2, ser.6 p.323-324.
- Sissingh, G. -1950. Ruderales en akkeronkruidgemeenschappen.
Diss.Wageningen.
- Soest, J.L.van & A.de Wever -1932. Het geslacht *Polygala* in Nederland.
Ned.Kruidk.Arch.1932, nr.2. p.263-277.
- Soest, J.L.van -1937. *Viola tricolor* spp. *comiphila* en spp. *sterochila*.
Ned.Kruidk.Arch.47. p.144-146.
- Soest, J.L.van -1939. *Armeria maritima*.
Corr.blad Zuiderzee-onderzoek 3,2. p.17.
- Spree, Th. -1870. Additamentum ad floram batavum cryptogamicam.
Ned.Kruidk.Arch.5: 317-331.

- Sterk, A.A. -1968. Een studie van de variabiliteit van *Spergularia media* en *Spergularia marina* van Nederland. + tab. diss. Utrecht. 156 pp.
- Steubing, L. & V. Westhoff -1966. Kationenaustauschkapazität der Wurzeln und Nährstoffpotential Pflanzengesellschaften der Niederländischen Meeresküsten. *Vegetatio* XIII, 6. p.293-301.
- Steijn, J.A. van -1933. Duinbebossing. Veenman & zn. Wageningen. 318 pp.
- Stomps, T.J. -1938. Over *Oenothera ammophila* en *O. muricata*. *De Levende Natuur* 43, 2.
- Stomps, T.J. -1943. Het *Ammophila baltica*-probleem. *Vakblad v. Biologen* 24, 7. p.81-82.
- Suringar, W.F.R. -1857. *Observations Phycologicae in floram Batavum*. Diss. Leiden.
- Suringar, W.F.R. -1870. Algae in H. de Vries Flora van Nederland, in *Algemene Statistiek van Nederland* 1 (8): 39-50.
- Verdoorn, E. -1927. Over de bladmossen der Hollandsche duinen. *De Levende Natuur*. 1927.
- Vries, D.M. de -1933. Plantengezelschappen als kenteken van het keukenzoutgehalte van den bodem. *Hand. 24 Nat. Geneesk. Congres.* p.163-164.
- Vries, D.M. de -1935. Plantengezelschappen als kenteken van het keukenzoutgehalte van den bodem. *Ned. Kruidk. Arch.* 45, 1. p.97-121.
- Vries, D.M. de, W. Feekes & K. Zijlstra -1936. Groningsche en Friesche kwelders en noordhollandsche schorren. *Natuurw. Tijdschr.* 18.
- Vries, V. de -1938. Verspreiding van besdragende planten door vogels op de Noordzee-eilanden. *De Levende Natuur* 43. p.245-250.
- Vries, V. de -1938. Verspreiding van plantenzaden door vogels. *De Levende Natuur*. 43, 7 p.210-215.
- Vries, V. de -1939. Enkele gegevens over de oecologie van de duindoorn. p.48-63.
- Vries, D.M. de e.a. -1940. De plantengroei van de aanslibbingen in het Noorden van Nederland. *Botanische Landschapstudies in Nederland - Groningen.*
- Weber-Van Bosse, A.A. -1891. Bijdrage tot de Algenflora van Nederland. *Ned. Kruidk. Arch. ser. 2, 4:* 363-368.
- Weber-Van Bosse, A.A. -1891. Tweede bijdrage tot de Algenflora van Nederland. *Ned. Kruidk. Arch. ser. 2, 5:* 67-70.
- Weevers, Th. 1928. Relikte oder Pseudorelikte. *Betrachtungen über die Dünenheiden der Nordseeinseln.* *Ned. Kruidk. Archief* 1928 nr. 2
- Werff, A. van der -1938. A new parasitic organism in *Zostera marina*. *Chron. Bot.* 4 p.498-499.
- Westhoff, V. & R. Jonker -1937. Paddestoelen in de duinen. *Amoeba* 16, 9. p.150-156.
- Westhoff, V. -1943. Plantensociologisch onderzoek, in het bijzonder op de waddeneilanden. *Hand. XXIX ned. nat. & gen Congres* 1943 Amsterdam.
- Westhoff, V., J. van Dijk & H. Passchier -1946. Overzicht der plantengemeenschappen in Nederland. *Uitgave NNV en NJN Breugel-Amsterdam.* 118 pp.
- Westhoff, V. -1947. De flora der eilanden taxonomisch, chorologisch en autoecologisch beschouwd. *Par. Hoofdst. II diss. Westhoff.* Stencil 32 pp.

- Westhoff, V. -1951. Iets over de verspreiding en standplaats van *Parnassia palustris* L.
Natura 48,9. 3pp.
- Westhoff, V. -1952. Gezelschappen met houtige gewassen in de duinen en langs de binnenduinrand.
Dendrol. Jaarboek p. 9-49.
- Westhoff, V. -1953. Het biosociologisch onderzoek van natuurmonumenten.
In: Keuze en Beheer van Natuurmonumenten; Uitgave KNNV. (Tersch.p 70-71-73-76) p.63-82.
- Westhoff, V. -1954. Een en ander over het ontstaan en de plantengroei van duinmeertjes.
Voordr. Hydrobiol. Ver. stencil 16-6-1954. 5pp.
- Westhoff, V. -1955. Vegetaties van kustgebied en bossen van Nederland.
Syll. Stud. Gen. 11,1 Natuurw. I Biol. TH Delft. p.118-121.
- Westhoff, V. -1956. De verarming van flora en vegetatie.
Gedenboek 50 j. natuurb. in Nederland. p.151-187.
- Westhoff, V. -1958. De waddenkusten in botanisch opzicht.
Natura 55,7/8 p.107-111.
- Westhoff, V. -1961. Die Dünenbepflanzung in den Niederlande.
Angewandte Pflanzens. 17, 14-21.
- Westhoff, V. -1968. De botanische betekenis van de waddeneilanden.
Waddenbulletin 3,3. Idem, V, 3:32-33.
- Westhoff, V. & A.J. den Held -1969. Plantengemeenschappen in Nederland.
RIN verh. V Zutphen, Thieme. 324 pp.
- Zanten, B.O. van -1967. Verdere aanwinsten voor de mosflora van Schiermonnikoog III.
Buxbaumia 21,3/4. p.68-79.

3.2.2. Balgzand, Wieringen.

- Daalder, J. -1925. Over het werken van zee gras.
De Natuur 44.
- Koopmans-Forstmann, D. -1931. De flora van Wieringen.
Ned. Kruidk. Arch. 1931, afl. 2 p.220-447.
- Leeuw, W.C. de & J.L. van Soest -1931. Vegetatie van Wieringen.
In: de Flora van Wieringen. med. 14 zuiderzeecomm. Ned. Kruidk. Arch 41,2.
p.356-422.
- Sloff, J.G. -1931. De buitengronden van Wieringen. med. 14 Zuiderzeecomm.
NKA 41,2. p.430-445.
- Hartog, C. den -1958. De roodalg *Ahnfeltia plicata* te Den Helder.
Het Zeepaard 18: 25-27.
- Hartog, C. den -1958. De vegetatie van het Balgzand en de oeverterreinen van het Balgkanaal.
Wetensch. Med. KNNV 27.
- Hartog, C. den -1970. Over de functie van zee grassen in het verosysteem van de zee kust, en de plotselinge achteruitgang van het zee gras op het Balgzand.
Het Zeepaard 30,5. p.88-90.
- Harting, P. -1858. Naamlijst van planten op de eilanden Texel en Wieringen.
Versl. Kon. Akad. Wet. afd. Natuurkunde dl. VII. p.257-266.
- Werff, A. van de -1961. Het verdwijnen van het zee gras rond Wieringen.
Het Peperhuis. med. Zuiderzeemuseum 1961. p.229-241.
- Het zeewier van Wieringen.
Onze zoetwatervisserij 61,5-1968.

3.2.3. Friese kust.

- Fresco, L.F.M. -1967. De vegetatie van de groningse en friese waddenkust.
Waddenbulletin 2,6. 4 pp.
- Koopmans, A.N. & D. Koopmans-Forstmann -1932. De gramineëen van Frieslands kustgebieden (grassen). Ned. Kruidk. Archief 1932. p.406-458.

- Koopmans, A.N. & D. Koopmans-Forstmann 1933. De spontane vegetatie van het Kornwerderzand en van de verbindingsdijk met de Friesche Kust.
Ned. Kruidk. Arch. 43. p. 361-396.
- Maarel, E. van der & L.F.M. Fresco -1966. Nota over de vegetatie van de buitendijkse terreinen van de Friese en Groningse Waddenkust.
stencil Lab. Plantenoekologie RU Groningen.
- Zegers, P. -1968. Friese kustweekend 28/29 IV 1968.
Aythya 7,5.

3.2.4. Lauwerszee.

- Heukels, P. -1971. De begroeiing van enige mosselbanken in de Lauwerszeepolder in 1971.
Lab. Plantenoekologie Haren.
- Ludden, A.J. -1971. Onderzoek van vegetatie van de gebieden met "snelle successie" in de Lauwerszeepolder in 1971.
Lab. Plantenoekologie Haren.
- Ploeg, D.T.E. van der -1969. Planten rond de Lauwerszee.
Waddenbulletin IV, 1 p. 13-15.

3.2.5. Groningse kust.

- Fresco, L.F.M. -1967. De vegetatie van de groningse en friese Waddenkust.
Waddenbulletin 2, 6. 4 pp.
- Maarel, E. van der & L.F.M. Fresco -1966. Nota over de vegetatie van de buitendijkse terreinen van de friese en groningse Waddenkust.
stencil Lab. Plantenoekologie RU Groningen.
- Koster, J.Th. -1950. De Zeewieren van Delfzijl.
Zeepaard 10 p. 85-86.

3.2.6. Eems, Dollard.

- Fresco, L.F.M. -1966. De slikken en kwelders van de Dollard.
Rapport RU Groningen. 44 pp.
- Fresco, L.F.M. -1967. De vegetatie van de Dollard en de Dollard-plannen.
De Levende Natuur 70. p. 230-236.
- Werff, A. van der -1959. Beitrag zur Ökologie der Diatomeën aus dem Dollard -Emsgebiet.
stencil

3.2.7. Texel.

- Dijk, J. van -1948. Plantengemeenschappen van Muy en Slufter.
Natura 45, 11. p. 190-194.
- Gadella, Th.W.J. & E. Kliphuis -1968. Enige opmerkingen over Hieracium pilocella L. (Texel en Terschelling).
Gorteria 4, 2 p. 17-26.
- Harting, P. -1808. Naamlijst van planten op de eilanden Texel en Wieringen.
Versl. Kon. Ak. Wet. afd. Natuurkunde dl VII p. 257-266.
- Hartog, C. den -1948. Wiergordels op Texel.
Zeepaard 8. p. 39-40.
- Hartog, C. den -1951. De plantensociologische structuur van de binnengeul (Texel).
Ned. Kruidk. Archief 58. p. 141-175.
- Hoogenraad, H.R. & D. de Visser Smits -1902. Een botanische excursie naar Texel.
De Levende Natuur 6. p. 51.
- Inventarisatie polder ceres (planten + vogels).
De Scharre-piet augustus 1969. med. NJN Texel.
- Kruseman, G. & J. Vlieger -1940. De botanische reservaten IJdoorn en Waalenburg.
Corr. bl. Zuiderzeeonderzoek 5, 6. p. 59-62.
- Kruseman, G. & S.J. Vlieger -1940. Verslag van de excursie op 23-25 augustus 1940 naar de botanische reservaten op Texel.
Corr. bl. Zuiderzeeonderzoek dl. 5, nr. 7. p. 80-83.
- Leeuwen, C.G. van -1954. De moksloot op Texel.
Natuur en Landschap 8, 2. p. 48-52.

- Margadant, W. & V. Westhoff -1949. De Texel-excursies.
Buxbaumia 3, 3/4. p.1-12.
- Ooststroom, S.J. van & Th.J. Reichgelt -1963. Erica scoparia L, nu ook op Texel.
Gorteria 1, 14. p.164.
- Ooststroom, S.J. van & Th.J. Reichgelt -1965. Trifolium ornithopodioides L.
Gorteria 2, 11. p-148.
- Ooststroom, S.J. van -1968. Cynoglossum officinale L. op Texel.
Gorteria 4,3. p.44.
- Ooststroom, S.J. van -1970. Floristische notities. 80. Osmonda regalis L. op Texel.
81. Asplenium adianthum nigrum op Terschelling.
Gorteria V, 4. p.50.
- Ooststroom, S.J. van -1970. Nymphaea L. op Texel.
Gorteria 5. p.36.
- Sande Lacoste, C.M. van de -1861. Texel.
Ned. Kruidk. Archief 5,2. p.291-294.
- Schroevers, P.J. -1951. De structuur van het plantendek der buiten-Geulvallei.
Ned. Kruidk. Archief 38. p.176-192.
- Sipkes, C. -1927. Texel voor de botanicus.
Amoeba 6,62. p.122-124.
- Thijsse, J.P. -1909. De jeneverbes op Texel. (korte mededeling).
De Levende Natuur 14 p.200.
- Vlieger, J. -1938. Het botanisch reservaat Waalenburg op Texel in 1938.
Corr.bl. Zuiderzeeonderzoek 5,4. p.31-32.
- Vlieger, J. -1938. Onderzoek van de botanische reservaten bij Durgerdam en op Texel.
Corr.bl. Zuiderzeeonderzoek 5,1. p.5
- Wartena, J.G.R. -1964. Grenzen in de plantenwereld.
Texels Museum V, 1. p.1-7.
- Wartena, J.G.R. -1967. Planten en dieren in het duinpark Texel.
- Westhoff, V. -1943. De plantengezelschappen der duinen en slikken van Texel, Vlieland en Terschelling.
- Westhoff, V. -1947. The vegetation of dunes and salt marshes on the dutch isles of Terschelling, Vlieland and Texel.
Diss. 1947. 131pp.
- Westhoff, V. & W. Margadant -1949. De Texelexcursie. (Bryological excursions on the North Sea island: Texel)
Buxbaumia 3, 3/4. p.1-12.
- Westwijze, W.K. -1948. Enkele paddestoelen van Texel's duinen.
Natura 45, 11. p.200-201.

3.2.8. Vlieland.

- Boterenbrood, I. -1952. Vlieland, botanisch gezien.
Amoeba 28. p.147-150.
- Eeden, F.W. van -1897. Planten van Terschelling, Vlieland en Ameland.
Ned. Kruidk. Archief ser.3,1. p.194.
- Meijer, W. -1946. Nog enkele floristische waarnemingen van Vlieland.
Daar bot iets. org.bot.cie. NJN. I, 4-5. p-14-17.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1959. Excursierapport SBB. Vlieland, Nieuwer Kooi.
SBB. 18-5-1959. stencil.
- Mörzer Bruijns, M.F. 1959. Kleine keverorchis (Listera cordata) ook op Vlieland.
(korte Mededeling)
De Levende Natuur 62. p.90
- Sande Lacoste, C.M. van der -1860. Over de vegetatie van Vlieland.
Ned. Kruidk. Archief Ser. I dl.5 p.71-80.
- Vries, V. de -1940. Bijdrage tot de transportbiologie van plantenzaden, naar aanleiding van materiaal uit magen van eenden, afkomstig van Vlieland en Terschelling.
Limosa 13,4. p.113-118.
- Vries, V. de -1942. Zilte plantengemeenschappen op Vlieland.
De Levende Natuur. p.143-152.
- Vries, V. de -1947. Over de stikstofvoorziening van de helm in binnen- en buiten-duinen.
Tijdschr. KNAG 64,6.

- Vries, V. de -1948. Over de plantengroei der natte zure duinvalleien op Vlieland.
De Levende Natuur 51, 11. p.152-156.
- Vries, V. de -1948. Plantjes tellen op Vlieland.
De Levende Natuur 51, 3. p.40-43.
- Vries, V. de -1949. De droge duinserie op Vlieland.
De Levende Natuur 52. p.207-216.
- Vries, V. de -1950. Lidsteng, *Hippuris vulgaris*.
De Levende Natuur 53, 10. p.188-191.
- Vries, V. de -1950. Over de plantengroei der duindalen op Vlieland.
De Levende Natuur 33. p.29-38.
- Vries, V. de -1950. Vlieland, Landschap en plantengroei.
Brill, Leiden. 119 pp.
- Vries, V. de -1961. Vegetatiestudie op de westpunt van Vlieland.
Diss.
- Westhoff, V. -1943. De plantengezelschappen der duinen en slikken van Texel, Vlieland en Terschelling.
- Westhoff, V. -1947. The vegetation of dunes and saltmarshes of the dutch isles of Terschelling, Vlieland and Texel.
Diss. 131pp.

3.2.9. Griend.

- Drijver, J. -1957. Griend.
Jaarboek Ver. Beh. Natuurmonumenten. 1929-1935: 70. 1936-1940: 22, 31, 44, 56+67.
1941-1949: 22, 33, 34, 45, 55, 56, 61, 1950-1953: 51, 52, 64, 85, 103.
82, 95, 109, 110. 1954-1957: 28.
- Feekes, W. -1941. Plantengroei in verband met de bouw van het eiland (Griend).
Ned. Kruidk. Archief 51.
- Harmsen, G. W. -1937. De onder invloed van de afsluiting der Zuiderzee ingetreden veranderingen in het plantendek van het eilandje Griend.
Ned. Kruidk. Archief 47. p.92-93.
- Werff, A. van der -1950. De algenflora in: Griend, het vogeleiland in de Waddenzee.
Den Haag. p.188-222.
- Westhoff, V. -1941. Systematiek van de plantengemeenschappen (op Griend).
Ned. Kruidk. Arch. 51.
- Westhoff, V. -1955. Boekbespreking: Griend, het vogeleiland in de Waddenzee.
Vakblad van Biologen 35, 1. p.16-19.
- Wiegersma, M. -1913. Beschrijving van den plantengroei op Griend.
In: J. P. Thijsse cs Het eiland Griend in 1912. De Levende Natuur 17.
- Wiegersma, M. -1913. Het eiland Griend in 1912. v.
De Levende Natuur 17. p.512-513.

3.2.10. Terschelling.

- Beekman, F. -1961. Een vegetatiekartering op de Boschplaat.
Amoeba 37, 8. p.189-191.
- Boerlage, J. G. -1886. Lijst der planten waargenomen op Terschelling 5-10 augustus 1886.
- Boerlage, J. G. e. a. -1895. Lijst der planten waargenomen op Terschelling.
Ned. Kruidk. Arch. II, 5. p.103-117.
- Boerleffef, W. J. -1956. Denneorchis op Terschelling.
De Levende Natuur 59. p.264.
- Boldingh, I. -1912. De flora van Terschelling.
Ned. Kruidk. Arch. 1912. 2pp.
- Boldingh, I. -1913. Over de plantengroei der duinvalleien op Terschelling en over het ontstaan der duinvalleien in het algemeen.
Ned. Kruidk. Arch. 1912. p.44-54.
- Brink, B. A. -1964. Mikrosystematiek van *Centaurium littorale*, speciaal op Terschelling.
Rapp. Bot. Museum en Herb. Utrecht.

- Brouwer-van der Loo, H.J. -1971. Een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de kryptogamen vegetatie op diverse hellingen van droge duinen op Terschelling. Inst.Syst.Plantkunde Utrecht. 39 pp.
- Bruijn, P.J.de & W.E.Borrias -1964. Enige gegevens over de oekologie van *Centaurium* op het westelijk deel van het eiland Terschelling. stencil. 29 pp.
- Casimir, R. -1960. De vegetatiekartering van een gedeelte van de Koggegronden. *Kruipnieuws* 27,1. p.2,5.
- Daalder, J. -1913. Een excursie op Skilge. (planten) *De Levende Natuur* 17,7. p.155; p.374.
- Dennenorchis op Terschelling. *Trientalis* 11,1. -1958. p.7.
- Dennert, A.L. -1971. Onderzoek naar de oekologie van *Littorella uniflora* L. op Terschelling (1969) Rapport + krt.39 fig. 75 pp.
- Dieren, J.W.van -1927. Verslag omtrent de botanische waarde der staatsnatuurmonumenten op Terschelling, i.v.m. het vaststellen van natuurmonumenten op Vlieland. Manuscript. Arch.Ver.Beh.Natuurmonum. 3pp.
- Dieren, J.W.van -1928. Herkomst, uitbreiding en cultuur van *Vaccinium macrocarpon* in Nederland. *Ned.Kruidk.Arch.* 38. p.82-129.
- Dieren, J.W.van -1933. Een merkwaardige bevestiging van het volksverhaal over de herkomst van *Vaccinium macrocarpon* in Nederland. *De Levende Natuur*.
- Dieren, J.W.van -1933. Nieuwe gegevens over de herkomst van *Vaccinium macrocarpon* Ait. in Nederland. *De Levende Natuur* 38. p.141-144.
- Dieren, J.W.van -1933. De ontwikkelingsmogelijkheden van de cultuur van *Vaccinium macrocarpon* in Nederland. *Landbouw Tijdschr.* 45,552. p.3-15.
- During, H. -1968. Het dwergbiezenverbond (*nanocyperion flavescens*) en zijn karresporen. *Amoeba* 44,5. p.132-137.
- Eeden, F.W.van -1886. Planten van Terschelling. *Ned.Kruidk.Arch.* 2,4.p.397.
- Eeden, F.W.van -1888. Verslag Unio 1886, Terschelling. *Ned.Kruidk.Arch.ser.* 2,5. p.103.
- Eeden, F.W.van -1897. Planten van Terschelling, Vlieland en Ameland. *Ned.Kruidk.Arch.ser.* 3,1. p.194.
- Fabius, G.Th.J.& J.Klein -1969. Vegetatie-onderzoek bij het Witduin-Terschelling. *Doct.ond.Inst.Syst.Pl.kunde Utrecht.* 27 pp.
- Feyfer Teutelink, F.E.de -1969. Enkele bijzondere planten op Terschelling. *Schijlge mijn lântse.* p.6-13.
- Freijzen, A.H.J.& H.T.A.van Heusden -1965. *Festuca rubra* L. op Terschelling. *Gorteria* 2,12. p.154-158.
- Freijzen, A.H.J. -1967. A field study on the ecology of *centaurium vulgare*. *Proefschrift.* 119 pp.
- Freijzen, A.H.J. -1967. Some observations on the transition zone between the xerosere and the halosere on the Boschplaat with special attention to *Centaurium vulgare*. *Acta botanica neerlandica* 15,1967. p.668-682.
- Freijzen, A.H.J. -1969. Strandduizendguldenkruid op Terschelling (*Centaurium vulgare*). *Waddenbulletin* IV,6. p.9-11.
- Gadella, Th.W.J. -1968. Enige opmerkingen over *Hieracium pilocella* L. *Gorteria* 4,2. p.17-26.
- Haas, J.H.de, H.C.van der Meulen, H.Nolten & P.Oosterveld -1965. Kartering en beschrijving van de vegetatie van de Berkenvallei-Boschplaat-Terschelling. *Versl.Inst.Syst.Plantkunde - Utrecht.* 32 pp.

- Hartog, C. den -1955. Roodwieren van de kwelders van Terschelling.
De Levende Natuur 58,9.
- Hartog, C. den -1958. *Grumina maritima* te W.Terschelling.
Buxbaumia 12, 1/2, 1958. p.15-16.
- *> Heerdt, P.F. van & W. Bongers -1967. A biocenological investigation of salt marshes on the south coast of the isle of Terschelling.
Tds. Entomologie 110,6. p.107-131.
- Herwijnen, M. -1960. De groeiplaatsen van *Ononis spinosa* op Terschelling.
Kruipnieuws 22,1. p.16-19.
- Hofman, J. -1964. Zomerkamp Terschelling II, 11 augustus-21 augustus 1964.
CJN Jaarboek. p.117-133.
- Janse, H. & A. Hulshoff -1950. Overgang kweldervegetatie en duinvegetatie op de Boschplaat.
Kruipnieuws 12,1. p.3-6.
- Jobse, W. -1964. Zomerkamp Terschelling I 28 juli-7 augustus 1964. (planten)
CJN. Jaarboek p.97-103.
- Jongens, G.W. -1939. *Myosurus minimus* op Terschelling.
De Levende Natuur 44,4. p.127-128.
- Kloos, A.W. -1938. *Empetrum nigrum* L. var. *purpureum*.
Ned. Kruidk. Arch. 48. p.195.
- Kok, N. -1948. De zoutplantenvegetatie op de Boschplaat.
Kruipnieuws 10, 2/3. p.12-16.
- Korteweg, J. -1966. Zomerkamp Terschelling I (flora) .
CJN Jaarboek 1966. p.119-122.
- Koster, J. Th. -1937. Bijdrage tot de algenflora van Terschelling.
Ned. Kruidk. Arch. 47. p.264-265.
- Kuiper, P. & S. Segal -1955. Transecten op de Boschplaat.
Kruipnieuws 17,1. p.14-24.
- Lam, M. T. -1967. Stofzaad bij Koegelwiek.
Trientalis 19,1. p.24.
- Lambinon, J. -1964. Découverte d'*Archidium alvernifolium* dans l'île de Terschelling.
Buxbaumia 17,3/4. p.103-104.
- Leeuwen, C.G. van & V. Westhoff -1961. Drie nieuwe *Erica*'s op Terschelling.
De Levende Natuur 64,2. p.25-32.
- Leeuwen, C.G. van & V. Westhoff -1961. Enkele opmerkingen over de vondst van *Erica cinerea* L. op Terschelling i.v.m. het voorkomen van *E. Scoparia* en *E. ciliaris* aldaar.
Corr. flor. 18. p.187-192.
- Leeuwen, C.G. van -1962. Iets over de betekenis van het eiland Terschelling als terrein voor botanisch onderzoek.
Schijlge mijn lantse 2,5. p.16-20.
- Leeuwen, C.G. van -1962. De natuurreservaten.
in: Gids natuurh. Terschelling 2 de ed. p.3-9.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1947. Over levensgemeenschappen (*Salicornieta Spartinetum*) op Boschplaat.
Proefschrift - Utrecht. p.82-85.
- Mörzer Bruijns, M.F. & J. Lindeman e.a. -1947-1951. Gestencilde rapporten over plantensociologisch, faunistisch en biocoenologisch onderzoek van de Boschplaat.
SBB.
- Muller, F. -1939. De flora op Terschelling.
Natura 38,11. p.223-228.
- Nelemans, B. 1957. Terschelling 1956 Internationaal.
Kruipnieuws 19,3. p.54-58.
- Onderzoek naar de primaire produktie van de vegetatie en de secundaire produktie van enkele groepen van de fauna in beweidde en onbeweidde zilte graslanden in het Staatsnatuurreservaat de Boschplaat op Terschelling.
Versl. 1970 -programma 1971 IBP. 22 pp.
- *> Hartog, C. den -1958. Nieuwe gegevens over de kwelderroodwieren van Terschelling.
De Lev. Nat. 62,10 p.231-235.

- Oostra, R.G.M. -1968. De korstmossen en mossen van het duingrasland op Terschelling.
Schijlge mijn lantse 8,3. p.9-13.
- Oostra, R.G.M. -1968. Verslag over een onderzoek naar licheenvegetaties in de droge duinen van Terschelling. RIVON-rapport.
33 pp.
- *> Ooststroom, S.J.van 1970. Floristische notities.
80. *Osmunda regalis* op Texel.
81. *Asplenium adiantum-nigrum* op Terschelling.
Gorteria V,4. p.50.
- Ooststroom, S.J.van -1970. Floristische notities.
82. Vindplaatsen van vrijwel kale *Cerastium holosteoides* Th. in Nederland.
83. Nieuwe vondsten van *Crambe maritimum* L.
84. *Moneses uniflora* L. op Terschelling.
Gorteria V,4. p.50-54.
- Ploeger, L. & S.van Vliet -1972. Vegetatie-analyse en vegetatiekartering van de droge duingraslanden op Ameland en Terschelling.
Inst.Syst.Plantkunde RU. Utrecht. 24 pp.+ bijl.
- Reijnders, W.J. -1969. Verspreiding en oekologie van *Liparis loeselii* L. op Terschelling (vooral op de Boschplaat), vergeleken met de oekologie in andere delen van ons land en Europa (1965-1967).
Reservaat de "Kooibosjes" op Terschelling.
Natuur en Landschap 9,3 -1955. p.90.
- Runge, A. -1956. Enige vondsten van paddestoelen op Terschelling in de zomer 1955.
De Levende Natuur 59. p.143.
- Runge, F. -1955. Windgeformte Bäume und Sträucher und die von ihnen angezeigte Windrichtung auf Terschelling.
Metereologische Rundschau 8.11, 11. p.177-179.
- Runge, F. -1956. *Erica ciliaris* L., een nieuwe plantensoort voor Nederland.
De Levende Natuur 59 (7). p.155-156.
- Schotsman, H.D. -1956. *Parnassia* onderzoek op de Boschplaat.
Rapp.Bot.Mus.& Herb. Utrecht.
- Sipman, H.J.M. -1969. Verslag van een onderzoek naar de vegetatie op de Noordhelling van enkele duinen op Terschelling en in het bijzonder de rol van de lichenen daarbij.
Rapp.RIN 57 pp.
- Spekman, J. -1963. Enkele aspecten van het *Saginetum maritimae* op de Beer en Boschplaat.
Rapport 39. 132 pp.
- Staak, T.van der & J.Lenten -1969. De vegetatie van het staatsnatuurreservaat "de koegelwiek" op Terschelling.
MO-verslag RU Utrecht.
- Steeg, H.M.van de e.a. -1972. Verslag vegetatiecursus Terschelling, 26/VIII tot 2/IX 1971.
Bot.Lab.Universiteit Nijmegen. 35 pp.+ bijl.
- Sura, J. -1950. *Lisejniky braniska* (slovensko)
Acta academiae scientiarum naturalium Moravo Silesiaca 23,7. p.175-190.
- Swart, J.J. -1928. *Trientalis europaea* op Terschelling.
Ned.Kr.Arch. 38. p.49-51.
- Tanis, J. -1960. Vier *Erica* soorten op Terschelling.
De Levende Natuur 63,11. p.264.
- Terschelling: de Bossen van Hoorn.
Excursierapport SBB 1955.
- Terschelling II.
Kruipnieuws 22-1-1960.
- Teutelink, F.E. -1961. De Amerikaanse veenbes.
Schijlge mijn lantse.1,1. p.13-18.
- Tjallingii, S. -1960. De kweldervegetatie, vegetatiekaart van een gedeelte van de eerste slenk.
Kruipnieuws 22,1. p.6-16.
- *> Ooststroom, S.J.van -1968. *Lycopodium annotinum* L. op Terschelling.
Gortenia 4,2 32pp.

- Touw, A. -1967. De voorjaarsexcursie naar Terschelling.
Buxbaumia 21, 1/2. p.1-31.
- Veer, J. de 1956. De dodemanskisten op Terschelling.
Excursierapport augustus 1956.
- Visser, Th. J. -1966. Gaat de Terschellingse flora verloren?
Schijlge mijn lântse 6,2. p.23-25.
- Visser, Th. J. -1967. De flora van Terschelling.
Plantenwerkgroep CJN. 37 pp.
- Vlieger, J. -1961. Het Staatsbosbeheer op Terschelling.
Schijlge mijn lântse 1,2. p.13-18.
- Vlieger, J. -1962. Het schijlger duinbos.
gids natuurh.museum Terschelling. p.27-29.
- Vries, V. de -1940. Bijdrage tot de transportbiologie van plantenzaden, naar
aanleiding van materiaal uit magen van eenden, afkomstig van Vlieland en
Terschelling.
Limosa 13,4. p.113-118.
- Waard, H. de -1971. Verslag betreffende de stage bij het Staatsbosbeheer, door-
gebracht op Terschelling van 20-2 tot 30-4-1971.
27 pp. RIN-verslag.
- Westhoff, V. -1943. De plantengezelschappen der duinen en slikken van Texel,
Vlieland en Terschelling.
- Westhoff, V. -1946. Enige gegevens over den plantengroei van den Terschellinger
polder, in het bijzonder dien van den Elzeboschjes (eendenkooien).
Bijlage rapport over de landschappelijke betekenis van de Tersch.polder i.v.m.
ruilverkaveling.
- Westhoff, V. -1947. The vegetation of dunes and saltmarshes of the dutch isles
of Terschelling, Vlieland and Texel.
131 pp. diss.
- Westhoff, V. -1951. De Boschplaat op Terschelling.
Natuur en Landschap 5,1. p.15-32.
- Westhoff, V. & A. Brouwer -1951. Rapport inzake de natuurwetenschappelijke beteke-
nis van het staatsnatuurmonument de Boschplaat op Terschelling.
Contact Commissie voor natuur- en landschapsbescherming 1951.
- Westhoff, V. -1951. De weidechampignon in en om de zilvermeeuwkolonie van de
Boschplaat op Terschelling.
Fungus 21,2. p.33-37.
- Westhoff, V. & M. F. Mörzer Bruijns -1956. De groeiplaats van *Scirpus americanus* op
het groene strand bij West-Terschelling.
Acta Botanica Neerlandica 5,4. p.344-354.
- Westhoff, V. -1958. De plantengroei van Doodemanskisten eens en thans.
Natura 55, 5/6. p.66-69.
- Westhoff, V. -1959. Terschelling - terrein kroonspolders.
Excursierapp. SBB. juli 1959.
- Westhoff, V. & S. Segal -1961. Verslag van de cursus vegetatiekunde op Terschelling.
Stencil juni 1961.
- Westhoff, V. -1966. De Terschellinger flora loopt geen gevaar.
Schijlge mijn lântse. 6,4. p.12-14.
- Westhoff, V. & P. Ketner -1967. Milieu en vegetatie van *Carex hartmanii* op Terschel-
ling, in het kader van een oekologische vergelijking tussen deze soort en *Carex*
buxbaumii.
Gorteria 3,8. p.119-126.
- Westhoff, V. & A. van Wijngaarden e.a. -1967. Onderzoek naar de primaire en secundaire
produktie van de vegetatie en enige groepen van de fauna in beweidde en onbe-
weidde zilte graslanden in het Staatsnatuurreservaat "De Boschplaat" op
Terschelling. I + II.
IBP cie Biol. Raad K.N.A.W. en RIVON 17pp.
- Westhoff, V. & K. Reinink -1967. *Osmunda regalis*, L. op Terschelling, oecologisch
en vegetatiekundig bezien.
Gortenia 3,13, p. 204-209.

- White, E. -1957. Boschplaat Terschelling.
Excursierapport NJN. augustus 1957.
- Wilcke, J. -1958. Het *Limnaeus*klokje op Terschelling.
De Levende Natuur 61. p.166.
- Zomerkamp op Terschelling. Mollusken, planten.
De Scharrelaer 3,2. p.4-12.
- Zijpp, A. van de -1971. Beweiding van de Groede op Terschelling.
Scriptie. afd. Natuurbeheer LH. Wageningen.

3.2.11. Ameland.

- Boer, A. J. de -1939. Iets over Ameland (planten).
De Levende Natuur 44,3. p.79-84.
- Braun Blanquet, J. & W. C. de Leeuw -1936. Vegetationskisse von Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. dl. 46. p.359-393.
- Docters van Leeuwen, W. M. -1931. Gallen van Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. 46. p.353-354.
- Docters van Leeuwen, W. M. -1938. Zoöcecidia van het eiland Terschelling.
Entom. Ber. 223,10. p.65-68.
- Docters van Leeuwen, W. M. -1947. Zoöcecidia van het eiland Ameland.
Entomologische Berichten XII, 277. 1947. p.181-184.
- Eeden, F. W. van -1897. Planten van Terschelling, Vlieland en Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. ser. 3,1. p.197.
- Gouma, K. -1923. Duinbepoting en duinbeplanting.
O. T. A. R. org. techn. amt. VII, nr. 12. p.91-94.
- Hana, K. -1949. Zoetwater aan zee. (strandmeer op NW punt Ameland)
Natura '49 p.108-112.
- Hartog, C. den & A. Tulp -1953. Notities betreffende het littoraal van Ameland
(rood-bruin-groenwieren-korstmossen).
Het Zeepaard 13,4. p.59-64.
- Heimans, J. -1936. Zoetwaterwieren van het Oerd op Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. 46. p.962.
- Houte de Lange, S. M. ten -1972. Aardgaswinning in natuurgebieden op Ameland.
in Rapport Aardgas op Ameland? Land. ver. Beh. Waddenzee. p.19-24.
- Ittman, G. P. -1949. Ameland (duinbegroeiing).
Natura 1949. p.96-98.
- Jong, R. de -1964. Internationaal kamp Ameland IYF-CJN: flora en vlinders.
CJN jaarboek. p.143-148.
- Kleuver, J. -1957. Enkele opmerkingen over Ameland, in het bijzonder over de heide
bij Ballum.
Kruipnieuws 19,2. p.29-31.
- Kloos, A. W. -1936. Verslag van de excursie op Ameland 26-31/8 1935.
Ned. Kruidk. Archief 46. p.328-343.
- Koopmans, A. N. & D. Koopmans-Forstmann -1924. De plantengroei van Ameland I.
De Levende Natuur XXIX 9. p.267;299;332.
- Koopmans, A. N. & D. Koopmans-Forstmann -1925. De plantengroei van Ameland.
II. de kooi duinen en het oerd.
De Levende Natuur XXIX, 10. p.299-306.
- Koopmans, A. N. & D. Koopmans-Forstmann -1925. De plantengroei van Ameland.
III. Ballumer duinen.
De Levende Natuur XXIX, 11. p.332-338.
- Koopmans-Forstmann, D. & A. N. Koopmans -1931. De plantengroei van Ameland.
De Levende Natuur 29. nr. 9, 10 en 11.
- Koopmans, A. N. & Koopmans-Forstmann, D. -1936. Amelandsche plantennamen (volksnamen).
Ned. Kruidk. Arch. 46. p.355-358.
- Koopmans, A. N. & D. Koopmans-Forstmann -1936. Excursie op Ameland 26-31/8 1935.
Ned. Kruidk. Arch. 46. p.341-350.
- Koopmans, A. N. & D. Koopmans-Forstmann -1936. Lichenen (Ameland).
Ned. Kruidk. Arch. 46. p.351-352.

- Koster, J.Th. -1936. Algae van Ameland.
Ned. Kruidk. Archief 46. p.354-355.
- Kros, S.P. -1860. Ameland waarnemingen.
Ned. Kruidk. Archief V. p.48-63.
- Leentvaar, P. -1967. Duinmeren II. Zwanewater, muy, oerd en van Hunenplak.
Biol. Jaarboek Dodonea p.229-260.
- Leeuwen, C.G. van & P.J. Schroevers -1962. Excursierapporten Ameland, juli 1962,
van de gebieden: Ballumer hei-Roosduinen-Buurder kooi- duinen-lange duinen
Kooi-oerdstuifdijk-Het oerd-Nieuwlander zijd.
stencils. RIVON-rapporten.
- Ooststroom, S.J. van & Th. J. Reichgelt -1964. *Crithmum maritimum* op Ameland.
Gorteria 2,6. p.72.
- Ploeg, D.T.E. van der -1957. *Goodyera repens* L. op Ameland.
Corr. bl. floristiek 1,4. p.40.
- Ploeger, L. & S. van Vliet -1972. Vegetatie-analyse en vegetatiekartering van de
droge duingraslanden op Ameland en Terschelling.
Inst. Syst. Pl. kunde RU Utrecht en RIN 24pp. + bijl.
- Sollman, F. -1971. De bryologische voorjaarsexcursie naar Ameland (1971).
Buxbauiniella nr. 2, aug. 1972, p.19-37. *Buxbauiniella*, huisorgaan v.d.
Bryologische werkgroep v.d. K.N.N.V.

3.2.12. Schiermonnikoog.

- Bakker, D. & L.F.M. Fresco -1969. De flora van Schiermonnikoog.
Waddenbulletin 4,3. p.8-12.
- Barkman, J.J. & A. Touw -1962. De voorjaarsexcursie 1962 naar Schiermonnikoog.
Buxbaumia 16, 1/2. p.1-24.
- Blaauw, F.J. 1970. Vegetatiekartering van het Oostelijk deel van Schiermonnikoog.
Lab. Plantenoec. Haren.
- Docters van Leeuwen, W.M. -1948. Zoöcecidia van het eiland Schiermonnikoog.
Entom. Ber. XII, 280. p.217-220.
- Duin, M. van der & F.W. Prins -1970. Effekt van beweiding door koeien op vegetatie typen van de Oosterkwelder op Schiermonnikoog.
Lab. Plantenoec. Haren.
- Gradstein, R. -1966. Aanvullingen op de "Lijst van plantensoorten van Schiermonnikoog".
Kruipnieuws 28,3. p.21-22.
- Hartsuijker, L. -1962. Rekenen met bloemetjesogen.
Trientalis 14,3. p.39-43.
- Hoekstra, O. & D.T.E. van der Ploeg -1963. De vindplaats van *Cerastium didiotomum*.
Gorteria 1,12. 143 pp.
- Hoekstra, O. -1964. De heidesoorten in de duinbegroeiing.
Amoeba 40,7. p.28-35.
- Hoekstra, J.A. -1968. De koningsvaren, *Osmunda regalis*, op Schiermonnikoog.
Gorteria 4,3. p.44.
- Joenje, W. & D.C.P. Thalen -1968. Het groene strand van Schiermonnikoog.
De Levende Natuur 71. p.97-107.
- Kloos, A.W.J. -1926. Verslag der excursie, gehouden op Schiermonnikoog op 28 augustus 1926 en volgende dagen.
Ned. Kruidk. Arch. 1926. p.7-20.
- Kloos, A.W. -1938. De plantengroei van Schiermonnikoog.
in: *Schiermonnikoog Delfzijl* 1938. p.21-28.
- Lijst van plantensoorten (ev. ondersoorten en bastaarden, die in de periode 1961-1968 op het eiland Schiermonnikoog werden waargenomen). (2. herziening)
Lab. Plantenoec. -Haren Gr. 1968. aanvulling 1969.
- Mennema, J. -1956. Schiermonnikoog. (flora en fauna)
Natura 53,4. p.57-59.
- Unio, 1935. Ameland.
Ned. Kruidk. Arch. 46, 1936, p.328-393.

- Meijer, J. -1963. Mosvondsten op Schiermonnikoog.
Buxbaumia 17, 1/2. p.27-28.
- Mulder, A.F. -1958. Verkenningstochten in randgebied. Bio-sociologisch onderzoek op de oosterkwelder van Schiermonnikoog.
Het Zeepaard 18, 4/5. p.51-57.
- Rasch, R. -1964. Landschap en plantengroei op Schier.
Amoeba 40, 7. p.22.
- Steegen, J.J. -1971. Oecologische veldwaarnemingen aan natuurlijke populaties van *Sonchus arvensis* L. var. *maritimus* op Schiermonnikoog.
Lab.Plantenoec. -Haren.
- Suringar, W.F.R. -1860. De resultaten van de botanische excursie naar het eiland Schiermonnikoog.
Ned.Kruidk.Archief p.248-264.
- Thalen, D.C.P. -1968. Soort diversiteit en variatie in enkele duin- en kwelder-vegetaties op Schiermonnikoog in relatie tot variatie in het milieu.
Rapport Lab.Plantenoecologie -Haren.
- Thalen, D.C.P. -1971. Variation in some saltmarsh and dunevegetations in the Netherlands with special reference to gradient situations.
Acta bot.neerl.20,3. p.327-342.
- Toorn, J.van der -1959. De vegetatie van gebied "Pool Q" op Schiermonnikoog.
Getypt Rapport. 37 pp.
- Vuijck, L. & W.W.Schipper -1898. Een bezoek aan Schiermonnikoog.
- Wattel, J. -1960. Duinvegetaties op Schiermonnikoog.
Trientalis 12,4. p.51-53.
- Westhoff, V. -1954. Landschap en plantengroei van Schiermonnikoog.
Natuur en Techniek 22, 5/6.
- Wilde, A.G.de -1957. Aanwinsten voor de flora van Schiermonnikoog.
Corr.bl.t.d.v.floristiek en veg. ond.in Ned.3 p.1-4.
- Zanten, B.O.van -1963. Enkele nieuwe mossoorten voor Schiermonnikoog.
Buxbaumia 17, 3/4. p.101-102.
- Zanten, B.O.van -1964. Nogmaals *Pellia* op Schiermonnikoog.
Buxbaumia 18, 3/4. p.67-68.
- Zanten, B.O.van -1966. Verdere aanwinsten voor de mosflora van Schiermonnikoog.
Buxbaumia 19, 3/4. p.74-77.
- Zanten, B.O.van -1967. Verdere aanwinsten voor de mosflora van Schiermonnikoog deel II.
Buxbaumia 21. 1/2. p.34-37.
- Zanten, B.O.van -1968. Mosflora van Schiermonnikoog.
Buxbaumia 21, 3/4.

3.2.13. Rottumerplaat.

- Meulen, H.T.van der & D.T.E.van der Ploeg -1968. *Lactuca tartarica* op Rottumerplaat.
Gorteria 4, 5. p.67-68.
- Westhoff, V. -1966. Zonnebloemen op de Rottumerplaat.
De Levende Natuur 69,1. p.23.

3.2.14. Rottumeroog.

- Maarel, E.van der -1970. Lijst van indigene soorten van Rottum.
Gegevens van 1900-1969.
- Ooststroom, S.J.van & Th.J.Reichgelt -1959. De flora van Rottum.
Corr.blad Flor.en Veg.ond.12 p.130-133.

3.3 Duitse Wadden.

3.3.1. Algemeen.

- Abromeit, J. -1900. Die Dünenflora.
In: P.Gerhardt Handbuch des deutschen Dünenbaues. 655 pp.
- Behr-Negendank, C. -1939. Saugkraftmessungen an Halophytenstandorten der Nordseeküste.
Diss.Göttingen Biol.Zentralblatt Bd.59, H 5/6.

- Benecke, W. & A. Arnold 1930-1931. Zur Biologie der Strand- und Dünenflora. I & II.
Ber. Deutsches Bot. Ges. 48/49.
- Bodé, C. -1915. Diatomeen und Schlick.
Festschrift der Naturf. Ges. zu Emden, p.1-105.
- Brockmann, Chr. -1935. Diatomeen und Schlick im Jadegebiet.
Abh. Senckenb. Naturf. Ges. 430.
- Brockmann, Chr. -1939. Das Plankton der Helgolander
Bucht in Sommer 1935.
Abh. Naturw. Verein Bremen XXXI, 3, II, p. 712-749
- Buchenau, F. & W. O. Focke -1872. Die Salicorniën der deutschen Nordseeküste.
Abh. Bremen Naturw. Verein III. p. 199.
- Buchenau, F. -1873. Arngast und die Oberahnse Felder.
Abh. Naturw. Ver. Bremen III. p. 525-546.
- Buchenau, F. -1930. Flora von Bremen, Oldenburg, Ostfriesland und der Ostfrie-
sischen Inseln.
A. Geist Verlag - Bremen. 448 pp.
- Christiansen, A. -1913. Verzeichnis der Pflanzenstandorte in Schleswig-Holstein
etc. Leipzig.
- Christiansen, W. -1916. Einige Pflanzenfunde und neue Formen aus Schleswig-
Holstein.
Allg. Bot. Zeitschrift jhrg. 1916. p. 100-108.
- Christiansen, W. -1934. Das Pflanzengeographische und soziologische Verhalten
der Salzpflanzen mit besonderer Berücksichtigung von Schleswig-Holstein.
Beiträge Biol. Pflanzen 22. p. 139-154.
- Christiansen, W. -1935. Die atlantischen Pflanzen und ihre Verhalten in Schles-
wig Holstein.
Schr. Naturw. Verein für Schl. Holstein 21, 1. p 19-57.
- Christiansen, W. & W. -1936. Das botanische Schrifttum von Schleswig-Holstein,
Hamburg und Lübeck.
Kiel.
- Christiansen, W. -1936. Versuch einer Siedlungsgeschichte der flora Schleswig-
Holsteins. I. Verbreitungsgruppen der Schleswigholsteinischen Gefäßpflan-
zen.
Schr. Naturw. Verein für Schleswig-Holstein 21. p. 403-418.
- Christiansen, W. -1938. Pflanzenkunde von Schleswig-Holstein.
Veröff. Inst. Volks- und Landesforschung Kiel. Schr. zur Schleswig-Holstein
Landesforschung I. 163 pp.
- Christiansen, W. -1953. Neue kritische Flora von Schleswig-Holstein. +grafieken.
Verlag Heinrich Möller Söhne Rendsburg. 532 pp.
- Christiansen, W. -1955. Pflanzenkunde von Schleswig-Holstein.
Neumünster.
- Christiansen, W. -1955. Salicornietum.
Mitt. Flor. sor. Arb. gem. 5. p. 64-65.
- Diesselhorst, G. -1955. Die Eiderente, Somateria mollissima, als Gast und
Brutvogel an der deutschen Küste.
Die Vogelwelt 76, 4. p. 125-134.
- Dircksen -1953. Aus dem Brut und Zugvogelleben.
In: Föhr kl. Monogr. der Insel Breklum p. 20-33.
- Emeis, W. -1955. Studien über das Zusammenwirken von Flugsand und Heidevegetation
in den Amrumer Dünen.
Mitt. Arb. Gem. Flor. Schleswig Holstein 5. p. 34-45.
- Focke, W. O. -1873. Cerastium tetrandrum.
Abh. Bremen Naturw. Verein III. p. 549.
- Focke, W. O. 1875. Kulturversuche mit Pflanzen der Inseln und der Küste.
Abh. Bremen Naturw. Verein IV. p. 278.
- Gräbner, P. -1910. Pflanzenleben auf den Dünen.
In: "Dünenbuch" Stuttgart. p. 183-296.
- Hegi, G. 1957. Illustrierte Flora von Mittel Europa.
Carl Hanser Verlag, München.
- Heijdemann, B. -1967. Die biologische Grenze Land- Meer im Bereich der Salzwiesen.
Wiesbaden.
- Heykena, A. -1965. Vegetationstypen der Küstendünen an der östlichen und süd-
lichen Nordsee.
Mitt. Arb. Gem. Floristik Schl. Holstein 13.

- Höck, H. -1901. Die Verbreitung des Meeresstrandpflanzen Norddeutschlands und ihre Zugehörigkeit zu verschiedenen Genossenschaften.
Beihefte Bot. Zentr. Blatt.
- Hoffmann, C. -1942. Beiträge zur Vegetation der Farbstreifen - Sandwattes.
Kieler Meeresforschungen bd. IV. p. 84-108.
- Hustedt, F. -1957. Die Diatomeenflora des Flusssystem der Weser im Gebiet der Hansestadt Bremen.
Abh. Naturwiss. Ver. Bremen XXXIV 13.
- Junge, P. -1905. Beiträge zur Kenntnis der Gefäßpflanzen Schleswig-Holsteins.
Jahrbuch Hamburg Wiss. Anst. XXII.
- Junge, P. -1907. Die Cyperaceae Schleswig-Holsteins.
Jahrbuch XXV Hamb. Wissenschaftl. Anstalten.
- Junge, P. -1907. Die Pteridophyten Schleswig-Holsteins.
Jahrbuch XXV 1907. Hamb. Wissenschaftl. Anstalten.
- Junge, P. -1913. Über *Atriplex laciniatum* L. und *Convolvulus soldanella* L. im deutschen Nordseegebiet.
Schr. Naturw. Verein Schl.-Holstein XV, 2. p. 321-327.
- Junge, P. -1913. Die Gramineae Schleswig-Holsteins.
Jahrbuch XXX Hamb. Wissenschaftl. Anstalten
- Klugkist, C. E. -1896. Zur Kenntnis der Schmarotzerpilze Bremens und NW. Deutschlands. III
Abh. Naturw. Ver. Bremen XVI. p. 308.
- Knuth, P. 1887-1888. Flora der Provinz Schleswig-Holstein.
Kiel.
- Knuth, P. -1889. Grundzüge einer Entwicklungsgeschichte der Pflanzenwelt in Schleswig-Holstein.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holstein VIII, 1. p. 55-108.
- Kolumbe, E. & J. Th. Schätzler -1933. Das *Scirpus maritimus* Vorkommen bei Cuxhaven und die Anpflanzung am linken Ostufer und auf dem Ostriff im Elbmündungsgebiet.
Wiss. Meeresuntersuchungen Abt. Kiel Bd. 29, 3.
- König, D. -1964. Einige neue Beobachtungen über die Rolle der Diatomeen am Wattenmeer.
Proc. 4th Intern Seaweed Symposium Pergamon Press. p. 215-221.
- Kraefft, F. -1908. Über das Plankton der A, B, C - Stationen in der Elbmündung in den Jahren 1905-1907.
Mitt. d. Deutsch. Seef.-Vereins. Bd. XXIV.
- * Nienburg, W. 1932. *Fucus mytili* spec. nov.
Ber. Deutsch. Bot. Ges. 50: 28-41.
- Künne, C. -1952. Untersuchungen über das Grossplankton in der deutschen Bucht und im Nordsylter Wattenmeer.
Helgol. Wiss. Meeresunt. 4, 1. p. 1-54.
- Leege, O. -1937. Endozoische Samen-Verbreitung im Pflanzen mit fleischigen Früchten durch Vögel auf der Nordseeinseln.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 30 H, p. 262-284.
- Leverkühn, P. 1887-1888 en 1902. I, II & III vorläufige Mitteilung, die Entenkojen betreffend.
Orn. Monatschr. 12: 290-292. 13: 309-310. 27: 3-4.
- Lux, H. -1964. Die Biologischen Grundlagen der Strandhaferpflanzung und Silbergrasansaat im Dünenbau.
Angew. Pflanzensoziologie 20: 5-53.
- Lux, H. -1966. Zur Ökologie des Strandhafers (*Ammophila arenaria*) unter besonderer Berücksichtigung seiner Verwendung im Dünenbau.
Beitr. z. Landespflege 2, 1/2.
- Meyer, W. & J. van Dieken -1947. Pflanzenbestimmungsbuch für die Landschaften Osnabrück, Oldenburg-Ostfriesland und ihre Inseln.
Bremen.

- Meyer, W. -1947. & J. van Dieken. Pflanzenbestimmungsbuch für die Landschaften Osnabrück, Oldenburg-Ostfriesland und ihre Inseln. Triijen - Osnabrück. Bd. I en Bd. II (ill.) p. 223 en 80 pp.
- Milde, J. -1869. Laubmoos-Flora von Nord- und Mittel-Deutschland. Leipzig.
- Nienburg, W. -1925. Eine eigenartige Lebensgemeinschaft zwischen *Fucus* und *Mytilus*. Ber. Deutsch Bot. Ges. Bd. 43.
- * Philippsen, H. -1912. Untergegangene Wälder an der Nordsee. Naturw. Wochenschrift 44. (Heimat 1920, nr. 4) p. 699.
- Philippsen, H. -1916. Waldpflanzen auf der Nordseeinseln. Prometheus 34, 1916.
- Prahl, P. -1890. Kritische Flora der Provinz Schleswig-Holstein, des angrenzenden Gebiets der Hansestädte Hamburg und Lübeck und des Fürstentums Lübeck. Kiel 1890.
- Reimers, H. -1926. Die Pflanzenwelt der deutschen Nordseeküste. in: Grieben Bücher: die Deutsche Nordsee.
- Reinbold, Th. -1892. Beiträge zur Kenntnis der Algenvegetation des östlichen Teiles der Nordsee, im besonderen derjenigen der Deutschen Bucht (NW-grenz-linje Rothe Kliff Bank- Borkum Riff Grund). Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holstein IX. p. 219-228.
- Reinke, J. -1889. Notiz über die Vegetationsverhältnisse der deutschen Bucht der Nordsee. Ber. deutsch Bot. Ges. VII, 9.
- Renn, Ch. E. -1936. The wasting disease of *Zostera marina*. Biol. Bull. 70 p. 148-158.
- Runge, F. -1969. Die Pflanzengesellschaften Deutschlands, unter besonderer Berücksichtigung der Pflanzengesellschaften der Bundesrepublik. Verlag Aschendorff Münster. p. 232 pp.
- Sandstede, H. -1914. Die Flechten des Nordwestdeutschen Tieflandes und der deutschen Nordseeinseln. Abh. Naturw. Verein Bremen 21. p. 9-243.
- Sandstede, H. 1906-1922. Die Cladoniën des Nordwestdeutschen Tieflandes und der deutschen Nordseeinseln. I. Abh. Naturw. Verein Bremen 18. II. Abh. Naturw. Verein Bremen 21: 337-382. III. Abh. Naturw. Verein Bremen 25: 89-223.
- Sandstede, H. -1922. Die Flechten des Nordwestdeutschen Tieflandes und der deutschen Nordseeinseln. Nachtrag. Abh. Naturw. Verein Bremen 25. p. 224-245.
- Scheer, K. -1952. Die Bedeutung von *Phragmites communis* für die Frage der Küstenbildung. Probleme der Küstenforschung im Südl. Nordseegebiet V.
- Schulz, G. E. F. -1913. Vogelschutzgebiete an deutschen Meeresküsten. Naturdenkmäler Vorträge und Aufsätze Bd. 1 Hft. 5 40 pp.
- Stocker, O. 1924-1925. Beiträge zur Halophytenproblem I und II. Zts. Botanik 16 & 17.
- Tüxen, R. -1937. Die Pflanzengesellschaften Nordwestdeutschlands. Mitt. Flor. soz. Arb. gem. Niedersachsen 3. p. 1-170.
- Varges, H. -1961. Flutkarte und Küstenflora. + 40 geill. pp. 3 völlig bearbeitete Auflage Hamburg. 107 pp.
- Wentholt, J. -1954. Pflanzen im Kampf gegen das Meer. Ostfriesland 37.
- Wohlenberg, E. -1933. Über die tatsächliche Leistung von *Salicornia herbacea* L. im Haushalt der Watten. Wiss. Meeresunters. NF-Helgoland 19, 3.
- Wohlenberg, E. -1938. Biologische Kulturmassnahmen mit dem Queller (*Salicornia herbacea* L.) zur Landgewinnung in Wattenmeer. Westküste, Archiv für Forschung Technik und Verwaltung im Marsch und Wattenmeer I. p. 52-104.

3.3.2. Oost-friese eilanden.

Bergeendenstand bedreigd (luchtvaart oefeningen).

- Natuur en Landschap 8, 4, 1954. blz.119.
- Bleij (Senden und Nees von Esenbeck) -1832. *Catalogus plantarum phanerogamicarum in insula Norderney lectarum.*
Flora I (sehr unzuverlässig) p.75 und 136.
- Buchenau, F. -1870. Bemerkungen über die Flora der Ostfriesischen Inseln.
Abh. Bremen Naturw. Verein II. p.201.
- Buchenau, F. -1875. Weitere Beiträge zur Flora der ostfriesischen Inseln.
Abh. Bremen Naturw. Verein IV. p.217.
- Buchenau, F. -1877. Zur Flora von Borkum.
Abh. Bremen Naturw. Verein V. p.511.
- Buchenau, F. -1877. Zur Flora von Spiekerooge.
Abh. Bremen Naturw. Verein V. p.523.
- Buchenau, F. -1880. Bemerkungen über die Flora von Neuwerk und des benachbarten Strandes von Duhnen.
Abh. Naturw. Verein Bremen VI. p.619-622.
- Buchenau, F. -1880. Fernere Beiträge zur Flora der Ostfriesische Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen 7(1). p.73-82.
- Buchenau, F. -1881. Flora der ostfriesischen Inseln, Norden und Nordeney.
Verlag H. Braams. VIII + 172 pp.
- Buchenau, F. -1882. Fernere Beiträge zur Flora des ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen VII. p.73-82.
- Buchenau, F. -1883. Eine verkannte deutsche Phanerogamae (*Juncus anceps* var *atricapillus*).
Ber deutsche Bot. Gesell. I p.487-493.
- Buchenau, F. -1884. *Juncus balticus* auf Borkum.
Abh. Naturw. Verein Bremen VIII. p.537,538.
- Buchenau, F. -1885. *Carex punctata* in Deutschland.
Abh. Naturw. Verein Bremen. p.139-140.
- Buchenau, F. -1887. Vergleichung der Nordfriesischen Inseln mit den Ostfriesischen in floristischer Beziehung.
Abh. Naturw. Verein Bremen Band IV, H4. p.361-384.
- Buchenau, F. -1888. Bemerkungen über die Flora der Insel Neuwerk und den benachbarten Strand bei Duhnen.
Abh. Naturw. Verein Bremen 11. p.245-264.
- Buchenau, F. -1889. Die Pflanzenwelt der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen 11 p.245-264.
- Buchenau, F. -1889. Über die Vegetationsverhältnisse des "Helms" (*Psamma arenaria*) und der verwandten Dünengräser.
Abh. Naturw. Verein Bremen X. p.397-412.
- Buchenau, F. + 1890. Arngast und die Oberahnschen Felder.
Abh. Naturw. Verein Bremen III.
- Buchenau, F. -1896. Flora der Ostfriesischen Inseln.
Verlag Herman Braams-Norden und Nordeney. 2de druk 1891. 172 pp.
- Buchenau, F. -1896. Die ostfriesischen Inseln und ihre Flora.
Verhandlungen 11 Geogr. Tag Bremen.
- Buchenau, F. -1896. Über Ostfriesischen Inseln.
Berlin.
- Buchenau, F. -1901. Kritische Studien zur Flora von Ostfriesland.
Abh. Naturw. Verein Bremen XV. p.81-112.
- Buchenau, F. -1901. Über zwei Gräser der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen XV. p.285-296.
- Bursche, E.M. & H. Kühl & H. Mann. -1958. Hydrochemische Faktoren und Phytoplankton während einer Tide in der Elbmündung bei Cuxhaven.
Gewässer und Abwässer H20. p.13-39.
- Bursche, E.M., H. Kühl & H. Mann -1958. Hydrochemie und Phytoplankton in der Unterelbe.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven 5. p.165-192.

- Bursche, E.M., H.Kühl & H.Mann -1959. Beziehungen zwischen dem Chemismus und der Phytoplanktonentwicklung auf der unteren Weser.
Int. Rev. Ges. Hydr. 44. p.277-298.
- Camerer, Joh.F. -1756. Beschreibung und Nachrichten von der Insel Sylt.
(Pflanzen)
In: Vermischte historisch-politische Nachrichten und Briefen von einigen Merkwürdigen Gegenden der Herzogthüme Schl.u.Hlst.
Caput 6-Von der Naturgeschichte. p.646-652.
- Christiansen, D.N.-1925. Die Blütenpflanzen und Gefäßskryptogamen der Insel Föhr.
Föhres Heimatbücher Altona 8 pp.
- Christiansen, D.N.-1928. Die Blütenpflanzen und Gefäßskryptogamen der Insel Föhr Nachtrag.
Jahrbuch Naturw.Verein Altona.
- Christiansen, D.N. -1928. Neues zur Flora von Sylt.
Jahrbuch Naturw.Verein Altona.
- Culeman, H.W. -1928.
Ornithologische Beobachtungen um und auf Mellum von 13 Mai bis 5 September 1926.
Journal für Ornithologie 76. p.609-653.
- Decker, W. -1898. Seemoos. Die Werbung von Seegewächsen an der Schleswig-Holsteinischen Küste.
Mitt.deutsch Seef.Vereines 14. p.237-240.
- Dicken, J.van -1970. Beiträge zur Flora Nordwestdeutschlands (unter besonderer Berücksichtigung Ostfrieslands).
Verlag C.L.Mettker & Söhne - Jever.
- Dreier, J. -1889. Zur Flora von Borkum.
Abh.Naturw.Verein Bremen 10. p.431-432.
- Eiben, C.E. -1867. Verzeichnis der auf der ostfriesischen Insel Norderney wachsenden Laubmoose.
Hedwigia VI. p.81.
- Eiben, C.E. -1868. Beiträge zur Cryptogamen-Flora der ostfriesischen Insel Borkum.
Hedwigia VII. p.19: 161.
- Eiben, C.E. -1890. Mittheilungen über ein auf Borkum neu entdecktes deutsches Moos.
Hedwigia IX. p.8.
- Eiben, C.E. -1871. Beiträge zur phykologischen Charakteristik der ostfriesischen Inseln und Küsten.
20 Jahresbericht Naturk.Gesellsch.Hannover. p.37.
- Eiben, C.E. -1872. Beitrag zur Laubmoosflora der ostfriesischen Inseln.
Abh.Bremen Naturw.Verein III. p.212.
- Eiben, C.E. -1888. Die Laub- und Lebermoose Ostfrieslands.
Abh.Naturw.Verein Bremen. Bd 9. p.423.
- Eilker, G. -1880. Beiträge zur Flora von Ostfriesland.
Ostfr.Monatsblätter p.61.
- Eilker, G. -1884. Flora der Nordseeinseln Borkum, Juist, Norderney, Baltrum, Langeoog, Spiekeroog, Wangeroog.
Alphabetische Verzeichnis sämtlicher auf diesen Inseln bis jetzt beobachteten Phanerogamen und Gefäßskryptogamen, nebst kurzen Standorts-Angaben der selteneren Pflanzen, Blütezeit usw.
Verlag W.Haynel., Emden und Borkum. 29 pp.
- Focke, W.O. -1873. Beiträge zur Kenntnis der Flora der ostfriesischen Inseln.
Abh.Naturw. Verein Bremen.III p.305.
- Focke, W.O. -1896. Ein Frühlingsbesuch auf Norderney
Abh.Naturw.Vereins Bremen XIV.
- Focke, W.O. -1902. Zur Flora von Wangeroog.
Abh.Naturw.Verein Bremen XVII. p.442.
- Focke, W.O., H.Schütte & K.Sartorius -1906. Zur Kenntnis des Mellumeilandes.
Abh.Naturw.Verein Bremen 18. p.365-375.

- Focke, W.O. & H. Schütte -1907. Zur Kenntnis des Mellum-eilandes, 2. Mitteilung.
Abh. Naturw. Verein Bremen Bd XIX. p.121-123.
- Focke, W.O. -1907. Die Vegetation der Dünen und des Strandes auf Wangeroog.
Abh. Naturw. Verein Bremen XIX. p.509-519.
- Hansen, A. -1901. Die Vegetation der ostfriesischen Inseln.
Darmstadt.
- Häpke, L. -1879. Notizen über die Flora von Borkum.
Abh. Bremen Naturw. Verein VI. p.507.
- Holtmanns, J. -1880. Zur Flora der ostfriesischen Inseln.
Ostfr. Monatsbl. VIII. p.498-507.
- Homeyer, E.F. von -1880. Reise nach Helgoland, den Nordseeinseln Sylt, Lyst usw.
Frankfurt am Main.
- Huntemann, J. -1882. Zur Fauna und Flora der Insel Arngast im Jadebusen.
Abh. Naturw. Verein Bremen VII. p.139-148.
- Hustedt, Fr. -1939. Die Diatomeenflora des Küstengebietes der Nordsee vom Dollart bis zur Elbemündung.
1. Die Diatomeenflora in den Sedimenten der unteren Ems sowie auf den Watten in der Leybucht, des Memmert und bei der Insel Juist.
Abh. d. Naturw. Verein Bremen 31.
- Hustedt, F. -1939. Die Diatomeenflora des Küstengebietes der Nordsee vom Dollart bis zur Elbemündung.
Abh. Naturw. Verein Bremen XXXI, 3, II. p.572-677.
- Hustedt, F. -1957. Die Diatomeenflora des Flusssystemes der Weser im Gebiet der Hansestadt Bremen.
Abh. Naturw. Verein Bremen 34, 3.
- Klement, O. -1953. Die Vegetation der Nordseeinsel Wangerooge.
Veröff. Inst. Meeresforschung Bremerhaven 2. p.279-379.
- Koch, H. & C.K. Brennecke -1844-45. Flora von Wangerooge.
Wiss. Beilage zu den Jeverlandischen Nachr. 12.
- Koch, H. -1846. Eine neue deutsche Carex. (*Carex friscia*)
Flora I. p.273.
- Koch, H. & Brennecke -1888. Flora von Wangerooge.
(Wiederabdruck von nr.5 dieser Liste)
Abh. Naturw. Verein X. p.61-73.
- Lantzius-Beninga, Sk. -1849. Beiträge zur Kenntnis der Flora Ostfrieslands.
- Leege, O. -1907. Ein Beitrag zur Flora der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen XIX. p.313-322.
- Leege, O. -1909. Beitrag zur Flora von Juist.
Abh. d. Naturw. Verein Bremen XIX.
- Leege, O. -1914. Weitere Nachträge zur Flora der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen H 21. p.412-425.
- Leege, O. -1930. Die Flora der ostfriesischen Inseln.
In: Buchenau Flora von Bremen etc.
B. Schütt, A. Geist-Bremen. p.69-71.
- Lemmerman, E. -1900. Erster Beitrag zur Pilzflora der ostfriesischen Inseln.
(lijsten)
Abh. Naturw. Verein Bremen XVI, 3. p.440-452.
- Lemmerman, E. -1898. Algologische Beiträge. IV. Süßwasseralgen der Insel Wangerooge.
Abh. Naturw. Verein Bremen. p.501-524.
- Leopold, W. -1932. Mellum, die Bedeutung der Pflanzengesellschaften für das Wachstum der Insel.
Senckenbergiana 14. p.410-427.
- Liebe, Th. -1880. Über die Flora der ostfriesischen Inseln Wangerooge und Spiekerooge.
Sitzungsber. des Brandenb. Bot. Vereins apr. 30. p.58-62.
- Linke, O. -1952. Die biologischen Grundlagen des Dünenschutzes auf ostfriesischen Inseln.
Wasserwirtsch. 42. p.350-353.

- Linke, O. -1960. Die Kriechweide, *Salix repens*, als Dünenbilder auf unserer Nordsee-Inseln.
Natur und Volk 90. p.407-416.
- Magnus, P. + 1930. Kurze Bemerkung zu den Mitteilungen des Herrn Otto Leege über die parasitischen Pilze des Memmert und zweier ostfriesischer Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen 22. p.241-243.
- Mertens, F.C. -1822. Zur Flora von Norderney.
in: von Halem, Die Insel Norderney. p.75-83.
- Meyer, G.F.W. -1823-1824. Über die Vegetation der ostfriesischen Inseln mit besonderer Rücksicht auf Norderney.
Hann. Magazin Stück 99-101; 19-25; 44-48.
- Meyer, W. -1951. Wangerooes Pflanzenwelt.
In: Wangerooe, wie es wurde, war und ist. Herausgegeben von W. Harting, Oldenburg.
- Müller, F. -1896. Beiträge zur Moosflora der ostfriesischen Inseln Baltrum und Langeoog.
Beitr. Naturw. Verein Bremen XIII. p.375.
- Müller, E. -1896. Zur Moosflora von Spiekeroog.
Abh. Naturw. Verein Bremen XIII. p.71.
- Müller, F. -1898. Die Moosflora von Borkum.
Abh. Naturw. Verein Bremen Bd 14, 2. p.280-286.
- Müller, F. -1898. Die Moosflora der Inseln Wangerooe und Juist.
Abh. Naturw. Verein Bremen XVI. p.495-500.
- Müller, F. -1900. Ein Beitrag zur Moosflora von Norderney.
Abh. Naturw. Verein Bremen XVI, 3. p.467-471.
- Müller, F. -1901. Die Moosflora von Borkum.
Abh. Naturw. Verein Bremen XVI. p.280-286.
- Müller, K. -1839. Flora der Insel Wangerooe.
Flora XXII. p.609.
- Nienburg & Kolumbe, E. -1931. Das Neufelder Watt im Elbmündungsgebiet.
Zur Ökologie der Flora des Wattenmeeres.
Wiss. Meeresunters. Abt. Kiel 21.
- Nitzschke, H. -1921-1922. Die Halophyten im Marschgebiet der Jade.
Vegetationsbilder 14, 4, 4.
- Nöldeke, C. -1872. Flora der ostfriesischen Inseln mit Einschluss von Wangerooe.
Abh. Naturw. Verein Bremen III. p.93.
- Oellerich, C. -1952. Die Flora Neuwerks.
In: F. Danmeyer u.a. Ein Turm und seine Insel. Rauschenplat Verlag Cuxhaven.
- Ohling, H. -1888-1889. Zur Entstehungsgeschichte der ostfriesischen Marschen.
Jahresber. Naturf. Ges. 74 in Emden.
- Prahl, P. -1876. Eine botanische Excursion durch das nordwestliche Schleswig nach der Insel Romö im Sommer 1874.
Schr. Naturw. Verein Schl.-Holst. III p.15-28.
- Quast-Faslem -1882. Der Holzbau auf der Insel Spiekeroog.
Hannover land- und forstwissenschaftl. Zeitung. p.131-140.
- Runge, F. -1952. Der Sumpfenzian auf Baltrum.
Beitr. Naturk. Nieders. 5, 2.
- Runge, F. -1953. Über die Änderungen der Flora Baltrums in den letzten 80 Jahren.
Abh. Naturw. Verein Bremen 33, 2.
- Sandstede, H. -1893. Die Lichenen der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen XII. p.173-204.

- Sandstede, H. -1893. Übersicht der auf der Nordseeinsel Neuwerk beobachteten Lichenen.
Abh. Naturw. Verein Bremen XII. p.205-208.
- Sandstede, H. -1900. Die Lichenen der ostfriesischen Inseln (Nachtrag)
Abh. Naturw. Verein Bremen XVI, 3. p.472-492.
- Scharphuis, A. -1933. Beitrag zur Flora Borkums.
Jahresbericht Naturw. Vereins Bremen XVIII, 4. p.277-286.
- Schatteburg, G. F. -1919. Beitrag zur Flora von Wangeroog.
Abh. Naturw. Verein Bremen XXIV, 1. p.271-272.
- Schneekloth, H. -1957. Bericht über die pollenanalytische Untersuchung von 7 Proben aus dem Wattbohrprogramm Messtischblatt Spiekeroog.
Arch. Amt Bodenf. Hannover.
- Schreitling, K. Th. -1961. Der Südstrandpolder auf Norderney, ein neues Naturschutzgebiet.
Natur und Landschaft 36, 11. p.196.
- Schuster, O. -1951. Die Lebensgemeinschaften auf dem Südwatt der Nordseeinsel Mellum.
Senckenbergiana 32. p.49-65.
- Schütte, H. -1909. Die untergegangene Jade-insel Arngast. (Flora + Fauna) vergeleken met toestand vroeger.
Abh. Naturw. Verein XIX. p.88-120.
- Seemen, O. von -1893. Mitteilungen über die Flora der ostfriesischen Insel Borkum III.
Kneucher Allgem. bot. Zts. IV. p.113-116.
- Seemen, O. von -1899. Einige Mitteilungen über die in dem Herbar K.W.F. Jessen enthaltenen Pflanzen von der Nordfriesischen Insel Amrum.
Englers botan. Jahrb. 27.
- Steinhauser, M. -1934. Die floristische Stellung und Herkunft der Pflanzenwelt der ostfriesischen Inseln.
Fedde, rep. eur. et medit. 4 (spec. nov. regn. veg. 35: 177-268) p.66-156.
- Stenzel, G. -1883. Flora von Norderney.
In: 60. Jahresber. Schlesw. Ges. Vaterl. Kultur. p.210-212.
- Tabken, H. -1960. Die Flora der Insel Mellum. Stand 1958.
Oldenburger Jahrbuch 59. p.132-139.
- Tannen, J. H. -1786. Von einigen Pflanzen auf den Ostfriesischen Inseln. (zie: O. Leege. Abh. Naturw. Verein Bremen XXI, 2.)
- Tüxen, R. -1952. Lütje Hörn. Die Vegetation einer alten ostfriesischen Sandbank.
Mitt. Flor. soz. Arb. gem. NF Hft. 3. p.109-112.
- Tüxen, R. -1956. Vegetationskarte der Ostfriesischen Inseln: Baltrum.
Bundesanst. Veget. Kart. Stolz-Weser.
- Tüxen, R. u. a. -1957. Die Pflanzengesellschaften des Auszendeichslandes von Neuwerk.
Mitt. Flor. soz. Arb. gem. NF Hft. 6/7. p.205-234.
- Tüxen, R. & W. Böckelmann -1957.
Scharhörn. Die Vegetation einer jungen ostfriesischen Vogelinsel.
Mitt. Flor. soz. Arb. gem. NF Hft. 6/7. p.183-205.
- Verhoeff, C. -1892. Über den Rest einer Sumpfformation auf der Insel Norderney.
Abh. Naturw. Verein Bremen XII, 2. p.346-348.
- Wendehorst, R. -1926. Die Pflanzenwelt der Nordseeinsel Trischen.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. 17. p.233.
- Wiemann, P. & W. Domke -1959. Vegetationsübersicht des ostfriesischen Insel Spiekeroog.
Hamburg.

3.3.3. Halligen.

- Christiansen, W. -1926. Die Flora der Halligen.
Schr. Naturw. Verein Schl.-Holstein 17, 2. p.243-255.

- Eijgers, Th. -1969. "Über die Vegetation im Gotteskoog (N.Friesland) nach der Melioration.
Mitt. AG. für Flor. in Schl.-Holstein und Hamburg 17.
Leege, O. -1911. Zur Flora und Fauna einiger Halligen.
Jahrb. Naturf. Ges. Emden für 1910. p.30-43.
Tischler, G. -1937. Die Halligenflora der Nordsee im Lichte cyto-
logischer Forschung.
Cytologia Fujii-Jubiläumband. p.162-170.

3.3.4. Noordfrieze eilanden.

- Alpers, -1894. Beiträge zur Flora von Sylt.
Abh. Naturw. Verein Bremen 9, 4.
Arnold, A. & W. Benecke -1935. Zur Biologie der Strand- und Dünenflora
auf Borkum, Juist und Memmert.
Planta 23. p.662-691.
Brockmann, Chr. -1950. Die Watt-Diatomeen der Schleswig-Holsteinischen
Westküste.
Abh. Senckenberg Naturf. Ges. 478.
Carstensen, H. -1958. Soll die Sylter Heide verschwinden?
Die Heimat 65, 9 (Kiel)
Christiansen, W. -1954. Flora von Sylt.
Manuskript Bot. Inst. Un. Kiel.
Christiansen, W. -1958. Die Sylter Heide wird nicht verschwinden.
Die Heimat 65, 5 (Kiel)
Christiansen, W. -1960. Statistisches über die Flora der Nordfrie-
sischen Inseln.
Schr. Naturw. Ver. Schlesw.-Holstein 30. p.29-33.
Christiansen, W. -1967. Flora der nordfriesischen Inseln.
Verlag Cram., De Gruyter & Co. Hanen. (Abh. Naturw. Ver. Hamb. NF.
Bd. IV suppl. 1961) photomech. nachdruck 127pp.
Dietrich, F. -1911. Die Vogelwelt der nordfriesischen Inseln und der
Verein Jordsand.
Verhandl. 5. Int. Orn. Kongres Berlin 1910. p.863-882.
Dircksen, R. -1952. Amrums See- und Strandvogelwelt.
in: Das kleine Amrum-Buch Brecklum p.39-53.
Dircksen, R. -1958. Die Insel der Vögel.
Gütersloh. 9 Aufl.
Emeis, W. -1960. In der Amrumer Dünenheide.
Zwischen Eider und Wiedam Jahrbuch 1961.
Fischer-Benzon, R. von -1876. Über die Flora des südwestlichen Schles-
wig und der Inseln Föhr, Amrum und Nordstrand.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. II (Kiel) p.65-116.
Fukarek, F. -1961. Die Vegetation des Darss (Sylt) und ihre Geschichte.
Pflanzensoziologie 12, Jena.
Hartwig, K. G. -1923. Seewindeserständige Gehölze auf der Insel Föhr.
Mitt. Deutschen Dendrol. Gesellsch. Thyrow. p.223.
Jaap, O. -1898. Zur Gefäßpflanzenflora der Insel Sylt.
Allgem. Bot. Zts. 4.
Jaap, O. -1898. Zur Moosflora der Insel Sylt.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. IX, 2.
Jeschke, L. -1962. Vegetationskundliche Beobachtungen in Listland
(Insel Sylt).
Beitr. Ber. Naturk. museum Stralsund I.
Johannsen, A. & H. Stremme -1954. Plaggenböden auf Föhr.
Ztsch. Pflanzenern., Düngung Bodenkunde 65, 1-3. p.110.
Junge, P. -1911. Bemerkungen zur Gefäßpflanzenflora der Insel Sylt.
Schr. Naturw. Ver. Schlesw. Holst 15, 1.
Junge, P. -1913. Bemerkungen zur Gefäßpflanzenflora der Insel Föhr.
Schr. Naturw. Verein Schl.-Holst. XV, 1. p.89-98.
Hoffmann, C. -1938. *Listera cordata* und *Convolvulus soldanella* auf Amrum
neu gefunden. (kleinere mitteilungen).
Schr. Naturw. Ver. Schl. Holst. XXII, 2 p.381-382.

- Junge, P. -1913. Bemerkungen zur Gefäßpflanzenflora der Inseln Sylt, Amrum und Helgoland.
Schr.Naturw.Ver.Schl.-Holst.15,2.
- Junge, P. -1915. Zur Frühlingsflora der Inseln Föhr und Amrum.
Allgem.Bot.Zts.1915, nr.5-8. p.59-64.
- Knauer, N. -1951. Flora von Föhr.
Manuscript Kiel.
- Knauer, N. -1953. Untersuchungen der Pflanzengesellschaften der Insel Föhr und deren Bedeutung für die Landwirtschaft mit besonderer Berücksichtigung der Entwicklung der Weidelgrasweiden von der Ansaat bis zum Dauerbestand.
Inaug.Diss.Kiel 1953 (unveröff.)
- Knuth, P. -1888. Botanische Beobachtungen auf der Insel Sylt.
Humboldt VII,3. p.104-106.
- Knuth, P. -1889. Die Frühlingsflora der Insel Sylt.
Deutsche Bot.Monatschr.VII. p.146-157 p.187-200.
- Knuth, P. -1889. Gab es früher Wälder auf Sylt?
Humboldt 8,3 p.104-106.
- Knuth, P. -1890. Altes und Neues von der Insel Sylt.
Humboldt IV,3.
- Knuth, P. -1890. Botanische Wanderungen auf der Insel Sylt.IX.(m/lit.lijt).
Tondern und Westerland.
- Knuth, P. -1890. Die Pflanzenwelt der Nordfriesischen Inseln.
Schr.Naturw.Ver.Schl.-Holst. IX. p.71-109.
- Knuth, P. -1890. Sommerwanderungen auf Sylt.
Deutsche Bot.Monatschr. VIII 7/8.
- Knuth, P. -1891. Sommerwanderungen auf Sylt.
Deutsche Bot.Monatschr. IX,1.
- Knuth, P. -1892. Vergleichende Beobachtungen über den Insektenbesuch an Pflanzen der Sylter Heide und der Schleswigschen Festlandhaide.
Bot.Jrb.Dodonea 4, Gent. p.26-51.
- Knuth, P. -1892. Weitere Beobachtungen über Blumen und Insekten auf den Nordfriesischen Inseln.
Schriften Naturw.Ver.Schw.-Holst.Bd.IX p.225-257.
- Knuth, P. -1893. Die Blüteninrichtungen der Halligpflanzen.
Die Heimat 10.
- Knuth, P. -1894. Blumen und Insekten auf den Halligen.
Bot.Jrb.Dodonea.
- Knuth, P. -1894. Blumen und Insekten auf der Nordfriesischen Inseln.
Kiel und Leipzig.
- Knuth, P. -1895. Weitere Beobachtungen über Blumen und Insekten auf den Nordfriesischen Inseln.
Schr.Naturw.Ver.Schl.-Holst. 10,2. p.225-257.
- Knuth, P. -1895. Flora der nordfriesischen Inseln, Juncaceae, Cyperaceae, Gramineae.
Nat.Verein Kiel. 33pp.
- Knuth, P. -1898. Bemerkungen zu meiner Flora der Nordfriesischen Inseln und meiner Flora von Helgoland.
Allgem.Bot.Zts.1898. p.107-110; 137-139.
- Kolumbe, E. -1931. *Spartina townsendii* - Anpflanzungen im Schleswig-holsteinischen Wattenmeer.
Wiss.Meeresunters. Abt.Kiel NF 21,67.
- Kolumbe, E. -1932. Die Bedeutung der Pflanzen für die Landgewinnung an der Schleswig-Holsteinischen Westküste.
Die Heimat.
- Kornmann, P. -1952. Die Algenvegetation von List auf Sylt.
Helg.Wiss.Meeresunters.4 p.55-61.
- Lewin, L. -1892. Pilze von der Insel Sylt (bei Westerland).
Schr.Naturw.Ver.Schl.-Holst. IX. p.259-266.

- Lohmeyer, W. -1961. Kurzer zusammenfassender Bericht über die Exkursionen während der Tagung auf Amrum am 19 und 20 juni 1958.
Angewandte Pflanzensoziologie 17 (Stolzenau) p.24.
- Nienburg, W. -1927. Zur Ökologie der Flora des Wattenmeeres.
I. der Königshafen von List. II. N. & E. Kolumbe.
Wiss. Meeresunters. abt. Kiel 26 ibid. 21.
- Nienburg, W. 1927-1931. Zur Ökologie der Flora des Wattenmeeres.
I. Der Königshafen von List.
Wiss. Meeresunters. Abt. Kiel 20.
- Nienburg, W. 1927-1931. und E. Kolumbe. Zur Ökologie der Flora des Wattenmeeres. II. Der Königshafen von List.
Wiss. Meeresunters. Abt. Kiel 21.
- Nolte, E. F. -1826. Novitiae Florae Holsaticae.
Kilonii 1826.
- Ostermeijer-Wien, F. -1904. Botanische Rundfahrt auf Föhr.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. 1904.
- Ostermeijer, F. -1905. Beitrag zur Phanerogamen der Nordfriesischen Inseln Sylt, Röm und Föhr.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. XIII, 1 p. 20-38.
- Prahl, P. -1876. Beiträge zur Flora von Schleswig II.
Abh. Bot. Ver. Provinz Brandenburg XVIII p. 1-25.
- Raabe, E. W. -1965. Betrachtungen zur Flora der Insel Röm.
Schr. Heimatk. Arbeitsgem. für Nordschleswig H 12. ..
- Raunkiaer, C. -1889. Bemærkninger over de nordfrisiske Oers Plantevækst samt Bidrag til en eventuel Flora over disse Oer.
Bot. Tidsskrift 17, 3. p. 179-196.
- Raunkiaer, C. -1889. Vesterhavets Øst-og Sydkysts Vegetation.
Festskrift i anledning af Borchs Kollegium 200 ars Jubileum p. 317-362.
- Schiötz, Th. -1860. Beretning om en botanisk Reise, foretaget i Sommeren 1858 i Landskabet mellem, Rendsborg og Eckernförde, samt paa Vesterhavets -Øerne Amrum, För og Sild.
Videnskabelige Meddelelser I. p. 117-168.
- Seckt, -1902. Pflanzenleben auf der Insel Sylt.
Naturw. Wochenschr. NF 1
- Spieker, Th. -1859. Vegetationscharakter der Insel Sylt.
Zts. Gesamten Naturw. 14.
- Stark, P. -1914. Die Waldvegetation auf der Insel Sylt.
Alg. Bot. Zts. 20.
- Straka, H. -1963. Ueber die Veränderungen der Vegetation an nordlichen Teil der Insel Sylt in den letzten Jahrzehnten.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. 34 p. 19-43.
- Timm, R. -1926. Moose auf der Insel Föhr.
Föhrer Heimatbücher 12.
- Tüxen, R. -1958. Aussprache über "Pflanzensoziologie und Dünenbau" auf der Insel Amrum.
Natur und Landschaft 33, 8. p. 145-146.
- Warnstedt, F. V. -1820. Bemerkungen auf einer im Sommer 1819 gemachten Reise durch die schleswigschen Westinseln Pellworm, süderoog, Amrum und Sylt. Vaterländ, Waldber. 1, 3 p. 354-381.
- Warnstedt, F. V. -1824. Die Insel Föhr.
Schleswig.
- Weber, C. -1892. Ueber die Zusammensetzung des natürlichen Graslandes in West-Holstein, Dithmarschen und Eiderstedt.
Schr. Naturw. Ver. Schl.-Holst. 9, 2. p. 179-217.
- Wohlenberg, E. -1935. Beobachtungen über das Seegras, *Zostera marina* L., und seine Erkrankung im Nordfriesischen Wattenmeer.
Nordelbingen 11.

3.3.5. Kustgebieden.

- Bursche, E.M., H.Kühl & H.Mann -1958. Hydrochemische Faktoren und Phytoplankton während einer Tide in der Elbmündung bei Cuxhaven. Gewässer und Abwässer, Heft 20. p.13-39.
- Christiansen, W. -1927. Die Aussendeichvegetation von Schleswig-Holstein, mit besonderer Berücksichtigung von Föhr. In: 25 Jahre Frieser-Museum auf Föhr- Föhrer Heimatbücher 16. p.1-52.
- Christiansen, W. -1927. Die Vegetationsverhältnisse der Dünen auf Föhr. Bot.Jahrbuch 61, Beibl.139. p.51-64.
- Focke, W.O. -1903. Änderungen der Flora an der Nordseeküste. Abh.Nat.Ver.Bremen XVIII. p.175-181.
- Hansen, A. -1955. *Elytrigia (Agropyron) litoralis* und ihr Vorkommen an der Deutschen Nordseeküste. Mitt.Arb.Gem.Schlesw.-Holst.und Hamburg 5. p.60-66.
- Horstmann, H. -1959. Flora des Kreises Husum. Mitt.Arb.Gem.Floristik in Schl.-Holst. und Hamburg.
- König, D. -1948. *Spartina townsendii* an der Westküste von Schleswig-Holstein. Planta 36,1. p.34-70.
- König, D. -1949. Die Ausbreitung des Grases *Spartina townsendii* an der schleswig-holsteinischen Westküste und ihre Folgen für den Landeskulturarbeiten. Forschung und Fortschritt 25, 718.
- König, D. -1949. Standortuntersuchungen auf einem Vorlandrasen an der Schleswig-holsteinischen Westküste bei Husum. Biol.Zentralblatt 68, 11/12.
- Linke, O. -1937. Die Einwirkung des Quellens (*Salix herb.*) auf den Verlandungsvorgang des Wattes im Jadebusen. Abh.Naturhist.Ver.Bremen 30. p.24-32.
- Reinke, J. -1903. Botanisch-geologische Streifzüge an den Küsten des Herzogtums Schleswig. Ergänzungsheft zu Bd.VIII der Wissenschaftlichen Meeresuntersuchungen Kiel 1903.
- Schratz, E. & A.Beiler -1937. Beobachtungen über die Salzverhältnisse und Halophytenvegetation im Adolf Hitlerkoog. Ber.Bot.Ges.55. p.506-513.
- Schreitling, K.Th. -1959. Beiträge zur Erklärung der Salzvegetation in den Nordfriesischen Kögen. Mitt.Arb.Gem.für Floristik in Schl.-Holst. und Hamburg Hft.11.98pp.
- Vries, D.M.de -1956 Verslag van de excursie, gemaakt met de werkgroep "grasmatop dijken" naar de westkust van Sleeswijk-Holstein van 13 tot 17 juni 1953. Centr.Inst.Landbk.onderzoek. Gestencilde meded.jrg.1956,21. 8pp.
- Wulff, H.D. -1937. Karyologische Untersuchungen an der Halophytenflora Schleswig-Holsteins. Jrb.Wiss.Bot.84. p.812.

3.4. Deense Wadden.

3.4.1. Algemeen.

- Böcher, T.W. -1937. Udbredelsen af Ericaceae, Vacciniaceae og Empetraceae i Danmark. Summary in English. Bot.Tidsskr.44. p.5-40.
- Christensen, T. -1957. *Chaetomorpha linum* in the attached state. Bot.Tidsskr.53. p.311-316.

- Grøntved, J. -1940. Das Wattenmeer bei Skallingen. Physiographisch-Biologische Untersuchung eines Dänischen Tidengebietes.
Nr.2 Quantitative und qualitative Untersuchung des Microplanktons während der Gezeiten.
Folia Geographica Danica II (2): 1-67.
- Grøntved, J. -1962. Preliminary Report on the productivity of microbenthos and phytoplankton in the Danish Waddensea.
Medd.+ Danm.Fiskeri og Havundersøgelser 3, København.
- Grøntved, J. -1966. Productivity of the Microbenthic Vegetation in the Danish Wadden Sea.
Veröff.Inst.Meeresf.Bremerhaven, Sonderbnd.2, p.275-276.
- Hansen, A. -1958. Noter om danske planter II.
Bot.Tidsskr.54. p.170-175.
- Hornemann, I.W. -1821. Forsøg til en dansk økonomisk Plantelære.
I. Teil 3e Auflage.
Kopenhagen.
- Jørgensen, C.A. -1931. Om et nyt Marskgraes (*Spartina townsendii*).
Naturesn Verden Januar 1931.
- Jørgensen, C.A. -1934. Plantningsforsøg med *Spartina townsendii* i den danske Vester havsmarske.
Bot.Tidsskr.42. p.420-440.
- Mølber, J.T. -1961. Vadehavets Mellem Mandø og Ribe Å.
Folia geographica danica 8,4. 40pp.
- Ostenfeld, C.H. -1908. On the ecology and distribution of the grass wrack (*Zostera marina*) in Danish waters.
Rep.Danish Biol.Stat.16.
- Warming, E. -1891. De psammofile Vegetationer i Danmark.
Vid.Med.Naturh.For. København. p.153-202.
- Warming, E. -1906. Dansk Plantevækst. I.Strandvegetationen.
København og Kristiania.
- Warming, E. 1907-1909. Dansk Plantevækst. II.Klitterne.
København.

3.4.2. Eilanden.

- Lange, J. -1872. Oversigt over i Årene 1869-1871 i Danmark fundne sjældne eller for den danske flora nje arter.
(vondsten L.Bort op Røm)
Botanisk Tidsskrift V. p.244
- Pedersen, A. 1953-1954. Flora von Fanö und Manö.
Botanisk Tidsskrift L.1
- Raabe, E.W. -1965. Betrachtungen zur Flora der Insel Røm.
Schr.Heimatk.Arbeitsgem. für Nordschleswig H12.
- Raunkiaer, C. -1889. Bemærkningerne over de nordfrisiske Öers Plantevækst samt Bidrag til en eventuel Flora ove disse Öer.
Bot.Tidsskrift 17,3. p.179-196.
- Raunkiaer, C. -1889. Vesterhavets Øst -og Sydkyst Vegetation.
Festskrift i anledning af Boschs Kollegium 200 års jubileum.
p.317-362.
- Wiinstedt, K. -1946. Røms vegetation og flora.
Bot.Tids.af Dansk Bot.For.Bnd.46,4. p.303-346.
- Wiinstedt, K. -1946. Flora von Røm.
Botanisk Tidsskrift Kopenhagen.

3.4.3. Kustgebieten.

- Beeftink, W.G. -1959. Some notes on Skallingens saltmarsh vegetation and its habitat.
Acta Bot.Neerl.8,4. p.449-472.

- Gabrielsen, E.K. & J. Iversen -1933. Die Vegetation der Halbinsel Skallingen.
I. Die Flora von Skallingen.
Danske Bot. Tidsskr. 42. p. 355-383.
- Hansen, K. -1962. The structure of the salt marsh area at Baltum,
SW. Jylland.
Meded. Dansk Geol. Foren. 15. Medd. Skall. Lab. XIV København.

- Iversen, J. -1953. The zonation of the salt marsh vegetation of Skallingen in 1931-1934 and in 1952.
Geogr. Tidsskr. 52. (ook medd. Skall. Lab. 14, 1954) p. 113-118.
- Romose, V. -1937. Undersøgelser over Skallingens Mosflora.
Bot. Tidsskr. 44 p. 439-458.

4. Vogels.

4.1. Algemeen.

- Drost, R. & E. Bock -1931. Ueber den Vogelzug im Nordseegebiet nach den Ergebnissen des Internationalen Beobachter-netzes im Herbst 1930.
Der Vogelzug jrg. 2 I + II. I. 13-19 II. 71-85.
- Drost, R. & H. Schildmacher -1935. Vom Vogelzug im Nordseegebiet im Sommer 1935.
Vogelzug 6. p. 204.
- Leege, O. 1907. Vergleichende Übersicht aller bislang auf den Inseln der südlichen Nordsee nachgewiesenen Brutvogelarten.
Orn. Mschr. 32. p. 384-398; 419-432.
- Stichmann, W. & A. Timmerman -1965. Durchzug und Überwinterung der Gänse in NW-Deutschland, den Niederlanden und Belgien 1960-1961, 1961-1962 und 1962-1963.
Vogelwarte 23. p. 140-148.

4.2. Nederlandse Wadden.

4.2.1. Algemeen. Stookolie.

- Vogels -Vaste rubrieken, niet gepubliceerde lijsten etc.
Ardea: rubriek broed- en trekvogels vanaf jrg. 1, 1901.
Vogeljaar: Veldwaarnemingen van jrg. 5, 1957.
Jaarbericht Club Ned. Vogelk.: jrg. 1 t/m 17, 1911-1928.
SBB: Verslagen Boschplaatreservaat 1953-1961.
Vanellus: Vogelnieuws alle jrg. vanaf 1, 1948.
Jaarverslagen VVV Terschelling Vooruit.
Wiek en Sneb Veldwaarneming jrg. 3 en 4, 1955-1956.
It Fryske Folk, de Hamer. Het noorderland van Saxo-frisia
Volksche wacht/Volksche werkgemeenschap.
- Alberda, H. -1897. Aves neerlandica. (naamlijst ned. broedvogels)
Avifauna van Nederland.
Ardea 50, 1962. p. 1-103.
- Baan, G. van der -1956. Trekvogelreservaten - een internationaal belang.
Natuur en Landschap 10, 3. p. 197-201.
- Baan, G. van der -1958. Een inleidend onderzoek naar de betrekkingen tussen wadvogels en bodemfauna.
Versl. Werkkamp vogelwerkgroep NJN., KNNV. op Vlieland 25-8-'56 en 24-8-'57.
28 pp.
- Baan, G. van der -1959. De wulp als assistent bij Waddenonderzoek.
Het Zeepaard 19-5-1959. p. 67-69.
- Baan, G. van der -1960. De wulp als assistent bij het waddenonderzoek II.
Het Zeepaard 20, 2. p. 19-20.

- Blankena, G.J. & E. Kuyken -1967. Stookpietenverslag 1967.
Amoeba 43,5. p.121-128.
- Blankena, E. & P.M. Zegers -1968. Stookpietentelling 1968.
Amoeba 44,5. p.152-158.
- Boer, P. & Chr. van Orden -1963. Enige gegevens over winterslachtoffers vnl.
van het strand van Noord-Holland.
Pieper 2,4/5. p.13-26.
- Boer, P. -1966. De lepelaar benoorden het Noordzeekanaal.
Pieper 5. p.119-122.
- Boer, P. -1967. De tureluur benoorden het Noordzeekanaal. +krt.
Het vogeljaar 15,1. p.274-276.
- Braaksma, S.J., M.F. Mörzer Bruijns & G.A. Brouwer -1950. Overzicht van de broedkolonies van de blauwe reiger, *Ardea cinerea* L., in Nederland in 1949.
Ardea 38, 3/4. p.135-162.
- Braaksma, S.J. & M.F. Mörzer Bruijns -1954. De stand van de roerdomp, *Botaurus stellaris*, als broedvogel in Nederland tot 1953.
Ardea 42, 1/2. p.151-162.
- Braaksma, S.J. & M.F. Mörzer Bruijns 1956 en 1958. Wildfowl sanctuaries in the Netherlands. +map
Int. Comm. Bird Pres. Neth. section. 14 pp. en p.65-74.
- Braaksma, S.J. -1958. Aanvullende gegevens over de stand van de roerdomp (*Botaurus stellaris* L.) als broedvogel in Nederland.
Ardea 46, 3/4. p.158-166.
- Braaksma, S.J. -1958. Over de verspreiding van het visdiefje (*Sterna hirundo*) als broedvogel.
Vogeljaar 6, nrs. 2/3 en 4. 12pp.
- Braaksma, S.J. -1960. De verspreiding van de wulp (*Numenius arquata*) als broedvogel.
Ardea 48, 1/2. p.65-90.
- Braaksma, S.J. -1962. Voorkomen en levensgewoonten van de Kwartelkoning (*Crex crex* L.).
Limosa 35, 3/4. p.230-259.
- Braaksma, S.J. -1964. Het voorkomen van de Stormmeeuw (*Larus canus* L.).
Limosa 37, 1/2. p.58-95.
- Broedvogel inventarisatienummer.
Natura 64, 3, 1967. p.49-76.
- Brouwer, G.A. & J. Verwey -1922. Waarnemingen van 1 jan. 1920 tot en met 30 juni 1922.
Ardea 11. p.137.
- Brouwer, G.A. -1927. *Falco peregrinus* Tunst en *Larus fuscus affinis* Reine broedvogel in Nederland.
Ardea 16. p.4-10.
- Brouwer, G.A. -1936. Voedselschaarste voor *Branta bernicla* L. door het verdwijnen van het zeegras (*Zostera marina* L.).
Ardea 25. p.173-174.
- Dijk, J. van -1966. Steltlopers en hun gezelschap.
Het Vogeljaar 14. p.136-141.
- Dobben, W.H. van -1932. Bijzonderheden over de voorjaars trek op de Waddeneilanden.
Jaarversl. St. Vogeltrekstation Texel 1. p.17-19.
- Dobben, W.H. van & G.F. Makkink en G.J. van Oordt -1932. Bijzonderheden over den najaars trek op de Waddeneilanden.
1e Verslag St. Vogeltrekstation Texel. p.11-17.

- Dobben, W.H. van & G.F. Makkink -1933. Der Einfluss der Leitliniën auf die Richtung des Herbstzuges am Niederländischen Wattenmeer.
Ardea 22, 1/2. p.30-48.
- Dobben, W.H. van & G.F. Makkink -1933. De najaarstrek 1932 der zangvogels over het Waddengebied. met lijst
Ardea XXII 3/4.
- Dobben, W.H. van -1934. Bijdrage tot het meeuwen-vraagstuk.
Orgaan Club Ned. Vogelk. ' 7,2. p.63-78.
- Dobben, W.H. van & G.F. Makkink -1935. Nazomertrek van zangvogels op Vlieland, Rottum en aan de Friese kust.
Ardea XXIV, 1/2. p.111-133.
- Dobben, W.H. van -1937. Waarnemingen van broed- en trekvogels in 1936.
Ardea 26, 1/2. p.52-76.
- Dobben, W.H. van & M.F. Mörzer Bruijns -1939. Zug nach Alter und Geschlecht an Niederländischen Leuchtturmen. +vangsttabellen.
Ardea 28, 2/4. p.61-79.
- Dobben, W.H. van -1953. Bird migration in the Netherlands.
The Ibis 95. p.212-234.
- Drost, R. -1940. Massnahmen zur Bekämpfung der Silbermöwen in Holland.
Naturschutz 21, 2. p.20-22.
- Gadella-Faddegon, M.M. & T.W.J. Gadella -1970. Enkele aanvullingen op de avifauna's van de nederlandse Waddeneilanden.
De Levende Natuur. p.190-191.
- Haverschmidt, F. -1931. Vangstcijfers van enige nederlandse eendenkooien. +tab.
Ardea XX. p.152-169.
- Haverschmidt, F. -1942. Faunistisch overzicht van de Nederlandse broedvogels.
Leiden. Brill 136 pp.
- Heurn, W.C. van -1952. De eerste waarnemingen van het broeden van de eidereend (*Somateria mollissima*) op onze Waddeneilanden.
Limosa 25. p.32-33.
- Higler, L.W.G. -1962. De census van de kokmeeuw (*Larus ridibundus*) in Nederland, België en Luxemburg in 1961.
Limosa 35, 3/4. p.260-265.
- Hoogerheide, J. & W. Kraak -1942. Voorkomen en trek van de bergeend (*Tadorna tadorna*) naar aanleiding van veldobservaties aan de Gooise kust.
Ardea 31. p.1-19.
- Hulscher, J.B. -1964. Scholekster en lamellibranchiaten in de Waddenzee.
De Levende Natuur 67, 4. p.80.
- Hulscher, J.B. -1964. Scholeksters en wormen.
De Levende Natuur 67, 5. p.97-102.
- IJzendoorn, A.L.J. van -1965. Nogmaals de geelgors in Noord-Holland Noorderkwartier.
De Pieper 4, 9. p.3-4.
- IJzendoorn, E.J. van -1968. De houtsnip als broedvogel in Noordhollands Noorderkwartier.
De Levende Natuur 71, 3. p.56-58.
- Jong, W. de -1966. De kuifeend als broedvogel in Friesland.
Het Vogeljaar 19, 10. p.197-201.
- Junge, J.G.C. t/m 1955. Resultaten van het ringonderzoek betreffende vogeltrek, ingesteld door het Rijksmuseum van Nat.Hist. te Leiden I-XL.
Ardea jrg.24-43.
- Kate, C.G.B. ten - 1947 - 1966. Ornithologie van Nederland.
Limosa jrg.20 t/m 39.
- Koeman, J.H. ea. -1967. Insecticides as a factor in the mortality of the sandwich tern (*Sterna sandvicensis*). A preliminary communication.
Meded. Rijks/Landbouwwetensch. Gent 32. p.841-854.

- Koning, F.J. -1970. Het voorkomen van de torenvalk in Nederland.
De Pieper IX, 1. p.2-4.
- Korthof, G. -1968. Massale sterfte onder de eidereenden in de Waddenzee.
Triëntalis 20, 2/3. p.16.
- Kuiper, F.J. -1962. Broedgevallen van de houtsnip in Nederland in 1961.
De Levende Natuur 66,12. De Ned.Jager 67,7. p.178-179.
- Kuijken, E. & P.M. Zegers -1968. De stookpietentelling 1968.
Amoeba 44,5. p.152-158.
- Lebret, T. & D.A. Vleugel -1949. De achteruitgang van de rotgans in het Wadden-
gebied.
In Weer en Wind nov.1949. p.115-117.
- Leege, O. -1907. Ein Besuch bei den Brutvögeln der holländischen Nordsee-
inseln.
Ornith.Monatschr.32. p.334-353; 357-379; 389-398; 419-432.
- Leege, O. -1907. Die Brutvögel der Niederländischen Nordseeinseln nebst ver-
gleichender Übersicht aller bislang auf den Inseln der südlichen Nordsee
nachgewiesenen Brutvogelarten. Orn.Monatschr.32. p.389-398; 419-432.
- Makkink, G.F. -1931. Vogels van Wadden-en riviermonden. Waarn. van Ned.
Broedvogels.
Ardea 20. p.18.
- Makkink, G.F. -1964. Het leven van onze Wadvogels.
L.J.Veen -Amsterdam. 144pp.
- Molen, S.J. van der -1969. De vogels van Friesland.
Prov.VVV.Friesland Leeuwarden. 36pp.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1955. Ruimtelijke ordening bij trekkende zangertjes.
De Levende Natuur 58,1. p.10-13.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1956. Het zilvermeeuwenvraagstuk in 1956.
De Levende Natuur 59. p.128-131.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1958. The herring gull problem in the Netherlands.
VII Bulletin ICBP. p.103-107.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1958. On the migration of wild goose in the Netherlands.
Int.WRB.Newsletter 6. p.6-10.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1958. Pleisterplaatsen van wilde ganzen in Nederland.
De Levende Natuur 61. p.121-126.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1959. Report on the numbers of oiled birds found dead on
the coast of the Netherlands 1948-1958.
Report Proc.Int.Conf. on oil poll.of the sea -Copenhagen. p.75-76.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1959. Stookolievogels op de Nederlandse kust.
De Levende Natuur 62,8. p.172-178.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1966. Pleisterplaatsen van wilde ganzen in Nederland.
Het Vogeljaar 14,5. p.235-263.
- Mörzner Bruijns, M.F. & A. Timmerman -1968. Over het voorkomen van de rotgans
(Branta bernicla b.) in Nederland.
Limosa 4,3-4. p.90-106.
- Mulder, Th. -1967. De Grutto in Noordhollands Noorderkwartier.
De Pieper VI, 3. p.31-33.
- Nijhoff, P. -1956. Onze Wadden als voedselgebied voor steltlopers.
Wiek en Sneb 4,5. p.69-73.
- Nijhoff, P. -1958. Wadvogels en bodemfauna.
Het Zeepaard 18,4,5. p.75.
- Noë, Ch. -1970. Internationale vogelbescherming en het behoud van het Wadden-
gebied.
Toeristenkampioen 33,19. p.619-621.

- Oordt, G.J. van -1930. The ornithological reservations in the Netherlands in 1930.
Ardea 19, 1. p.6.
- Oordt, G.J. van -1932. Verslag van een tocht met HM. Watervliegtuig L7 boven de Nederlandse Waddenzee op 5 oktober 1931.
1. Jaarverslag Stichting Vogeltrekstation Texel. p.25-29.
- Oort, E.D. van -1908. Contribution to our knowledge of the avifauna of the Netherlands.
Notes from the Leyden Museum 30. p.129-214.
- Over, H.J. & M.F. Mörzner Bruijns -1956. Waterwildconcentraties in Nederland in Februari 1956.
De Levende Natuur 59, 7. p.149-155.
- Orden, Chr. van -1964. Intern. wadvogeltellingen.
De Pieper 3, 2/3. p.44-46.
- Orden, Chr. van -1966. De verspreiding van de kleine barmsijs in Noord-Holland.
De Pieper VI, 5. p.56-58.
- Orden, Chr. van -1967. De verspreiding van de kleine barmsijs.
De Levende Natuur 70, 1. p.1-4.

Ornithologie in Nederland.

- Limosa . elke aflevering.
- Problemen rond stookolie. Verslag over de telling van 1965.
Amoeba 41, 1. -1965. p.68-71.
- Rooth, J. -1950. Het waddengebied als pleisterplaats voor trekvogels.
Amoeba 26, tevens in Natura. p.95-100; 177-182.
- Rooth, J. -1952. Over wadvogeltellingen 1951.
Amoeba 28. p.75-77.
- Rooth, J. -1955. IJslandse brilduiker, *Fucephala islandica*, nieuw voor Nederland.
Ardea 43, 1/3.
- Rooth, J. & M.F. Mörzner Bruijns -1959. De grote stern (*Sterna sandvicensis*) als broedvogel in Nederland.
Limosa 32, 1/2. p.13-23.
- Rooth, J. -1966. Vogeltelling in het hele Nederlandse Waddengebied. aug. 1963.
Limosa 39, 4. p.175-181.
- Rooth, J. -1967. The importance of coastal habitats for European wader populations.
Proc. 2e Eur. Meeting Wildf. Cons. Noordwijk 1967. p.193-200.
- Ruitenbergh, H. -1954. Enkele gegevens over Groenpootruiters in Nederland.
Natura 51, 5. p.8-84.
- Spaans, A.L. -1967. Wadvogeltelling van het gehele Nederlandse Waddengebied in december 1966.
Limosa 40, 4.
- Spaans, A.L. -1969. De massale sterfte van zeevogels door olie in februari 1969 in het waddengebied.
Waddenbulletin 4, 2. p.7-8.
- Stookolie -verslag over de telling van 1965.
Amoeba 41, 4. 1965.
- Swennen, C. & G. van der Beek -1952. Tracking birds on tidal flats and beaches.
British Birds 52. p.15-18.
- Swennen, C. & E. van der Broek -1960. *Polymorphus botulus* als parasiet bij de eidereenden in de Waddenzee.
Ardea, 48, 1/2, 1960. p.90.
- Swennen, C. & A.L. Spaans -1970. De sterfte van zeevogels door olie in februari 1969 in het waddengebied.
Vogeljaar 18, 2. p.233-245.
- Swennen, C. -1971. Het voedsel van de Groenpootruiter *Tringa nebularia* tijdens het verblijf in het Nederlandse Waddengebied. *Limosa* 44, p. 71-83
- Swennen, C. -1972. Chlorinated hydrocarbons attacked the Eider population in the Netherlands. *T.N.O.-nieuws* 27, p. 556-560.

- Taapken, J. -1951. Het voorkomen van de Pestvogel in ons land.
De Levende Natuur 54. p.208-213.
- Taapken, J. -1954. Kruisbekken 1953.
De Tureluur 3. p.3-5.
- Taapken, J. e.a. -1957. Late invasie van pestvogels.
Het Vogeljaar 5. p.9-12.
- Taapken, J. -1958. Pestvogel (*Bombycilla garrulus*) invasie in Nederland gedurende februari-maart 1957.
Limosa 31,1. p.17-28.
- Taapken, J. -1958. Het voorkomen van de Barmsijs (*Carduelis flammea*) in Nederland gedurende het najaar 1953 en de daaropvolgende winter.
Limosa 31. p.44-49.
- Tanis, J. -1957. Aanvullingen op het artikel van dr. J. Verwey over vogels in de Waddenzee bij strenge vorst.
Ardea 44. p.218-224; Limosa 30 p.56.
- Tanis, J.J.C. & M.F. Mörzer Bruijns -1962. Het onderzoek naar stookolievogels van 1958-1962.
De Levende Natuur 65. p.133-140.
- Thijsse, J.P. -1908. De broedvogels van de Noordzee-eilanden naar Otto Leeges reisverhaal.
NOV. Verslagen en Meded. 5. p.39.
- Thijsse, J.P. -1915. De vogels van de Noordzee-eilanden.
De Levende Natuur 20,16. p.301-304.
- Timmerman, A. -1960. De bergeend (*Tadorna tadorna*) als broedvogel in Nederland.
Limosa 33,3/4. p.159-173.
- Timmerman, A. -1962. Brandgans (*Branta leucopsis*) in Nederland.
Limosa 35,3/4. p.199-218.
- Timmerman jr. A. -1966. Resultaten van de hoogwatertelling op 16 augustus 1966 gehouden op Vlieland, Terschelling en Ameland.
Tjiftjaf CJN 6. p.13-14.
- Tinbergen, N. & J.P. Bouma -1928. In en om de schuilhut. (zwerftocht over Texel Vlieland en Terschelling + mantelmeeuw-kolonie op Bosplaat).
De Levende Natuur 33. p.273-284.
- Tinbergen, N. -1932. Nieuws van de Waddeneilanden.
De Levende Natuur 37. p.63.
- Tinbergen, L. & N. -1932. Over het voedsel van de sperwer (*Accipiter nisus* L.) in de Nederlandse duinstreek.
Ardea 21,3. p.77-89.
- Tinbergen, N. -1933. Die Ernährungsökologischen Beziehungen zwischen *Asio otus* L. und ihren Beutetieren insbesondere den *Microtus*-arten.
Ecol. Mon. 3. p.433-492.
- Tinbergen, N. -1952. De "trek" van zilvermeeuwen langs de Nederlandse kust.
Ardea 40. p.77-80.
- Tjallingii, S.T. -1966. Stookolie.
Amoeba 42,2. p.108-110.
- Tjallingii, S.T. -1970. Inventarisatie van de in 1969 in Nederland broedende kluten.
De Levende Natuur 73,10. p.222-229.
- Vader, W.J.M. -1963. Zangvogels als predatoren van zeedieren.
De Levende Natuur 66,4. p.85-87.
- Vanneker, C. & P. Boer jr. -1966. Bos-, veld-, kerk- en ransuil als broedvogel benoorden het Noordzeekanaal.
De Pieper V,6. p.62-64.
- Verwey, J. -1928. Het vuurtorenvraagstuk.
Verslagen en mededelingen 1924-1928. Ned. Ver. Besch. Vogels Amsterdam.

- Verwey, J. -1956. De Waddenzee als voedsel-areaal voor vogels bij strenge kou.
Ardea 44, 1/3. p.218-223.
- Vleugel, D.A. & T. Le Bret -1950. De achteruitgang van de rotgans in het waddengebied.
In Weer en Wind 12. p.115-117.
- Vlug, H. -1971. De grote karekiet als broedvogel in Noordhollands Noorderkwartier.
De Pieper 10, 2. p.133-139.
- Vlug, H. -1971. De grote karekiet als broedvogel in Noordhollands Noorderkwartier II.
De Pieper X, 3. p.146-147.
- Waarnemingen van vogels.
Ardea, alle jaargangen vanaf 1911.
- Waarnemingen in alle afleveringen van de Pieper, periodiek van de vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier van 1961.
- De Waddenzee.
De Korhaan 1971, 1. p.19.
- Westra, D. -1968. De achteruitgang van de grote stern (*Sterna sandvicensis*) als broedvogel in Nederland.
Waddenbulletin 3, 2. p.12-14.
- Wilcke, J. -1956. De eidereend in Nederland.
De Levende Natuur 59. p.44-47. aanv.op p.72.
- Wolff, W.J. -1966. Migration of teal ringed in the Netherlands.
Ardea 54, 3/4. p.230-270.
- Zegers, P.M. -1969. Hoogwatertellingen 1968.
Aythya 3. p.9-14.
- Zegers, P.M. -1969. Stookolie-tellingen 6 en 7 april 1969.
Aythya 1969, 7. p.3-8.
- Zegers, P.M. -1970. Olieslachtoffertelling 1969.
Amoeba 46, 1. p.4-14.
- Zegers, P.M. -1971. Stookolieslachtoffer-telling 1970.
Amoeba 47, 1. p.4-17.
- Zwarts, I. -1970. Wadvogels van de Friese kust.
Schierboek IV. p.145-186.
- Zwarts, I. +1971. Aantallen en verspreiding van de wadvogels in de Nederlandse Waddenzee.
nog niet gepubl.
- Vogeltrek aan de wadden.
De Levende Natuur 9. -1905. p.232.

4.2.2. Balgzand, Wieringen.

- Apeldoorn, H.van -1969. Broedvogel-inventarisatie van het Balgzand in 1968.
De Pieper 8, p.81-83.
- Het Balgzand: bedreigd gebied. Wet.med. KNNV 86.
Rapport Comm. Balgzand onderzoek v.d. Vogelw.g. NH Noorderkwartier. 112 pp.
- Boer, P. & G.R. Monsees -1967. Avifaunistisch overzicht van het Balgzand en enkele omliggende terreinen.
Limosa 40,4. p.188-205.
- Boer, P. & G.R. Monsees -1968. Avifaunistisch overzicht van het Balgzand en enkele omliggende terreinen.
De Pieper VII,3. (Limosa 40:188-205) p.25.
- Boer, P. e.a. -1968. Voorlopige resultaten van 5 vogeltellingen rond het Balgzand.
Comm. Onderz. Balgzand. 19 pp.
- Boer, P. -1971. Verslag Balgzandexcursie 21 III 1971.
De Pieper X.7. p.191.
- Breukelen, W.van e.a. -1968. Voorlopige resultaten van 5 vogeltellingen rond het Balgzand.
Stencil. Commissie Onderzoek Balgzand.
- Buurma, L. -1970. Verslag cjn paaskaderkamp Wieringen. + tabel.
De Pieper IX,10. p.109-115.
- Coul, P.G.op de -1932. De broedvogels van Wieringen (met een poging tot reconstructie van de broedvogelbevolking voor de aanvang van de droogmaking der Zuiderzee).
Limosa. Orgaan Club Nederl. Vogelk. 5,2 p.55-59.
- Graaf, P. de & S. Fortuin -1954. Vogels van het Friese wad.
Amoeba wadnummer 30, 10/11. p.162-168.
- Harmsen, G.W. -1949. Het Amstelmeer als waterwild-reservaat.
In het voetspoor van Thijsse p.192-205.
- Kuiper, J. -1948. Heemkunde van Wieringen. (o.a. broedvogels).
Ned. Onderw.Ver.OL.Scholen.
- Monsees, G.R. -1963. De Wouwaap (*Ixobrychus minutus*) op Wieringen.
De Pieper 2,2 p. 7-8.
- Monsees, Chr. -1964. Vogelmoord op het Balgzand.
De Pieper 4,2. p.16-17.
- Monsees, G.R.G. & J. Zwaan & H. v.d. Poll -1965.
Wadvogels op het Balgzand.
De Pieper IV.4. p.51-54.
- Monsees, G.R. 1965. Waarnemingen in het Balgzandgebied in het broedseizoen 1965.
De Pieper 4,8. p.116-117.
- Orden C. van -1965. Een broedgeval van de Bonte strandloper op het Balgzand.
De Pieper IV.9. p.111-112.
- Orden Chr. van -1966. Noordse sterns op het Balgzand.
De Pieper VI.6. p.71.
- Orden Chr. van -1967. Noordse sterns op het Balgzand.
Pieper 6. p.71.
- Schoorl, A. -1965. Dertig jaren vogelonderzoek in de kop van Noord-Holland.
Ongepubl. verslag.
- Tanis, J.J.C. -1967. Het Amstelmeer, een reservaat met vele kwaliteiten.
De Lev.Nat. 70.11. p.258-264.
- Tanter, R. -1952. Die Seevogelschutzgebiete des Mellum rates.
J.Orn. 93. p.193.
- Tepe, R. -1932. Bij de rotganzen vangers op Wieringen.
De Ned. Jager 37. p.526-529 en 538-544.
- Zonderdijk, P.J.-1963. De Normerveer.
De Pieper 2,4/5. p.5-10.
- Zwarts, L. -1970. De betekenis van de Nederlandse waddenzee voor Europese steltlopers.
Waddenbulletin V.3 p.24-29.
- Vogeltelling op Balgzand en Normert op 24 en 25 VIII 1963.
De Pieper III,1. p.18-19.
- IJzendoorn, A.L.J. van -1957. De broedvogels van Wieringen.
Wet.Meded.KNNV 25.

- IJzendoorn, A.L.J. van -1964. Broedvogels van het Balgzand.
De Pieper 4,4. p.46-54.
IJzendoorn, E.J. van -1968. De Oeverzwaluwen van Wieringen.
De Lev.Natuur 71,1. p.18-20.

4.2.3. Friese kust.

- Alberda, H. -1866 Naamlijst der in de provincie Friesland in wilden staat
waargenomen vogels. In:
J.A.Herklots, Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland III. p.198-233.
Lebret, T. -1959. Daily flights of Widgeon (*Anas penelope* l.) between daylight
resting places and nocturnal feeding grounds in the province of Friesland,
Netherlands.
Newsletter 9, 1960 p.11.
Trekking langs de Friese kust.
Vanellus 19, 1966. p.180-182.
Vogelnieuws in elke aflevering Sinds 1948.
Vanellus vanaf jrg.I.

4.2.4. Lauwerszee.

- Blanksma, L. -1960. Enige opmerkingen omtrent de vogels van de Lauwerszee.
Kruipnieuws 22,3. p.5-12.
Lauwerszeenummer NJN.
Kruipnieuws 22,3,1960.
Med.Nat.besch.werkgr. NJN 17,4,1960.
Timmerman, A. -1969. Een avifaunistische schets van het Lauwerszeegebied in
ontwikkeling.
Waddenbulletin IV,1. p.15-19.
Timmerman jr., A. -1969. Midwintertelling 1969 in het Lauwerszeegebied.
Het Vogeljaar 17.1. p.19-25. Ook *Triëntalis* 21,2,p.4-12.
Timmerman, A. & G.Hiemstra -1969. Studiekring Lauwerszee.
Tjiftjaf CJN 14.2. p.4-6.
Timmerman jr., A. & G.Hiemstra -1970. Over de broedvogels van de Lauwerszee
voor de inpoldering.
De Lev.Nat.73.
Timmerman jr., A. -1970. Het voormalige Lauwerszeegebied voor en in 1969. De Kluut.
Waddenbulletin V.5. pag.7-10.
Timmerman Azn., A. -1970. Zoogdieren in de voormalige Lauwerszee voor en na de
afsluiting. 19 pp.
Timmerman jr., A. -1971. Zoogdieren en hun predatoren in het nieuwe Lauwerszee-
gebied I.
De Lev.Nat.74.4. p.90-95.
Timmerman, A. -1971. Zoogdieren en hun predatoren in het Lauwerszeegebied II.
De Lev.Nat.74.5. p.116-120.
Witteveen, A.G. -1969. De Brandgans in het Lauwerszeegebied.
Waddenbulletin 4,1. p.25.

4.2.5. Groningse kust.

- Bruijn, O.de -1967. Vogellevens langs de Groningse wadkust.
Het Vogeljaar 15.5. 411-414.
Gavere, C.de & H.A. van Bemmelen -1858. Lijst van vogels in de provincie
Groningen en op het eiland Rottum waargenomen.
Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland II. p.119-130.
Harmsen, G.W. -1963. Het vogelleven op en rondom de Lauwerszee.
It Beaken XXV,I p.93-111.
Hulscher, J. -1960. Kleine Bonte strandloper.
Vanellus 13,II. p.236-237.
Loterijman, J.A. -1971. De ganzen van de Groninger noordkust en het Dollardgebied
in de jaren 1968-1970.
Waddenbulletin VI.5. p.27-33.
Moozer, R.A. -1967. De waarde van de Groningse kust en de Dollard voor door-
trekkende en pleisterende eenden, ganzen, steltlopers en meeuwen.
Waddenbulletin 2.6 p.14-23.

- Vervoort, W. -1943. Vogelrijkdom op het Groningerwad.
Toeristenkampioen 8,2. p.22-23.
- Vries, G. de -1966. Resultaten van drie hoogwatertellingen langs de Groninger kust.
Aythya nr.1 1966.
- Vries, G. de -1966/67. Hoogwatertellingen Groninger kust.
Aythya 1966, nr.1 en 4. Aythya 1967 nr. 1 en 3.
- Wadvogels van de Groningse kusten en Schier.
Aythya 5,1,1967 p.13-19.
- Zwarts, L. -1967. Hoogwatertelling Groningse kust.
Aythya 5,1. p.9-10.
- Zwarts, L. -1967. Wadvogels van de Groningse kust en Schier.
Aythya 5,1 p.13-16.

4.2.6. Eems, Dollard.

- Braaksma, S. & A.Timmerman -1969.
De avifauna van het Eems-Dollard gebied.
Limosa 42, 3/4. p.156-177.
- Dantuma, R. & P.Glas -1968. Hoogwatertellingen in de Dollard, najaar 1966 tot lente 1968. met tabel.
Waddenbulletin 3,3. p.9-13.
- Loterijman, J.A. -1971. De ganzen van de Groninger noordkust en het Dollardgebied in de jaren 1968-1970.
Waddenbulletin VI.5. p.27-33.
- Mooser, R.A. -1967. De waarde van de Groningse kust en de Dollard voor doortrekkende en pleisterende eenden, ganzen, steltlopers en meeuwen.
Waddenbulletin 2,6. p.14-23.
- Tjallingii, S. -1969. Dollard; verslag Nazoka.
Aythya 4.1969. p.18-25.
- Tjallingii, S.T. -1971. De kluten van de Dollard.
Waddenbulletin VII.1 p.5-9.
- Zwarts, L. -1967. Twee hoogwatertellingen in de Dollard.
De Levende Natuur 70,5. p. 100-109.
- Zwarts, L. -1968. Vogels van de Dollard.
Amoeba 44,5 p.138-145.

4.2.7. Texel.

- Andreas, Ch.H. & H.D. Schotsman -1926. Albino-scholekster op Texel.
De Lev.Nat. 65,4. p.95.
- Baars, M. -1966. Vogelkaderkamp Texel.
CJN Jaarboek 1966. p.25-36.
- Baartmans, E. e.a. -1963. Verslag kamp op Texel. (+ lijst waarg. vogels).
De Scharrelaar 2,10. p.12-15.
- Beijk, B.P.J. & Chr. van Orden -1962. Een vermoedelijke waarneming van *Phylloscopus collybita fulvescens*. (bij den Burg).
Limosa 35, 1-2. p.169.
- Beurs, J.de -1943. Pluvieren (in de Eendracht op Texel).
De Nederlandse Jager 48,34. p.300-302.
- Barten, N. & F. van Gessel -1964. Het KJN paaskamp op Texel (vogels).
De Scharrelaar 3,9.
- Binsbergen, A.F. -1959. De lepelaars van de Muy I en II.
Het Vogeljaar I 7,5:191 en II 7,6:220.
- Binsbergen, A.J. -1963. De broedvogels van Texel.
Texels Museum IV.3 p.1-4.
- Binsbergen, A.J. -1964. De broedvogels van Texel.
De Pieper 3,2/3. p.29-36.
- Binsbergen, A.J. -1969. De Kluut. Gratie op een pakje boter.
Texel II.1. p.8-9.
- Binsbergen A.J. -1969. De lepelaars in de Muy.
Texel II.2. p.12-13.
- Binsbergen, A. -1969. Texel.
Ver.Beh.Natuurm. 35pp.
- Binsbergen, A.J. -1970. De Wulp.
Texel III,1. pag.5-7.

- Binsbergen, A.J. -1971. De Kragemaker (Kemphaan),
Texel IV,1. p.8-10.
- Boer, P. e.a. -1962. Een waarneming van Dougalls Stern (*Sterna dougallii*).
Limosa 35,3/4 p.279.
- Bolsius, F. -1962. Onze buitenlandse reis 1962.
De Wielewaal 28,7. p.193-209.
- Boon, J.I. M.Eelman & Chr. van Orden -1964. Pallas boszanger *Phylloscopus proregulus* nieuw voor Nederland.
Limosa 37,1-2. p.16-18.
- Boon, J.I. -1964.
Vuurtorenslachtoffers op Texel 1963-1964. + tabel.
De Pieper 4,1. p.4-5.
- Boon, J. -1967. Vuurtorenslachtoffers Eierland Texel 1965/66.
De Pieper VI. 7/8. p.85-86.
- Boot, G.G. e.a. -1965. Avifaunistisch verslag van Texelse Staats- en natuur monumenten.
De Pieper 4,2. p.23-27.
- Bouman, M. & L.J. Dijkse -1969. Waarneming van een zeldzame Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita fulvescens*).
De Pieper VIII,1. p.9.
- Brouwer, G.A. -1964. Some data on the status of the Spornbill, *Platalea leucorodia* L., in Europe, especially in the Netherlands.
Zool. Meded. dl.34. p.481-521.
- Bruijn, M. de & F. Rinkel -1969. Verslag van het Lepelaaronderzoek op Texel gedurende de maanden juni-juli-augustus 1968.
Verslag.
- Dijk, J. van -1965. Kaderkamp Texel, 19-24 april 1965.
CJN jaarboek 1965. p.19-33.
- Dijkse, L.J. & A.J. Dijkse -1964. Broedgevallen van Kleine barmsijs, Fluitier en Boompieper op Texel
De Pieper 4,1. p.2-3.
- Dijkse, L.J. & A.J. Dijkse -1965. De broedvogels van de staatsbossen op Texel in 1964.
De Pieper 4,3. p.32-34.
- Dijkse, A.J. & L.J. Dijkse -1965. Broedvogel-inventarisatie van een gedeelte der staatsbossen op Texel.
De Pieper 4,9. p.113-116.
- Dijkse, A.J. & L.J. -1965. Broedvogels 1965 van de staatsbossen, Texel.
De Pieper IV,9. p.113-116.
- Dijkse, A. -1967. Verslag Texel-excursie op 21 en 22 oktober 1967.
De Pieper VI,11. p.130.
- Dijkse, L.J. -1965. De Putter als broedvogel van de oostkant van de staatsbossen op Texel.
De Pieper 4,5 p.59-61.
- Dijkse, A.J. & Chr. van Orden -1965. Een waarneming van een Sperwergrasmus (*Sylvia nisoria*) op Texel.
De Pieper 4,11 p.136.
- Dijkse, A.J. & L.J. Dijkse -1966. Enige gegevens over het voedsel van Ransuilen op Texel.
De Pieper V.7/8. p.81.
- Dijkse, A.J. & L.J. -1966. Vogeltellingen langs het strand I.
De Pieper 5,4 p.46-47.
- Dijkse, A.J. & L.J. -1966. Vogeltellingen langs het strand II.
De Pieper 5,5.
- Dijkse, A.J. & L.J. Dijkse -1966. Vogeltellingen langs het strand III.
De Pieper V 7-8. p.78-79.
- Dijkse, A.J. -1968. Enige gegevens van en over de Fitis - en Tjiftjaf-stand en de biotoopkeuze van beide soorten in het Texelse bos.
De Pieper 7,5 p.52-56.
- Dijkse, A.J. & L.J. -1968. Moeilijkheden bij het inventariseren van bosvogels.
De Pieper, 8,5
- Dijkse, A.J. -1969. Enige opmerkingen over nestplaats en biotoop van de Gekraagde roodstaart.
De Pieper 8,11 p.123-125.

- Dijksen, A.J. & L.J. Dijksen -1970. Broedvogelinventarisatie 1970 van een gedeelte der staatsbossen op Texel.
De Pieper IX,10 p.97-102.
- Dijksen, A.J. -1971. Verslag Texel-weekend 16 en 17 oktober 1971.
De Pieper X.10 p.224-225.
- Dijksen, L.J. -1966. Een waarneming van een Grote zilverreiger, *Egretta alba* L. op Texel.
De Pieper, VI.6 p.75.
- Dijksen, L.J. -1967. Verslag Texelexcursie 28V 1967.
De Pieper VI.6. p.75-76.
- Dijksen, L.J. -1969. De broedvogels van de reservaten van de Ver.Behoud NM op Texel.
De Pieper, 8,4. p.37-43.
- Dijksen, L.J. -1969. Twee broedsels bij spreeuwen.
De Pieper VIII,2 p.21-22.
- Dijksen, L. -1969. Schietoefeningen in Zeehondenreservaat tussen Texel en Vlieland.
De Marel (N.J.N.) sept. 1969.
- Dijksen, L.J. -1970. Natuurbescherming met een grote N. (Zeehonden-reservaat Eyerlandse gat).
De Pieper IX,2 p.13-14.
- Donia, G. -1947. Een broedgeval van de Bonte kraai (*Corvus cornix* L.) op Texel in 1946.
Ardea 35. p.140-141.
- Drijver, D.C. -1968. Een waarneming van *Phylloscopus fuscatus* op Texel.
De Pieper VII,9. p.76.
- Drijver, E.R. -1965. Grondnesten van Houtduiven en Holenduiven (de mok).
De Pieper IV.9 p.120.
- Drijver, J. -1915. Het klutenterrein "de petten".
De Lev.Natuur 20,7.
- Drijver, J. -1921. Verslag van de excursie der NOV, gehouden te Texel op 4 en 5 juni 1921.
Ardea 10 p.188.
- Drijver, J. -1931. De polder Waalenburg op Texel.
Ardea XX p.174-175.
- Drijver, J. -1938. Texel als vogelbroedplaats.
Natura 37. p.148-153.
- Drijver, J. -1954. Vogels bij de vuurtoren.
Toeristenkampioen 1-12-1954. Jrg.17
- Drijver, J. -1957. Texel, het vogeleiland.
L.J.Veen Amsterdam. 280pp.
- Duinker, R. -1966. Waterspreeuw op Texel.
Het Vogeljaar 14. p.183.
- Eecke, R.van -1912. De vogelfauna van Texel.
Ardea 1. p.64-68.
- Eelman, M. & J.I.Boon -1964. Aantal gevangen vogels in de Korverskooi op Texel in 1963.
De Pieper III,4. p.70-71.
- Eijerman, C. -1964. Een waarneming van een Kleine klauwier (*Lanius minor*) en een Klapekster op Texel.
De Pieper, 4,1 p.14-15.
- Eijerman,C. -1966. De Grauwe klauwier in de Westerdunnen.
De Pieper V.7-8 p.77-78.
- Eijerman,C. -1967. De Kleine barsijs op Texel.
De Pieper VI 5. p.59.
- Eijerman,C. & J.P.Reydon -1966. Waarnemingen van een Scharrelaar in de Westerdunnen.
De Pieper V. 7-8. p. 76-77.
- Hana, K. -1937. Op Texel, wanneer de broedtijd voorbij is.
Toeristenkampioen 2,35,1937. p.1321-1325.
- Hartog, A. -1969. VWG-excursie, voorjaar 1969 Texel 22 en 23 maart.
De Pieper VIII.7 p.89.
- Hoog, G.de -1964. Hoogwatertrek op Texel.
Tjiftjaf 9,3.

- Hulscher, J.B. -1964. Hoe een Scholster Strandkrabben ving. (Vlieland).
De Le.Nat. 67,3. p.49-53.
- Hulscher J.B. & J.A.J.A.Nienhuis -1964. Spreeuwensterfte op Vlieland.
De Lev.Natuur 67,4 p.71.
- IJzendoorn, E.J. van & H.van der Meulen -1966. Een waarneming van een Brilzeeëend op Texel.
De Pieper, 5,5. p.49-52.
- IJzendoorn, E.J. van -1966. Een waarneming van een Brilzeeëend op Texel.
De Scharrelaar 5,10. p.3-5.
- Inventarisatie polder Ceres (planten + vogels).
De Scharrepiet. meded. NJN Texel aug. 1969.
- Jansen, P.B. -1948. Vogelwaarnemingen van Eyerland I en II.
Natura 45,11. p.197-199.
- Jong, A.M. de -1963. Roodpootvalken op Texel.
Het Vogeljaar 11,4. p.121-122.
- Joosten, J. -1968. Texel 1968 (vogels + planten).
KJN zomerkampen p.18-26.
- Klomp, E.P. -1971. Op de eerste lentedag naar Texel (vogellijst).
De Korhaan V,4. p.22-23.
- Kuik, A. -1965. Een waarneming van de Waterspreeuw op Texel.
De Pieper 4,2. (ook: Texels museum V.2/3:9-11) p.35-36.
- Lathbury, G. & W.H. Bierman -1962. American pectoral sandpiper (*Calidris melanotos*) on Texel.
Limosa 35, 1-2. p.2-3.
- Liste der Vögel, die auf der Insel Texel brüten.
Uitgave van Hotel Texel.
- Makkink, G.F. -1935. British Lesser Black backed Gull + Herring Gull in Texel.
Zie: G.A.Brouwer 1935
Korte mededelingen.
Ardea 24,1/2,1935.
- Makkink, G.F. -1936. An attempt at an ethogram of the European avocet (*Recurvirostra avocetta*) with ethological and psychological remarks.
Ardea 25. p.1-62.
- Mantje, M. -1963. Blonde tapuit (*Oenanthe hispanica*) op Texel.
Limosa 36,1/2 p.118.
- Mantje, M. & Chr. v. Orden -1963. Enkele avifaunistische gegevens over Texel.
De Levende Natuur 66,5 p.114-117.
- Mantje, M. & Chr. v. Orden -1964. Avifaunistisch verslag van de Texelse Staatsnatuurreservaten.
De Pieper 3,2/3 p.39-44.
- Meeth, P. -1962. Waarneming van een Groene bijeneter (*Merops persicus*) in Nederland.
Limosa 35, 3-4 p.219-223.
- Moort, J.C.van der -1948. Kraanvogels op Texel.
Natura 45,8. p.126.
- Mörzner Bruijns, M.F. -1956. Rapport betreffende de betekenis van het natuurgebied "de Krim" (gem Texel) voor de natuurwetenschap.
Afd.Nat.besch. en Landsch. SBB. Stencil.
- Oordt, G.J. van -1924. Blauwe kiekendief bij Oosterend (Texel).
Ardea XIII,2. p.102.
- Oordt, G.J. van -1924. Kuifduiker in de haven van Oudeschild.
Ardea XIII,2. p.102.
- Oordt, G.J. van -1924. Witoogend (*Nyroca nyroca* n.) in Texel.
Ardea XIII,2. p.102.
- Oordt, G.J. van & W.H. van Dobben -1933 Lijst van de aan de Noordpunt van Texel waargenomen soorten 1931-32.
Eerste Jaarverslag Sti.Vogeltrekst. Texel.
- Oordt, G.J.van -1937. Die dritte holländische Löfflerkolonie.
Beitr.Fortpfl.biol. der Vögel 13.
- Oordt, G.J.van -1939. De Lepelaarkolonie in de Muy.
Ardea 28. p.113-114.

- Opbroek, K.A. -1966. Waarnemingen, waarover men zich verheugt.
Visarend op Texel.
Natura 63,4. p.39.
- Orden, C.van -1962. De Korver's kooi op Texel.
Texels Museum 3,1. p.7-8.
- Orden, Chr.van & M.Mantje -1963. Avifauna van Texel.
Texels Museumvereniging. 40pp.
- Orden, Chr.van -1964. Enkele aankomstdata van Bosrietzangers.
De Pieper 4,1.
- Orden, Chr.van -1965. Een waarneming van een Grauwe fitis op Texel.
De Pieper 4,11. p.136-137.
- Orden, Chr.van -1966. *Carduelis carduelis brittannica* overwintert op Texel.
De Pieper V.2. p.24.
- Orden, Chr.van -1966. Twee nieuwe broedvogels op Texel, Keep en Goudvink.
De Pieper V 7-8. p.75-76.
- Orden, Chr.van -1966. Een waarneming van de Bonapartemeeuw, *Larus Philadelpha*
(Marsdiep).
De Pieper VI.6. p.74-75.
- Orden, Chr.van A.J. & L.J. Dijkse -1967. De vogels van Texel.
Uitg. Texelse Museumvereniging. 103pp.
- Orden, C.van -1969. Verslag weekend op Texel 12-13 X 1968 (vogels).
De Pieper IX,1. p.10.
- Orden, C.van -1969. Een waarneming van een zeldzame Tjiftjaf.
De Pieper VIII,3. p.33.
- Orden, Chr.van -1969. Een weekje vogelen bij de Cocksdorp.
De Pieper VIII,2.
- Oudejans, L. -1969. Totaal resultaat Wadtelling Kerstkamp Texel (30-12-1966).
De Pirewitter 1,2.
- Oudejans, L. -1967. Broedgeval Tafeleend op Texel (in Wadderskamp Texel).
KJN jaarboek 1967. p.138.
- De Pieper, orgaan van de vogelwerkgroep Noordhollands noorderkwartier vanaf 1961.
veel korte mededelingen, vooral ook over Texel.
- Pieters, A.L. & Chr. van Orden -1967. De Blauwstaart - Tarsiger cyanurus
nieuw voor Nederland.
De Pieper, VI.10. p.113.
- Pieters, A.L. -1970. Vangstcijfers van de Korverskooi op Texel.
De Pieper 9,5. p.51-53.
- Pluygers, L. -1946. Texel, vogeleiland.
Toeristenkampioen 9,3 p.10-11.
- Rappard, F.W. -1964. De Korverskooi op Texel.
De Levende Natuur 67,1. p.1-9.
- Roos, M. -1971. Huiszwaluwen op Texel in 1971.
De Pieper X.10. p.223-224.
- Sant, L.van 't -1917. Nachtegaal op Texel.
De Lev.Natuur 22,6. p.199.
- Sant, L.van 't -1919. De Nachtegaal op Texel.
De Levende Natuur. XXIII.8. p.255.
- Schoevers, A.W.T. -1939. Met de vogelmensen op Texel.
Toeristenkampioen 4,22. p.763-767.
- Slijper, H.J. -1966. Rosse grutto (*Limosa lapponica*) met kromme snavel.
Limosa 39. 1-3 p.140-141.
- Staring, M.H.A. -1925. Een waarneming van *Tringa Elavipes*.
Ardea XIV,3. p.108-109.
- Stegg, H.van der -1967. Texel 11-16/4/1966.
Jaarboek KJN 1967. p.10-18.
- Steenhart R. & J. -1968. Ontmoeting met een Brilduiker.
De Pieper VII.5 p.56.
- Steijn, W.J. -1954. De Kleine geelpootruiter op Texel.
Natura 51,11 p.128.
- Stoepker, M.C. -1964. Steppenkievit en Blonde ruiter op Texel.
De Pieper, III,2/3. p.32-33.

- Stoepker, M. - 1967. Late Lepelaarsnesten in de Muy.
De Pieper VI.11. p.130.
- Strijbos, J.P. -1960. Texel als vogeleiland.
Texels museum I,2 p.3-6.
- Strijbos, J.P. -1969. Texel-Vogeleiland.
Texel II.2 p.4-8.
- Thijsse, J.P. -1896. Een week in een vogelparadijs.
De Lev. Nat. I.
- Thijsse, J.P. -1903. De Ornithologische Vereniging op Texel.
De Lev. Natuur VII. p.146-148.
- Thijsse, J.P. -1909. Vogelbescherming op de Waddeneilanden II.
De Levende Natuur 14. p.141-146.
- Thijsse, J.P. -1917. De Nachtegaal op Texel.
De Lev. Natuur XXII.5. p.155.
- Thijsse, J.P. -1921. De Ralreiger in Nederland.
De Lev. Natuur. XXVI.p.80.
- Thijsse, J.P. -1931. Een ornithologisch station op Texel.
De Lev. Natuur 35. p.177.
- Thijsse, J.P. -1938. De Middelste zaagbek op Texel.
De Lev. Natuur 42. p.161.
- Timmer, B.C.J. Steltkluten op Texel.
De Lev. Natuur XXVII,5. p.158-159.
- Tolner, J. -1970. Texel-vogeleiland.
Texels Museum III,1. p.14-15.
- Tolner, J. -1971. De Grote stern is er weer!
Texel IV.3. p.8-12.
- V, O.B. v.d. -1925. In het vogeleiland.
De Lev. Nat. 30,4. p.97.
- Vet, K.de -1965. Eenzame Kraanvogel vond bij den Hoorn de dood.
De Pieper 4,11. p.142.
- Vet, K.de -1965. Verslag van de excursie naar Texel op 9 en 10 oktober 1965.
De Pieper 4,11. p.139-140.
- Visser, G.J.M. -1966. Grote jager op Texel.
De Pieper VI.5 p.62.
- Visser, G.J.M. -1967. De broedvogels van de Staatsnatuurreservaten op Texel.
De Pieper 6,3. p.33-36.
- Visser, G.J.M. -1967. Nestkasten op Texel.
De Pieper VI.9. p.99-101.
- Visser, G.J.M. -1968. Waarnemingen aan vogels in de Staatsnatuurreservaten op Texel.
De Pieper VII,1. p.3-5.
- Visser, P.J. -1965. Broedgevallen in nestkasten op Texel in de periode 1954-1964.
De Pieper 4,2. p.28-29.
- Vlug, H. -1966. Verslag excursie Texel 30 april en 1 mei 1966.
De Pieper V.7-8. p.85.
- Vogellijst kerstkampen Schouwen en Texel. (+ stookolievogels)
De Scharrelaer 5,6,1966. p.6-12.
- J. -1907. Vogelmoord op de Texelsche zee.
DLN XII p.98.
- Voous, K.H. -1962. Wederom een reusachtige Parelduiker (*Gavia arctica arctica*).
Limosa 35, 3-4. p.279.
- Vries, G.A.de -1952. Een waarneming van een Vorkstaartplevier, *Glareola spec.*
aan de sluffer op Texel.
Ardea 40. p.95-96.
- Walters, J. -1959. Waarnemingen bij twee Standplevieren broedsels *Charadrius alexandrinus* op Texel.
Ardea 47 p.48-67.
- Witte, J.& H.Witte -1966. Vogelwaarnemingen, algemeen.
De Scharrelaer 5,6.
- Zanden, W.van der -1948. Paaskamp Texel.
Natura 45,8 p.120.

- Zuylen, O.van -1967. Tweede waarneming van Amerikaanse Zwarte zeeëend.
Het Vogeljaar. p.462.
- Zweeres, K. -1936. Het rendez-vous der trekvogels.
Toeristenkampioen 1,18, p.601-602.

4.2.8. Vlieland.

- Baan, G.van der -1959. Vogelrijkdom van het Wad bij Vlieland.
Natuur en Landschap 12,4, p.264-268.
- Baars, M. -1966. Vogelwerkgroepkamp Vlieland.
CJN Jaarboek 1966.
- Baars, M. -1968. Onrust op Vlieland.
Triëntalis 20, 2/3 p.4-6.
- Bleumink, W. -1959. Verslag van het vogelkampje op Vlieland, gehouden van
15/8 tot 3/9 1959.
Mededelingenblad Contactgroep voor Vogelringstations 1,3, p.9.
- Blok, A.A. & A.L.Spaans -1962. Het voorkomen van de Barmsijs, *Carduelis flammea* L
als broedvogel in Nederland naar aanleiding van waarnemingen op Vlieland in
het voorjaar en de zomer van 1960 en 1961.
Limosa 35, 1-2, p.4-16.
- Blok, A.A. -1964. Enige gegevens over de militaire oefeningen en de verontrusting
van de avifauna op Vlieland.
Verslag RIN-rapport 283. 41pp.
- Bosch, G. -1961. Kleine Barmsijs broedt op Vlieland.
Vanellus 14,9, p.173-174.
- Brockbernd, X. -1969. Vlieland. Pasen 1969.
De Blauwe reiger oktober 1969, p.3-6.
- Brouwer, G.A. -1924. Eidereenden op Vlieland.
De Lev. Nat. XXVIII,10. p.320.
- Brouwer, G.A. -1928. Verslag van de excursie der N.O.V. naar Vlieland op 17 juni
1928.
Ardea 17, p.176.
- Buitenhuis, D. -1967. Kruisbekken op Vlieland.
Vanellus XX,5, p.119-120.
- Dobben, W.H.van & G.F.Makkink -1931. Vogeltrek op Vlieland van 14/9-19/10 1930.
Ardea 20, 1/2, p.22-45.
- Dobben, W.H.van -1932. Broedvogels op Vlieland.
Getypt rapport.
- Donia, G. -1933. Vogellevens op Vlieland.
De Wandelaar V,10, p.360.
- Donselaar, J.van -1951. Het vogelkamp 1950 op Vlieland.
Amoeba 27, p.39-42.
- Drijver, J. -1923. Eidereenden op Vlieland.
De Lev. Natuur XXVIII, p.251-252. en p.161-162.
- Gadella Th.W.J. -1968. Enige waarnemingen op Vlieland (vogels).
De Lev.Nat. 71.11, p.262-263.
- Held, H.den & J.Veen -1967. Enkele waarnemingen aan de Tureluur op Vlieland.
Schierboek I, p.25-30.
- Hellebrekers, W.Ph.J. -1949. Excursie op Vlieland, 22 mei 1949.
Limosa 22, p.416.
- Hofman, J. e.a. -1967. Petsjora pieper (*Anthus gustavi*) op Vlieland?
Triëntalis 19,4, p.31.
- Hoogerheide, C. -1950. De Eidereenden, *Somateria mollissima* L, op Vlieland.
Ardea 37, p.139-161.
- Hoogerheide, J. en C. -1958. Het aantal Eidereenden (*Som. moll.*) bij Vlieland.
Limosa 31,2, p.151-156.
- Kluijver, H.N. -1960. Prooien van Sperwer (*Accipiter nisus*) op Vlieland.
Limosa 33, 3/4, p.202.
- Lieftinck, F. & G.A.Brouwer -1936. Barmsijsjes (*Carduelis flammea* subsp.) eind
mei 1936 op Texel en Vlieland.
Ardea XXV, p.175-176.

- Makkink, G.F. -1932. Vogeltrekwarnemingen van 8 tot 20 oktober op Vlieland.
Ardea 21, p.55-64.
- Makkink, G.F. -1936. An attempt at an ethogram of the European avocet, (*Recurvirostra avosetta*) with ethological and psychological remarks.
Ardea 25, p.1-62.
- Marbus, J. -1964. Kaderkamp Vlieland 30/3-4/4 1964.
Jaarboek CJN 1964, p.19-33.
- Miranda, F.de & L. Buurma -1968. Sternverslag Vlieland 1968.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN 1968. p.31-55
- Miranda, F. de & A. Timmerman Azn. -1970. Wadvogels op Vlieland.
Vogelwerkgroep CJN Dl.2, 101pp.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1937. Lijst van broedvogels van het eiland Vlieland,
opgesteld tijdens de biologische inventarisatie voor het Staatsbosbeheer
3-15 juli 1937.
Getypt rapport.
- Nanninga, L.C. -1947. Bonte kraaiennest.
Natura 44,8, p.147.
- Oordt, G.J.van -1925. De Eidereenden van Vlieland.
Ardea 14,3, p.110-113.
- Oordt, G.J.van -1926? Die Eiderente von Vlieland.
Pag. 72.
- Oordt, G.J.van -1928. Een schatting van het aantal Wadvogels nabij Vlieland
in augustus 1928.
Ardea 17,3.
- Odink, J. -1968. Plevierwarnemingen op Vlieland, van 7-17 VIII 1968.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN, p.57-70.
- Odink, J. -1968. Wadvogeltelling, 12 augustus.
Wadvogels op Vlieland CJN. p.11-14.
- Osieck, E. -1968. Avifauna.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN, p.91-98.
- Overwater, H.J. & Th.J.Fr. van Nes -1960. Zwarte zeekoet bij Oost-Vlieland.
Natura 57,1, p.10.
- Perdeck, A.C. -1966. De vangst van Steltlopers op Vlieland.
Limosa 39,4, p.167-169.
- Rooth, J. -1960. Vogeltellingen op Vlieland 1953 t/m 1956.
Limosa 33,3-4, p.134-159.
- Rozema, J. -1968. Verslag van het Groenpoten onderzoek op Vlieland in 1967 en 1968.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN, p.15-30.
- Sleeuwenhoek, G. -1968. Verslag van het Meeuwen onderzoek, speciaal de Kap- en
Stormmeeuwen.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN, p.79-90.
- Sluiters, J. -1954. Vogels aan Vlielands noordpunt.
De wandelaar in weer en wind 22,12, p.266-268.
- Souwer, T. -1951. Bergeenden en nog wat op Vlieland.
Amoeba 27, p.71-73.
- Spaans, A.L. -1958. Ross'meeuw op Vlieland.
Het Vogeljaar nr.5,1958, p.77.
- Spaans, A.L. -1959. Eerste waarneming voor Nederland van de Ross'meeuw,
Rhodostethia rosea op Vlieland.
Limosa 32, 1-2, p. 1-7.
- Spaans, A.L. -1959. Het Zilvermeeuwenprobleem op Vlieland.
De Lev.Nat. 62,2, pag.25-29.
- Spaans, A. -1962. Waarnemingen van vermoedelijke bastaarden van Barmsijs (*Carduelis flamma*) en Witstuit barsijs (*Carduelis hornemanni*) op Vlieland.
Limosa 35, 3-4, p.272-274.
- Spaans, A.L. -1963. Waarneming van een Rose spreeuw (*pastor roseus*) op Vlieland.
Limosa 36, 1/2, p.120-121.
- Spaans, A.L. -1965. Dwergeieren van Eidereend (*Somateria mollissima*).
Limosa 38,1-2, p.84.

- Spaans, A.L. & C.Swennen -1968. De vogels van Vlieland.
Wet. Meded. KNNV 75, 104pp.
- Spaans, A.L. -1969. On the feeding ecology of the herring gull (*L. argentatus*).
in the northern part of the Netherlands.
Proefschrift, RIN-verhandeling 3, 113pp.
- Swennen, C. -1952. De Eidereenden van Vlieland.
Amoeba 28, p.107-109.
- Swennen, C. -1966. De Houtsnip als broedvogel op Vlieland.
Limosa 39.1/3, p.139.
- Swennen, C. -1968. Zwemmende scholeksters (*Haematopus ostralegus*).
Limosa 41, 3/4, p. 150-151.
- Taapken, J. -1958. Verslag van een excursie naar Vlieland.
Limosa 31, (Jaarverslag Vogel trekstation 1957) p.102-104.
- Taapken, J. -1959. Het Zilvermeeuwenprobleem op Vlieland.
Het Vogeljaar 7,4, p.164.
- Thijsse, J.P. -1924. De Eidereend op Vlieland.
De Levende Natuur 29,5, p.134-137.
- Timmerman jr., A. -1968. Aanvullende waarnemingen aan Bonte strandlopers op Vlieland.
Wadvogels op Vlieland, Vogelwerkgroep CJN, p.71-78.
- Timmerman jr., A. -1968. Fourageer-trek bij Houtduiven in augustus op Vlieland
(+ enkele Holenduiven).
CJN Wadvogels op Vlieland. p.97.
- Timmerman jr., A. -1970. Samenvatting Bonte strandloperonderzoek, aangevuld met
enige literatuurgegevens.
Wadvogels op Vlieland, VWG-CJN, Dl.II, p.57-100.
- Vleugel, D.A. -1968. Kwartel(s) op Vlieland en de "fluisterroep".
De Lev. Natuur 71,11, p.263.
- Vries, V.de -1939. Bijdrage tot de voedselbiologie van een viertal eendensoorten,
naar aanleiding van materiaal, afkomstig van Vlieland en Terschelling.
Limosa 12,2-3, p.87-98.
- Wadvogels op Vlieland.
Vogelwerkgroep CJN 1968, 98pp.
- Westra, D. -1963. Vangst van een Sperwergrasmus (*Sylvia nisoria*) op Vlieland.
Limosa 38,1-2. p.101-102.
- 4.2.9. Griend.
- Braaksma, S.J. -1961. Wij vingen een Zweed op een onbewoond eiland.
Natura 58,1.
- Braaksma, S., H.T.van der Meulen & J.Veen -1968. Vogelwaarnemingen op Griend.
Verslag SBB Stafafd. Natuurbeh. gestencild, ook rapp. 91, 101pp.
- Braaksma, S. -1969. Over passieve en agressieve Tureluurs. (broedp. op Griend).
De Lev. Nat. 72, (1969), p.192.
- Broekhuizen, S. & A.de Smidt -1965. Het verloop van het broedseizoen 1964 op
Griend en een overzicht van alle waargenomen vogels.
De Lev. Nat. 68, p.25-34.
- Brouwer, G.A. -1933. De excursie der Ned. Ornith.Ver. naar Griend op 29 mei 1933.
Ardea 22, p.194-195.
- Brouwer, G.A. -1941. De betekenis van Griend voor de vogels.
Ned. Kruidk. Arch. 51, p.59-60.
- Brouwer, G.A. & J.W. van Dieren e.a. -1950. Griend, het vogeleiland in de Waddenzee.
M.Nijhoff-Den Haag, 310pp.
- Drijver, J. -1917. Griend en zijn vogels.
Versl. Ver. Behoud Natuurm. 1913-1917, p.103-110.
- Rooth, J. -1951. Herfsttrekkers op Griend.
De Lev. Natuur, 54, p.1-7.
- Rooth, J. -1955. Griend, overbevolking op een onbewoond eiland.
Toeristenkampioen 18,10.
- Rooth, J. -1955. Problemen rond de Noordse stern, naar aanleiding van waarnemingen
op Griend.
De Lev. Natuur 58,7.
- Tanis, J.J.C. -1962. Albino Scholekster op Griend; korte mededeling.
De Lev. Natuur 65,9, p.178.

- Thijsse, J.P. cs -1913. Het eiland Griend in 1912 I (vogels).
De Lev. Natuur 17, 481-484.
- Thijsse, J.P. -1916. Griend.
De Lev. Natuur 21, p.297.
- Thijsse, J.P. -1936. Griend,
Jaarboek Ver. Beh. Nat. 1918-1922: 24, 34, 43, 52, 68.
1923-1928: 15, 27, 33, 53, 62, 77. 1929-1935: 40, 51, 80, 92, 107.
- Veen, J. -1964. Griend.
Amoeba 40,6, p.4-8.
- Veen, J. -1971. De ornithologische betekenis van het eiland Griend.
Rapport, 11pp.

4.2.10. Terschelling.

- Beusekom, F.van -1960. Wintervogels op de Boschplaat.
Triëntalis 12,3, p.37-40.
- Binnendijk, K. -1948. Midden oktober op Terschelling.
Amoeba 24, p.131-133.
- Binnendijk, K. -1949. Terschelling eind november begin december (vogels).
Amoeba 25,2, p.15-16.
- Binsbergen, A. -1963. De invloed van het toerisme op de vogelstand van Texel en wat de mens kan doen om de vogelstand te verbeteren.
Texels Museum IV.1, p.8-10.
- Boere, G. e.a. -1970. Vergelijkend Kiekendief onderzoek. Terschelling 1968.
gest.rapport, 133pp.
- Boon, J.L. -1963. Vuurtoren slachtoffers op Texel.
De Pieper, 2,4/5, p.9-11.
- Bosch, G. & C.Zorgdrager -1950. Stookolieslachtoffers (gegevens jan. en febr. Terschellingerstrand).
Vanellus jrg.3, p.43.
- Bosch, G. -1961. Kleine klauwier op Terschelling.
Vanellus 14, p.151.
- Brouwer, G.A. -1933. De excursie naar de Boschplaat (Terschelling) op 28 mei 1933.
Ardea 22, p.193.
- Brouwer, G.A. -1951. De natuurwetenschappelijke betekenis van het Staatsnatuurmonument de Boschplaat: avifauna.
Uitgave Contactcie Natuur- en Landsch.-besch.
- Burgler, H. -1966. Bijeneters op Terschelling I.
Natura 63,8, p.107-110.
- Burgler, H. -1966. Bijeneters op Terschelling II.
Natura 63,10, p.130.
- Burgt, J.van der -1919. Rapport betreffende de vogelverzameling op de lichttoren "Brandaris" te Terschelling. (+ lijst).
De Lev. Natuur 23,1, p.33.
- Buurma, L. -1966. Zomerkamp Terschelling II (Alg. + vogels).
CJN jaarboek 1966, p.123-135.
- Clason, C. & F.Vogelzang -1967. Bijeneters op Terschelling.
Amoeba 43,6, p.160-164.
- Dijk, J.van -1964. Vogelwerkgroepskamp Terschelling.
CJN jaarboek, p.149-155.
- Dobben, W.H.van -1931. Aanvulling op de broedvogelbevolking van de Boschplaat. Terschelling.
Ardea XX, p.175.
- Dobben, W.H.van -1931. Einzelheiten über Farbe und Brutbiologie der auf Terschelling nistende Herringmöwen (*Larus fuscus*).
Ardea XX,3, p.143-147.
- Dobben, W.H.van -1939. Terschelling en de vogeltrek.
Natura 38,4, p.219-223.
- Dubbeldam, W. -1969. Waarneming van een Noordse boszanger (*Phylloscopus borealis*) op Terschelling.
Limosa 42, p.136-137.

- Freijsen, A.H.J. -1963. De strenge winter en de vogels.
De Lev.Nat. 66,4, p.95-96.
- Gooszen, A.J. -1909. Vogeltrek op Terschelling.
De Lev. Natuur 14, p.158-159.
- Held, J. den -1969. Hoogwater-tellingen op Skylge.
Aythya 8,5-6, p.38-44.
- Holthuisen, W. & A.Strik -1963. Vogelen op "Skylge".
De Scharrelaer 3,2, p.2-4.
- Jongens, G.W. -1936. Lief en leed uit de vogelwereld van Terschelling.
De Lev. Nat. 41, p.214-217.
- Jongens, G.W. -1939. De Pijlstaartend broedvogel op Terschelling.
De Lev. Nat. 44,2, p.64.
- Klerk de Reus, H.W.-1928.. Een tocht naar de Brandaris tijdens de vogeltrek.
De Lev. Natuur 33, p.161.
- Marbus, J. -1965. Kaderkamp Terschelling (I) 19-24 april 1965.
CJN Jaarboek 1965, p.45-56.
- Meulen, H.T.van der -1965. De Wilde ganzen.
Skylge myn lantse 5,4, p.36-39.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1938. Broedvogels van Terschelling 1937-1938.
Niet gepubliceerd.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1939. Waarnemingen op het lichtschip "Terschellingerbank"
in oktober 1937.
Ardea 28,1, p.27-38.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1954. Verslag van het internationale kamp georganiseerd door
de N.O.V. op Terschelling van 1 VIII tot 1 IX 1953.
Ardea 42, p.238-241.
- Mörzer Bruijns, M.F. & S.Braaksma -1954. Vogeltellingen in het Staatsnatuur-
monument Boschplaat van 1951-1953.
Ardea 42, 1/2, p.175-210.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1955. Bijeneter (Merops apiaster) op Terschelling.
De Lev. Natuur 58, p.188.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1955. Een grote Krekeltzanger in een Terschellinger elzenwal.
De Lev. Natuur 58,11, p.221-224.
- Mörzer Bruijns, M.F. & J.Root -1955. Een Grote krekeltzanger (Locustella fluviatilis)
op Terschelling.
Ardea 43,4, p.271-274. De Lev.Nat. 58,11:221-224.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1955. Roodkopklauwier (Lanius senator) op Terschelling.
De Lev. Nat. 58, p.188.
- Mörzer Bruijns, M.F. & J.J.C.Tanis -1955. De Rotganzen (Branta bernicla L.) op
Terschelling.
Ardea 43,4, p.261-270.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1955. Zijde-bijtjes (Colletes succincta) op Terschelling.
De Lev. Natuur 58, p.227.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1961. De broedvogelbevolking van de Boschplaat.
Skylge myn lantse, 1-3, p.10-13.
- Musschenbroek, S.C.J.W.van -1879. Aantekeningen omtrent de avifauna van Terschelling.
Tijdschr.Ned.Dierk.Ver. Dl.4, p.168-173.
- Rapport inzake de natuurwetenschappelijke betekenis van het Staatsnatuurmonument de
Boschplaat op Terschelling.
Contactcommissie voor Natuur- en landschapsbescherming 1951.
- Reijnders, J. -1964. Kuifeend nieuwe broedvogel voor Terschelling.
De Scharrelaer 3,7, p.9.
- Reijnen, R.S. & A.van Haperen -1968. Verslag Terschelling I en II, 29 VII - 16 VIII.
(Vogels, mollusken, insekten).
KJN Zomerkampen, p.27-52.
- Root, J. -1951. De Kiekendievenvallei van Terschelling.
Amoeba 27, p.35-36.
- Root, J. -1951. De ornithologische betekenis van de Boschplaat op Terschelling.
Meded.Natuurb.cie NJN 8,3, p.27-28.

- Rooth, J. -1956. Over het voedsel van de Kiekendieven van de Boschplaat op Terschelling.
De Lev. Natuur 59,12, p.265-272.
- Rutten, M. -1929. De Mantelmeeuwen (Boschplaat).
De Lev. Natuur 34, p.265-271.
- Sligman, J. -1955. Trekvogels op de Wadden van Terschelling.
De Lev. Natuur 58,8, p.157-161.
- Spier, J.M. -1970. Najaarsexcursie 1969 naar Terschelling.
De Lepelaar 10, p.11-13.
- Tanis, J.J.C. -1957. Terschelling en de vogels.
Nat. Hist. Mus. Texel. p.14-19.
- Tanis, J.J.C. -1958. Ontmoetingen met vogels.
Natura 1958, 5/6, p.75-76.
- Tanis, J.J.C. -1960. Boerenzwaluw en Huiszwaluw op Oost-Terschelling (1954-1959).
Natura 1960, nr.1, p.5-8.
- Tanis, J. -1960. Boeren-^{en} huiszwaluw op Oost-Terschelling in 1960.
Vanellus 9, p.1-5.
- Tanis, J. -1960. Terschelling 1960: Kwartelkoning: exit.
Vogeljaar 1960, p.117-118.
- Tanis, J. -1962. Zangvogels op Terschelling.
Skylge myn lântse, p.17.
- Tanis, J.J.C. -1963. De Groenpootruiter (*Tringa nebularia*) als overzomeraar in de omgeving van Terschelling.
Limosa 36, 3/4, p.181.
- Tanis, J.J.C. -1963. De vogels van Terschelling: overzicht van alle op het eiland waargenomen vogels.
Fryske Akademy-Leeuwarden 1963, 159pp.
- Tanis, J.J.C. -1968. Het biotoop van Bosrietzanger en Rietzanger.
De Lev. Nat. 71, 6, p.143.
- Tanis, J.J.C. -1971. Terschelling als vogeleiland.
De Wielewaal 37,2, p.35-40.
- Teerstra, A. -1937. Vogels trekken langs de Brandaris.
Toeristenkampioen 2,45,1937, p.1643-1645.
- Thiel, P. 1964. Terschelling: vogels, vlinders, hydrobiologie.
CJN Jaarboek, p.104-109.
- Thijsse, J.P. -1908. Octoberdagen en -nachten op Terschelling.
De Lev. Nat. 13, p.148; 160; 182.
- Thijsse, J.P. -1910. De Brandaris.
De Levende Natuur, 15, p.448-470.
- Thijsse, J.P. -1912. Verslag over den vacatiecursus op Terschelling, 12-17 augustus 1912 I vogels.
Natura 7, p.169-171.
- Thijsse, J.P. -1912. Vogelbescherming aan de Brandaris.
De Lev. Nat. 16, p.502.
- Thijsse, J.P. -1913. De Brandaris in 1912.
De Lev. Nat. 17, pag.500-501.
- Thijsse, J.P. -1913. Van de Brandaris.
De Lev. Nat. 17, p.176.
- Thijsse, J.P. -1915. Aan de Brandaris.
De Lev. Nat. 19, p.436-437.
- Thijsse, J.P. -1923. Aan de Brandaris.
De Lev. Natuur XXVII,12, p.350-352.
- Veen, B.van der -1958. Vogellevens op Terschelling.
Natura 55,3, p.43-44.
- Voous, K.H. -1954. Verslag van het Int.Orn.Kamp, georganiseerd door de Ned. Orn. Ver. op Terschelling van 31 augustus tot 11 september 1953.
Ardea 42, p.238-242.
- Vries, V.de -1939. Bijdrage tot de voedsel-biologie van een viertal eendensoorten, naar aanleiding van materiaal, afkomstig van Vlieland en Terschelling.
Limosa 12,2/3, p.87-98.

Wadvogels op Terschelling.

- Aythya 1967, nr.3, p.15-21.
Westhoff, V. & G.A.Brouwer -1951. Rapport inzake de natuurwetenschappelijke betekenis van het Staatsnatuurmonument de Boschplaat op Terschelling (Rapp.).
Contact comm. voor Natuur en Landschapsbesch. A'dam 1951, 39pp.
Wijk, J.H.van -1950. Herfsttrek op Terschelling.
Natura 47,2, p.31-33.
Zegers, P.M. -1969. Wadvogels op Skylge.
Aythya 8,1, p.3-14.
Zegers, P.M. -1969. Wadvogeltellingen op Terschelling.
Kombi nr. Amoeba 4, Scharrelaer 4, 1 Triëntalis 5, p.36-46.
Zwarts, L. -1967. Wadvogels van Terschelling.
Aythya 6,3.

4.2.11. Ameland.

Amelandboek.

- Vogelwerkgroep KJN + 1970.
Beek, M.H.B.van der -1972. Enkele bijzonder waardevolle vogels van het Amelander duin.
In Rapp. Aardgaswinning op Ameland? Land.-Ver.Beh.Waddenzee p. 12-18.
Brink, A.van den -1968. Notekraker op Ameland en Schiermonnikoog.
De Lev. Nat. 71, 7/8, p.189.
Dijk, J.van -1962. Het vogelwerkgroepkamp op Ameland.
Tjiftjaf, vogelwerkgroep CJN, 7,3, p.1-4.
Hartog, B. & K.Verhoef -1966. Zomerkamp Ameland I en II. (flora + vogels).
CJN-jaarboek 1966, p.145-154.
Held, J.den -1967. Ameland.
Aythya 6,5, p.14-17.
Hellebrekers, W.Ph.J. -1964. Broedgeval van de Pijlstaart (*Anas acuta*) op Ameland.
Limosa 38,1-2, p.83-84.
Hengeveld, R. -1968. Zoka Ameland.
CJN Jaarboek 1968. p.15-169.
Hoogerwerf, A. -1968. Noordse stern (*Sterna paradisaea*) op Ameland.
Limosa 41, p.155-156.
Houte de Lange, S.M.ten -1972. Aardgaswinning in natuurgebieden op Ameland.
in Rapport Aardgas op Ameland? Land.- Ver.Beh.Waddenzee, p.19-24.
Luikinga, M. & D.A.Vleugel -1950. De Zangvogels van Ameland.
Natura 47,1, p.3-6.
Marbus, J. -1965. VWG-kamp Ameland 23-28 augustus 1965.
CJN Jaarboek 1965, p.187-190.
Muiswinkel, W.van -1964. Internationaal kamp Ameland IYF-CJN :vogels.
CJN-Jaarboek, p.135-142.
Noordwijk, A.van & B.van Rossum. 1969 Hoogwatertelling op Ameland.
Aythya 8.5/6.
Peereboom Voller, J.D.G. -1957. Waarnemingen betreffende de Blauwe en de Grauwe kiekendief op Ameland in 1955 en 1956.
De Lev.Natuur 60, p.1-11.
Rooth, J. -1963. Enkele waarnemingen bij de Kiekendieven op Ameland.
De Lev. Nat. 66,5, p.97-101.
Rossum, B.van & A.van Noordwijk -1969. Hoogwatertellingen 1969 Ameland.
Aythya 5/6, p.3-20.
Rossum, B.van -1969. Stookolie Ameland.
Aythya 7, p.9-11.
Tanis, J.J.C. -1972. De vogels van Ameland.
in voorbereiding.
Valk, A. e.a. -1961. Een Bruinkopgors op Ameland.
De Lev.Natuur 64,7, p.145-146.
Vera, F. -1966. Balts van Velduilen op Ameland.
Het Vogeljaar 14, p.182-183.
Woltman, P. -1924. Goudvink op Ameland.
De Lev. Natuur XXVIII,11, p.349.

4.2.12. Engelsmanplaat.

- Ebbinge, B. & P.Pauw -1969. Wadvogels op Engelsmanplaat.
Aythya 8,2, p.2-27.
Pauw, P. & B.Ebbinge -1969. Wadvogels op de Engelsmanplaat.
Aythya 8,1.
Wadvogels op de Engelsmanplaat.
Aythya 8,2,1969, p.32.

4.2.13. Schiermonnikoog.

- Beek, J.v.d. e.a. -1955. Schiermonnikoog.
Wiek en Sneb 3,4/5, p.37.
- Blanksman L. - 1959. Bonte pietten.
Amoeba 35, p. 128-134.
- Brink, A.van der -1968. Notekraker op Ameland en Schiermonnikoog.
De Lev. Natuur 71, 7/8, p.189.
- Brouwer, G.A. -1934. De excursie op Schiermonnikoog.
Ardea 23, p.188.
- Bruyn, K.de -1970. De Goudplevier op Schier.
Schierboek IV, p.53-64.
- Dantuma, R. -1970. Bontbekplevier.
Schierboek IV, p.41-52.
- Drent, R.H. -1967. Functional aspects of incubations in the herring gull.
Proefschrift - Groningen, 132 pp.
- Drenth, E. -1965. Onderzoek Zilverplevier 1965.
Schierboek 2, p.100-105.
- Ebbinge, B. -1970. Verslag over de verspreiding en het ritme van de Rosse grutto.
Schierboek IV, p.73-88.
- Excursie Schiermonnikoog 1969.
Excursie verslagen. Bot.Lab. R.K.Unv. Nijmegen.
- Fabritius, H.E. -1965. Terek ruiters op Schiermonnikoog.
Limosa 38, 1/2 p.1.
- Gadella, Th.W.J. e.a. -1964. Heeft de Keep in 1963 op Schiermonnikoog gebroed?
De Lev. Nat. 67,6, p.143.
- Gonpel, J. & F.Noreaux -1968. Verslag (voorlopig) Wulpenonderzoek werkgroep Schier III.
Aythya 5, p.12-14.
- Halewijn, R.van -1967. Wulpen.
Schierboek I. p.77-80.
- Halewijn, R. van -1964. Wulpen.
Amoeba 40.7, p.19-21.
- Hecke, P.van -1964. Bruinkopgors (*Emberiza bruniceps*) op Schiermonnikoog.
Limosa 37, 1/2, p.201.
- Hecke, P.van -1965. Verplaatsingen van Duikers (*Gavia* sp.) langs de noordkust van Schiermonnikoog in oktober 1964.
Limosa 38, 1/2,1965, p.89-90.
- Held, H.den -1964. De Zilverplevier op Schiermonnikoog, VIII '63.
Amoeba 40,1, p.18-21.
- Held, H.den -1967. Onderzoek naar de Zilverplevier.
Schierboek I, p.3-13.
- Hogan-Warburg, A.J. -1966. Social behaviour of the ruff. *Philomachus pugnax* L.
Ardea 54, 3/4.
- Jorritsma, F & S.Tjallingii -1965. Enige onderzoekingen aan de Tureluur op Schiermonnikoog in 1965.
Schierboek II, p.78-92.
- Koolhaas, J. -1970. Verslag Wulpen-onderzoek Schier III '67.
Schierboek IV, p.33-36.
- Kuijker, E. -1965. Schier III 1965 Verslag van Boka-excursies.
Schierboek 2, p.13-23.
- Leenknecht, P.P. -1959. Zwarte ooievaar op Schiermonnikoog gezien.
Amoeba/Natura jrg.1959, p.129.

- Meelis, E. -1964. Steenlopers.
Amoeba 40,7, p.7-9.
- Meelis, E. -1967. Steenlopers.
Schierboek I, p.65-75.
- Mooser, R. -1964. Paaskamp van 1 t/m 6 april 1964 op Schiermonnikoog.
Aythya 3,1, p.2-10.
- Mooser, R. & P.Reijnders -1965. De Meeuwen en hun bewegingen op Schier.
Aythya III, p.2-20.
- Mooser, R. -1965. Verslag van de waarnemingen van de Steenloper in de periode
11-25 augustus 1965.
Schierboek 2, 68-77.
- Mooser, R. -1967. De Brandgans op Schiermonnikoog.
De Dorpsbode 21,11, p.6-7.
- Mooser, R.A. -1967. Steltlopers langs de Friese kust.
Vanellus 20,4, p.49-53.
- Mooser, R., Th.Talma & J.Visser -1968. De Banckspolder op Schiermonnikoog,
weidevogelgebied bij uitstek.
Vanellus sept. 1968, p.185-187.
- Mooser, R. & L.Zwarts -1968. De Brandgans op Schiermonnikoog.
De Lev. Natuur 71,6, p.138-142.
- Mooser, R.A. -1969. Schiermonnikoog: een impressie van de broedvogels.
Waddenbulletin 4,3, p.12-16.
- Mooser, R.A. -1971. Avifauna van Schiermonnikoog.
Wet.Med.KNNV 95 84pp.
- Ouweneel, G.L. -1967. Met pinksteren op Schiermonnikoog.
Het Vogeljaar 15, p.361-366.
- Pauw, P. -1970. De aktiviteit van de Rosse grutto.
Schierboek IV, p.89-101.
- Reinders, P. & R.Mooser -1965. De Meeuwen en hun bewegingen op Schier.
Aythya III, p.2-20.
- Roodpootvalk op Schiermonnikoog. Korte mededeling.
Triëntalis 20,5,1968. p.23.
- Roselaar, K. -1970. Avifaunistische waarnemingen.
Schierboek IV, p.23.
- Roselaar, K. -1970. Een onderzoek naar de aktiviteit van wadvogels op Schier.
Schierboek IV, p.113-144.
- Schierboek I.
V.W.Groep NJN 1964.
- Schierboek II.
Vogelwerkgroep NJN 1965, 106pp.
- Schierboek III.
N.J.N. 1966, p.248.
- Sjollema, G. -1956. Waarnemingen op Schiermonnikoog.
Vanellus 9, p.3-5.
- Sluiters, H. -1965. Verslag Bontbekplevier.
Schierboek 3, p.23-32.
- Smith, E. -1967. Voorlopig verslag van het onderzoek naar de Bonte strandloper
en de Kanoet.
Schierboek I, p.15-23.
- Tjallingii, S. -1965. Enige onderzoekingen aan de Tureluur op Schiermonnikoog
in 1964.
Schierboek I, p.31-37.
- Tjallingii, S. -1966. Enige onderzoekingen aan de Tureluur op Schiermonnikoog
in 1965.
Schierboek 2, p.78-92.
- Tjallingii, S. -1966. Schiermonnikoog.
Amoeba 42,2, p.44-46.
- Tjallingii, S.T. -1966. Wadvogels op Schiermonnikoog.
Waddenbulletin 1,3, p.8-12.
- Veen, J. & S.T.Tjallingii -1964. Ruiters op Schier.
Amoeba 40,7.

- Veen, J. -1965. Enkele onderzoeken aan de Groenpoot 1.
Schierboek I, p.51-64.
- Veen, J. -1965. Enkele waarnemingen aan de Steenloper op Schiermonnikoog.
Schierboek I, p.65-68.
- Voss, A. & J.Koolhaas -1966. Verslag van het Wulpen-onderzoek op Schier 1966.
Schierboek III NJN, p.173-178.
- Vries, G.de -1965. Enkele kleine Meeuwenwaarnemingen, i.h.b. aan de Stormmeeuw op Schiermonnikoog.
Schierboek 2, p.51-67.
- Vries, G. de & L.Zwarts -1965. Avifauna - Schier augustus 1965.
Schierboek 2, p.10-12.
- Vries, G.de -1967. Verslag kleine Meeuwen in het bijzonder Kapmeeuw.
Schierboek III NJN, p.105-144.
- Wadvogels van de Groningerkusten van Schier.
Aythya 5,1, p.13-19.
- Westra, D. -1958. Vogeltrek op Schiermonnikoog.
Vanellus 11, p.471.
- Wiersma, J.P. -1954. Schiermonnikoog - arcadië van de Waddenzee.
Toeristenkampioen 17,13.
- Winterwerp, F. -1965. Wulpen.
Schierboek II, p.93-99.
- Woltman, D. -1915. Van enkele vogels op Schiermonnikoog.
De Lev. Nat. 19, p.43-45.
- Woltman, D. -1921. Olie en vogels.
De Lev. Natuur XXV, 2, p.61.
- Woltman, D. -1922. Kokmeeuw voor het eerst broedvogel op Schiermonnikoog.
De Lev. Natuur XXVII, 4, p.126.
- Woltman, D. -1927. De Grauwe klauwier op Schiermonnikoog.
De Lev. Natuur 31,12, p.395-396.
- Woude, J.van der -1968. Paaskaderkamp Schiermonnikoog (vogels).
CJN Jaarboek 1968. p.51-59.
- Zwart, R. & R.Mooser -1967. Winterse indruk van Schier.
Aythya 1967/4, p.39-49.
- Zwarts, J. -1965. Groenpootverslag 1965.
Schierboek 2, p.33-50.
- Zwarts, J. -1966. Avifaunistische waarnemingen aug. 1966.
NJN Schierboek 1966, p.7-14.
- Zwarts, L. -1965. Hoogwatertelling - 16-8-'65 - Schier.
Schierboek II, p.5-9.
- Zwarts, L. & J.Zwarts -1966. Groenpoten op Schiermonnikoog.
Schierboek III, NJN, p.179-190.
- Zwarts, L. -1966. Hoogwatertelling maart 1966.
Aythya 5,2.
- Zwarts, L. -1966. Hoogwatertellingen op Schier 1966.
Schierboek 3 NJN, p.15-78.
- Zwarts, L. & E.Kuycken -1966. Ritme en activiteit van Kanoet en Bonte strandloper.
Schierboek III NJN, p 145.
- Zwarts, L. -1966. Rosse grutto 1966.
Schierboek III NJN, p.217-234.
- Zwarts, L. -1966. Steenlopers 1966.
Schierboek III NJN, p.201-216.
- Zwarts, L. & J.Zwarts -1966. Tureluurs in de Oosterkwelder.
Schierboek III NJN, p.191-200.
- Zwarts, L. -1966. Wadvogelinventarisaties op een fourageergebied.
Schierboek III NJN, p.87-104.
- Zwarts, L. -1966. Weersinvloeden op het aantal, het ritme en de activiteit van Steltlopers.
Schierboek III NJN, p.79-86.
- Zwarts, L. -1966. Winterse indrukken van Schier.
Aythya 5,2.

- Zwarts, L. -1966. Zilverplevier '66.
Schierboek III NJN, p.235-248.
- Zwarts, L. -1967. Bergers.
Aythya '67,4, p.6-34.
- Zwarts, L. -1967. Eiders op Schier.
Amoeba 43,4, p.91-96.
- Zwarts, L. -1967. Wadvogels van de Groningse kust en Schier.
Aythya 5,1, p.13-16.
- Zwarts, L. -1968. Het baltsgedrag van de Bergeend.
Aythya '68,2, p.3-10.
- Zwarts, L. & J.Zwarts -1968. Groenpoot op Schiermonnikoog; verslag over de waarnemingen 28 juli-20 augustus 1966.
Schierboek 3.
- Zwarts, L. -1968. Steenlopers 1966.
Schierboek III.
- Zwarts, L. & J.Zwarts -1968.
Tureluur in de Oosterkwelder 1966.
Schierboek 3.
- Zwarts, L. -1968. Over de veranderingen van de vogelbevolking op het wad onder westelijk Schiermonnikoog.
Amoeba 44,3, p.63-68.
- Zwarts, L. -1968. De verspreiding van de Bergeend over het broedgebied.
Aythya '68,2, p.16-22.
- Zwarts, L. -1970. Enkele opmerkingen over de verspreiding van de Bergeend.
Schierboek, IV, p.29-30.
- Zwarts, L. -1970. Enkele opmerkingen over de verspreiding van de Wulp.
Schierboek IV, p.31-32.
- Zwarts, L. -1970. Invloed van het weer op aantallen wadvogels.
Schierboek IV, p.15-22.
- Zwarts, L. -1970. Hoogwatertellingen op Schiermonnikoog '67.
Schierboek IV, p.6-14.
- Zwarts, L. -1970. Verspreiding van de Bonte pietten op oostelijk Schiermonnikoog.
Schierboek IV, p.37-40.
- Zwarts, L. -1970. De verspreiding van de Bonte strandloper en Kanoet 1967.
Schierboek IV, p.65-72.
- Zwarts, L. -1970. Wadvogelinventarisatie op een fourageergebied.
Schierboek IV, p.102-112.
- Zwarts, L. -1968. Wadvogelinventarisaties op een fourageergebied, Schier 1966.
Schierboek 3.
- Vogelwerkgroep NJN. Schierboek I en II.
Verslagen van de zomerkampen van de NJN op Schiermonnikoog in aug. 1963/64/65,
90pp.
- 4.2.14. Rottumeroog en -plaat.
- Braaksma, S. -1966. Gegevens over de avifauna van Rottumeroog en Rottumerplaat.
Gestencild rapport Stafafd. Natuurbeh. SBB, 91pp.
- Brouwer, G.A. -1928. Waarnemingen in 1926 en 1927.
Ardea p.5-46.
- Brouwer, G.A. & J.Verwey -1922. Vogeltrek op Rottum.
Ardea XI,1, p.47-79.
- Brouwer, G.A. -1930. Een tweede geval van broeden van Falco peregrinus Tunst in Nederland.
Ardea 19, p.66-67.
- Brouwer, G.A. & F.Haverschmidt -1933. Waarnemingen in 1932.
Ardea 22, p.13.
- Dobben, W.H.van -1937. Zangvogeltrek op Rottum.
Ardea 25,3, p.181-195.
- Gaverø, C.de, & A.A.Bemmelen -1858. Lijst van vogels in de provincie Groningen en op het eiland Rottum waargenomen.
Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland II, p.119-130.
- Koster, F. -1936. Regeeringswisseling op Rottumeroog.
Toeristenkampioen 1,44, p.1563-1566.

- Oort, E.D.van -1916. Ornithologische waarnemingen in Nederland.
Ardea 5, p.94.
- Pelt Lechner, A.A. van -1902. Een en ander over de vogelwereld van Rottum en Schouwen.
De Lev. Nat. 6, p.239-241.
- Pelt Lechner, A.A.van -1908. De Kleine zeemeeuw, Larus canus (L.) broedvogel op Rottum.
N.O.V. Verslagen en mededelingen 5, p.34.
- Strijbos, J.P. -1959. De vogelwereld van Rottum.
Toeristenkampioen 22,1, p.11-13.
- Thijsse, J.P. -1911. Rottum (o.a. Grote stern).
DLN 16, p.193-198. 217-222, 241-246.
- Thijsse, J.P. -1912. Rottum in 1911.
Jaarboekje NOV 1, p.33.
- Thijsse, J.P. -1915. De Groote sterns van Rottum verjaagd (mil.oefen.).
DLN 19, p.144.
- Thijsse, J.P. -1916. De Groote stern.
De Lev. Nat. XX,20. p.379.
- Thijsse, J.P. -1916. Nieuws uit Rottum (vervolg op p.180).
De Lev. Nat. 21. p.133-134.
- Thijsse, J.P. -1917. Het uiterste noorden in 1917.
DLN 22, p.185-189.
- Thijsse, J.P. -1924. De Grote stern van Rottum verjaagd.
De Lev. Nat. 29, p.144.
- Toxopeus, J. -1956. Eidereenden op Rottumeroog.
De Lev. Nat. 59- 5, p.120.
- Vader, H. -1969. Verslag van de ekskursie naar Rottum.
De Fitis, 5,3, p.4-5.
- Venema, G.A. -1869. Over het eiland Rottum. I De physionomie van het eiland en de vogels die er hunne broedplaats kiezen.
Bijdragen tot de kennis van den tegenwoordigen staat der provincie Groningen Dl.IV, p.381-421.

4.3. Duitse Wadden.

4.3.1. Algemeen.

- Arfsten, R. -1956. Von den Wildgänzen.
Wild und Hund 59. p.101.
- Arfsten, R. -1962. Beobachtungen an Fasanengelegen 1962.
Wild und Hund 65. p.193-194.
- Arfsten, R. -1968. Veränderte Zugstrassen der Wildgänse.
Heimat 75. p.163-164.
- Beckmann, K.O. -1950. Sommerzug der Brandente, *Tadorna tadorna*.
Mitt.Faun.Arb.Gem.Schl.-Holst.3 p.13.
- Blasius, R. -1904. Vogelleben an den deutschen Leuchttürmen.
Ornis 12. p.295-476.
- Boecker, M. -1967. Vergleichende Untersuchungen zur Nahrungs- und Nistökologie der Flusseeschwalbe (*Sterna hirundo* L.) und der Küstenseeschwalbe (*Sterna paradisica*).
Bonn Zool.Beitr.18. p.15-126.
- Boré, E. -1819. Bemerkungen über zu den Temminckschen Ordnungen Cursores, Gallatores, Pinnatipedes und Palmipedes gehörige Vögel, mit besonderer Rücksicht auf die Herzogthümer Schleswig und Holstein.
Zool.Magas.Dr.C.R.W.Wichmann 1. p.92-156.
- Brinkmann, M. -1933. Die Vogelwelt NW.-Deutschlands.
Verlag Borgmeijer Hildesheim.
- Bruns, H. -1948. Ornithologisches aus dem Küstengebiet Niedersachsens.
Beitr.Naturk.Nieders.I H3 p.23-25.
- Brüst, E. -1949. Die Säbelschnäbler als ornithologische Kostbarkeit der deutschen Meeresküste.
Weidwerk 3. p.187.
- Bub, H. & A.Präkelt -1952. Fernfunde beim Haus- und Feldsperling (*Passer domesticus* und *montanus*) im südlichen Nordseegebiet.
Beitr.Naturk.Nieders.5. p.10-12.
- Bub, H. & H.R.Henneberg -1955. Über die Vogelverluste im Winter 1953-1954 in Gebieten der südlichen deutschen Nordseeküste.
Beitr.Naturk.Nieders.8. p.8-21.
- Bub, H. -1956. Eine Seevogelbestandsaufnahme an der ostfriesisch - oldenburgische Küste.
Orn.Mitt.8. p.49-50.
- Diek, P. -1933. Die Vogelwelt der Jädestädte und ihrer Umgebung, des Jeverlandes und der Friesischen Wehde.
Accum.Selbstverlag des Verfassers.
- Dietrich, F. -1911-1912. Die Eiderente als Brutvogel in Deutschland.
Orn.Beob.9. p.39-40.
- Dietrich, F. -1938. Der Vogelschutz auf den friesischen Inseln.
Aus: Janssen : die Nordseeinseln.Leipzig.
- Dircksen, R. -1938. Die Insel der Vögel. Ein Buch von Austemfischern, Seeschwalben und Regenpfeifer.
Essener Verlaganstalt. 112pp.
- Drost, R. & H.Schildmacher -1930. Zum Vogelzug im Nordseegebiet nach den Ergebnissen der Beobachtungsstationen der Vogelwarte Helgoland.
Vogelzug I. p.34-40.
- Drost, R. & L.Schilling -1940. Über den Lebensraum deutscher Silbermöwen, *Larus argentatus*, auf Grund von Beringungsergebnissen.
Der Vogelzug, jrg.11.
- Drost, R. -1953. Über die Heimatstræue deutscher Seevögel. (vondst gegevens)
Journ.Orn.94,1/2. p.181-193.

- Drost, R. -1954. Gelenkter Seevogelschutz.
Aufgaben und Arbeiten in der angewandten Vogelkunde.
p.42-47.
- Drost, R. -1954. Probleme des gelenkten Seevogelschutzes.
Orn.Mitt.6/7. p.112-119.
- Ehlert, W. -1964. Zur Ökologie und Biologie der Ernährung einiger Limicolen-
Arten.
J.Orn.105. p.1-53.
- Erz, W. -1971. Neue Aspekte des internationalen Schutzes von Watt- und Wasser-
vögeln und ihrer Lebensräume.
Angew.Orn.3 p.167-192.
- Franz, V. -1925. Nordfriesischen Entenfangstatistik und Biologische
Schlussfolgerungen.
Zoöl.Anz.Bd.63. p.209-222; 225-240.
- Gechter, H. -1927. Zum Schutze der Brandenten und Seeschwalben in Elbmündungs-
gebiet des "Hamburgischen Amtes Ritzebüttel".
Naturschutz 8. p.40-44.
- Gechter, H. -1933. *Colymbus adamsii* erstmalig für Deutschland nachgewiesen.
Orn.Mbr.41. p.150.
- Glasenwald, K. -1927. Die Ursachen des Rückganges der Schwimm- und Wattvögel.
Der Naturforscher jrg.3. p.517-520; 574.
- Glasenwald, K. -1928. Entenfang in Kojen.
Naturschutz 9. p.256-257.
- Glasenwald, K. -1929. Kann der Entenfang in den Kojen der deutschen Nordsee-
küste dem Bestande der Skandinavische und Finnischen Brutvögel Abbruch-
tun?
Journ.f.Orn.77. p.529-530.
- Glasenwald, K. -1939. Fahrt der Reichsstelle für Naturschutz zu den deutschen
Vogelfreistätten der östlichen Nordsee?
Dtsch.Vogelwelt 64. p.162-166.
- Glasewald, K. -1941. Bestand und Verminderung Grössmöwen.
Deutsche Vogelwelt 66. p.97-103.
- Goethe, F. -1952. Der heutige Zustand der Seevogelwelt in der Deutsche Bucht.
65 Jahres versammlung in Wilhelmshaven.
Journal für Ornithologie 32. p.199-202.
- Goethe, F. -1954. Deutscher Ölpestbericht für 1952.
Nachrichtenblatt für Naturschutz und Landschaftspflege 25 . 2pp.
- Goethe, F. -1961. Arbeitsbericht der Zentralstelle für den Seevogelschutz beim
Institut für Vogelforschung - Vogelwarte Helgoland in Wilhelmshaven.
Int.Rat.Vogelschutz Deutsche Sekt.1 4pp.
- Goethe, F. -1961. Deutscher Ölpestbericht 1953-1961 der Zentralstelle für
den Seevogelschutz bei der Vogelwarte helgoland; Hauptsitz Wilhelmshaven.
Int.Rat.Vogelschutz Deutsche Sekt.1. p.1-12.
- Goethe, F. -1961. The moult gatherings and moult migrations of shelduck in
north-west Germany.
British Birds Ref.Newsletter IWRB.11, 1961. p.10.
- Goethe, F. -1961. Zur Taxonomie der Silbermöwe (*Larus argentatus*) im süd-
licher deutschen Nordseegebiet.
Vogelwarte 21. p.1-24.
- Goethe, F. & S.H.Ringleben -1962. Ein neuer Nachweis von *Uria lomvia* für
Deutschland.
Journ.Orn.105. p.54-56.
- Goethe, F. -1963. Aussergewöhnlicher Erscheinen nordatlantischer Vogelarten
Ende september 1963 in der Deutschen Bucht.
Vogelwarte 22. p.109-110.
- Goethe, F. -1963. Über die Ringelgans an der deutschen Küste.
Int.Rat.für Vogelschutz Deutsche Sektion Ber.3. p.1-5.

- Goethe, F. -1965. Arbeitsbericht der Zentralstelle für den Seevogelschutz beim Institut für Vogelforschung "Vogelwarte Helgoland" im Wilhelmshaven. (oa.broedvogels Duitse Waddeneilanden)
Int.Rat für Vogelschutz Ber.5 p.23
- Goethe, F. -1969. Zur Einwanderung der Lachmöwe, *Larus ridibundus*, in das Gebiet der deutschen Nordseeküste und ihrer Inseln.
Bonn.Zool.Beitr.20. p.164-170.
- Goethe, F. -1970. 5. Arbeitsbericht der Zentralstelle für den Seevogelschutz beim Institut für Vogelforschung "Vogelwarte Helgoland" in Wilhelmshaven.
Int.Rat Vogelsch.10. p.11-24.
- Grosskopf, G. -1958. Geburtsort-treue eines Sandregenpfeifers (*Charadrius hiaticula*) trotz zeit-weiligen Ziel-Überfliegens auf dem Frühjahrszug.
Vogelwarte 19. p.265-266.
- Grosskopf, G. -1958. Zur Biologie der Rotschenkels. (*Tringa t. totanus*) II.
Journ.Orn.100. p.210-236.
- Grosskopf, G. -1958. Zur Biologie des Rotschenkels (*Tringa t. totanus*) I.
Journ.Orn.99, H1. p.1-17.
- Grosskopf, G. -1960. Rotschenkel mit Ringelsochen. Aus der Praxis der Farb-beringung.
Kosmos 56. p.310-313.
- Grosskopf, G. -1963. Weitere Beiträge zur Biologie des Rotschenkels.
Vogelwelt 84. p.65-83.
- Grosskopf, G. -1963. Einige interessante Nester von Regenpfeifern.
Orn.Mitt.15. p.113.
- Grosskopf, G. -1963. Der Rotschenkel.
Du und das Tier V. p.16-18.
- Grosskopf, G. -1964. Sterblichkeit und Durchschnittsalter einiger Küstenvögel.
Journ.Orn.105. p.427-449.
- Grosskopf, G. -1969. Zur Legebeginn innerhalb einer Population.
Vogelwelt 80. p.161-170.
- Hamers, H. -1955. Vom Zugweg der Kurz-Schnatelgans.
Wild und Hund 58. p.113.
- Harrison, J.P. -1952. The recent status and distribution of wild geese in NW-Germany Wildfowl counts 1947-1952.
Publ.Inst.Wildfowl Res.3. p.23
- Henneberg, H.R. -1951. Mausernde Brandgänse.
Deutsche Jäger Ztg.Waidwerk. p.23.
- Hess, A. -1933. Bilder von einer ornithologischer Studienfahrt an die Nordsee.
Uster. 31pp.
- Kämmer, F. & R.Kämmer -1963. Weitere Sommerbeobachtungen der Eismöwe. (*Larus hyperboreus*)
Beitr.Naturk.Nieders.16. p.16.
- Kändler, R. -1928. Verbreitung und Wachstum der Austernbrut im Wattenmeer.
Wiss.Meeresunters.Abt.Helgoland Bd.XVII.
- Kirchner, H. -1956. Zur Oekologie und Brutbiologie des Bruchwasserläufers (*Tringa glareola*) in Schleswig-Holstein.
Journ.Orn.97. p.21-30.
- Krohn, H. -1905. Die Brutverbreitung der Möwen und Seeschwalben in Deutschland.
Orn. Mschr.30: 206-217; 259-270; 302-314.
- Krohn, H. -1925. Die Vogelwelt Schleswig-Holsteins.
Hamburg. 494pp.
- Kuhlemann, P. 1952. Nesthocker - Weltwanderer. Ein Buch von einsamen Inseln, wandernden Vögeln und Flug und Fahrt über Land und Meer.
Radebeul und Berlin.

- Kumerloeve, H. -1955. Brutbestand der Eiderente in Deutschland.
Naturw.Rundschau 8. p.198.
- Kumerloeve, H. -1956. Zum Vorkommen der Lachseeschwalbe in Deutschland und am Neusiecklersee.
Die Falke 3. p.49-51.
- Kumerloeve, H. -1956. Von der Eiderente im südlichen Nordseebereich.
Die Falke 3. p.191-195.
- Kummerow, E. -1957. Besucher in den Freistätten.
in: 50 Jahre Seevogelschutz - Hamburg. p.34-36.
- Laven, B. -1940. Beobachtungen über Balz und Brut beim Kiebitz (*Vanellus vanellus*)
Journ.Orn. Erg. Bd.III. p.1-64.
- Laven, H. -1940. Beiträge zur Biologie des Sandregenpfeifers (*Charadrius hiaticula*).
Journ.Orn.88. p.183-287.
- Leege, O. 1902-1903. Ornithologisches von der Nordseeküste.
Orn.Monatschr.Gera
- Leege, O. -1907. Die Brutvögel der niederländischen Nordseeinseln nebst vergleichender Übersicht aller bis lang auf den Inseln der südlichen Nordsee nachgewiesenen Brutvogelarten.
Orn.Monatschr.32. p.389-398; 419-432.
- Leege, O. -1907. 2. Nachtrag zu den "Vögeln der ostfriesischen Inseln".
Orn.Monatschr.32. p.246.
- Leege, O. -1909. Sturmmöwe und Eidergans, neue Brutvögel der südlichen Nordseeinseln.
Orn.Monatschr.34. p.69.
- Lemke, W. & R.Schlenker -1968. Sturmgäste in der Deutschen Bucht im Herbst 1967.
Corax 2. p.194-200.
- Leverkühn, P. 1887. Vorläufige Mitteilung die Entenkogen betreffend.
Orn.Monatschr.12. p.290.
- Leverkühn, P. -1888. 2. Vorläufige Mitteilung die Entenkogen betreffend.
Orn.Monatschr.13. p.309-310.
- Lohmeyer, C. -1885. Die Seemöwen und die Seemöwenkolonien im Allgemeinen und Speziellen in ihren Verhältnisse zu dem Fisch-bestande an der ostfriesischen Küste.
Landwirtsch.Jahrb.XIV. p.821-830.
- May, A. & P.Rosemeyer -1965. Beitrag zur Alters- und Geschlechtsbestimmung und zur Mauser des Karmingimpels (*Carpodacus e.erythrinus*).
Beitr.Naturk.Nieders.18. p.81-83.
- Meise, W. -1954. Brutbericht des Vereins Jordsand für das Jahr 1953.
Vogelwelt 74. p.26-28.
- Meise, W. -1955. Brutbericht 1954 des Vereins Jordsand zur Errichtung von Vogelfreistätten an den Deutschen Küsten.
Die Vogelwelt 76,1.
- Meise, W. -1956. Brutbericht 1955 des Vereins Jordsand.
Die Vogelwelt 77,1.
- Meise, W. -1957. Brutbericht 1956 des Vereins Jordsand.
Die Vogelwelt 78,1.
- Meise, W. -1957. Geschichte des Vereins Jordsand.
In: Fünfzig Jahre Seevogelschutz Hamburg. p.137-170.
- Meise, W. -1958. Berichte des Vereins zur Begründung von Vogelfreistätten an den Deutschen Küsten.
I. Bericht über die Feier des fünfzigjährigen Bestehens.
Die Vogelwelt 79,1.
- Meise, W. 1953-1963. Brutbericht des Vereins Jordsand für das Jahr 1952-1962.
Die Vogelwelt 74-84.

- Meise, W. 1960-1963. Brutbericht des Vereins Jordsand zur Begründung von Vogel-
freistätten an den deutschen Küsten.
Vogelwelt 81-84.
- Müller, H. -1959. Die Zugverhältnisse der europäischen Brandseeschwalben (*Sterna
sandvicensis*) nach Beringungsergebnissen.
Vogelwarte 20. p.91-115.
- Naumann, J.A. -1840. Naturgeschichte der Vögel Deutschlands.
Herausgegeben von J.F.Naumann Bd.X Leipzig.
- Negelein, C.W.von -1853. Verzeichnis der im Herzogthum Oldenburg vorkommenden,
hier brütenden und seltenen Vögel.
Naumannia 3. p.53-64.
- Niethammer, P. 1937-1942. Handbuch der deutschen Vogelkunde Bd.I-III.
Leipzig.
- Niethammer, G. -1940. *Oceanodroma castro* in Deutschland.
Orn.Monatschr.48. p.124.
- Niethammer, G., H.Kramer & H.E.Wolters -1964. Die Vögel Deutschlands.
Frankfurt am Main.
- Quedens, G. -1960. Kleine Wilddiebereien von Silbermöwen.
Wild und Hund 63. p.214-315.
- Quedens, G. -1961. Den Eiderenten auf dem Spur.
Kosmos 57. p.356-359.
- Quedens, G. -1963. Insulare Passion und DM Realität. Über den Unsinn des
Eiersammelns.
Wattenmeer Korr.3,1. p.4-6.
- Radtke, G.A. -1959. Weitere Bemerkungen zu *Emberiza ictérica* in Deutschland.
Journ.Orn.100. p.354-355.
- Rauhe, H. -1964. Bemerkenswerte Ergänzungen zur "Vogelwelt zwischen Niederelbe
under Wesermündung".
Beiträge zur Naturk.Nieders.17,2/3. p.63-74.
- Remmert, H. -1957. Aves.
In: Tierwelt der Nord- und Ostsee 38. p.1-102.
- Ringleben, H. -1949. *Colymbus adamsii* zum zweiten mal für Deutschland nach-
gewiesen.
Orn.Ber.2. p.51.
- Ringleben, H. -1949. Zum Vorkommen des Wasserpiepers in Küstengebiet der
Deutschen Bucht.
Beitr.Naturk.Nieders.2 p.15.
- Ringleben, H. -1953. Wechsel im Bestand der Wintergänse.
Orion 8. p.100-103.
- Ringleben, H. -1955. Die Eiderente (*Somateria mollissima*) als Gast und Brut-
vogel an der deutsche Küste.
Die Vogelwelt 76,4. p.125-134.
- Ringleben, H. -1958. Über Wanderbewegungen bei Meisenartigen im Herbst 1957.
Beitr.Naturk.Nieders.11. p.83-87.
- Ringleben, H. -1959. Für Niedersachsen neue Brut- und Gastvögel.
Beitr.Naturk.Nieders.12. p.4-36.
- Rohweder, J. -1875. Bemerkungen zur Schl.-Holsteinischen Ornithologie.
Mitt.Schl.-Holst.Ver.Naturwiss.2 p.117-141.
- Rüppell, W. -1932. Frühjahrszug des Wespenbussards *Pernis a.spivorus* aus
nördlichen Richtungen über die Nordsee.
Vogelzug 3. p.183.
- Sartorius, K. -1952. Über das Vorkommen des Flussregenpfeifers im nordwest-
deutschen Flachlande.
Orn.Mitt.4. p.121-127.
- Sartorius, K. -1954. Der Austernfischer.
Oldbg.Naturkundl.Bl.

- Sartorius, K. -1954. Die Uferschnepfe, *Limosa limosa* L.
Oldbg. Jb. 54, II. p. 65-93.
- Sartorius, K. -1955. Der Baumfalk (*Falco subbutec*) im nordwestdeutschen
Flachlande zwischen Ems, Weser und Niederelbe.
Orn. Mitt. 7. p. 181-191.
- Sartorius, K. -1955. Der Wespenbussard (*Pernis apivorus*) im norddeutschen
Flachlande.
Orn. Mitt. 7. p. 61-69.
- Schiemann, H. -1965. Über das Vorkommen der Wassertreter (*Phalaropidae*) in
Schl.-Holstein und Hamburg.
Corax 1. p. 38-52.
- Schlenker, R. -1966. Die Brut- und Gastvögel in den Schutz-
gebieten des Verein Jordsand 1963 und 1964.
Jordsandmitteilungen II, 1/2. p. 43-50.
- Schlenker, R. -1967. Bemerkenswerte Beobachtungen im Bereich der Schl.-Holstein-
ische Nordseeküste aus dem Zeitraum januar bis september 1967.
Corax 2. Beiheft 1. p. 39-40.
- Schloss, W. -1969. Ringfunde nw.deutscher Sturmmöwen (*Larus canus*).
Auspicium 3. p. 99-124.
- Schmidt, K. & E. Hantge -1954. Studien an einer farblich beringten Population des
Braunkehlchen (*Saxicola rubetra*). J. Orn. 95, p. 130-173.
- Schmidt, G.A.J. 1960-1962. 7. (8.9.) Jahresbericht für 1959-1961 über Besonder-
keiten aus die Vogelwelt Schl.-Holsteins.
Mitt. F.A. 13: 6-18; 14: 22-50; 15: 2-33.
- Schmidt, G.A.J. -1965. Der Zwerg- oder Tundraschwan, *Cygnus bewickii*, in
Schl.-Holstein und Hamburg.
Corax 1. p. 10-37.
- Schmidt, G.A.J. -1969. Ein Vogelkundliches Bericht über fünf Jahre Schutz-
arbeit (1965-1969) im sieben Reservaten des Vereins Jordsand.
Jordsand Mitt. 5. p. 2-77.
- Schmidt, G.A.J. -1970. Neues Verzeichnis der Vögel Schl.-Holsteins und seiner
Nachbargebiete.
Kiel.
- Schmidt, G.A.J. -1972. Ein Vogelkundlicher Bericht über fünf Jahre Schutzarbeit
(1965-1969) in den Reservaten des Vereins Jordsand.
im Druck.
- Schoennagel, E. -1937. Tagebuchaufzeichnungen von einer Reise durch die deut-
schen Vogelfreistätten der Nordsee.
Orn. Monatschr. 35. p. 150.
- Schulz, H. 1940-1943. Brutergebnisse auf den Vogelfreistätten des Vereins Jords-
sand im Jahr 1939-1940.
Deutsche Vogelwelt I 65; II. 66; III. 67; IV. 68;
I. p. 87-89; II. p. 76-78; III. p. 45; IV. p. 67.
- Schulz, H. -1947. Die Welt der Seevögel.
Hamburg.
- Schulz, H. -1949. Brutbericht für das Jahr 1948.
Rdschr. Ver. Jordsand februar 1949. p. 2.
- Schulz, H. -1949. Der Löffler an der Nordseeküste.
Mitt. F.A. 3. p. 103.
- Schulz, H. 1949-1952. Brutberichte des Vereins Jordsand, 1948-1951.
Die Vogelwelt 73. p. 25-26.
- Schulz, H. -1950. Über das Vorkommen und die Brutmöglichkeiten der Lachmöwe
(*Larus ridibundus*) in der deutschen Nordsee.
Colomba 2. p. 79-81.
- Schulz, H. -1952. Brutbericht des Vereins Jordsand für das Jahr 1951.
Vogelwelt 73. p. 25.

- Schünemann, G. -1932. Nordseeinsel im Herbst.
Mitt.Vogelwelt 31. p.1; 33.
- Schüre, E. & H. Wergold -1931. Atlas des Vogelzuges.
- Schütte, H. -1929. Über Sedimentbildung an den Küsten des Norddeutschen Wattenmeeres.
Senckenbergiana Bd II, 5 & 6. p.345-352.
- Siedel, F. Vogel am Meer.
- Steiniger, F. -1965. Mit den Zugvögeln zum Polarkreis (wadvogels).
Hannover.
- Thielcke, G. -1951. Beobachtungen und Feststellungen am Seeregenpfeifer.
Vogelwelt 72. p.185.
- Thijssse, J.P. -1909. Vogelbescherming op de Waddeneilanden I.
De Levende Natuur 14,7. p.121-124.
- Tratz, E.P. -1912. Ein ornithologischer Ausflug ins Nordfriesische Watt.
Zool.Beob.53. p.257-264.
- Verein Jordsand - Seit 1907 Seevogelschutz an deutschen Küsten.
Folder: vogels algemeen 49.
- Vom Vogelzug im Sommer und Frühherbst 1938.
Vogelzug 9 -1939. p.108-109.
- Wachs, H. -1943. Heringsmöwe (*Larus fuscus* L.), erstmals Brutvogel auf Langen.
Orn.M.ber.51. p.142-143.
- Weigold, H. -1925. Die Vogelfreistätten der deutschen Nordsee.
(behandeling alle eilanden afz.)
Meereskund Bd 14 H, 59, 3. TH - Delft. 32pp.
- Westernhagen, W.von -1950. Der Zug des Wespenbussards (*Pernis apivorus*) zwischen Skandinavien und NW-Deutschland.
Orn.Ber.2 p.69-84.
- Westernhagen, W.von -1957. Planbeobachtungen des Vogelrufes Herbst 1955 im Raum der Nord- und Ostsee.
Mitt.F.A.10. p.17-55.
- Westernhagen, W.von -1966. Der Wespenbussard als Zugvogel an der Nordseeküste.
Ein Beitrag über Verdriftung und Zugwegkorrektur.
Corax 1. p.250-258.
- Westernhagen, W.von -1970. Über den Jahreszyklus des Gänsesägers, *Mergus merganser*.
Corax 3. p.121-129.
- Wiepken, C.F. -1878. Seltene Gäste aus der Vogelwelt, welche in jüngster Zeit im Herzogthum Oldenburg beobachtet werden.
Journ.Orn.26. p.132-133.
- Wiepken, C.F. -1885. Unregelmässig und selten erscheinende Wandervogel im Herzogthum Oldenburg.
Journ.Orn.33. p.419-427.
- Wolf, W. -1934. Beobachtungen im Jahre 1933 über Trauerbachstehen in Schl.-Holstein und Dänemark.
Die Heimat 1934. p.106.
- Wolf, W. -1952. Eine Tierkatastrophe im nordfriesischen Wattenmeer: Massensterben der Brandgans im dezember 1951.
Mitt.Faun.Arb.Gem.Schl.-Hlst.5. Die Heimat. p.33-35.
- Scholl, D. -1971. Ungewöhnliches Auftreten der Ringelgans (*Branta bernicla*) im Jahre 1969 in der Kieler Bucht.
Corax III, 19. p.158-162.

4.3.2. Oostfriesse eilanden.

- Alte Mellum (Jahresbericht über das Brutergebnis 1914)
Ornith.Monatschr. p.89-92.

- Becker, P. -1960. Gelbbraunlaubsänger (*Phylloscopus i. inornatus*) auf Wangerooge.
Beitr. Naturk. Nieders. 13. p. 119.
- Biernatzki, R. -1931. Norderooger Austernfischer 1930.
Ornith. Monatschr. 56. p. 36-43.
- Blaszyk, P. -1969. Zum Brutvorkommen des Birkenzeisigs auf den Ostfriesischen Inseln.
Vogelk. Ber. Niedersachsen 1. p. 79-81.
- Blaszyk, P. -1969. Erfolgreiche Brut der Bergfinken auf Wangerooge.
Vogelk. Ber. Niedersachsen 1. p. 81-82.
- Böcker, U. -1963. Vogelinsel Mellum - dorado der Ornithologen.
Kosmos 59. p. 40-45.
- Brennecke, H. E. -1950. Ornithologische Beobachtungen auf Scharhörn im Sommer 1949.
Orn. Mitt. 2. p. 114.
- Brennecke, H. E. -1950. Kappenammer und Erddrossel auf Scharhörn.
Vogelwarte 15. p. 248.
- Bruns, H. -1939. Schwarzschwänzige Uferschnepfe erstmalig Brutvogel auf den Ostfriesischen Inseln.
Orn. Monatschr. 47. p. 147-148.
- Bruns, H. -1940. Seltene Vogelarten auf der Nordseeinsel Wangerooge im Sommerhalbjahr 1939.
Dtsch. Vogelwelt 65. p. 53-54.
- Bruns, H. -1943. Die Brandseeschwalbe als Brutvogel auf Wangerooge.
Dtsch. Vogelwelt 68. p. 83-84.
- Bruns, H. -1949. Ist die Küstenseeschwalbe (*Sterna macrura*) ein seltener Brutvogel auf dem Ostfriesischen Inseln.
Beitr. Naturk. Nieders. II, H3. p. 5-7.
- Bruns, H. -1951. Trauerentenzug vor den Ostfriesischen Inseln.
Orn. Mitt. 3 p. 279.
- Bruns, H. -1952. Aus der Vogelwelt der Ostfriesischen Insel Spiekeroog.
Orn. Mitt. 4 p. 83-92.
- Bub, H. -1954. Bemerkenswerter Eichelhäherzug am Jade-Busen.
Beitr. Naturk. Nieders. 7. p. 83-84.
- Conert, H. J. -1962. Über die Flora der Vogelinsel Mellum.
Natur und Museum 92, 5. p. 177-186.
- David, W. 1942-1943. Die Vögel auf Wangerooge im Monat Mai und Juni 1942.
Oldb. Jb. 46-47. p. 392-401.
- Dircksen, R. -1932. Die Biologie des Austernfischers, der Brandseeschwalbe und der Küstenseeschwalbe nach Beobachtungen und Untersuchungen auf Norderoog.
Journal für Ornithologie 80.
- Dircksen, J. -1968. Brandgans Mauserzug und tidenbedingte Bewegungen von Brandgans und Eiderente im Raum um Trischen.
Vogelwarte 24. p. 179-184.
- Dohle, W. e. a. -1957. Blauschwanz, Tarsiger cyanurus, auf Mellum.
Erster nachweis für Deutschland.
Journ. Orn. 98, 1. p. 119-121.
- Drost, R. -1950. Die wissenschaftlichen Ergebnissen vogelkundlicher Arbeit auf Mellum.
In: Mellum ein Vogelparadies der Nordsee / Edo Dieckmann Verlag Oldenburg.
- Drost, R. -1952. Die Vogelwelt der Inseln Neuwerk und Schahorn und Ihre Erforschung.
In: Ein Turm und seine Insel.
Cuxhaven 1952. Rauschenplat Verlag. p. 129-142.

- Droste-Hülshoff, F. Baron von -1869. Die Vogelwelt der Nordseeinsel Borkum. Nebst einer vergleichender Übersicht der in den südlichen Nordseeländern vorkommenden Vögel. Münster Selbstverlag des Verfassers. in 389pp.
- Ecke, H. -1956. Schutz mausernder Brandgänse auf dem Grossen Knechtsand. Orn.Mitt.8. p.58.
- Ehlert, W. -1961. Weitere Untersuchungen über die Nahrungswelt der Silbermöwe (*Larus argentatus*) auf Mellum. Die Vogelwelt 21,1. p.27-50.
- Engländer, H. -1953. Beutetiere Borkumer Sumpfhöhren (Asio flammeus). Orn.Mitt.5. p.11.
- Focke, W.O., H.Schütte & K.Sartorius -1906. Zur Kenntnis des Mellum-eilandes. Abh.Naturw.Verein Bremen 18. p.365-375.
- Focke, W.O. & H.Schütte -1907. Zur Kenntnis des Mellumeilandes, 2.Mitteilung. Abh.Nat.Ver.Bremen Bd XIX. p.121-123.
- Franzius, C. -1914. Geschichtliches über die heutige Vogelfreistätte auf der Mellum Bij: H.Weigold. Die neue Seevogelkolonie auf Mellum etc. (1914). p.1-8.
- Fritsche, K. Ornithologisches von Wesermündungsgebiet und der Insel Neuwerk. Naturalienkab.11. p.161.
- Freemann, B. -1954. Schicksalstund der Brandgänse auf dem Knechtsand? Wild und Hund 57. p.168-169.
- Freemann, B. -1956. Macht den Knechtsand zum Naturschutzgebiet. Nordw.Verlag Ditsen & Co.- Bremerhaven. (Ardea 44,1956.)
- Funda, H.G. & R.u.F.Kämmer -1962. Nonnensteinschmätzer (*Oenanthe pleschanka*) auf Wangerooge. Beitr.Naturk.Nieders.15. p.65.
- Gechter, H. -1905. Auf der Nordseeinsel Neuwerk im Winter 1903-1904 beobachtete Wintervögel mit Berücksichtigung der Witterungserscheinungen. Orn.Monatschr.34. p.295; 313; 345.
- Gechter, H. -1906. Zum hamburgischen Jagdgesetze und Vogelschutz auf der Nordseeinsel Neuwerk. Deutsche Jägerzeitung 47, 37.
- Gechter, H. -1909. Beobachtete Vögel auf der hamburgischen Nordseeinsel Neuwerk mit Berücksichtigung der Witterungsverhältnisse. Orn.Monatschr.34. p.295; 313; 345.
- Gechter, H. ± 1928. Neuwerk-Insel und Schulheim. O.O.u.J.
- Gechter, H. -1931. Ein Eisseetaucher (*Urinator adamsii*) auf dem Neuwerker Watt (juli 1929). Hamburg Zoo Ztg.4.
- Gechter, H. -1939. Die Sände zwischen Elb- und Wesermündung, insbesondere der Sandscharhorn, und ihre Bedeutung für die Vogelwelt. Niederelbe Mitt.Reichstund Vogelschutz e.v.Gruppe Niederelbe 4.p.1-12.
- Gedes, K. -1953. Aus dem Vogelleben von Wangerooge-Ost 1952. Vogelwelt 74. p.171-176.
- Goethe, F. -1937. Beobachtungen und Untersuchungen zur Biologie der Silbermöwe (*Larus argentatus*) auf der Vogelinsel Memmertsand. Journ.Orn.85. p.1-119.
- Goethe, F. -1939. Die Vogelinsel Mellum. Abh.Gebiet der Vogelkunde nr.4. Friedländer - Berlin. 110pp.
- Goethe, F. -1955. Seltsame Grossmöwe am Jadebusen- vermutlich ein Form der glaucoides-kumliene thayeri Gruppe. Journ.Orn.96. p.217-220.
- Goethe, F. -1956. Eismeer-Silbermöwen als Wintervögel in Echernförden und auf Wangerooge. Vogelwarte 18. p.156.

- Goethe, F. & H.R. Henneberg -1956.
Fulmarus glacialis minor am Strand von Wangerooge gefunden.
J.Orn.97. p.234-235.
- Goethe, F. -1956. Schutz für den mausernde Brandenten (Tadorna tadorna) am Grossen Knechtsand erreicht.
Vogelwarte 18. p.167-168.
- Goethe, F. -1957. Die westliche Herringmöwe als Brutvogel auf Memmert und anderen deutschen Inseln.
Beiträge zur Naturkunde Niedersachsens 10 hft.3.
- Goethe, F. -1957. Über den Mauserzug der Brandenten (Tadorna tadorna L.) zum grossen Knechtsand.
50 Jahre Seevogelschutz, Hamb.Ver.Jordsand. p.96-106.
- Goethe, F. & F.Kämmer -1960. Birkhuhn (Lyrurus tetrix L.) auf der Insel Wangerooge.
Orn.Mitt.21 p.232.
- Goethe, F. -1961. Das Naturschutzgebiet Mellum als Grossreservat für die nordische Strand- und Wasservogel ausserhalb der Brut.
Int.Rat für Vogelschutz Deutsche Sektion Bericht nr.1 p.32-45.
- Goethe, F. -1961. A survey of moulting shelduck on Knechtsand.
British Birds March 1961. (Newsletter IWRB.11, 1961) p.10.
- Goethe, F. -1962. Neues über die Brutvögel der Insel Memmert.
Beiträge zur Naturkunde Niedersachsen 15, 2/3/1962. p.25-40.
- Goethe, F. -1962. Niedersachsens Seevogelschutzgebiete.
Niedersachsen Zts.für Heimatkunde und Kultur 4, 1962. p.148.
- Goethe, F. -1962. Das Seevogelschutzgebiet Lütje Horn.
Festschrift der Vogelschutzwarte für Hessen etc. 1962. p.67-76.
- Grimmer, F.E. -1963. Goldhähnchenlaubsänger (Phylloscopus proregulus) auf Wangerooge.
Orn.Mitt.16. p.216.
- Grosskopf, G. -1957. Bemerkenswerte Durchzugsbeobachtungen auf Wangerooge.
Orn.Mitt.9. p.4.
- Grosskopf, G. -1957. Das Durchschnittsalter der auf Wangerooge nistenden Küstenseeschwalben (Sterna macrura).
Journ.Orn.98,1. p.65-90.
- Grosskopf, G. -1957. Mischgelege von Austernfischer (Haematopus ostralegus) und Flusseeeschwalbe (Sterna hirundo).
Orn.Mitt.9. p.35.
- Grosskopf, G. -1957. Phylloscopus trochiloides viridanus auf Wangerooge durchziehend.
Journ.Orn.98. p.216.
- Grosskopf, G. -1959. Zur Biologie des Rotschenkels II (Tringa t. totanus).
Journ.f.Ornithologie 2. p.210-236.
- Grosskopf, G. -1962. Nestplatzwechsel in einem Zwergseeschwalbenbrutgebiet.
Oldenburger Jahrbuch 61. p.81-91.
- Grosskopf, G. -1968. Die Vögel der Insel Wangerooge.
Abhandlungen aus dem Gebiet der Vogelkunde nr.5.
Institut für Vogelforschung "Vogelwarte Helgoland" Wilhelmshaven. p.1-293.
- Hantge, E. -1956. Motacilla flava flavissima bei Heidelberg und auf Wangerooge.
Vogelwelt 77. p.194.
- Hantge, E. & K.Schmidt-Koenig -1958. Vom Herbstzug des Steinschmätzers (Oenanthe o.L.) auf Wangerooge und Langeoog.
Journ.f.Orn.99,2. p.142-159.
- Harrison, J. -1952. Estuary Saga.
London Witherby (boek)
- Harrison, J. -1952. On the history of the partridge in the german frisian islands, with the description of a new race from the island of Borkum.
Bull. Brit.Orn.Cl. 72 p. 18-21

- Hartung, W. -1950. Mellum, ein Vogelparadis in der Nordsee.
Oldenburg.
- Hausman, K. -1969. Beobachtungen an der westlichen Herringmöwe auf der Insel
Memmert.
Orn.Mitt.21. p.119-126.
- Helm, F. -1908. Ornithologische Beobachtungen auf einigen Friesischen Inseln.
Zool.Beob.49. p.231.
- Henneberg, H.R. -1953. Gelbschnäbliger Eisseetaucher (*Colymbus adamsii*) auf
Wangerooge.
Orn.Mitt.5 p.212.
- Henneberg, H.R. -1955. Ölpestbeobachtungen auf Wangeroog.
Beiträge Naturkunde Niedersachsen 8 p.102-105.
- Henning, H. -1936. Seltene Gäste auf Wangerooge.
Mitt.Vogelwelt 35. p.51.
- Hirschel, O. & F.Goethe -1957. Ein Weissbartgrasmücke, *sylvia canticlans*, auch
auf der Insel Wangerooge.
Journ.Orn.98. p.358.
- Hodge, M.E. -1964. Schlammläufer auf Wangerooge.
Beitr.Naturk.Nieders.17. p.80.
- House of Lords -1955. Official Report 16 th February 1955 (Sheld-Ducks on
Cuxhaven).
Parliamentary Debates 191,21. p.99.
- Int.Comm.Birds.Pres.Brit.Sect. -1955. Bombing practice and Sheld-ducks on
Knechtsand.
Annual Report 1955. p.6-9.
- Jakob, E. -1951. Eissturmvogel - *Fulmarus glacialis* - im Juli auf Wangerooge.
Orn.Mitt.3 p.185-186.
- Jong, W.de -1971. Een bezoek aan het ruigebied van de bergeend (*Tadorna tad.*):
Het grote Knechtsand.
Vanellus XXIV, 10. p.196-201.
- Juist. *Aythya* 1967, nr.p.22-23.
- Jung, K. -1958. Grüner Laubsänger (*Phylloscopus trochiloides viridanus*) auf
Wangerooge.
Beitr.Naturk.Nieders.15. p.65.
- Jungfer, W. -1954. Über Paartreue, Nistplatztreue und Alter der Austernfischer
(*Haematopus ostralegus*) auf Mellum.
Die Vogelwarte 17. p.6-15.
- Kammer, F. -1962. Schnee-Eule (*Nyctea scandiaca*) auf der Insel Wangerooge.
Beitr.Naturk.Nieders.15. p.65.
- Kuhk, R. -1941. Naturschutzgebiet oder Möwenfaun.
Deutsche Vogelwelt 66. p.44-52.
- Kuhlemann, P. -1942. Springflut auf der Vogelinsel.
Natur und Volk 72. p.208.
- Kuhlemann, P. -1961. Aus dem Vogelschutzgebiet Wangerooge.
Ich un Du H2.
- Kumerlove, H. -1955. Grosser Knechtsand und Fairfaxisland.
Natur und Landschaft 30,1. p.14-15.
- Kummrow, E. -1965. Bericht über die Wangeroogefahrt am 30 und 31 mai 1964.
Jordsandmitteilungen I,1/2. p.53-55
- Lebret, T. -1964. Een bezoek aan het grote Knechtsand.
Vogeljaar 12(1). p.217.
- Leege, O. -1903. Die Juister Vogelkolonie.
Orn.Monatschr.28. p.75-110.
- Leege, O. -1904. Über das Brutgeschäft der Vogel auf den ostfriesischen Inseln
im Jahre 1903.
Orn.Monatschr.29. p.105-144.

- Leege, O. -1905. Die Vögel der ostfriesischen Inseln nebst vergleichender Übersicht der im südlichen Nordseegebiet vorkommender Arten.
Emden und Borkum.
- Leege, O. -1906. Das Brutgeschäft der Vögel auf den ostfriesischen Inseln für das Jahr 1904-1905.
Orn.Monatschr.Gera.
- Leege, O. -1906. Saxicola oenanthe leucorrhoa auf den ostfriesischen Inseln.
Orn.Monatber. 14. p.4.
- Leege, O. -1909. Der Memmert, eine neue Vogelfreistätte in der Nordsee.
Orn.Monatschr.34. p.105-123.
- Leege, O. -1909. Die Vogelkolonie auf Langeoog.
Orn.Monatschr.
- Leege, O. -1915. Mellum.
Festschrift der Naturforschenden Gesellschaft zu Emden.
p.159-193.
- Leege, O. -1915. Seeregenpfeifer (Memmert).
Festschrift der Naturforschenden Gesellschaft zu Emden.
p.151-157.
- Leege, O. -1916. Brutergebnis der Vogelkolonie Memmert sowie einiger anderer Nordseeinseln im Jahre 1915.
Orn.Monatschr.41. p.97-124.
- Leege, O. -1916. Die Vogelkolonie Memmert.
Naturw.Wochenden.
- Leege, O. -1917. Die Nahrung der Silbermöwen an der ostfriesischen Küste.
Orn.Monatber. 42. p.110-116.
- Leege, O. -1917. Die Nahrung der Silbermöwen an der ostfriesischen Küste.
Orn.Monatschr.53. p.2-24.
- Leege, O. -1911-1921. Brutergebnis der Vogelkolonie Memmert von 1909-1920.
Orn.Monatschr.36-45.
- Leege, O. -1928. 20 Jahre Vogelinsel Memmert.
Orn.Monatschr.53. p.2-24.
- Leege, O. -1929. Das Brutvogelleben auf den ostfriesischen Inseln in Gegenwart und Vergangenheit.
Die Vogelschutzwarte.
- Leege, O. -1935. Die Eiderente, neuer Brutvogel der ostfriesischen Inseln.
Aus der Heimat 48. p.80.
- Leege, O. -1936. Aus der Vogelwelt Ostfrieslands.
Veröff.Naturf.Ges.Emden.
- Leege, O. -1938. Das Staatliche Naturschutzgebiet Insel Memmert.
Deutsche Vogelwelt 63. p.101-110.
- Maass, E. -1929. Kurzer Bericht über meine ornithologischen Beobachtungen im Jahre 1929 auf Wangerooge.
Jahrber.Landesver.Oldenburg. p.7.
- Maass, E. -1930. Ornithologische Beobachtungen auf Wangerooge.
Jahrber.Landesver.Oldenburg. p.11.
- Maass, E. -1938. Wangeroooges Brutvögel 1937.
Jahrber.Landesver.Oldenburg.
- Maass, E. -1939. Kurzer Bericht über die Vogelschutzgebiete auf Wangerooge 1939.
Jahrber.Landesver.Oldenburg. p.13.
- Maass, E. -1950. Die Vogelschutzgebiete auf Wangerooge.
In: Friesland, ein Heimatbuch für die Friesische Wende, Varel, das Jeverland und Wilhelmshaven.
Herausgegeben vom Kreistag des Landkreises Friesland, Jever.
- Maass, E. -1951. Die Vogelwelt WangerooGES.
In: WangerooGE, wie es wurde, war und ist. Herausgabe von W.Hastung
Oldenburg 10.
- Martini, E. -1953. Ölpestbeobachtungen auf der Nordseeinsel Spiekeroog.
Orn.Mitt.8. p.44-48.

- Meier, O.G. -1969. Trischen 1968. Jahrb.2.Vogelkunde Schl.-Holsteins.
p.54-55.
- Meijering, D.M. -1953. Ornithologische Beobachtungen auf Spiekeroog von
1949-1951.
Orn.Mitt.5,8.
- Otto, H. -1920. Ornithologische Beobachtungen auf der Insel Neuwerk bei
Cuxhaven.
Gef.Welt 49. p.165.
- Official report 16 th.february 1955. (Sheld-Ducks on Cuxhaven).
Parliamentary Debates (Hansard) House of Lords vol.191, nr.21, 1955.p.99.
- Oelke, H. -1968. Vögel auf dem Grossen. Knechtsand
Falke, 15. p.342-351; 372-377.
- Oelke, H. -1969. Körpergewichte von Brandgänsen im mausergebiet Grosser
Knechtsand (Elbe/Wesermündung)
Vogelkd.Ber.Nieders.1 p.47-50.
- Oelke, H. -1969. Die Brandgans (*Tadorna tadorna*) im Mausergebiet Grosser
Knechtsand.
Journ. Ornithologie 110,2. p.170-175.
- Peitzmeier, J. -1961. Die Brutvogelfauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh.Landesm.Naturk.Münster Westf.23,2. p.1-39.
- Peitzmeier, J. -1970. Erster Nachtrag zur Brutvogelfauna der Nordseeinsel
Borkum.
Vogelkd.Ber.Niedersachsen II. p.33-36.
- Petersen, P.B. -1962. Rømp 8-10-1961. (vogels)
Dansk Orn.For.Tidsskrift 56. p.33
- Philipp, K. -1954. Das Bad der 1000 Möwen (Trischen)
Stuttgart.
- Requate, H. -1953. Zur Raubtätigkeit der Silbermöwen auf Mellum.
Die Vogelwelt 74. p.51-52.
- Ringleben, H. -1949. Eine Birkenzeisig - Brut auf Borkum.
Orn.Ber.2.
- Ringleben, H. -1949. Vom Vogelleben auf der Insel Neuwerk.
Wald und Wild 2. p.128.
- Ringleben, H. -1950. Nachtigall und Sprosser als Durchzügler auf Neuwerk.
Orn.Mitt.2 p.98.
- Ringleben, H. -1950. Zur Vorkommen der Kurzschnabelgans, *Anser fabalis*
brachyrhynchus, als Wintergast am Jadebusen..
Vogelwelt 71. p.118-128.
- Ringleben, H. -1951. *Anser brachyrhynchus* Baellin und *Anser erythropus* L.
als Wintergäste am Jadebusen.
Journ.Orn.93. p.69.
- Rittinghaus, H. -1944. Ornithologische Beobachtungen auf Mellum 1942-1943.
Deutsche Vogelwelt 69. p.41-43.
- Rittinghaus, H. -1945. Jahresbericht des Hilfsbeobachtungsstelle Mellum der
Vogelwarte Helgoland 1-10-1943; 25-9-1944.
Unveröff.interner Umdruck des Mellumrates.
- Rittinghaus, H. -1948. Die Feldlerche (*Alauda arvensis*) Standvogel auf der
kleinen Nordseeinsel Mellum.
Vogelwarte 15. p.37-39.
- Robien jr., P. -1929. Die Rotschenkel von Mellum.
Beitr.Forstpfl.Biol.Vöggell.5. p.24-26

- Rommel, K. -1951. Skua, Sturmschwalbe und Basstölpel auf Scharhörn/Neuwark.
Orn.Mitt.3. p.142.
- Rost, F. -1950. Erddrossel auf Wangeroog.
Vogelwarte 15. p.248.
- Sartorius, K. -1929. Über das Vogelleben Wangerooges.
In: Wangerooge, wie es wurde, war und ist.
Herausgegeben von H.Schütte - Bremen.
- Schmidl, D. -1966. Norderoog - Winterbericht. 17XI-10XII 1965.
Jordsandmitteilungen II, 1/2. p.30-33.
- Schmidl, D. -1968. Irrgäste bzw entflogene Käfigvögel auf Scharhörn.
Jordsandmitteilungen 2, 1/2. p.41.
- Schmidl, D. -1968. Nachtschwalbe als durchzügler auf dem Scharhörn-Sand.
+ Brandseeschwalbebeobachtungen.
Jordsandmitteilungen 2, 1/2. p.39-40.
- Schoennagel, E. -1937. Scharhörn, der zweite Brutplatz der Brandseeschwalbe.
Orn.Monatschr.62 p.114.
- Schoennagel, E. -1970. Ornithologische Beobachtungen auf Borkum im Januar 1970.
Orn.Mitt.22. p.76-78.
- Schulz, H. -1944. Entstehung und Entwicklung des Naturschutz-gebietes
Scharhorn (Elbmündung).
Deutsche Vogelwelt 69. p.3.
- Schütte, H. -1909. Die Untergegangene Jadeinsel Armgeist (flora + fauna).
Abh.Naturw.Verein XIX. p.88-120.
- Sehlbach, F. -1915. Erinnerungen an Borkums Tierwelt aus den Jahren 1911
und 1912.
Orn.Monatschrift.
- Sehlbach, F. -1915. Ornithologische Notizen von Borkum im Frühjahr 1914.
Orn.Monatschrift.
- Skiba, R. -1953. Ornithologische Beobachtungen auf dem Memmert.
1-1-1946 bis 1-9-1952.
Beitr.Naturk.Nieders.6 p.104-117.
- Steiniger, F. -1961. Das "Möwenwetter" nach Jens Wand und seine Bedeutung
für den Seevogelschutz.
Natur und Landschaft 36,9. p.153-160.
- Tantzen, R. -1926. Ein neues Vogelschutzgebiet an der Nordsee.
Naturschutz 7. p.45-49.
- Tantzen, R. -1939. Die Brutvögel des Naturschutzgebietes auf Wangerooge 1938.
Oldbg.Jahrb.43. p.XIII.
- Tantzen, R. -1953. Mellum 1951 (Natur- und Seevogelschutzgebiet des Mellum-
rates, Aussenstation der Vogelwarte Helgoland).
Orn.Mitt.5. p.50-52.
- Tantzen, R. -1954. Die Seevogelschutzgebiete an der Jade- und Wesermündung.
Orn.Mitt.6. p.120-125.
- Tantzen, R. -1960. Der Mellumrat (Gesamtbericht 1945-1959).
Oldenburger Jahrbuch 59. p.123-131.
- Temme, M. -1966. Das Naturschutzgebiet "Südstrandpolder" auf Norderney neuer
Brutplatz der Bartmeise.
Orn.Mitt.18,3.
- Thein, R. -1952. Die Brutvögel auf Amrum-Odde im Jahre 1952.
Die Inselbotenhr.145.
- Thein, R. -1953. Beobachtungen auf Amrum im Sommer 1952.
Orn.Mitt.5, 1953. p.151.
- Thein, R. -1953. Blaurcke (*Coracias garrulus*) auf Amrum.
Orn.Mitt.5 p.12.
- Thielcke, G. -1951. Schnatterente, *Anas strepera*, Brutvogel auf Scharhorn.
Orn.Mitt.3. p.197.
- Thielcke, G. -1952. Beobachtungen an der Brandente (*Tadorna tadorna*).
Orn.Mitt.4. p.33.

- Tiedemann, M. -1951. Polarmöwe auf Scharhorn.
Orn.Mitt.3. p.41.
- Walder, A. -1930. Beitrag zur Avifauna der Nordsee-Insel Amrum.
Mitt.ü.d.Vogelw.29. p.20-22; 45-49.
- Weigold, H. -1913. Die Entstehung und Erfolge der Vogelfreistätten.
Blätter Volkskultur 13. p.302.
- Weigold, H. -1914. Vogelleben auf Trischen während der Hochflut am 20 und 21 juli 1913.
Orn.Monatschr.39. p.101-113.
- Weigold, H. -1914. Die neue Seevogelkolonie auf Mellum.
Orn.Monatschr.39. p.68-98.
- Weigold, H. -1919. Die Vögel von Neuwerk auf der Wanderschaft.
Schr.Zool.Stat.Büsum für Meereskunde 1.
- Wiepken, C.F. -1877. Zur Vogelfauna des Nordseeinsel Wangerooge.
Journ.Orn.25 p.426-431.

4.3.3. Halligen.

- Dietrich, F. -1905. Einiges zur Ornithologie des Halligen.
Zs.f.Ool.15. p.97-99; 119-123.
- Dircksen, R. -1961. Vogelhallig Norderoog.
Merian, Monatsheft der Städte und Landschaften 14,3. p.52-57.
- Erfurt, H.J. Die vogelhallig Norderoog in Atlasbild.
- Erz, W. -1971. An der deutschen Nordseeküste entsteht ein neues Nationalpark.
Das Leben 8,9. p.187-188.
- Kumerloewe, H. Die Brutvogelwelt Amrum und Föhr.
- Leege, O. -1911. Zur Flora und Fauna einiger Halligen.
Jahrber.Naturf.Ges.Emden für 1910. p.30-43.
- Quedens, G. -1963. Ein Besuch auf der Seevogel-Hallig Norderoog.
Kosmos 59,9. p.365-370.
- Rittinghaus, H. -1962. Die Seeschwalben auf der Insel Minsener Oldeoog.
Oldenburger Jahrbuch bd.61. p.93-104.
- Rittinghaus, H. -1963. Sonderbare Nistplätze des Austernfischers.
Natur und Museum. p.155-164.
- Schönfeldt, R. -1962. Zählung der Enten und Larolimicolen auf den nordfriesischen Inseln und Halligen (Brutbestand)
Korresp.prakt.Seevogelschutz 2. p.6-11.
- Schulz, H. -1957. Hallig Südfall. Eine neue Vogelfreistätte des Vereins.
Aus: Verein Jordsand 50 Jahre Seevogelschutz, Hamburg.
- Schwarthoff, H. -1968. Hallig Südfall Jordsand-Schutzgebiet im historischen Rungholt-Watt. (vogels)
Jordsandmitteilungen II, 3/4. 38pp.
- Wittrup-Jensen, C.J. -1962. Slesvig og Hamburger Hallig 4-5 november 1961.
(vogels)
Dansk Orn.For.Tidsskrift 56 p.XXXV.
- Wolf, W. -1930. Winterliches Vogelleben im Vogelschutzgebiet Hamburger Hallig.
Naturschutz 12.

4.3.4. Nordfriesische eilanden.

- Arfsten, R. -1954. Störche und Eulen auf Föhr.
Ms. 6pp.
- Arfsten, R. -1957. Fasanenrevier Föhr.
Die Pirsch 9. p.175-176.
- Arfsten, R. -1957. Föhrer Vogelbuch.
Wijk 47pp.

- Arfsten, R. -1968. Wildgänse auf der Insel Föhr.
Jordsand Mitteilungen IV, 1/2. p.11-13.
- Bachmann, A. -1920. Aufzeichnungen über auf Föhr beobachtete Vögel.
- Blasius, R. -1907. Ornithologischer Nachlass des Gymnasial- u. Oberlehrers
J. Rohweder. I. Ornithologische Tagebuchnotizen von einer Reise nach
Süderoog, Pellworm, Norderoog, Amrum, Sylt, Romö und Föhr vom 31. Mai
bis 14. Juni 1886.
Orn. Monatschr. 32 : 18-46; 105-122; 139-146.
- Blume, J. B. -1894. Die Vogelkojen und der Entenfang auf den nordfriesischen
Inseln.
Verh. Ver. Naturwiss. Unterhalt Hamburg VIII. p.70-73.
- Böhm, P. -1879. Ornithologische Skizze aus Mecklenburg und Nordfriesland.
Orn. Zentralbl. 4 p.73-76; 81-84.
- Bordel, R. -1951. Die Insel Föhr als natürlicher Lebensraum zahlreicher
Vogelarten.
- Brehm, K. -1971. Seevogel - Schutzgebiet Hauke- Haien-Koog. (Vogel).
Tier und Umwelt NF Heft 6/7 Verlag Detlev Kerth.-Barnstedt. 52pp.
- Dietrich, F. -1909. Bericht über die Generalversammlung des Vereins Jordsand
sowie eine im Anschluss daran unternommene Fahrt nach den Halligen.
Orn. Monatschrift 34. p.10-24.
- Dietrich, F. 1910-1914. Bericht über die Brutergebnisse der Jahre 1909-1913
auf Jordsand dem Ellenbogen und Norderoog.
Orn. Monatschrift 35-39.
- Dietrich, F. 1920-1929. Bericht über die Brutergebnisse der Jahre 1919-1928
auf Jordsand, Ellenbogen, Norderoog u.s.w.
Orn. Monatschr. 45-54.
- Dietrich, F. -1925. Der Entenfang auf der Nordfriesischen Inseln.
Naturschutz 6. p.18-23.
- Dietrich, F. -1934. Die Vogelwelt der Nordfriesischen Inseln.
Orn. Monatschrift 59 p.43-69.
- Emeis, W. -1937. Die Lachseeschwalbe (*Gelochelidon nilotica*) Brutvogel auf
der Nordseeinsel Amrum.
Orn. Monatber. 45. p.170.
- Emeis, W. -1938. Das Vogelschutzgebiet Amrum Nordspitze.
Naturschutz 19. p.137-140.
- Emeis, W. -1951. Veränderungen in der Brutvogelfauna Schleswig-Holsteins in den
letzten 100 Jahren.
Mitt. F. A. 4. p.24-27.
- Georgi, F. R. -1921. Verzeichnis der auf Föhr beobachteten Vögel August 1920
bis August 1921.
MS (zie Kumerloeve Uferschnepfe etc. der Falke 1961).
- Goethe, F. -1961. Neuere Nachweise von Polarmöwen (*Larus glaucoides* Meyer) in
der Deutschen Bucht.
Die Vogelwelt 824. p.104-106.
- Grunack, A. & H. Thiele -1878. Die Sommervögel der Insel Sylt.
Orn. Zentralbl. 3. p.153-155.
- Hagendefeldt, M. B. -1902. Die Vogelwelt der Insel Sylt.
Orn. Monatschr. 27: 209-216; 259-265; 308-318; 392-401; 525.
- Haubenreisser, W. 1915-1919. Bericht über die Brutergebnisse der Jahre 1914-
1918 auf Jordsand, Ellenbogen, Norderoog usw.
Orn. Monatschr. 40-44.
- Heimbach, H. L. -1968. Dunkler Sturmtaucher.
Jordsand Mitteilungen II, 1/2. p.39.

- Henneman, W. 1908-1909. Ornithologisches von Föhr (1907-1908)
Orn. Monatschr. 33. p. 236-239; 34; 74-77.
- Henneman, W. -1910. Die Turmschwalbe (*Apus apus* L.) auf Föhr.
Orn. Jahrbuch 21. p. 186-188.
- Hinsch, K. -1968. Brut der Bartmeise (*Panurus biarmicus*) im Seevogelschutzgebiet
Rantum-Becken auf Sylt.
Jordsandmitteilungen II, 1/2. p. 29-33.
- Hofstetter, F. B. -1959. Bergfinken - Brut auf Amrum.
Journ. f. Orn. 100 p. 44.
- Jensen, Chr. -1906. Die Brand- oder Bergente auf den Nordfriesischen Inseln.
Tierfreund 10. p. 305.
- Jensen, Chr. -1927. Die Vogelkojen und der Entenfang.
(in: die Nordfriesischen Inseln) Lübeck.
- Kirchner, H. -1953. Herbstzugtage auf Amrum 1952.
Mitt. Eaun. Arbeitsgem. 6, p. 4-5
- König, D. 1957. Die Pflanzenwelt von Norderoog.
In: Fünfzig Jahre Seevogelschutz Ver. Jordsand. p. 113-124.
- Körner, H. K. -1964. Standortstreue Küstenseeschwalbe auf Norderoog.
Jordsandmitteilungen 1/2. p. 16-17.
- Körner, H. K. -1966. Untersuchungen zur Eirollbewegung der Küstenseeschwalbe
(*Sterna macrura*) auf Norderoog.
Jordsandmitteilungen II, 1/2. p. 51-63.
- Kretschmer, E. F. -1892. Eine ornithologische Reise nach Sylt.
Die Heimat 9/10: 203-210. 11: 236-242.
- Kretschmer, E. F. -1892. Die interessantesten Brutvögel der Insel Sylt.
Zts. Oologie 2, 6: 22-23. 7: 25-26.
- Kumerloeve, H. -1948. Erneutes Auftreten der Rosenseeschwalbe (*Sterna d. dougallii*)
auf der Insel Amrum.
- Kumerloeve, H. -1949. Einige ornithologische Besonderheiten auf Amrum 1948.
Mitt. F. A. 2 p. 13-15; 25-26.
- Kumerloeve, H. -1949. Die Vogelwelt des Naturschutzgebietes Amrum-Nordspitze
vom Frühjahr bis Herbst 1948. 80pp. ms.
- Kumerloeve, H. -1950. Das Natur- und Seevogelschutzgebiet Amrum-Nordspitze.
Kosmos 46. p. 387-393.
- Kumerloeve, H. -1950. Natur- und Seevogelschutzgebiet Amrum-Odde.
Norddorf. 7 pp.
- Kumerloeve, H. -1950. Das Naturschutzgebiet Amrum-Nordspitze - ein Stück
schutzbedürftigere Heimat.
Südtöndem Tageblatt 133.
- Kumerloeve, H. -1950. Zur Biologie Amrumer Austernfischer.
Columba 2. p. 44-46.
- Kumerloeve, H. -1950. Besonderheiten und Zwischenfall im Brutgeschäft Amrumer
Vögel.
Orn. Mitt. 2. p. 173-175.
- Kumerloeve, H. -1950. Tod einer Sturmmöwe durch Seeschwalbenstich.
Orn. Mitt. 2 p. 95.
- Kumerloeve, H. -1950. Sturmflut und Seeschwalbensterben.
Gefied. Welt. 74. p. 151-152.
- Kumerloeve, H. -1950. Zur Biologie des Amrumer Fluss- und Küstenseeschwalben
(*Sterna hirundo* und *macrura*).
ms. 10pp.
- Kumerloeve, H. -1950. Beobachtungen an Amrumer Silbermöwe im Jahre 1949.
ms. 5pp.

- Kumerloeve, H. -1950. Zur Brutbiologie des Amrumer Sturmmöwen (*Larus canus*).
Ms. 5pp.
- Kumerloeve, H. -1950. Steinschmätzer als Nachtsänger.
Gefied. Welt. 74. p.86-87.
- Kumerloeve, H. -1951. Aus Aufzeichnungen Amrumer Vogelfänger.
Columba 3. p.80-82.
- Kumerloeve, H. -1951. Sturmmöwen als Nahrungsschmarotzer.
Die Vogelwelt 72. p.196.
- Kumerloeve, H. -1951. Besonderheiten aus Amrums Vogelwelt in den Jahren 1949
und 1950.
Orn. Mitt. 3 p.150-153.
- Kumerloeve, H. -1951. Von der Eiderente als deutschen Brutvogel.
Dt. Jägerztg./Das Weidwerk 11. p.220-221.
- Kumerloeve, H. -1951. Raubvogelzug über Amrum.
Die Inselbote nr.297.
- Kumerloeve, H. & H. Remmert -1952. Nahrungsökologische Befunde am Amrumer Wald-
ohreulen (*Asio otus*).
Orn. Mitt. 4 p.169-172.
- Kumerloeve, H. -1953. Eisenten bei Amrum und Föhr.
Dt. Jäger Ztg. 20. p.383.
- Kumerloeve, H. -1953. Stelzen (*motacilla*) auf der Insel Amrum.
Orn. Mitt. 5 p.74-75.
- Kumerloeve, H. -1953. "Verkehrter" Herbstzug über der Insel Amrum.
Beitr. Vogelk. 3 p.103-106.
- Kumerloeve, H. & H. Remmert -1953. Weitere Gewöllstudien an Amrumer Waldohreu-
len (*Asio otus* L.)
Orn. Mitt. 5 p.48-50.
- Kumerloeve, H. -1954. Vom Brüten des Seeregenpfeifers (*Charadrius alexandri-
nus*) auf Amrum.
Beitr. Vogelk. 4 p.53-54.
- Kumerloeve, H. & H. Remmert -1954. Dritter Beitrag zur Ernährungsbiologie Am-
rumer Enten.
Orn. Mitt. 6 p.165-167.
- Kumerloeve, H. -1955. Nahrungshaushalt der Waldohreulen auf Amrum und Föhr.
Naturw. Rundschau 8. p.198.
- Kumerloeve, H. -1956. Die Eiderente, *somateria mollissima*, auf Amrum.
Beitr. Vogelk. 4. p.268-293.
- Kumerloeve, H. -1956. Austernfischerbrut in Mitte einer Seeschwalbenkolonie.
Die Falke 3. p.176.
- Kumerloeve, H. -1956. Amrums Eulen ernähren sich ungewöhnlich.
Die Inselbote 6-3-1956.
- Kumerloeve, H. -1960. Zur Durchzug-frequenz von Sichel- (*Calidris ferruginens*)
und Zwergstrandläufer (*Calidris minuta*) auf Amrum.
Beitr. Vogelk. 7. p.33-37.
- Kumerloeve, H. -1961. Zur Durchzugsfrequenz des Rotschenkels, *Tringa totanus* L.
auf der nordfriesischen Insel Amrum.
Mitt. Faun. Arb. Gem. Schl.-Holst. 14.
- Kumerloeve, H. -1961. Uferschnepfe und Trauerseeschwalbe als Brutvogel auf der
nordfriesische Insel Föhr.
Der Falke. p.313-314.
- Kumerloeve, H. -1962. Bemerkungen zu O. Schmurre und R. März: Beiträge zur Ernäh-
rungsbiologie des Amrumer Waldohreulen (*Asio otus*) sowie zur Klein-
sängerfauna der Nordfriesischen Inseln.
Orn. Mitt. 4. p.169-172.
- Kumerloeve, H. -1962. Die Brutvogelwelt der Nordfriesischen Inseln Amrum und
Föhr.
Abh. & Verh. des Naturw. Ver. Hamburg NF Bd VII. p.79-122.

- Kumerloeve, H. -1963. Vom Übersommern (und Frühsommerzug?) des Mittelsängers, *Mergus serrator* L., bei der Nordfriesischen Insel Amrum. *Beitr. Vogelk.* 8. p.286-288.
- Kummrow, E. -1955. Seevogelverluste auf Amrum 1955 durch Salmonellen-injektion. *Desinf. und Gesundheitswesen* 47. p.192.
- Kummrow, E. -1955. Aus der Vogelwelt Amrums im Jahre 1954. *Mitt. F.A.* 8. p.19-20.
- Kummrow, E. -1956. Seevogelverluste auf Amrum im Sommer 1955. *Mitt. F.A.* 9 p.17-18.
- Laubinger, G. -1953. Blauracke auf Amrum. *Die Heimat* 60. p.13.
- Marschner, H. -1906. Die Vogelkojen auf den Nordfriesischen Inseln. *St. Hubertus* 24. p.484.
- Meise, W. -1953. Brutbericht des Vereins Jordsand für das Jahr 1952. *Vogelwelt* 74. p.26-28.
- Meise, W. -1957. Seevogelbrut- und Schutzgebiet: Rantum becken. *Verein Jordsand 1957 Pamflet.*
- Meise, W. -1961. Die Vogelinsel Norderoog in Gefahr. *Ber. 1 Int. Rat. Vogelschutz* p.62-63.
- Meunies, K. -1955. Die Entwicklung des Brutvogelfauna von Sylt seit 100 Jahren. *Mitt. F.A.* 8 p.14-18.
- Naumann, J. F. -1819. Ornithologische Bemerkungen und Beobachtungen als Resultate einer Reise durch einer Theil der Herzogthümer, Holstein, Schleswig und die Inseln der dänischen Westsee. *Ornis Isis 1845-1861.*
- Noch immer: Jährlich werden 5000 Enten auf Föhr gefangen. *Das Tier* 2,1,1962. p.14-15.
- Norderoog. *Folder Vogels algemeen nr.34 Verein Jordsand- Hamburg.*
- Philippsen, H. 1893-94. Die Vogelkojen auf den nordfriesischen Inseln. *Wald und Feld* 2. p.37-38.
- Philippsen, H. 1902. Mitteilung betreff eine Ausganges juni 1901 auf Föhr erlegte Zwergtrappe. *Die Heimat* 12. p.94.
- Philippsen, H. -1903. Die Kräher auf den Inseln Föhr und Amrum. *Nerthus* 5.
- Prange, J. -1919. Fischreiher als Gäste auf Föhr. *Die Heimat* 29. p.173.
- Quedens, G. -1962. Vogelskojen auf der nordfriesischen Inseln. *Schleswig Holstein 14-10-1962. Mon. für Heimat und Volkstum.* p.276-277.
- Quedens, G. + 1968. Vogelparadies Norderoog im Wattenmeer. *H. Schwarz Verlag Bayreuth.* 46 pp.
- Ralfs, G. -1952. Blauracke auf Amrum. *Mitt. F.A.* 5 p.65-67.
- Reinisch, H. H. -1956. Eismöwe (*Larus hyperboreus*) im Sommer auf Amrum. *Orn. Mitt.* 8 p.32-33.
- Remmert, H. & H. Kumerloeve -1953. Nahrungsökologische Studien an Föhrer Wald. ohreulen. *Faun. Mitt. Norddeutschl.* N.2 p.15.
- Rittinghaus, H. -1956. Etwas über die "indirekte" Verbreitung der Ölpest in einem Seevogelschutzgebiet (Oldeoog) *Orn. Mitt. Hft. 3, 1956.*
- Rittinghaus, H. -1956. Untersuchungen am Seeregenpfeifer (*Charadrius alexandrinus* L.) auf der Insel Oldeoog. *Journal für Orn.* 97,2. p.117-155.

- Rohweder, J. -1880. Verzeichnis der Vögel der nordfriesischen Inseln.
in: E.F.v.Homeyer. Reise nach Helgoland, die Nordsee-inseln etc.
Frankfurt/M. p.67-89.
- Ruthke, P. -1962. Seevogelverluste durch Igel auf Amrum.
Die Vogelwelt 83. p.1-7.
- Sach, G. -1967. Brutbeobachtungen an Rohrweihen, *Circus aeruginosus*, im Rantum
Becken (Sylt) aus dem Jahre 1966.
Corax 2. p.9-17.
- Schlenker, R. -1968. Über die Bedeutung des Norderwalts als Brut- und Rastgebiet.
Jordsandmitteilungen II, 1/2 p.34-36.
- * Schmidt, G.A.J. -1953. Thorshühnchen vor Amrum.
Die Heimat 59. p.72.
- Schmidt, G.A.J. -1956. Rund um die Eiderente.
Wild und Hund 58. p.456-458.
- Schnurre, Q. & R. März -1962. Beiträge zur Ernährungsbiologie der Amrumer Wald-
ohreulen (*Asio otus*) sowie zur Kleinsängerfauna der nordfriesischen
Inseln.
Orn.Mitt.14 p.11-13.
- Schönfeldt, R. -1962. Zahlung der Enten und Larolimicolen auf den nordfriesischen
Inseln und Halligen 1962. (Brutbestand)
Korresp.prakt.Seevogelschutz 2. p.6-11.
- Schulz, H. -1948. Hochseevogel im Herbst 1948 in Schl.Holstein.
Mitt.F.A.1 p.70-71.
- Schulz, H. -1949. Der Sabelschnäbler und die Uferschnepfe brüten auf Pellworm
Mitt.Faun.Arb.Gem.Schl.Holst. NF 2 p.94.
- Schulz, H. -1949. Zum Vorkommen der Rosenseeschwalbe, *Sterna dougalii*, an der
Schl.Holsteinischen Küste.
Die Vogelwelt 70. p.80-82.
- Schulz, H. -1957. Norderoog. Geschichte, Schicksal und Verwaltung.
In: Fünfzig Jahre Seevogelschutz - W.Meine, Hamburg Ges. Jordsand p.37-60.
- Schumacher, E. -1937. Unter Säbelschnäbler und Seeschwalben.
Berlin. (bespr.Ardea 26: 214)
- Schwarthoff, H. -1965. Aus dem Brutbericht 1964 von Norderoog.
Jordsandmitt.I, 1/2 p.40-52.
- Sommerfeld, E. -1927. Aufzeichnungen über auf Föhr beobachtete Vögel.
- Sturm, M. -1965. Aus der Tätigkeit des Vogelwarts im Schutzgebiet "Rantum-
Becken".
Jordsandmitteilungen I, 1/2. p.70-72.
- Stöwen, K. -1971. Vogelleeres Rantum-Becken. Absicht oder Fahrlässigkeit.
Jordsand Mitt.2.
- Terburg-A, G. -1904. Der Wildentenfang auf den nordfriesischen Inseln.
Dtsch.Jäger ztg. 44, 1-4. p.17-20.
- Theen, H. -1892. Die Vogelkojen auf den nordfriesischen Inseln.
Prometheus 3, 51. p.804-808.
- Volquardsen, J.V. -1933. Die Vogelkojen der Insel Föhr.
Wijk 111pp.
- Weckmann-Wittenburg, P.F. -1931. Norderoog. Ein deutsches Vogelparadies.
Berlin, Bermühler 27 pp.
- Wendehorst, R. -1938. Die Vogelfreistätte Trischen in den letzten 10 Jahren.
Deutsch Vogelwelt 63. p.51-56.
- Werber, K. -1949. Ornithologische Beobachtungen in Wijk auf Föhr februar, 1948.
Die Heimat 56. p.163-164.
- Werber, K. 1950-1951. Die Vogelwelt der Insel Föhr.
Ms. 35 pp.
- * Schmidt, D. -1964. Braunkopffammer (*Emberiza bruniceps*) auf der Hallig
Norderney.
Journ. f. Ornith. 105,3 p.350.

- Wolf, W. -1968. Die Weissswangen -oder Nonnengans (*Branta leucopsis*) als Überwinterer an der Schleswig-Holsteinischen Westküste.
Jordsandmitteilungen II, 1/2. p.2-10.
- Zeidler, H. -1939. Brutergebnisse auf den Vogelfreistätten des Vereins Jordsand im Jahre 1938.
Deutsche Vogelwelt 64.
- Ziegesar, A. Fehr von -1952. Beobachtung am Südstrand der nordfriesischen Insel Amrum (Wittdün).
Jahrbr. Vogelkdl. Stat. Untermain 25 p.27.

4.3.5. Kustgebieten.

- Beckmann, K.O. -1964. Die Vogelwelt Schleswig-Holsteins.
Wacholtz Verlag Neumünster 2. Auflage (1 Auflage 1951).
- Brehm, K. -1971. Seevogelschutzgebiet Mauhe-Haierkoog.
Tier und Umwelt NF 6/7.
- Bruns, H. & H. Havekost -1949. Ornithologische Beobachtungen am Jadebusen und im Jeverland (1936-1943) (Stadtgebiet Wilhelmshaven und Landkreis Friesland)
Oldenburger Jahrbuch 1949.
- Bruns, H. -1951. Zum Brut- und Gastvorkommen des Goldregenpfeifers, *Pluvialis apricarius* in Norddeutschland.
Orn. Mitt. 3 p.235.
- Bub, H. -1950. Seltene Vogelarten bei Cuxhaven 1946-1947.
Orn. Mitt. 2 p.13.
- Dietrich, F. -1907. Die Vogelwelt der deutschen Küsten.
Die Heimat 18, 1908. Herdruk in: Jordsandmitteilung. p.2-12.
- Dietrich, F. -1908. Die Seevögel an den deutschen Küsten und die Bestrebungen des Vereins "Jordsand."
Orn. M. schr. 33. p.105-118.
- Dietrich, F. -1929. Brandseeschwalbe und Eiderente an der deutschen Nordseeküste.
Vogelschutzwarte, Berlin-Lichterfelde. p.59-66.
- Dietrich, F. -1928. Hamburgs Vogelwelt. Unter Berücksichtigung des benachbarten Gebietes.
Hamburg. 398pp.
- Drenckhahn, D. -1968. Die Mauser des Kampfläufers, *Philomachus pugnax*, in Schl.-Holstein.
Corax 2. p.130-150.
- Drenckhahn, D. -1969. Mauser und Vorkommen von Eiderente, Trauerente und Samtente. (*Som. Mol.*, *Mel. nigra* + *Mel. fusca*) während der Ölpest im Herbst 1968 an der Nordseeküste Schl. Holsteins.
Corax 3. p.23-30.
- Drenckhahn, D. & H. J. Lepthin & V. Looft -1973. Beitrag zum Vorkommen der Trauerseeschwalbe, *Chlidonias niger*, in Schl.-Holstein von 1966-1969.
Corax 3. p.71-81.
- Drenckhahn, D., R. Heldt jr. & R. Heldt sr. -1971. Die Bedeutung der Nordseeküste Sl. Holsteins für einige eurasische Watt- und Wasservögel mit besonderer Berücksichtigung des Nordfriesischen Wattenmeeres.
Natur und Landschaft 46, 12. p.338-346.
- Eggers, J. -1965. Zur Vorkommen der Zwergmöwe, *Larus minutus*, in Sl. Holstein und im Niederelbe-Gebiet.
Corax 1. p.88-110.
- Ekelöf, O. -1970. Der Brutbestand des Säbelschnäblers, an der Westküste Sl. Holsteins im Jahre 1969.
Corax 3. p.97-100.

- Frank, F. -1940. Neuere avifaunistische Beobachtungen aus Oldenburg.
Orn.M.ber.48. p.15-29.
- Heldt, R. -1968. Übersommerende Limikolen an der Westküste Sl.Holsteins.
Corax 2. p.108-130.
- Heldt, R. sen. -1969. Bemerkenswerte Limikolen-Vorkommen an der Westküste von
Sl.Holstein auf dem Wegzug 1969.
Corax 3. p.35-36.
- Hildebrandt, H. -1916. Ornithologische Beobachtungen an der Wattenküste des
südlichen Schleswig.
Journ.für Ornith.64. p.379-397.
- König, D. -1956. Der Alpenstrandläufer (*Calidris alpina schinzii*) als Brutvogel
an der Sl.Holsteinischen Westküste.
Vogelwelt 77. p.108-114.
- Leege, O. & P.F.Weckmann-Wittenburg -1940. Vögel deutscher Küsten.
Berlin, Duncker & Humboldt. 215pp.
- Ringleben, H. -1952. Zur Vorkommen nordischer Wildgänse als Durchzügler und
Wintergäste in Schleswig-Holstein.
Schr.Naturw.Verein Schl.Holstein 26,2. p.138-145.
- Rohweder, J. -1875. Die Vögel Sl.-Holsteins und ihre Verbreitung in der Provinz
nebst einer graphischen Darstellung ihrer Zug- und Brutverhältnisse.
Husum. 24pp.
- Schlenker, R. & R.Heldt jr. -1965. Die Zwergmöwe, *Larus minutus*, 1965 Brutvogel
an der Westküste Sl.Holsteins.
Corax 1 p.114-115.
- Schlenker, R. -1966. Über das Vorkommen der Lachseeschwalbe, *Gelochelidon
nilotica* an der Westküste Sl.Holsteins.
Corax 1 p.209-216.
- Schlenker, R. -1968. Über das Wintervorkommen von Limikolen an der Schleswig-Hol-
steinischen Westküste.
Corax 1 p.114-115.
- Schlenker, R. -1968. Über das Wintervorkommen von Limikolen an der Westküste Sl.-
Holsteins.
Corax 2. p.108-130.
- Schmidt, G.A.J. 1954-1955. Besonderheiten aus der Vogelwelt Sl.-Holsteins im
Jahre 1953 (1954).
Mitt.F.A. 7: 2-7. 8: 2-14.
- Schmidt, G.A.J. -1955. Eine Phänologie bemerkenswerter Vogelarten Sl.-Holsteins
für die Jahre 1950-1954.
Orn.Mitt.7. p.21-31; 48-51.
- Schmidt, G.A.J. -1969. Ein Bericht über die Vogelwelt Sl.Holsteins im Jahre 1968.
Jhb.1968 Vogelk.Sl.Holsteins p.7-40.
- Schulz, H. -1951. Die Wachtel in Sl.-Holstein.
Mitt.F.A.4 p.5-9.
- Tantzen, R. -1950. Beiträge zur Geschichte der Vogelkunde in Oldenburg mit
einem Schriftenverzeichnis über die Vogelwelt des Landes.
Oldbg.Jb.50. p.246-303.
- Werber, K. -1949. Löffelreihler (*Platalea leucorodia*) in Sl.-Holstein.
Die Heimat 56. p.71.
- Zimmerli, E. -1969. 30 Tage Hanke → Haien - Koog.
Vögel der Heimat 39. p.198-203.

4.4. Deense Wadden.

4.4.1. Algemeen.

- Christiansen, A. -1934. Fugleriget i Vesterhavet.
Kopenhagen Gad. 110pp.

- Fog, M. -1963. The migration of geese through Denmark.
Dansk Orn.For.Tidsskr.58. p.147-165.
- Hemmingsen, A.M. -1962. Flamingo (*Phoenicopterus ruber roseus* Pallas) i og naer Danmark, specielt idet nordfrisiske vadehav 1961.
Dansk Orn.For.Tidsskr.56. p.33-39.
- Jespersen, P. -1946. The breeding birds of Denmark.
Kopenhagen Munksgaard. 78pp..
- Joensen, A.H. -1965. En undersøgelse af Sortanderis (*Melanitta nigra*) faeldningsområder ved Jyllands sydveskyst, sommern 1963. Med bemaerkninger om Gravander (*Tadorna tad.*) og ederfuglens (*Somateria moll.*) forekomst i det danske vadehav.
Dansk Orn.For.Tidsskr.58,3. p.127-136.
- Kjairbølling, N. -1852. Danmark Fugle. (betræffende auch Sl.-Holstein)
Kobenhavn. 422pp.
- Kjelgaard, P. -1962. Flamingrer (*Phoenicopterus ruber*) i Vadehavet.
Dansk Orn.For.Tidsskr.56 p.86-87.
- Kristensen, S. -1961. Masseforekomst af Gravand (*Tadorna tad.L.*) på Rømø.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 55. p.60.
- Larsen, O.E. & C.Murmann -1963. Iagttagelse af Sokonge (*Plotus albe L.*) ved Vesterhavet (Skallingen).
Dansk Orn.For.Tidsskrift 57 p.233.
- Nørrevang, A. -1963. Vadefugle.
Danmarks Fugle 2 København. p.251-320.
- Preuss, N.O. -1961. Feltiagttagelser ved Jyllands vestkyst til belysning af Strandskadens (*Haematopus ostralegus L.*) traek over Nordsøen.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 55. p.140.
- Salomonsen, F. -1950. Oversomrende Sortaender (*Melanitta nigra*) ved Jyllands vestkyst.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 44. p.171-172.
- Salomonsen, F. -1953. Fugletraekket y dets gader.
København.
- Salomonsen, F. -1954. The migration of the European Redshanks.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 48. p.94-122.
- Salomonsen, F. -1963. Oversigt over Danmarks Fugle.
København.
- Wolf, W. -1934. Beobachtungen im Jahre 1933 über Trauerbachstelzen in Sl.-Holstein und Dänemark.
Die Heimat 1934. p.106.
- 4.4.2. Eilanden.
- Christiansen, A. 1930-1932. Beretning om fuglelivet paa Jordsand i sommeren 1930-1932.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 24 t/m 26 24: 168-172. 25: 172-176.
26: 178-184.
- Christiansen, A. -1944. Fugletraekket ved Jordsand.
Dansk Orn.For.Tidsskr.38. p.129-162.
- Haubenreisser, W. 1915-1919. Bericht über die Brutergebnisse der Jahre 1914-1918 auf Jordsand - Ellenbogen, Norderoog usw.
Orn.Monatschr. 40-44.
- Jensen, N.H. -1938. Ynglende Storspover (*Numenius arquata L.*) på Fanø.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 32. p.88-96.
- Klinge, M. -1912. Besog paa Fanø; i Pinsen 1911.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 6. p.212-229.
- Larsen, E. & J.Graft -1963. Sort Glente (*Milvus migrans*) på Fanø.
Mindre meddelelser.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 57. p.71.

- Naumann, J.F. -1819. Ornithologische Bemerkungen und Beobachtungen als Resultate einer Reise durch einer Theil des Herzogthümer Holstein, Schleswig und die Inseln der dänischen Westsee.
Okens Isis 1845-1861.
- Olsen, R.J. -1922. Jordsand som dansk Fugle fristed.
Dansk Orn.For.Tidsskr.16. p.59-61.
- Olsen, R.J. 1922-1929. Beretning om Fuglelivet paa Jordsand i Sommeren 1922-1929.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 16-23.
- Petersen, L. & H. Lange 1934-1936. Beretning om Fuglelivet paa Jordsand i Sommeren 1934-1936.
Dansk Orn.For.Tidsskr.28-30.
- Rasmussen, S.R. -1950. Nogle ornithologiske iagttagelser paa Fanø.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 44. p.50-51.
- Rasmussen, S.R. -1950. Spredte notiser paa Fanø.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 44 p.231-232.
- Vibe, C.G. -1933. Beretning om Fuglelivet paa Jordsand i Sommeren 1933.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 27. p.134; 142-147.

4.4.3. Kustgebieten.

- Behrends, O. -1966. Om ederfrylenes (Somm.moll.) sommer traek over Sønderjylland.
Flora og fauna 72. p.101-104.
- Bub, H. -1962. Das Landschaftsschutzgebiet "Vogelwarteninsel" in Wilhelmshaven.
+ ill.
Oldenburger Jahrbuch bd.61 p.21-80.
- Busche, G. -1970. Invasion des Tannenhähers, *Nucifraga caryocatactes*, 1968-1969
in Schleswig-Holstein und Hamburg.
Corax 3. p 51-70.
- Holm Joensen, A.H. -1965. & N.O.Preuss. Hvid vipstjert (*Motacilla alba*) 2 sås
på mudderflader nord for Esbjerg havn, Vestjylland, 19-2-1965.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 59. p.51.
- Holm Joensen, A.H. -1965. En undersøgelse af Sortandens (*Melanitta nigra*)
fældningsområder ved Jyllands sydvestkyst, Sommeren 1963. Med
bemaerkninger om Gravandens (*Tadorna tadorna*) og Ederfuglens (*Somateria
molissima*) forekomst i det danske Vadehav.
Dansk Orn.For.Tidsskrift 58, 3. p.127-136.

5. Dieren (met uitzondering van vogels).

5.1. Mariene fauna.

5.1.1. Algemeen.

- Bilio, M. -1966. Charakteristische Unterschiede in der Besiedlung finnischer, deutscher, und holländischer Küsten-salzwiesen durch Turbellarien.
Veröffent. Inst. Meeresforschung Bremerhaven II, p.305-318.
- Fisher, A.D. -1954. Delayed implantation in the harbour seal, *Phoca vitulina* L.
Nature 4,410, p.879-880.
- Krey, J. -1953. Die Biomasse des marien Planktons..
Kieler Meeresf. 13,9, 1952/53, p.43-61.
- Mohr, F. -1952. Die Robben der europäischen Gewässer.
Monogr. Wildsaugetiere XII, 283pp.
- Petersen, C.G.J. and P.B.Jensen -1911. Valuation of the sea I.
Animal life of the sea bottom, its food and quantity.
Rep.Dan.Biol.Stat.20, p.1-76.
- Reish, D.J. -1960. The use of marine invertebrates as indicators of water quality.
Proc. Ist. Intern. Cnff. Waste Disposal Mar. Environm.
- Stock, J.H. & A.P.C.de Vos -1960. Einige wirbellose Tiergruppen des Dollart-Ems-Estuarium.
Verh. Kon. Ned. Geol. Mijnb. Gen.Geol.Ser.19, p.203-220.
- Thiemann, K. -1934. Das Plankton der flussmundungen.
Meteor.Werk Bd.12/1, p.199-273.
- Thorson, G. -1957. Bottom communities. Treatises on mar. Ecology and Palaeoecology.
Geol.Soc.Amer.Mem. no.67.
- Voorthuysen, J.H.van -1960. Die Foraminiferen des Dollart-Ems-Estuarium.
Verh.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen., Geol.Ser. XIX, p.237-269.
- Wagner, C.W. -1960. Ostracoden Biocoenosen und Thanatocoenosen im Ems-Estuarium (N.O. Niederlande).
Verhand.Kon.Ned.Geol.Mijnb.Gen., Geol.Ser. XIX, p.221-236.

5.1.2. Nederlandse Wadden.

5.1.2.1. Grote zoogdieren.

- Bemmel, A.C.V.van -1956. Planning a census of the harbour seal (*Phoca vitulina* L.) on the coasts of the Netherlands.
Beaufortia 54,5, p.121-132.
- Bemmel, A.C.V.van -1958. Zeehonden.
Natura 5/6, 1958, p.76-78.
- Bemmel, A.C.V.van -1956. Zeehonden in Nederland.
De Lev. Nat. 59,1, p.1-12.
- Boer, H.H. -1958. Verslag van het zeehondenonderzoek verricht in de zomermaanden van het jaar 1958.
Gestencild verslag, 25pp.
- Braaksmā, S. -1966. Vogels en zoogdieren.
De Lev. Natuur 69,1, p.21-22.
- Brouwer, G.A. -1928. De levensomstandigheden van de zeehond (*Phoca vitulina* L.) in Nederland.
De Lev. Natuur 32: 327-328, 33: 115-119, 33: 149-153;185-191;213-218.

- Bult, A., B. van Noordwijk en J. ter Pelkwijk -1935. Zeehonden.
De Levende Natuur 40, p.161-169.
- Dieren, J.W. van -1932. De Zwaardvis van Terschelling.
De Lev. Natuur 36, p.225.
- Feijfer-Teutelink, F.E. de -1969 Een Witsnuitdolfijn op Terschelling
(Lagenorhynchus albirostris)
Skylge myn lântse 9,1, p.14-15.
- Haaften, J.L. van -1959. Harbour seal and grey seal in dutch coastal waters.
Itbon meded.50 Transactions IV Congr. I.U.G.B. p.64-67.
- Haaften, J.L. van -1963. De huidige stand van onze zeehondenpopulatie.
Lutra 5, p.17-22.
- Haaften, J.L. van -1967. De zeehondenpopulatie in ons waddengebied.
Waddenbulletin 2,3, p.14-15. Idem V.3:22-23.
- Havinga, B. - 1933. Der Seehund (Phoca vitulina L.)
in den Holländischen Gewässern.
Tds. Ned. Dierk. Ver.3(3): p.79-111
- Krîstensen, I. -1957. Een grijze zeehond (Halichoerus grypus) bij Texel.
De Lev. Natuur 60, p.62-63.
- Laar, V. van -1963. Over de Potvis, Phyceter macrocephalus L. in 1763 gestrand
in Texel.
Lutra 5, p.42.
- Laar, V. van -1963. Een Walvis op het Waddenstrand.
AO-reeks 986, 16pp.
- Lijsten van waargenomen en verzamelde zoogdieren, reptielen amphiëën en visschen.
Rapport Biol. Inv. SBB op het eiland Vlieland 3-15 juli 1937. getypt rapport.
- Rappard, F.W. -1965. Met het m.s. "Phoca" naar het zeehondenreservaat Eyerlandse
Gat.
De Lev. Natuur 68, p.159-166.
- Tanis, J.J.C. -1962. Grijze zeehond op Terschelling korte mededeling.
De Lev. Natuur 65,4, p.94.
- Winder, -1942. Robbenjacht op Texel.
De Ned. Jager 48,8, p.58-59.

5.1.2.2. Mollusken.

- Baggerman, B. -1953. Spatfall and transport of Cardium edule L.
Arch. Neerl. de Zool. 10, p.315-342.
- Barkman, J.J. -1955. On the distribution and ecology of Littorina obtusata (L)
and its subspecific units.
Arch. Neerl. de Zoologie XI,1, p.22-86.
- Bentham Jutting, W.S.S. van -1927. Lijst van gemeenten als vindplaatsen van
Nederlandse mollusken.
Tijdschr. Ned. Dierk. Ver. 20,2, p.83-97.
- Bentham Jutting, T. van -1933. Mollusca A Gastropode prosobranchia et pulmonata.
Fauna van Nederland VII, 387pp.
- Bentham Jutting, T. van -1936. Mollusca. B. Gastropoda opisthobranchia Amphineura
et scaphopoda.
Fauna van Nederland VIII, 106pp.
- Bentham Jutting, T. van -1943. Mollusca: C. Lamellibranchia.
Fauna van Nederland XII, 477pp.
- Bloklander, A.F.M.H. & J. Brouwer -1947. De natuurlijke adventieven Loricata,
Gastropoda en Lamellibranchia van het Nederlandse strand II.
Basteria 10,3/4, p.49-64.
- Boddeke, D. -1954. Wadmollusken.
Amoeba wadnummer 30,10/11, p.145-148.
- Boddeke, D. -1955. Schelpgruis van Texel.
Het Zeepaard 15,2, p.29-30.
- Boer, Th.W. de -1971. Schelpen van Schiermonnikoog.
Het Zeepaard 31,3, p.61-62.
- Borghorst, G. -1949. Eindelijk levende oubliehorentjes (gegevens wadraai bij
Noordpolderzijk) (Gem. Usquert).
Zeepaard 9, p.79-82.
- Dijkema, P. -1962. Vondsten van noordkrompen?
Het Zeepaard 22, nr.6-7, p.126-127.
- Dijt, M.D. -1961. Texelse oesters.
Visserij-nieuws 7,1961, p.99-102.

- Drinkwaard, A.C. Mosselproefstation van het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek te Texel.
Contactblad voor Oecologen VII,3, p.69-72.
- Eisma, D. -1965. Shell-characteristics of *Cardium edule* L. as indicators of salinity.
Netherlands Journal Sea Research 2,4, p.493-540.
- Eisma, D. -1966. The distribution of benthic marine molluscs off the main Dutch coast.
Neth.Journal of Sea Research 3, p.107-163.
- Engel, H., S.J.Geerts & C.O.van Regteren Altena -1940. *Alderia modesta* and *Limapontia depressa* in the brackish waters of the Dutch coast.
Basteria 5,1/2, p.6-34.
- Feen-van Benthem Jutting, W.S.S.van der & C.O.van Regteren Altena -1959. The Netherlands as an environment for molluscan life.
Basteria 23, suppl., 105pp.
- Gerrits, Gebr. -1953. *Montacuta substriata* Montagu in gruis van Terschelling.
Het Zeepaard 13,1, p.10-11.
- Hartog, C.den & C.Swennen -1952. On the occurrence of *Alderia modesta* and *Limopontia depressa* on the Salt marshes of the Dutch Waddenzee.
Beaufortia 19,1952.
- Hartog, C.den -1959. Distribution and ecology of the slugs *Alderia modesta* and *Limapontia depressa* in the Netherlands.
Beaufortia 7: 15-36.
- Havinga, B. -1956. Mussel culture in the Dutch Waddensea.
Rapp. et Proces-verbal Cons.perm.expl. Mer. 140 (3):49-52.
- Hemkes, R. & J.Tanis -1962. De schelpen van Terschelling.
in: Gids Natuurh. Mus. Terschelling 2 . ed., p.24-26.
- Jongens, G.W. -1939. *Crepidula fornicata* in de Waddenzee.
De Lev. Natuur 44,3, p.96.
- Jongens, G.W. -1939. Zeeschelpen op Terschelling.
De Lev. Natuur 43 (11), p.344-345.
- Kaas, P. -1946. Verrassende vondsten in het schelpgruis van Texel.
De Lev. Natuur 51, p.91-95.
- Knol, E. -1969. Schelpen op Terschelling.
Waddenbulletin 4,4, p.11-13.
- Kreger, D. -1940. On the ecology of *Cardium edule* L.
Arc. Neerl. Zool.4, p.157-200.
- Kristensen, I. -1957. Differences in density and growth in a cockle population in the Dutch Wadden Sea.
Diss. Leiden, (ook arc. Neerl. de Zool XII 3;351-453), 103pp.
- Kristensen, I. -1959. The coastal waters of the Netherlands as an environment for molluscan life.
Basteria 23 Suppl., p.18-47.
- Kuenen, D.J. -1942. On the distribution of the mussels on the intertidal sand flats near den Helder.
Archives Neerl. Zool. VI,2/3 p.117-160.
- Maas Geesteranus, R.A. -1942. On the formation of banks by *Mytilus edulis* L.
Arch.Neerl. de Zool. 6, p.283-326.
- Meijer, T. -1967. Boormossel vondsten.
Het Zeepaard 27,3,1967, p.56-57.
- Meijer, T. -1967. Het NJN Kaderkamp op Terschelling:1966.
Het Zeepaard 27,3, p.49-50.
- Mienis, H.K. -1965. De mariene mollusken van Terschelling.
Corr.blad NMV 113, p.1186.
- Mienis, H.K. -1969. De mariene mollusken op het strand van Terschelling gedurende de afgelopen jaarwisseling.
De Kreukel 5,2, p.12-16.
- Mulder, A.F. -1955. De Prins Hendrikpolder.
Zeepaard, 15, pp.27. Id. Enige waarnemingen bij de Slufter
Zeepaard, 15, pp.27-28. Id. De Texelse Zeedijk.
Zeepaard, 15, pp.29.

Oesters uit de Waddenzee.

- Land en Water 10,2,1966. p.87.
- Regteren Altena, C.van & H.Mac Gillavry -1925.
Strandvondsten op Terschelling.
De Lev.Nat. XXX,2, p.64.
- Regteren Altena, C.O.v.-1937. Bijdrage tot de kennis der fossiele, subfossielen en recente mollusken, die op de Nederlandsche stranden aanspoelen en hunner verspreiding.
Dissertatie Amsterdam, 183pp.
- Reydon, J.P. -1962. Schelpen van Texel's kust.
Texelse Mus.Ver.Texel 1962, 30pp.
- Sleen, W.G.N.van der -1913. Het eiland Griend in 1912 III (mollusken).
De Lev.Natuur 17, p.505-509.
- Spaank, G. -1965. Hydrobia neglecta Muus in Nederland.
Het Zeepaard 25,2, p.19-21.
- Swennen, L. -1955. Over verplaatsingen bij schelpdieren en speciaal zwemmende Macoena's.
Het Zeepaard 15,1, p.7-9.
- Swennen, C. -1959. The Netherlands coastal waters as an environment for Nudibranchia.
Basteria 23, suppl. p.56-60.
- Swennen, C. & A.L.Spaans -1960. Over de aantallen mossels op de strandhoofden van Vlieland.
Het Zeepaard 20, p.59-61.
- Swennen, C. -1961. Data on distribution, reproduction and ecology of the Nudibranchiate molluscs, occurring in the Netherlands (+ lit. lijst).
Neth.Journ. of Sea Research vol.I,1/2, 1961, p.191-240.
- Swennen, C. -1963. Notities over het oubliedrentje, Retusa alba.
Het Zeepaard 23,4, p.50-56.
- Swennen, C. -1967. De vondsten van zeenaaktslakken in de afgelopen periode.
Het Zeepaard 27.5. p.108-110.
- Swennen, C. - 1969. Crawling-tracks of trematode infected Macoma balthica (L).
Neth. J.Sea Res. 4, p.376-379.
- Tanis, J.J.C. & A.J.A.de Vries-1959. De mariene schelpen van Terschelling.
Basteria 23, 4/5 p.54-76.
- Tanis, J.J.C. -1959. Paalwormsoorten, aangetroffen aan de Nederlandse kust; de vondst van Thedo norvegica Spengler op Terschelling.
Basteria 23, 4/5, p.51-53.
- Tanis, J.J.C. & A.J.A.de Vries -1960. De marine schelpen van Terschelling.
Suppl.I.
Basteria 24,3, p.40-43.
- Tanis, J.J.C. -1962. Het Terschellingerwad.
Skylge myn lântse 2,4, p.15-20.
- Tanis, J.J.C. -1962. Transport van mollusken aan de kust van Terschelling I.
Zeepaard 22,1, p.3-8.
- Tanis, J.J.C. -1962. Transport van mollusken aan de kust van Terschelling II.
Aanvoer door substraten.
Het Zeepaard 22,8, p.23-27.
- Tanis J.J.C. -1963. Land- en zoetwater mollusken van Terschelling.
Corr.Bl. NMV 104, p.1084-1085.
- Tanis, J.J.C. -1963. Schelpen zoeken op Terschelling.
Skylge myn Lântse 3,3, p.13-18.
- Timmerman, A. jr. & A.Kloppenborg -1969. Wat schelpengruis van Terschelling.
Triëntalis XXI 6.
- Tinbergen, N. -1924. Strandvondsten op Texel.
De Lev. Nat. XXIX,8, p.219.
- Vader, W.J.M. -1960. Zonatie in het strand.
Natura 57, p.46-54.
- Vader, W.J.M. -1963. Crustacea van Schiermonnikoog II.
Het Zeepaard 23,6, p.96-107.
- Vader, W.J.M. -1964. Hydrobia neglecta Muus, een nieuw wadslakje.
Het Zeepaard 24,4, p.60-65.

- Verwey, J. -1954. On the ecology and distribution of cockle and mussel in the Dutch Waddensea.
Arc. Neerl. Zool. 10 (2), p.171-239.
- Visker, D.A. -1962. De rechtsgestreepteheid van *Angulus fibula*.
Corr. NMV, 101, p.1049-1050.
- Visser, G.J.M. & J.P. Reydon -1966. Malacologische mededelingen van het eiland Texel I + II.
Basteria 30,2,3,4, p.38-41, 49-52.
- Visser, G.J.M. -1966. Texel een strandvol kokkels?
Het Zeepaard 26,2, p.19-24.
- Visser, G.J.M. -1966. Texel-weekend op 23-24 april 1966.
Het Zeepaard 26.
- Visser, G.J.M. -1966. De Zeedijk bij het poldertje 't Horntje.
Texels Museum 7,1, p.4-10.
- Visser, G.J.M. -1967. Berichten van het eiland Texel.
Corr. Blad Ned. NMV 122, p.1299 + 1321.
- Visser, G.J.M. -1967. Berichten van het Texelse strand.
Het Zeepaard 27, p.50-53.
- Visser, G.J.M. -1967. Bijdrage tot de kennis van de mariene mollusken van het eiland Texel. Met syst. soorten overzicht.
Het Zeepaard 27,4, p.57-97.
- Visser, G.J.M. -1967. *Littornis saxatilis*.
Corr. NMV p.1326.
- Visser, G.J.M. & M.J.v.d.Wal -1968. Berichten van het Texelse strand II.
Het Zeepaard 28,3, p.42-43.
- Visser, G.J.M. -1968. Muizenissen om het muizeoortje.
De Lev. Nat. 71, p 116-118.
- Visser, G.J.M. & M.J.van der Wal -1968. Een poging tot indeling van de mollusken-gezelschappen rond Texel.
Het Zeepaard, 28,2, p.23-29.
- Visser, G.J.M. -1969. Het zout van de Waddeneilanden.
Het Zeepaard 29,3, p.30-34.
- Visser, G.J.M. -1969. Het zout van de Waddeneilanden 3. De in winter 1968/1969 op Terschelling aangetroffen mariene mollusken.
Het Zeepaard 29,5, p.56-59.
- Wattel, W. -1969. Strandkaderkamp Terschelling.
CJN Jaarboek, p.35.
- Witte, H. -1967. Schelpen van het Noordzeestrand.
Jaarboek KJN 1967. p.18-20.
- Wolff, W.J. -1969. Wad- en strandzeven.
Het Zeepaard 29,3, p.25-30
- Zanden, W.van der -1948. Schelpen van Texel.
Natura 45, 11, p.195-196.
- Zoer, J.A. & G.J.M.Visser -1970. Het zout van de Waddeneilanden 5. Gruis van Vlieland en nog iets van Terschelling.
Het Zeepaard 30,4, p.57-58.

5.1.2.3. Overige dieren.

- Balgzand belangrijk voor visstand.
Onze zoetwater visserij 64, 9, 1971.
- Boddeke, R. -1967. Visserij-biologische veranderingen in de westelijke Waddenzee.
Visserij 20, (9), p.213-222.
- Boer, P. -1968. *Corymorpha nutans* (hydro zoa) in bodemhappen bij het lichtschip Texel.
Het Zeepaard 28,4, p.53-56.
- Boer, P. -1970. Parasitaire copepoden op vissen langs de Nederlandse kust.
NIOZ Publ.Versl. 1970 (2), 16pp.
- Bodt, P. -1923. Rattenbestrijding op Terschelling.
Tds. voor Plantenziekten 31,8, p.179-190.
- Broek, E.van den -1967. *Phagicola septentrionalis* nsp (Tremodata-Heterophyidae) from the harbour seal, *Phoca vitulina* L.
Zool. mededel.42,1, p.1-4.

- Broekema, M.M.M. -1941. Seasonal movements and the osmotic behaviour of the shrimp *Crangon crangon* L.
Arch. Neerl. Zool. 12 t VI.1, p.257-399.
- Broekhuysen, G.J. -1935. The extremes in percentages dissolved oxygen to which the fauna of a *Zostera* field in the tide zone at Nieuwediep can be exposed.
Arch. Neerl. de Zool.1, p.339-346.
- Broekhuysen, G.J. -1936. On the development, growth and distribution of *carcinides maenas* L.
Arch. Neerl. Zool.2, p.257-400.
- Creutzberg, F.-1961. On the orientation of migrating elvers (*Anguilla vulgaris* Turt.) in a tidal area.
Netherlands Journal of Sea Research 1,3, p.257-338.
- Diegenbach, P.C. -1956. De Maanvis.(1712-1956 op Texel aangespoeld).
Amoeba 33,3, p.34-38.
- Feyfer-Teutelink, F.E.de 1965. De Reuzenhaai (*Cetorhinus maxima*).
Skylge myn lântse 5,4, p.33-35.
- Fonds, M. -1964. The occurrence of *Gobius pictus* malm and *Onos septentrionalis* collett in the Dutch Waddensea.
Netherlands Journal Sea Research 2,2, p.250-257.
- Hartog, C.de & C.Swennen -1956. Over het voorkomen van de zeepok *Verruca strômia* in de Nederlandse wateren.
De Lev.Nat., 59,1, p.17-20.
- Hartsuyker, L. -1966. Daily tidal migrations of the shrimp, *Crangon Grangon* L.
Neth.Journal Sea Res. 3,1, p.52-67.
- Havinga, B. -1930. Der Granat (*Grangon vulgaris* Fabr.) in den Holländischen Gewässern.
Journ. Cons. perm. intern. Explor.Mer.,5:57.
- Hoek, P.P.C. -1889. Crustacea van Nederland I.
Tijdschr. Nederl. Dierk.ver. II,2, p.170-234.
- Hulscher, J.B. -1968. De zonering van enkele wadorganismen op Schiermonnikoog.
De Lev.Natuur 71,11, p.245-253.
- Joosten, J.W. -1964. Nogmaals het voorkomen van de Steur (*Acipenser sturio*) in Nederland na 1931. (zie ook: Verhey, DLN 1966, p.15-16).
De Levende Natuur 67,2, p.45-47.
- Knoest, A. & G.Moudeel -1961. Over kleine zoogdieren van Texel, in het bijzonder over de dwergmuis.
Lutra 3, p.46-47.
- Kristensen, I. -1957. Koornaarvissen (*Atheima presbyter*) langs de Nederlandse kust.
De Lev. Natuur 60, p.159-162.
- Kristensen, I. -1958. De bewoner van de Waddenzee.
Natura 55, 7/8, p.112-114.
- Louwrier, K. -1954. Wadvissen en wadvisserij.
Amoeba wadnummer 30,10/11, p.152-154.
- Mastenbroek, P. -1964. Mortaliteit onder wad-evertesbaten na pinksteren 1964.
Het Zeepaard 24,5, p.71-72.
- Mulder, A. -1955. De Texelse Zeedijk. (Wieren, slakken en zeespinnen).
Het Zeepaard 15,2, p.29.
- Mulder, A., C.Swennen & D.Boddeke. -1955.
Texelkamp, augustus 1954.
Het Zeepaard 15, p.19-30.
- Nienburg, W. -1925. Eine eigenartige Lebensgemeinschaft zwischen *Fucus* und *Mytilus*.
Ber.Deutsch.Bot-Ges. Bd-43.
- Nijkamp, J.A. -1967. Waddenzee.....miljardvoudig leven.
Bond van Friese vogelbeschermingswachten.

- Redeke, H.C. -1939. The effect of the closure of the Zuiderzee on fish and fisheries.
J. du Conseël 14 (3) p.337-346.
- Reibisch, J. -1905/06. Faunistisch-biologische Untersuchungen über Amphipoden der Nordsee.
Wiss.Meeresunters. abt.Kiel 8: 147-188, 9: 185-326.
- Rooth, J. -1964. Plant and animal species producing smaller or larger amounts of food for various higher vertebrates in the Waddensea.
MAR Proc., 318-320.
- Schrieken, B. -1964. De trek en het voorkomen van de Koornaarvis in de Waddenzee en de Noordzee in de omgeving van Den Helder.
De Lev.Natuur 67,2, p.29-32.
- Schuitema, A.K. -1963. Enkele bijzondere vangsten uit de Eems.
De Lev. Nat. 66,7, p.144.
- Slootweg, A.F.G. -1948. The Netherlands marine Cladophora-species.
Blumea 6, p.274-281.
- Stock, J.H. c.s. -1949. Zones en associaties op de Helderse Zeedijk en hun verband met het milieu.
Het Zeepaard 9, p.58-62.
- Straaten, L.M.J.U. -1952. Biogene textures and the formation of shell beds in the Dutch Waddensea.
Meded. KNAW. B,55, p.500-516.
- Swennen, C. -1955. Vangsten in de haven van Oudeschild.
Het Zeepaard 15,2, p.28.
- Täning, A.Vedel -1943. Fluctuation in the Number of O-Group Plaice fished in the Waddensea.
Annales Biologique, 1, pp.135.
- Tanis, J.J.C. -1957. Leven in het water.
Nat.His.Mus.Tersch. p.9-13.
- Tanis, J.J.C. -1959. Inktvisaantekeningen, Terschelling 1953-1958.
Het Zeepaard 19,2, p.22-25.
- Tanis, J.J.C. -1960. Haaien- en roggeneieren op Terschelling 1958/59 en 1959/60.
Het Zeepaard 20,3, p.35-38.
- Tanis, J.J.C. -1968. Zeewolf-vondsten van Terschelling.
De Lev.Nat. 71,11, p.253-255.
- Tulp, A. -1954. Slikdieren en zeven.
Amoeba wadnummer 30,10/11, p.149-150.
- Tulp, A. -1955. Aantekeningen betreffende het littoraal bij Ezumazijl.
Het Zeepaard 15,1, p.2-3.
- Tulp, A. -1955. Sarsia tubulosa (Sars 1835) en Eucheilota maculata Hartlaub 1897 in de Waddenzee.
Het Zeepaard 15, p.69-72.
- Tulp, A. -1955. Zeefresultaten in de Mokbaai 6-8-1954.
Het Zeepaard 15,2, p.24-25.
- Tulp, A.S. -1961. Het optreden van Coryne sarsii, Laomedea longissima en L. gelatinosa langs de kust van de Friese Waddenzee.
Het Zeepaard 21, 7/8,1961, p.124-131.
- Tulp, A.S. -1963. De Meduse Sarsia tubulosa als gastvrouw van de kwalvlo Hyperia galba.
Zeepaard 23, p.95-96.
- Tulp, A.S. -1963. Mytilicola geeft geen krimp.
Het Zeepaard 23, 1, p.5-6.
- Tulp, A.S. -1964. Over enkele Laomedea's en hun voorkomen op de Wadden.
Het Zeepaard 24,1, p.9-13.
- Tulp, A.S. -1971. Over enige turbellaria van Terschelling.
De Lev.Nat. 71,5, p.109-115.
- Vader, W.J.M. -1960. Wadinventarisatie Schiermonnikoog.
Uitgave NJN (zie dossier), p.18.
- Vader, W.J.M. -1962. Crustacea van Schiermonnikoog.
Het Zeepaard 22, 6-7. p.103-108.

- Vader, W.J.M. -1962. De verspreiding van *Talorchestra brito*.
Het Zeepaard 22,4, p.55-56.
- Vader, W.J.M. -1963. De bewegingen van strandkrabben tijdens hoogwater.
Zeepaard 23, p.3-5.
- Vader, W.J.M. -1963. Crustacea van Schiermonnikoog II.
Zeepaard 23, p.96-107.
- Vader, W.J.M. -1963. Over de voortplanting van enkele Polychaeta.
Het Zeepaard 23,5, p.83-87.
- Vader, W.J.M. -1964. A preliminary investigation into the reactions of the infauna of the tidal flats to tidal fluctuations in water level.
Neth. Journ. Sea Research 2,2, p.189-222.
- Vader, W.V. -1968. *Maurolicus muelleri*, het lichtend sprotje, in Nederland (Teleostici, Gonostomidae) I + II.
De Lev. Nat. 71,11 : p.255-259. 71,12 : p.282-285.
- Vader, W.V. -1970. De glasvlo, *Hyale nilssonii*, in de Waddenzee (Amphipoda talitridae).
De Lev. Nat. 73,6, p.142-144.
- Veldkamp, H. -1950. The genus *Polysiphonia* in the Netherlands.
Blumea 6, p.517-526.
- Vervoort, W. -1946. Fauna van Nederland, 14 Hydropolyten.
Sijthoff, Leiden, 336pp.
- Vervoort, W. -1946. Hydroiden uit de Waddenzee.
Arch.Neerl.Zool. 7:334-352.
- Voorthuysen, J.H.van -1950. Recent indigenous and upper-cretaceous derived of the Netherlands tidal flats. (Wadden).
Tds KNAG 2, LXVII,3, p.349-353.
- Vries, G. de -1967. Enige Arenicolawaarnemingen tijdens het VWG der NJN op Schiermonnikoog.
Schierboek 1, p.81-85.
- Wolff, W.J. -1968. *Amphirachiajei* en *Ophiura* affinis, twee nieuwe slang-sterren aan onze kust.
Het Zeepaard 28,2, p.29-31.
- Zijlstra, J.J. -1968. De betekenis van de Waddenzee voor de visserij.
Visserij 21,6, p.267-272. Ook Waddenbulletin 3.6.1968: p.8-12.
Wabu V,3: p.17-21.
- Zijlstra, J.J. -1971. Waddenzee - kinderkamer.
Visserij 24.2, p.82-90.

5.1.3. Duitse Wadden.

5.1.3.1. Algemeen.

- Bodé, C. -1915. Über die Entstehung der Detritus - Masse im Schlick.
a. der Wattwurm, b. der Miesmuschel. + ill.
Festschrift der Naturforschenden Gesellschaft zu Emden, p.90-105.
- Hentschel, E. -1942. Analyse einer benthoplanktische Lebensgemeinschaft (Elbemündung).
Kieler Meeresf.

5.1.3.2. Grote zoogdieren.

- Barfod, H. -1910. Wale an der Schleswig-Holsteinischen Küste.
Heimat 1910, p.139.
- Frank, H. -1949. Seehunde in der Nordsee - eine Gefahr für die Fischerei.
Fischerei welt 4, okt.1949.
- Hark, W. Der Seehund.
- Mohr, E. -1955. Der Seehund.
Brehm buch,145, Wittenberg -Lutherstadt, 54pp.

5.1.3.3. Mollusken.

- Arrecgros, H.J. Muscheln am Meer.
Buchh. C.F.Delff Husum.
- Girscher, W. -1938. Die am Strand der Nordsee Insel Juist angespülten Fossilien und rezenten Cardiidae, Veneridae und Macridae.
Arch.Molluskenkunde 70, p.60-72.

- Grable, H.O. -1932. Zur Wanderung von *Petricola pholadiformis* Lam.
Natur und Museum 62, Ber., p.61-64.
- Hagmeier, A. -1926. Über Austernkultur an Deutschlands Küste.
Mitt.gl. Dtsch.Seefisch ver. Bd.42, H3.
- Hagmeier, A. & Kändler R.-1927. Neue Untersuchungen in nordfriesischen Wattenmeer
und auf den fiskalische Austernbanken.
Wiss.Meeres-untersuchungen Abt.Helgoland XVI,6.
- Hagmeier, A. -1930. Eine Fluktuation von *Macra (Spisula) subtruncata* da Costa
an/der ostfriesischen Küste.
Ber. deutsche.wiss.Komm. Meeresforschung NF 5,3, p.126-155.
- Häntzschel, W. -1939. Die Lebens-Spuren von *Corophium volutator (pallas)* und
ihre paläontologische Bedeutung.
Senckenbergiana 21, p.215-217.
- Heide, S.van der -1960. Einige Bemerkungen zur Molluskenfauna des Dollart-
Ems-gebietes.
Verh.KNMG XIX p.271-278.
- Jaeckel, S. -1928. Zur Kenntnis der marinen Molluskenfauna von Busum (Holst.)
Zool.Anz. 79,5/6, p.134-142.
- Jaeckel, S.H. -1952. Die Muscheln und Schnecken der deutschen Meeresküsten.
Brehmbuch 72, Wittenberg-Lutherstadt, 40pp.
- Jaeckel, S.H. -1960. Die Muscheln und Schnecken der deutschen Meeresküsten.
Neue Brehmbücherei 72, 67pp.
- Kühl, H. -1951. Studien über die Sandklaffmuschel *Mya arenaria*.
Die Gewinnung der Klaffmuschel an der deutschen Nordseeküste in den Jahren
1945-1949.
Archiv für Fischereiwissenschaft II,1/2.
- Kühl, H. -1954. Über das Auftreten von *Elinmius Darwin* in der Elbemündung.
Helg. Wiss. Meeresunt. 5, p.53-56.
- Kunze, L. -1951. Erstfund des Prosobranchiens *Littorina (melaraphe) neritoides*
in der Deutschen Bucht.
Zool. Anz. 147, 3/4, p.91-94.
- Leege, O. -1939. Die Mollusken in der Umwelt der ostfriesischen Inseln.
Aus der Heimat 52, 7/8.
- Lichtwark, A. -1926. Die Strandauster im Wattenmeer.
Natur u.Museum.
- Linke, O. -1937. Der Verfall der Wangerooger Aust bänke.
Abh.Naturw.Verein Bremen 30, 1/2.
- Mann, H. -1951. Vergleichende Untersuchungen an einigen Muscheln des Watts.
Verh. Deutsch.Zool.Gesellsch. Wilhelmsh. p.374-378.
- Menke, -1830. Synopsis molluscorum.
Editio 2, p.131.
- Meyer-Waarden, P.F. -1956. Mussel culture in the German Waddensea.
Rapp. et Proces verbal Cons. perm. expl. Mer 140, 3, p.47-48.
- Miscellen, -1875. Weichtierfauna der ostfriesische Inseln.
Abh. der Naturw. Ver. zu Bremen Bd.IV.
- Moebius, K. -1877. Die Auster und die Austernwirtschaft.
Berlin.
- Regteren Altena, C.O.van -1938. Die am Nordseestrand der Insel Juist (Dtsld)
angespülten fossilen Mollusken.
Basteria 3,4, p.57-61.
- Schäfer, W. -1939. Fossile und rezente Bohrmuschel-Besiedlung des Jade-Gebiets.
Senckenbergiana 21, p.227-254.
- Schneider, O. -1892. Vorläufige Mitteilung über die Molluskenfauna von Borkum.
Nachrichtsblatt deutschen malakozool. Gesell. 5/6, p.114-117.
- Ziegelmeier, E. -1957. Die Muscheln (*Bivalvia*) der deutschen Meeresgebiete.
List auf Sylt.

5.1.3.4. Overige dieren.

- im
- Aurich, H.J. -1949. Die Verbreitung des Nannoplanktons/Oberflächen-wasser vor der
nordfriesischen Küste.
Ber.Deutsche Komm. f. Meeresforschung NF XI.

- Bartenstein, H. -1938. Foraminiferen der meerischen und brackischen Bezirke des Jade-Gebietes.
Senckenbergiana 20, p.386-412.
- Bilio, M. -1964. Die aquatischen Bodenfauna von Salzwiesen der Nord- und Ostsee.
Int.Revue Ges. Hydr. 49,4, p.509-562.
- Bilio, M. -1965. Die Verteilung der aquatischen Bodenfauna und die Gliederung der Vegetation im Strandbereich der Deutschen Nord- und Ostseeküste.
Botanica Gothoburgiensa III, proc.5th mar.biol symp. p.25-42.
- Bilio, M. -1966. Die aquatischen Bodenfauna von Salzwiesen der Nord- und Ostsee II Ökologische Fauna-analyse: Hydrozoa, Nematodes, Rotatoria, Gastrotricha, Nemertini, Polychaeta, Oligocleata, Halacaridae, Ostracoda, Copepoda.
Int. Rev. Ges. Hydrobiol. 51,1, p.147-195.
- Bilio, M. -1967. Die aquatischen Bodenfauna von Salzwiesen des Nord- und Ostsee.
Int. Revue Ges. Hydrobiologie 52,4, p.487-534.
- Bilio, M. -1967. Nahrungsbeziehungen der Turbellarien in Küstensalzwiesen.
Helgol. Wiss. Meeresunt. 15, p.602-621.
- Blegvad, H. -1915. Food and conditions of nourishment among the communities of invertebrate animals found on or in the sea bottom in Danish waters.
Rep. Danish Biol.Stat.22, p.41-78.
- Bückmann, A. -1934. Über die Jungschollenbevölkerung der deutschen Wattenküste der Nordsee.
Ber.Deutsche Wiss.Komm.Meeresf. NF Bd 7 H3, p.319.
- Caspers, H. -1938. Ökologische Untersuchungen über die Wattentierwelt in Elbe-Ästuar.
Verh. Dt.Zool.Kiel p.350-359.
- Caspers, H. -1951. Bodengreiferuntersuchungen über die Tierwelt in der Fahrinne der Unterelbe und im vormündungsgebiet der Nordsee
Mitt.Geol. Stadtsinst. Hamburg 23, p.76-85.
- Dörjes, J. S.Gadow & H.E.Reineck & I.B.Singh, -1969. Die Rinnen der Jade (Südliche Nordsee). Sedimente und Makrobenthos.
Senckenbergiana Maritima, Band I (50): p.5-63.
- Duncker, G. -1960. Die Fische der Nordmark.
145 abb. Bearb.van W.Ladijes. Abh.Naturw.Verein. Hamburg NF Bd III Suppl. 432pp.
- Grimpe-Wagler, -1928. Die Tierwelt der Nord- und Ostsee.
Leipzig.
- Hartmann, G. -1957. Neue Funde von Muschelhielsen (ostracoda) im Gebiet der Nordseeküste und der Kieler Bucht (mit Beschreibung einer neuen Art).
Schr. Naturw. Ver. Schl.Holst.XXVIII,2, p.103-111.
- Hedwig, K. -1939. Eine neue deutsche Ichneumonide, Phygadeuon insulanus n.sp.
Abh. Naturw. Verein. Bremen, p.677.
- Jaechel, S. Jr. -1948. Zur Cephalopodenfauna der Nordsee und westlichen Ostsee.
Verh. Deuts.Zool.Kiel, p.204-213.
- Klein, G. -1969. Amphipoden aus der Wesermündung und der Helgoländer Bucht, mit beschreibung von *Taorchestia fusiae* n.sp.
Veröff. Inst. Meeresf.Bremershaven II, p.173-194.
- König, D. -1943. Vergleichende Bestandsaufnahmen an bodenbewohnenden Watt-Tieren im Gebiet des Sicherungsdammes vor dem Friederickskoog (Süderdithmarschen) in den Jahren 1935 bis 1939.
Westküste.
- König, D. -1948. Über die Wohnweise einigen im Boden lebender Tiere des Wattenmeeres.
Verhandlungen Deutsch.Zool.Kiel.
- Krüger, F. -1957. Der Wohnbau von *Arenicola* als Filtereinrichtung.
Die Naturwissenschaften 44 (22); 597.

- Krüger, F. -1958. Zur Atmungsphysiologie von *Arenicola marina* L.
Helg. Wiss.Meeresforschungen 6 (2), p.193-201.
- Krüger, F. -1959. Zur Ernährungsphysiologie von *Arenicola marina* L.
Zool. Anz. Suppl. 22, p.115-120.
- Krüger, F. -1964. Messungen der Pump-tätigkeit von *Arenicola marina* L. im Watt.
Helgoländer Wiss. Meeresunters. 11, p.70-91.
- Krüger, F. -1964. Versuche über die Abhängigkeit der Atmung von *Arenicola marina* von Grösse und Temperatur.
Helgoländerwiss. Meeresunters. 10, p.38-63.
- Kühl, H. -1962. Die Hydromedusen der Elbemündung.
Abhandl. Verhandl. Naturw. Vereins.Hamburg. Vol.6, p.209-232.
- Kühl, H. -1965. Veränderungen des Zooplanktons während einer Tide in der Elbemündung bei Cuxhaven.
Botanica Gothoburgensia 3, p.113-126.
- Kühl, H. -1967. Die Hydromedusen der Emsmündung.
Veröff. Insr. Meeresf. Bremerhaven 10, p.239-246.
- Kühl, H. & H.Mann -1967. Untersuchungen über das Plankton der Aussenelbe.
Gewässer and Abwässer 44/45, p.7-36.
- Lohmeyer, C. -1907. Übersicht der Fische des untern Ems-. Weser- und Elbe-gebietes.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XIX, p.149-180.
- Meijer, K.O. -1953. Der Flohkrebs *Hyale nilssoni* im Jade-Gebiet.
Natur und Volk 83, p.285-287.
- Metzger, A. 1871. Die wirbellosen Meerestiere der ostfriesischen Küste.
20 Jahresber. Nat. Hist. gesell. zu Hannover.
- Moeller, J. -1966. Ökologische Beobachtungen an *Hypogastrura viatica* (Tullberg 1872) (Collembola).
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven, Sonderbnd, 2, p.329-336.
- Mohavzar, Ch. -1964. Verbreitung und Ökologie im Elbe-Aestuar.
Arch. Hydrobiol. Suppl. 29, p.97-179.
- Müller, C.D. -1964. Ein Mondfisch (*Mola mola*) an der ostfriesischen küste.
Beiträge Naturk. Nieders. 17, p.75-76.
- Noodt, W. -1952. Marine Harpacticiden (Cop) aus dem eulitoralen Sandstrand der Insel Sylt.
Math.Naturw.Kl.Akad.Wiss. Uit. Mainz 3.
- Noodt, W. -1953. Bemerkenswerte Copepoda Harpacticoidea aus dem Eulitoral der deutschen Meeresküste.
Zool. Anz. 151.
- Noodt, W. -1956. Zur Ökologie der Harpacticoidea aus dem Eulitoral der deutschen Meeresküste und der angrenzenden Brackgewässer.
- Noodt, W. -1956. Verzeichnis der im Eulitoral der Schleswig-Holsteinischer Küsten angetroffenen Copepoda Harpacticoidea.
Schr. Naturw. Ver.Schl.Holst. XXVIII,1 p.42-65.
- Otto, J.P. -1937. Vangst van een Reuzenhaai in de Noordzee bij Borkum.
De Lev. Natuur, 41, p.373.
- Poppe, S.A. -1885. Die freilebenden Copepoden des Jadebusens I + II.
Abh. Naturw. Ver. Bremen IX,2, p.167-206.
- Remane, A. -1950. Das Vordringen limnischer Tierarten in das Meeresgebiet der Nord.- und Ostsee.
Kieler Meeresf. 7,2.
- Richter, G. -1966. Typische Foraminiferen-Gemeinschaften rezenter und sub-fossiler Wattensedimente.
Veröff. Inst. Meeresf. Bremerhaven, Sonderbnd.2, p.301-303.
- Richter, R. -1935. Marken und Spuren im Hunsrückschiefer.I.
Geflieszmarken.
Senckenbergiana 17, p.244-263.
- Richter, R. -1946. Marken und Spuren im Hunsrückschiefer III.
Fahrten als Zeugnisse des Lebens auf dem Meeresgrunde.
Senckenbergiana 23, p.218-260.
- Riemann, F. -1966. Die interstitielle Fauna im Elbe - Aestuar.
Verbreitung und Systematik.
Arch. Hydrobiol. Suppl.XXXI, III, 1/2, p.1-279.

- Rinke, H. -1938. Über die chemische Zusammensetzung einiger Bodentiere der Nord- und Ostsee und ihre Heizwertbestimmung. Mit biologischen Vorbemerkungen von H. Hertling. Helg. Wiss. Meeresunters. 1, p.112-140.
- Schäfer, W. -1953. Zur Unterscheidung gleichförmiger Kot-Pillen meerischer Evertebraten. Senckenbergiana 34, p.81-93.
- Schäfer, W. -1956. Wirkungen der Benthos-Organismen auf den jungen Schichtverband. Senckenbergiana 37, p.183-263.
- Schlick, W. -1943. *Haustorius arenarius*. Ein merkwürdiger Flohkrebs als "Schwimmgraber" im feuchten Sandstrande der Nordsee. Zool. Anz. 142, p.160-172.
- Schlienz, W. -1924. Verbreitung und Verbreitungsbedingungen der höheren Krebze im Mündungsgebiet der Elbe. Arch.für Hydrobiol. 14, p.429-452.
- Schoneveld, St. -1624. *Ichthyologia et nomenclaturae animalium marinum, fluviatilum, lacustrium, quae in florentissimis ducatus Slesvici et Holsatiae et celeberrima Emporio Hamburgo occurrunt triviales*. Hamburg 1624, 87pp.
- Schreitling, K.Th. -1963. Im Spülraum der nordwest - deutschen Flachküste. Mitt. Arb.gem. in Schleswig-Holstein und Hamburg Hft 11 105pp.
- Schulz, E. -1937. Das Farbstreifen - Sandwatt und seine Fauna, eine ökologische biozönotische Untersuchung an der Nordsee. Kieler Meeresf. Bd.1, p.359-378.
- Seilacher, A. -1951. Der Röhrenbau von *Lanice conchilega* (Polychaeta) Senckenbergiana 32, p.267-280
- Sick, F. -1933. Die Fauna der Meeresstrand-tümpel des Bottsandes. Arch. Naturgesch. NF 2, p.54-96.
- Thielemann, -1916. Seezunge im nordfriesischen Wattenmeer.
- Veen, J.Fde -1969. Vlekziekte en dode tong in de Duitse bocht in het voorjaar van 1969. Visserij 22,9, p.482.
- Werner, B. -1954. Eine Beobachtung über die Wanderung von *Arenicola marina* L. (Polychaeta sedentaria). Helg. Wiss. Meeresunters. 5, p.93-102.
- Werner, B. -1956. Über die Winterwanderungen von *Arenicola marina* L. Helg. Wiss. Meeresunters. Bd.5, heft 3, p.353-378.
- Wirtz, D. -1949. Die fauna des Sylter Crag und ihre Stellung im Neogen der Nordsee. Mitt. Geol. Staatsinst. Hamburg Heft 19.
- Wohlenberg, E. -1937. Die Wattenmeer - Lebensgemeinschaften im Königshafen von Sylt. Helgoländer Wiss. Meeresunters. 1,1.
- Ziegelmeier, E. -1964. Einwirkungen des kalten Winters 1962/63 auf das Makrobenthos im Ostteil der Deutschen Bucht. Helg. Wiss. Meeresunters. 10, p.276-281.

5.1.4. Deense Wadden.

- Eliassen, E. -1956. The oxygen supply during ebb of *Arenicola marina* in the Danish Waddensea. Univ. Bergen Arbok. Naturv. rekke'1955' 12, p.1-9.
- Jacobsen, V.H. -1967. The feeding of the lugworm *Arenicola marina* (L) Quantitative studies. Ophelia 4, p.91-109.
- Muus, B.J. -1967. The fauna of danish estuaries and lagoons. Medd. Danm. Fisk og Havund Ny serie V,1, 316pp.
- Smidt, E.L.B. -1944. The effects of ice winters on marine littoral faunas. Folia geographica Danica 2, 3, p.1-36.
- Smidt, E.L.B. -1951. Animal reproduction in the danish Waddensea. Medd. Komm. Danm. Fiskeri og Havundersøgelser 11,6, p.1-151.
- Smidt, E.L.B. -1951. Animal production in the Danish Wadden Sea. Meddelser fra Skalling Lab. XI, 151pp.

- Täning, A.V. -1945. Forandringer af Rødspætte-bestanden i Vadehavet i Løbet af krigsårene.
Naturens Verden. Munksgaard.
- Täning, A.Vedel, -1947. Observations on Young Plaice in the Danish Waddensea during the War.
Annales Biologique, 2, p.53.
- Thamdrup, H.M. -1935. Beiträge zur Oekologie der Wattenfauna auf experimenteller Grundlage.
Medd. Komm. Danmarks Fiskerifog Havundersøgelsen s.Fiskeri X, 2.
- Thamdrup, H.M. -1935. Die marinbiologischen Untersuchungen des Skallinglaboratoriums in der Ho Bucht.
Rapp. et Proc. Verb. Cons. Expl. Mer, 94, 3, p.57-59.
- Thamdrup, H.M. -1936. Nyere Undersøgelser over Vadehavets Betydning; praktisk-marin biologisk Henseende.
Geogr. Tids. 39,
- Theisen, B. -1962. Undersøgelser over kulturmuslinger i Vadehavet.
Skr. Danmarks-Fiskeri - og Havundersøgelser 22.
- Theisen, B. -1963. Kraftige stormes indflydelse på blåmusl imgekulturbanke.
Skr. Danmarks Fiskeri-og Havundersøgelser 23, 1963.
- Wernstedt, Chr. -1943. Studies on the food of *Macoma baltica* and *Cardium edule*.
Vidensk.Medd.Dansk naturh.Forening 106, p.241-252.

5.2 Terrestrische fauna.

5.2.1. Algemeen.

- Kiauta, B. 1968. Additions to the list of Odonata of the Dutch Waddenislands, with an account of water quality data of larval habitats, and a review of the dragonfly fauna of the Dutch and German North Sea islands.
Biol. Jaarboek Dodonaea 36. p. 88-114.
- Reclaire, A. 1932. Naamlijst der in Nederland en het omliggende gebied waargenomen wantsen (Hem.Het.).
Tijds. Ent. 75 p. 59-258.
- Reclaire, A. 1943. Vervolg op de naamlijst der in Nederland en het omliggende gebied waargenomen wantsen.
Ent. Ber. 11. p. 106-123.

5.2.2. Nederlandse Wadden.

5.2.2.1. Algemeen.

- Albarda, H. 1889. Catalogue raisonné et Synonymique de Nevroptères observés dans les Pays-Bas et dans les Pays limitrophes.
Tijds. Entom. 32. p. 211-287.
- Bentham Jutting, W.S.S. van. 1927. Lijst van gemeenten als vindplaatsen van Nederlandse mollusken.
Tijds. Med. Dierk. Ver. 20,2 p. 83-97.
- Bentham Jutting, W.S.S. van. 1947. Lijst van gemeenten als vindplaatsen van Nederlandse mollusken.
Basteria 11, 1-2-3. p. 54-87.
- Bund, C.F. van der. 1964. Vierde herpetogeografisch Verslag: de verspreiding van de reptielen en amfibieën in Nederland + fig. en krt.
Ned. Ver. Herp. Ter. kunde "Lacerta" 72 pp.
- Hartog, C. den. 1961. De Nederlandse strandvlooien I.
De verspreiding van het geslacht Orchestia in het Waddengebied.
Het Zeepaard 21,3. p. 35-40
- Hartog, C. den. 1961. De Nederlandse strandvlooien II
De springers van het zandstrand en hun verspreiding.
Het zeepaard 21,5 p. 67-70.
- Hartog, C. den. 1962. De Nederlandse strandvlooien - desiderata voor onderzoek III
de glasvlo en haar variaties.
Het Zeepaard 22,4 p. 72-73.
- Hartog, J.C. den. 1963. De verspreiding van Tealia feline, de zeedahlia in Nederland.
Het Zeepaard 23,5. p. 75-82.
- IJsseling, M.A., Scheijgrond. 1957. Onze zoogdieren.
Thieme & Co. Zutphen. 320 pp.
- Kiauta, B. 1964. Notes on some field observations on the behaviour of *Leucorrhinia pectoralis* (Odon: Libellulidae)
Entom. Ber. 24,5. p. 82-86
- Mörzer Bruyns, M.F. & V. Westhoff. 1951. The Netherlands as an environment for insect life.
Presented to the members of the IVth Congress of entomology by the Netherlands Entomological Society. 67 pp.
- Schreuder, A. 1945. Verspreiding en voorgeschiedenis der nog niet algemene Nederlandsche muizen.
Zool. Mede. XXV. p. 239-284.
- Sleen, W.G.N. van der. 1921. Lijst van gemeenten als vindplaatsen van Nederlandse mollusken.
Tijds. Ned. Dierk. Ver. 18,2 p. 110-118.
- Thijsse, J.P. 1925. De libellentrek van mei 1925.
De Lev. Nat. 30,4. pag. 114-119.
- Vader, W. 1968. De strandvlo *Talorchestia britica* in Nederland.
De Lev. Nat. 71.10. p. 234-240

- Vader, W. 1969. Verspreiding en biologie *Haustorius arenarius*, de zandvlokreeft in Nederland.
Zoologische bijdragen II. p. 49-58.
- Veen, B. van der. 1965. Litteratuur over vissen in Friesland.
D.L.N. 68e jrg. no. 11. p. 287-288.
- Visser, G.J.M. 1968. Malacologische mededelingen van de Waddeneilanden.
Corr, N.M.V. 128. p. 1370-1371.
- Vos, A.P.C. de. 1930. Über die Verbreitung der aquatik Insektenlarven in den Niederlanden.
Intern. Rev. Ges. Hydr. XXIV, 5/6. p. 485-506.
- Vries, H. de. 1957. Overzicht braakbalanalyses II.
Rapp. Plantenz.Dienst. 106 pp.
- Vries, H. de. 1957. Uitkomsten van het braakballenonderzoek van de P.D.
Barbastella 1,3 pag. 39-40
- Vries, H. de. en A. van Wijngaarden. 1958. Recente gegevens over de verspreiding van een aantal zoogdiersoorten in Nederland + tabellen.
Uitgave P.D. Wageningen. 33 pp.
- Vries, H. de. 1960. Aperçu et nouvelles données sur la répartition géographique de quelques mammifères aux Pays Bas.
Mammalia 24. P. 237-285.
- Waterschoot van der Gracht, J.A.J.M. van. 1900. Een libellentrek in 1889.
De Lev.Nat. 5,5 p. 107-108.
- Wijk, D.P. van 1950. De verspreiding van de reptielen 3e verslag.
Verslag herpeto-geografische Dienst 'Lacerta' p. 1-19
- Wijngaarden, A. van en H. de Vries. 1953. De verspreiding van het geslacht *Rattus* in Nederland. D.L.N. 56,2 p. 32-35.
- Wijngaarden, A. van. 1954. Biologie en bestrijding van de woelrat, *Arvicola terrestris* t.(L) in Nederland.
Diss. Leiden. 147 pp.
- Wijngaarden, A. van. 1957. The rise and disappearance of continental vole plague zones in the Netherlands. + krt.
Verh. Landb.k. onder. 63,15. 21 pp.
- Wijngaarden, A. van en H.L. Schuilenburg. 1958. De resultaten van de rosse vleermuisenquête 1957.
D.L.N. 61. p. 77-82.

5.2.2.2 Kustgebieden.

- Hartog, C. den, 1950. Een opmerking over de zonering op de Helderse Zeedijk.
Het Zeepaard 10: 23-25.

5.2.2.3 Eilanden algemeen.

- Bentham Jutting, W.S.S. van, 1956. Land- en zoetwatermollusken van Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Basteria 20, 2/3. p. 41-61.
- Beukema, J. 1957. Hybiën op Terschelling en Schier.
Hydra 2,3 p. 55-59.
- Boschma, H. 1920. Mededeling over het voorkomen van *Eurycercus glacialis* op Terschelling en Ameland.
Tijds. Ned. Dierk.Ver. (2) 181. verslag 49
- Geijskes, D.C. 1932. Bijdrage tot de kennis van de entomofauna onzer Noordzee-eilanden.
Tijds. Entom. 75. p. XXXVIII-XL.
- Geijskes, D.C. 1949. Odonata van de noordhollandse duinen en van de Waddeneilanden.
Entom. Ber. XII, 288, p. 349-352.
- Goot, V. van der 1953. Syrphidae, nieuw voor Vlieland en Terschelling.
Ent.Ber. 14. p. 352.
- Kabos, W.J. 1942. Thalassophile diptera van de Waddeneilanden.
97 zomerverg. N.E.V. 20-6-'42.

- Laar, V. van. 1968. De kleine watersalamander *Trituris vulgaris* L, op Vlieland en Schiermonnikoog.
De Lev.Nat. 71,5. p. 119.
- Laar, V. van. 1970. De mol op Texel en Schiermonnikoog.
De Lev.Nat. 73.5 p. 95-96.
- Leentvaar, P. 1964. Duinmeren II: Zwanewater, muy, Oerd en Van Hunenplak.
Rivonmeded. Rapp. Hydrobiol. 39. 35 pp.
- Lieftinck, M.A. 1925/26.
Odonata neerlandica I + II. De libellen of waternimfen van Nederland en het aangrenzend gebied.
Tijds. Entom. 69. p. 85-226.
- Ritsema, L.i. 1873 en W.Roelofs. Entom. uitstapje naar de Noordzee-eilanden Texel, Vlieland en Terschelling.
Tijds. Entom. 16, 1873.
- Ritzema Bos, J. 1873. Bijdrage tot de kennis van de entomologische fauna der Noordzee-eilanden.
Tijds. Entom. 16, 2, 8. p. 248-256.
- Schreuder, A. 1947. De noordse woelmuis (zeldzaam)
D.L.N. 50. p. 31-32.
- Sikes, F.H. 1915. Note on the land and freshwater shells of Texel and Terschelling
Proc. Mal. Soc. London XI p. 191.
- Vader, W.J.M. 1962. Niet mariene mollusken van de Waddeneilanden.
Corr. blad Ned.Mal.Ver. 101. p. 1044-1045.
- Visser, G.J.M. 1969. Malacologische mededelingen van de wadden.
Schijlge mijn lantse 1969,2 p. 9-11
- Wijngaarden, A.van. 1964. The terrestrial mammal fauna of the Dutch Wadden-Islands.
Zts. Säugstierkunde 29.p. 359-368.

5.2.2.4 Wieringen, Griend.

- Bentham Jutting, W.S.S. van. 1949, Land- en zoetwatermollusken van de Zuiderzee-eilanden Wieringen, Marken, Urk en Schokland.
Meded. Zuiderzee-cie 6.
- Laar, V.van. 1967. De zoogdieren, reptielen- en amfibiënfauna van het eiland Wieringen.
De Lev. Natuur 70. p. 173-185.
- Mac Gillavry, D. 1913. Het eiland Griend in 1912 (insecten)
De Lev.Nat. 17. p. 509-512.
- Neuteboom, W.H. 1965. Land- en zoetwatermollusken van Wieringen.
Basteria 29, 1/4 p. 48-51
- Wieringennummer. Strandwerkgroep KNNV/NJN. Zeepaard 4.1944 p. 65-84.

5.2.2.5. Texel.

- Bruggen, A C. van 1950. Een merkwaardige afzetting van landmollusken in de Slufter op Texel.
Basteria 14, 3/4. p. 60-62.
- Docters van Leeuwen, W.M. 1953. De zooecidia van het eiland Texel.
Entomologische Berichten, Deel XIV, 341. p. 373-378.
- Dulk, A. den. 1953. Ostracoden van Texel.
De Levende Natuur 56,7, p. 136-140.
- Gravestein, W.H. 1948. Coleoptera: een nieuwe aberratie van *Cicindela maritima* Latr. in de Slufter.
Verslag 80. Winterverg. NEV. 22-2-1948 pag. XXV
- Gravestein, W.H. 1959. *Diesma salsolae* faunae nova species (Hemipt., Heteroptera)
Entom. Ber. dl. 19, 1-X-1959. p. 200-201.
- Halm, H.van. 1963. De grote wolfspin.
Natura 60,11. p. 167-174.
- Higler, L.W.G. 1966. Maandelijks onderzoek van de macrofauna in de Muy van Texel. in 1963.
RIVON-rapport 9 pp.

- Kaas, P. 1939. *Zirfaea crispata*, var. *truncata* nov. var.
Basteria IV, 1 p. 7-9.
- Kabos, W.J. 1950. De Diptera brachycera van het eiland Texel, oecologisch beschouwd.
Tds. Entomologie 93, 1950.
- Kruseman, G.J. 1940. Insecten, die op het diluvium en Texel voorkomen, doch elders in het polderland en in de duinen ontbreken.
Verslag 73. Winterverg. N.E.V. p. 20-21.
- Laar, V. van, en P. Justesen. 1956. Enige opmerkingen betreffende de landzoogdierfauna van Texel.
Barbastella 1. p. 3-7.
- Laar, V. van, 1957. Iets over de zoogdierfauna van de Waddeneilanden.
De Inktzwam 22,2. p. 8-12.
- Laar, V. van - 1960. De zoogdieren van Texel.
De Levende Natuur 63,4 p. 88-95.
- Laar, V. van en G.M. van Laar - 1966. Melanisme bij de waterspitsmuis, *Neomys fodiens* op Texel.
Lev. Nat. 69,4. p. 86-96. Ook: Zts. Säugetierk. bd. 31, p. 66.
- Laar, V. van 1969. Kleine zoogdieren in een Texels binnenduingsgebied. I.
De Lev. Nat. 72,8 p. 171-178.
- Laar, V. van - 1969. Kleine zoogdieren in een Texels binnenduingsgebied II.
De Lev. Nat. 72.9 p. 208.
- Laar, V. van - 1970. Noordse woelmuis en parasieten.
(*Hystrichopsylla talpae orientalis*)
De Levende Natuur 73.1. p. 24.
- Leentvaar, P. - 1958. Hydrobiologische waarnemingen op het eiland Texel op 18-6-'57.
Rivon-rapp. 5 pp.
- Leentvaar, P. en L.W.G. Higler - 1966. Duinplas de Muy op Texel.
De Lev. Nat. 69, 5. p. 110-115.
- Lieftinck, M.A. - 1928. Kort bericht over insecten van het eiland Texel.
Ent. Ber. VII, 160. p. 321-324.
- Ramshorst, J.D. van - 1960. Zwarte konijn op Texel. Korte mededeling
De Lev. Nat. 63,12 p. 288.
- Rempe, J. - 1967. Mollusken van Texel.
Corr. Ned. Mal. Ver. 1967 p. 1327.
- Reydon, J.P. - 1964. Dwergmuizen op Texel.
Texelsmuseum V 2 en 3. p. 1-5
- Reydon, J.P. en G.J.M. Visser - 1966. Malacologische mededelingen van het eiland Texel I.
Basteria 30, 2/3. p. 38-41.
- Reydon, J.P. en G.J.M. Visser - 1967. Enige nieuwe landslakken op Texel.
De Levende Natuur. p. 19-22.
- Reydon, J.P. en G.J.M. Visser - 1967. Malacologische mededelingen van het eiland Texel 3, II: zie Visser 1966.
Basteria 31, 1/3. p. 17-21
- Ruting, J. - 1949. Vlinders van Texel.
Natura 46,7. p. 152-155.
- Swennen, C. 1955. Het brakwatergebied De Bol.
Het zeepaard 15. p. 19-24.
- Thijsse, J.P. - 1939. Vlinders op Texel.
De Lev. Nat. 44.7 p. 190-191.
- Tinbergen, L. en N. - 1932. De rattenkop.
De Lev. Nat. 37. p. 63

- Visser, G.J.M. - 1966. Geschiedenis en tegenwoordige toestand van de Moksloot op Texel, speciaal met betrekking tot zijn moluskenfauna.
Corr. blad Ned. Mal Ver, 120 p. 1260-1267.
- Visser, G.J.M. - 1966. Texel aan het woord.
Corr. bl. N.M.V. 119. p. 1252-1253.
- Visser, G.J.M. 1967. *Helix aperta* Born in de andijvie.
Corr. blad N.M.V. 1967. p. 1326
- Visser, G.J.M. - 1967. Texel en zijn schelpen.
Het zeepaard 27.1. p. 1-2.
- Visser, G.J.M. - 1968. Om het behoud van een brakwaterfauna op het eiland Texel.
De Lev. Nat. 71. p. 221-230.
- Visser, G.J.M. - 1968. Berichten van het eiland Texel.
Corr. blad Ned.Mal.Ver. 127. p. 1355-1357.
- Visser, G.J.M. - 1968. De binnendijkse mollusken van Texel I
Gastropoda: *Streptoneura*, *Euthynerna* (*Basommatophora*) en *Bivalvia*.
Basteria 32, 4/5. p. 49-75
- Visser, G.J.M. - 1968. Om het behoud van een brakwaterfauna op het eiland Texel.
De Lev.Nat. 71,10. p. 221-230.
- Visser, G.J.M. - 1969. De binnendijkse mollusken van Texel II.
Gastropoda; *Stylommatophora*.
De Kreukel 5,10. p. 122-124.
- Wijngaarden A, van - 1965. Dwergmuizen op Texel.
De Lev.Nat. 68-9 p. 239.

5.2.2.6 Vlieland.

- Bemmel, A.C.V. van - 1937. De zoogdieren van Vlieland.
- Rapport SBB. (V)
- Docters van Leeuwen, W.M. - 1952. Zooecidia van het eiland Vlieland.
Entom. Ber. 14, 325. p. 99-102.
- Heerebout, G. 1964. Invaliditeit bij strandkrabben.
Het zeepaard 24,1 p. 5-7
- Laar, V. van - 1968. De haas op Vlieland.
De Lev.Nat. 71,11. p. 263-264.
- Lijsten van waargenomen en verzamelde zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen.
Rapp. Biol. Inv. S.B.B. op het eiland Vlieland 3-15 juli 1937, getypt.
- McGillavry, D. - 1935. Iets over de insecten van Vlieland.
Entom. Ber. IX, 201 p. 104-105.
- Mörzer Bruyns, M.F. - 1958. De myxomatose op Vlieland.
De Lev. Nat. 62,42 p. 227-231.
- Reclaire, A. - 1930/1932. Korte meded. omtrent enige op Vlieland waargenomen insecten I en II.
I Entom. Bericht VIII, 175 : 121-135
II Entom. Bericht VIII, 188 : 121-135.
- Rossum, G. van - 1948 *Crossocerus imitans* Kohl in Nederland.
Versl. 79 Winterverg. N.E.V. 2-3-1947.
- Swennen, C. - 1965. *Armadillidium album* op Vlieland.
Het zeepaard, 25, 7. p. 112-113.
- Vos, A.P.C. de * Enige hydrobiologische waarnemingen op Vlieland.
Bijdrage tot de dierkunde.
- Vries, V. de - 1945. Over het voorkomen van een 8-10-tal landslakjes op de westpunt van Vlieland.
Basteria 9, 3/4 p. 44-60

5.2.2.7 Terschelling.

- Beernink, J. - 1965. Aanvulling op het verslag van Terschelling II, 1964.
Overzicht van wantsen en cicaden.
C.J.N. jaarboek 1965 p. 231-237.
- Bemmel, A.C.V. van, en M.F.Mörzner Bruyns - 1937.
De zoogdieren van Terschelling.
Rapport S.B.B. (Typescr.)
- Bijleveld, J.G. - 1959. Reptielen en amphibien van Terschelling.
Trientalis 11,4. p.11-14.
- Cave, T. 1953. Hommels op Terschelling.
Amoeba 29. p. 80-82.
- Chrysanthus, P. - 1955. Spinnen, nieuw voor de Nederlandse fauna (o.a. *Erigone arctica* White) in het natuurreservaat Boschplaat.
Entom. Ber. 15. p. 494.
- Dieren, J.W.van - 1925. Bijdrage tot de kennis der Terschellinger mollusken fauna.
De Lev. Nat. 30. p. 106-114.
- Dijkstra, G. - 1968. Twee nieuwe Lepidoptera voor de Nederlandse fauna.
Entom. Ber. 28,2. pag. 24.
- Dijkstra, G. 1970. Bijdrage tot de kennis van de vlinderfauna rond het biologisch station "Schellingerland" te Oosterend - Terschelling.
R.I.N. Zeist. 17 pp.
- Docters van Leeuwen, W.M. - 1950. Zooecidia van het eiland Terschelling.
Entom. Ber. XIII, 305. p. 168-173.
- Duffels, J.P. - 1962. Vondsten van *Sigara selecta* Tieb. (Hem. Heteroptera) in Nederland
Ent.Ber. 22,3 pag. 59.
- Freijisen, A.H.J. - 1961. Zwarte konijnen op Terschelling; korte mededeling.
De Lev. Nat. 64,11. Pag. 264.
- Geijskes, D.C. - 1932. Odonata van Terschelling.
Tds. Entom. 75,38.
- Geijskes, D.C. en J.Doeksen -1946. Nieuwe gegevens over de insektenfauna van Terschelling.
Tds. Entom. 90 p. 16-34.
- Geijskes, D.C. -1969. Odonata, neuroptera en trichoptera van Terschelling met enkele aanvullingen van andere waddeneilanden.
Zool. Bijdr. 11 (Bijdr. Faun. Nederl.) p. 8-14.
- Goot, V.van der -1956, Zweefvliegen van Terschelling.
Entom. Ber. 16, 12 p. 241-244.
- Gravestein, W.H.-1955. Oecologische gegevens omtrent Nabis Coops Schwedte (wantsen).
Ent.Ber. 15. p. 395-397.
- Gravestein, W.H. 1960. Een op Terschelling waargenomen merkwaardige overgang van waardplant door de schildwants *Chlorochroa juniperina* L.
De Lev. Nat. 60,4. p. 85-88
- Heerdt, P.F. van -1950. On the distribution of certain Coleoptera living in the first range of dunes on the island of Terschelling.
Ent. Berichten 13. p. 108-109
- Heerdt, P.F. van -1956/57. J.Isings en C.E. Nijenhuis, Temperature and Humidity preferences of various coleoptera from the duneland area of Terschelling I en II.
Prov.Kon.Ned.Ak.Wet. Serie C:59,5 en 60,I p. 668-676; 99-106
- Heerdt, P.F. van en M.F.Mörzner Bruyns -1960.A biocenological investigation in the Yellow dune region of Terschelling.
Tds. Entom. 103, 3/4 p. 225-275.
- Higler, L.W.G. -1964. Terschelling als milieu voor waterwantsen.
Skylgø & mynlantse 4,2. p. 8-11.
- Higler, L.W.G. en J.P.Duffels -1965. Waterwantsenonderzoek op Terschelling
De Lev.Nat. 68,5 p. 108-113.

- Higler, L.W.G. -1968. Makro-organismen in de Doodemanskisten op Terschelling. Meded. Hydrobiol. Ver.2, p.10-19.
- Kuijk, F. -1971. Verspreiding van rundvee en paarden op de Groede, Terschelling. L.H.afd.Natuurbeheer Wag., 13pp. + bijl.
- Laar, V.van -1964. Onderzoek naar de systematiek van de Terschellingse bosspitsmuis, *Sorex araneus pulcher* en gegevens over de bosspitsmuizen van het Ned. vaste land.
- Leentvaar, P. -1957. Hydrobiologische waarnemingen in duinplassen op Terschelling. De Lev.Natuur 60,2, p. 32-39.
- Leentvaar, P. -1963. Hydrobiologie op Terschelling. Skylge myn lântse 3,2, p.11-16.
- Lempke, B. -1962. *Luffia chaustella* St. Entom Ber. 22,10, p.205.
- Maan, W.J. -1938. Een nieuw ras van de gewone of boschspitsmuis op het eiland Terschelling. De Lev. Natuur 43,6, p.185-186.
- Mac Gillavry, D. -1912. Verslag van de vacatiecursus op Terschelling 12-17 aug. 1912, II: Insecten. Natura 139, p.171.
- Mac Gillavry, D. -1912. Voorlopig bericht van eenige merkwaardige vangsten op Terschelling. Ent. Ber. III,68, p.299-301.
- Mac Gillavry, D. -1914. De entomologische fauna van het eiland Terschelling, voor zover tot nu toe bekend is. Tijdschr. Entom. 57, p.89-106.
- Mac Gillavry, D. -1914. Verbetering op "de entomologische fauna van het eiland Terschelling". Entom. Ber. IV,79, p.114-115.
- Mac Gillavry, D. -1914. Een onjuiste opgaaf van het voorkomen eener *Seriide* op Terschelling. Versl. 76, Zomerverg. NEV Tds. Ent.84, p. LIV-LV.
- Meijer, T. -1966. Mededelingen van leden. Terschelling, Wieringermeer, Abbekerk. Correspondentieblad NMV 119, p.1256.
- Meijer, T. -1967. Twee zeldzame misvormingen bij zoetwatermollusken. De kreukel 3,1, p.3-4.
- Meijer, T. -1968. Een vondst van *Barnea parva* (Pennant 1777). Het Zeepaard 28,1, p.10-11.
- Mienis, H.K. -1965. Over het voorkomen van *Potamopyrgus jenkinsi* op Terschelling. Corr.N.M.V. 114, p.1193-1194.
- Mienis, K. -1967. Mollusken in uitwerpselen van spreeuwen. Corr. Ned. Mal. Ver. 122. p.1303-1304.
- Minnaard, P.R. -1972. Het gedrag van runderen en paarden op de Groede, Terschelling. Verslag natuurbeheer no 98 L.H.Wag. 88pp. + bijl.
- Mörzner Bruijns, M.F., & J.Lindeman e.a. -1947-1951. Gestencilde rapporten over plantensociologisch faunistisch en biocoenologisch onderzoek van de Boschplaat. Staatsbosbeheer.
- Mörzner Bruijns, M.F. & P.F.van Heerdt. -1960. A biocoenological investigation in the yellow dune region of Terschelling. Tds. Entom. 103, 3/4.
- Muilwijk, J. -1966. Hydrobiologisch en herpetologisch verslag van de zomerkampen + t I en t II. CJN jaarboek 1966, p.141-144.
- Nijboer, G. -1972. Het gedrag van koeien en paarden op de Groede. Verslag LH Natuurbeheer 103, 23pp. + bijl.
- Pelt, F.L. & P.J.H.van Bree. -1962. Notizen über die Waldmaus, *Apodemus sylvaticus*, von der Niederländischen Insel Terschelling. Zts. Säugetierkunde 27, p.222-228.

- Reclaire, A. -1925. Over het voorkomen van *Phytobius velaris* Gyll. op Terschelling (Curculionidae).
Ent. Ber. VII, p.19-22.
- Reclaire, A. -1926. Korte mededeling omtrent eenige op Terschelling waargenomen kevers, wantsen en mieren.
Ent.Ber.VII, 148, p.58-64.
- Regteren Altena, C.O.van -1956. Malacologeren op Terschelling.
Corr. bl. Ned. Malocol.Ver. 66, p.644-646.
- Smits, F.G.A.M. -1951. Siphonaptera van Terschelling en Schiermonnikoog.
Entomol.Berichten 15, p.197-200.
- Tanis, J.J.C. -1958. Mollusken op het strand.
Natura mei/juni 5/6, 1958, p.78-79.
- Tanis, J.J.C. -1960. Doodshoofdvlinder op Terschelling. Korte mededeling.
DLN 63,1, p.24.
- Tanis, J.J.C. -1963. Het voorkomen van mariene naaktslakken op Terschelling 1957-1962.
Het Zeepaard 23,2, p.19-23.
- Tanis, J.J.C. -1964. Macrolepidoptera van Terschelling.
Entom.Ber. 24,2, p.22-29.
- Theodorides, J. -1949. On the abundance of *Cassida nebulosa* L. in the Seadrift, on the Northern shore of the island of Terschelling, during the summer of 1947.
Entomologische Ber. 288 dl XII, p.353-354.
- Theowald, Br. -1952. Enige nieuwe en schaarse dyptera.
Entomol. Ber. 327, XIV.
- Theowald, Br. -1958. Vliegen van strand en duin.
Natura 1958, 5/6, p.70-74.
- Verslag van de in Zoka III gevangen wantsen.
CJN jaarboek 1965, p. 137-139.
- Veth, H.J. -1897. Lijst van insecten, gevangen of waargenomen op het eiland Terschelling.
Tijds.v.Entomol. 22,1879, p.89-93.
- Visser, G.J.M. -1969. Malacologische mededelingen van de Waddeneilanden 2. Mollusken in de haloserie op de Boschplaat over de 1. slenk, Terschelling.
Corr. Malac. 135, dec. 1969, p.1492-1494.
- Visser, G.J.M. -1970. Iets over bruine kikker en rugstreeppad op Terschelling.
De Lev. Nat. 73,6, p.144.
- Visser, G.J.M. -1970. Water als niche, in het bijzonder voor mollusken op Terschelling.
Corr. Blad NMV 137, p.1516-1520.
- Visser, G.J.M. -1970. Water als niche, in het bijzonder voor mollusken op Terschelling III.
Corr.blad NMV 139, p.1549-1562.
- Wijngaarden, A.van & M.F.Mörzer Bruijns -1960. De hermelijn, *Mustela nivalis* L. op Terschelling.
Lutra 3,3, p.35-42.
- Zalesky, K. -1937. Eine neue Rasse von *Sorex araneus* auf die holländische Nordsee-Insel Terschelling.
Akad.Wiss.Wien. Anzeiger 24 Sitz. Math.Naturw.Kl.9,12, '37.
- Zwart, K.W.R. -1959. Hydrobiologische waarnemingen op Terschelling.
De Levende Natuur, 62,2, p.33-37.

5.2.2.8. Ameland.

- Boonstra, J. -1924. De zeewatermieren op Ameland.
De Lev. Natuur XXIX,5, p.157-158.
- Butot, L.J.M. -1963. De molluskenfauna van Ameland + tabel.
Basteria 27, 5 en 6, p.69-81.
- Camping, M.W. -1953/54. Bijdrage tot de kennis van de macrolepidoptera van Vlieland I + II.
Entom.Ber. I,14,1953, p.273-279. II,15,1954, p.165-170.
- Haaften, J.van -1962. Reewild op Ameland.
De Nederl. Jager 67,18 p.482-483.

- Herber, F.G.A. -1957. Ratten op Ameland.
Rat en Muis 5,1, p.11-12.
- Higler, L.W.G. -1963. Waterwantsen van Ameland.
Rivon rapport, 4pp. + 2 krt.
- Hulst, A.K. -1963. Ameland verleden en heden.
Beknopte gids van het mooie eiland.
Laverman NV. Drachten., 87pp.
- Kabos, W.J. -1952. Synoecologische beschouwing van de wantsen en diptera van de Amelandse duinen.
Verslag 84 Winterverg.N.E.V. 24-2-1952.
- Leentvaar, P. & L.W.G.Higler -1962. Hydrobiologische waarnemingen op Ameland.
De Lev.Natuur, 65,12, p.257-262.
- Rutten-Kooistra, T.W. -1962. Zwarte konijnen op Ameland.
De Lev.Natuur. 65,4, p.94.
- Schmitz, H. & J.van Sittard -1919. Over watermeien op Ameland.
Entom.Ber. 106, dl. V.
- Visser, H. -1967. Prismatische dunschaal (*Abra prismatica*) op Ameland.
In: waarnemings rubriek.
Trientalis 19,5, p.19.

5.2.2.9. Schiermonnikoog.

- Dijkstra, S.J. -1960. Zwarte konijnen op Schiermonnikoog, korte meded.
De Lev.Natuur, 63,9, p.216.
- Excursie Schiermonnikoog 1969.
Exc. verslag Bot.Lab.R.K. Univ.Nijmegen.
- Evers, A.M.J. -1937. Korte mededeling omtrent mijn op Schiermonnikoog waargenomen Coleoptera.
Entom.Berichten IX,216, p.335-337.
- Hartog, C.den -1952. Sociologische waarnemingen op Schiermonnikoog.
Kruipnieuws 14,2.
- Heimans, J. -1927. Libellentrek in Amsterdam en op Schiermonnikoog.
De Lev.Natuur, 32,5, p.159.
- Hengst, J.den -1956. Loopkevers in de duinen. (+ Libellen + Hommels).
Amoeba 32,5, p.68-76.
- Hulsebos, J. -1959. Spinnen van Schiermonnikoog.
Ent.Ber. 19,12, p.253-254.
- Kabos, W.J. -1954. Diptera brachycera, van het eiland Schiermonnikoog.
Entomologische Ber. 15, p.136-139.
- Kessler-Geschiere, A.M. -1965. Spinnen van Schiermonnikoog.
Ent.Ber. 25,8, p.158-160.
- Langeveld, D.W. -1964. Schiermonnikoog telt niet veel ratten.
Rat en Muis 12, p.30-32.
- Laperre, P.E. -1961. Zwarte konijnen. Korte mededeling.
De Lev.Natuur, 64,3, p.71.
- Ripken, Th.E.J. & E.Gittenberger -1963. Enkele nieuwe land- en zoetwatermollusken voor Schiermonnikoog.
Corr.blad N.M.V. 107, p.1071.
- Schuitema, K. -1950. Excursie naar Schiermonnikoog.
Correspondentieblad N.M.V. 37.
- Stobbe, G. -1966. Zweefvliegen van Schiermonnikoog. (Dipt.Syrph.)
Ent.Ber. 26,2, p.21-22.
- Vlijm, L. & A.A.Kessler-Geschiere -1967. The phenology and habitat of *Pardosa monticola*, *P.nigriceps* and *P.pullata* (araneae, Lycosidae).
Journal An.Ecology 36,1, p.31-56.

5.2.2.10. Rottumerplaat, -oog.

- Butot, L.J.M. -1965. Een tweede landslak van Rottumeroog.
Crr.N.M.V. 115, p.1209.
- Butot, L.J.M. & W.Ph. ten Klooster -1968. Mollusken van Rottumeroog.
De Lev.Natuur 71, p.61-65.
- Didten, C.H. -1959. Vlindervangsten op Rottumeroog.
Ent.Ber. 19,12, p.237.
- Korte mededeling over myxomatose op Rottum.
Ned.Jager Hub. 1958, p.437.
- Koster, F. -1923. Nieuws van Rottumeroog. (Trek van *Symoetium vulgatum* L. op het eiland Rottum, juli 1923).
De Levende Natuur 28, p.253 -254.
- Myxomatose op Rottum.
De Ned. Jager Hub.nr.1958, p.437.
- Regeteren Altena, C.O.van -1965. Een landslak van Rottumeroog.
Crr.N.M.V. 115, p.1209.

5.2.3. Duitse Wadden en kustgebieden.

- Alfken, J.D. -1915. Beitrag zur Bienenfauna von Ostfriesland.
Festschrift Naturf.Ges.Emden, p.195-241.
- Alfken, J.D. -1939. Systematische Verzeichnis der Netzflügler (Mecoptera, megaloptera und Neuroptera) von Nordwest-Deutschland.
Abh.Naturw.Verein.Bremen, XXI,3,teil II, p.515-520.
- Ant, H. -1963. Faunistische, oekologische und tiergeografische Untersuchungen zur Verbreitung der landschnecken in Nordwest deutschland.
Abhandl. Landesmus.Naturk. zu Münster in Westfalen.
- Bochmann, G.von -1942. Die Spinnenfauna der Strandhaferdünen an den deutschen Küsten.
Kieler Meeresforschungen Bd.IV, p.38-69.
- Bombus; faunistische Mitteilungen aus Nordwestdeutschland und der Nordmark.
Herausgegeben von Verein für naturwissenschaftliche Heimatforschung.
Bd. I, 1937-1957.
- Focken, Th. -1881. Ostfriesische Säugetiere.
Emden.
- Fraenkel, G.S. -1932. Die Wanderungen der Insekten.
Ergeb.d.Biol.9, p.1-238.
- Gerlach, S.A. -1954. Die freilebenden Nematoden der Schleswig-Holsteinischen küsten.
Schr.Naturw.Ver.Schl.Holst. 27, p.44-69.
- Heydemann, B. -1960. Die biozönotische Entwicklung von Vorland zum Koog. Vergleichende ökologische Untersuchungen auf der nordseeküste. I Spinnen (Arananeaë).
Akad.Wiss.Lit.Mainz, Abh.Math.Naturw.Kl.nr.11, p.745-913.
- Heydemann, B. -1962. Die biozönotische Entwicklung vom Vorland zum Koog. II Käfer (Coleoptera).
Akad. Wiss.Lit.Mainz. Abh. math.naturwiss. Kl. 13, p.765-964.
- Heydemann, B. -1963. Deichse der Nordseeküste als besonderer Lebensraum. Ökologische Untersuchungen über die Athropoden-Besiedlung.
Die Küste 11, p.90-130.
- Heydemann, B. -1964. Die Carabiden der kulturbiotope von Dünsenland und Nordseeküste ein ökologischer Vergleich.
Zool.Anzeiger 172, p.4-86.
- Horstmann, K. -1969. Ökologie und Systematik der Ichneumoniden von der Nordseeküste Sl.Holsteins (Hymenoptera).
Diss.Kiel.
- Jaeckel, S. -1938. Über das Vorkommen von *Assiminea grayana* Flemming in Deutschland.
Arch.Moll.kunde 70, p.135-136.

- Jaeckel, S. -1940. Die Brackwassermollusken der deutschen Meeresküste.
Sitz.Ber.Ges.naturf. Freunde Berlin. p.114-130.
- Jaeckel, S. -1954. Die Landschnecken Schleswig-Holsteins und ihre Verbreitung.
Schr.Naturw.Ver. Schl.Holst. Bd.27,H 1, p.70-97.
- Leege, O. -1912. Die Lurche und Kriech-tiere Ostfrieslands. + literatuur.
96, Jahresbericht Naturf.Ges. zu Emden 1911, p.42-100.
- Leege, O. -1949. Zur Vorkommen des Fischotters in Ostfriesland.
Beitr.Naturk.Nieders. 1949,1, p.3-5.
- Leege, O. -1951. Rattenplage an Frieslands Küste.
Aus der Heimat 59, p.48-50.
- Lengerken, H.van -1929. Die Salzkäfer der Nord- und Ostseeküste mit Berücksichtigung der angrenzenden Meere, sowie des Mittelmeeres des Schwarzenmeeres und des Kaspischen-meeres.
Zts. Wiss. Zool.135, p.1-162.
- Menke, 1830. Synopsis molluscorum.
Editio 2. p.131.
- Mohr, E. -1931. Die Säugetiere Schleswig-Holsteins. + Fig.
Naturw. Verein. Altona/Elbe, 136pp.
- Mohr, E. -1954. Die freilebenden Nagetiere Deutschlands, und der Nachbarländer.
Jena G.Fischer Verlag, 212pp.
- Nehring, A. -1887. Die Seehund Arten der deutschen Küsten.
Mitt. Sektion Küste- und Hochseefischerei, 2, 3 und 4.
- Rosenbohm, A. -1928. Die Libellenfauna von Schleswig-Holstein und Hamburg, auf Grund der Literaturangaben zusammen gestellt.
Schr. Naturw.Ver.Schl.Holst. 18,2, p.463-470.
- Schäfer, W. -1941. Assiminea und Bembidion, Fazies-leitformen für MHW-Ablagerungen der Nordseemarsch.
Senckenbergiana 23,1941, p.136-145.
- Schumacher, F. -1911. Beiträge zur kenntnis der Hemiptera-Fauna Deutschlands II: Hemipterologische Studien im Oldenburg, Ostfriesland und auf der Insel Baltrum.
Entom. Rundschau 28,20 p.153-158. 28,21 p.165-168. 28,22 p.176.
- Schumacher, F. -1912. Über die Zusammensetzung der Hemipteren-Fauna der für Nord-Westdeutschland charakteristischen drei Hauptbodentypen (Geest, Marsch und Küste).
Sitz.Ber.Ges.Naturf.Freunde Berlin 1912, p.359-378.
- Schumacher, F. -1912. Über die Zusammensetzung der Hemipteren-Fauna einiger deutscher Heide formationen (tabellen).
Insbesondere der Binnendünen, Sandfelde und trocknen Kiefernwälder.
Sitz.berichte Ges.Naturf.Berlin, 1912, p.439- 463.
- Wagner, E. -1937. Die Wanzen der Nordmark und Nordwest-Deutschlands.
Verh.Naturw.Heimatf. Hamburg 25, p.1-68.
- Wagner, E. -1952. *Conostethus friscus* nov.spec., eine neue Minden-Art von der deutschen Nordseeküste (Hemiptera Heteroptera).
Schriften Naturw.Ver.Schlesw.Holstein XXVI,1, p.5-8.
- Warnecke, G. -1958. Verbreitung von *Antitype (Polia)chi* L. (Lep.Noct.) in Schleswig-Holstein und im Niederelbgebiet.
Schriften Naturwiss. Ver. XXIX,1, p.48-51.
- Weidemann, G. -1965. Ökologische und geometrische Intersuchungen an Proctotrupidae (Hymenoptera) der Nordseeküste und des Binnenlandes.
Zts. Morph. Ökol.Tiere 55, p.425-514.
- Weigmann, G. 1967. Faunistisch- ökologische Bemerkungen über einige Oribatiden der Nordseeküste (Acari, Oribatei).
Faun.Ökol.Mitt. 3, p.173-178.
- Weigmann, G. -1970. Zur ökologie der Collembolen und Oribatiden im Grenzbereich Land-Meer (Collembola, Insecta-Oribatei-Acari).
Diss.Kiel.
- Willman C. -1839. Terrestrische Acari der Nord- und Ostseeküste.
Abh. Naturw. Ver. Bremen XXXI,3, teil II, p.521-550.
- Wünn, H. -1937. Zur Coccidenfauna von Schleswig-Holstein.
Schr.Naturw.Verein.Schl.Holst. Bd.XXII,h.1, p.1-69.

Wüstnei, W. -1891. Übersicht der in Schleswig-Holstein bisher von mir beobachteten Wantsen.
Schrift.Nat.Ver.Schl.Holst. VII. (nachtrag zum vorigen Schr,Nat.Ver.Schl.Holst. X, 1895).

5.2.3.1. Oostfrieese eilanden.

- Alfken, D. -1890. Beiträge zur Insekten-Fauna der Nordsee-Insel Juist.
Verh.Ges.Dtsch.Naturf. und Ar. 63, Vers.Bremen II. Teil, p.136-142.
- Alfken, D. -1891. Biologische Mitteilungen über einige Bienengattungen (bei Bremen und auf Juist gesammelte Beobachtungen).
Verhandl.Ges.Dtsch.Naturf.Ar.63,2, p.160-162.
- Alfken, J.D. -1891. Erster Beitrag zur Insektenfauna der Nordsee-Insel Juist.
Abhandl. Naturw.Ver.Bremen Bd.12, p.97-130.
- Alfken, J.D. -1917. Die Bienenzucht auf den Nordsee-Inseln.
Arch.f.Bienenk.II, p.39-41.
- Alfken, J.D. -1924. Die Insekten des Memmert zur Problem der Besiedlung einer neuentstehenden Insel.
Abh.Naturwiss. Ver. Bremen 25,3, p.358-481.
- Alfken, J.D. -1933. Die Insektenfauna der Mellum. Nochmals zum Problem der Besiedlung einer neuentstehenden Inseln.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 28, p.31-56.
- Alfken, J.D. -1937. Verzeichnis der Blatt- und Holz insekten von Nordwestdeutschland mit Berücksichtigung der Ostfriesischen Inseln.
Abh.Naturw.Ver.Bremen Bd.XXX.1/2, p.170-196.
- Borcherding, Fr. -1896. Briefliche Mitteilungen an Prof.Schneider über die Molluskenfauna von Juist.
Liste Vervollständigt (zie Leege 1892).
- Buchenau, Fr. -1875. Die Weichtierfauna der Ostfriesischen Inseln.
Abh.Nat.Ver.Bremen IV, p.551-552.
- Büttner, K. -1924. Die Land- und Süßwassermollusken der Insel Langeoog.
Arch.Moll.56. p.82-86.
- Engländer, H. -1951. Ein kleiner Beitrag zur Fauna Borkums.
Naturkunde Niedersachsen 1951,4, p.14-15.
- Goethe, E. -1952. Die Waldmaus auf Mellum.
Beitr.Naturk. Niedersachsens 1952,5, p.29-37.
- Harrison, D.L. -1952. A new subspecies of the rabbit-(*Oryctolagus cuniculus* L.) from Borkum Island in North-west Germany.
Annals & Mag. Natural Hist. 12,V, nr.55, p.676-678.
- Hess, W. -1882. Beiträge zu einer Fauna der Insel Spiekeroog.
Abh. Naturw.Ver.Bremen Bd.7,2,p. 133-138.
- Jaeckel, S.H. -1965. Ein Biotop von *Catinella arenaria* auf Borkum.
Mitt.Berl.Malakologen 18, p.14.
- Jungfer, W. -1953. Masseauftreten der Waldmaus auf einer Vogelinsel (Mellum?).
Anz. für Schädlingskunde 44, p.185-186.
- König, 1881. Verzeichnis der auf der Insel Borkum gesammelten Lepidopteren.
Abh.Nat.Wiss.Ver.Bremen 7,2, p.129-132.
- Kramer, P. -1897. Zwei neue Oribatiden von der Insel Borkum.
Zool. Anz. 20.
- Krumbiegel, I. -1955. Die Säugetierfauna von Wangerooge mit Bemerkungen über die übrigen Ostfriesischen Inseln.
Säugetierk. Mitt. 3, p.12-18.
- Leege, O. -1889. Die Macrolepidopteren der Insel Juist.
Abh. Naturw.Ver.Bremen X,3, p.556-565.
- Leege, O. -1892. Brieflichen Mitteilungen an Prof.Schneider über die Mollusken-fauna von Juist.
In: Schneider Tierwelt Borkums.
Abh.Nat.Ver.Bremen Bd. 16, p.164.
- Leege, O. -1912. Die Entomostracen der Insel Memmert mit Berücksichtigung der übrigen aus Ostfriesland bekannten Arten.
96 Jahr.ber.Naturf.Ges.zu Emden 1911, p.101-105.

- Leege, O. -1915. Die Land- und Süßwasser-Mollusken der Ostfriesischen Inseln.
Festsch. Naturf. Ges. Emden 1814-1914, p.115-148.
- Leege, O. -1948. Füchse als Strandwild auf einer Nordsee Insel (Langeoog).
Beiträge zur Naturkunde Nierders. 1948,2, p.3.
- Metzger, A. -1867. Beitrag zur Käferfauna des Ostfriesischen Küstenrandes und
der Inseln Juist und Norderney.
Ostfries. Monatsbl.
- Miscellen, -1875. Weichtierfauna der Ostfriesischen Inseln.
Abh. der Naturw. Ver. in Bremen Bd.IV.
- Miscellen, -1896. Verzeichnis der Blattwespen von Juist.
Über einige für die Fauna von Nordemey neue Coleopteren.
Abh. Naturw. Ver. in Bremen XIII.
- Müller, C.D. -1960. Sepia Eier vor Langeoog.
Natur und Volk Bd.90, H60, p.204-206.
- Poppe, S.A. -1891. Beiträge zur Fauna der Insel Spiekeroog.
Abh. Nat. Ver. Bremen XII, p.60-64.
- Priesner, H. -1926. Hemipteren von der Nordseeinsel Spiekeroog.
Entom. Jahrbuch 35, p.133-136.
- Reinhardt, O. -1869. Zur Fauna der Insel Norderney.
Nachrichtsblatt Deutsche Malakozool. Ges. 1,14, p.217.
- Schneider, O. -1892. Vorläufige Mitteilung über die Molluskenfauna von Borkum.
Nachr. Deuts. Malak. zool. gesell. 5/6.
- Schneider, O. -1898. Die Tierwelt der Nordseeinsel Borkum unter Berücksichtigung
der von der übrigen Ostfriesischen Inseln bekannten Arten.
Abh. Naturw. Verein. Bremen 16,1, p.1-174.
- Schneider, O. -1901. Die Tierwelt der Nordsee-Insel Borkum. (verg. andere
eilanden).
Abh. Naturw. Verein. Bremen XVI, p.1-174.
- Schumacher, F. -1912. Über die Zusammensetzung der Hemipteren-Fauna der Ost-
friesischen Inseln.
Sitz. ber. Ges. Naturf. Berlin 1912. p.389-411.
- Sehlbach, F. -1915. Erinnerungen an Borkums Tierwelt aus den Jahren 1911 und 1912.
Orn. Monatschrift.
- Sickmann, F. -1886. Beiträge zur Hymenopteren-Fauna der Insel Spiekeroog.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 9,3, p.275-281.
- Struve, F. -1937. Beitrag zur Kenntnis der Hymenopterenfauna der Nordseeinsel
Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen 30, 1/2, p.131-151.
- Struve, F. -1938. Hemerobüdenfauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen 30, 3/4, p.138-139.
- Struve, F. -1938. Beitrag zur Kenntnis der Mikrolepidopterenfauna der Nordseeinsel
Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen 30,3/4. p.126-137.
- Struve, R. -1939. Ein Beitrag zur Coccinelliden-Fauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II, p.558-566.
- Struve, R. -1939. Ein Beitrag zur Dipterenfauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II, p.567-571.
- Struve, R. -1939. Ein Beitrag zur Puliciden-Fauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II, p.551-553.
- Struve, R. -1939. Ein Nachtrag zur Lepidopteren-Fauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II, p.554-557.
- Struve, R. -1939. Ein weitere Beitrag zur Hemipteren-Fauna der Nordseeinsel
Borkum I + II.
Abh. Naturw. Verein. Bremen Bd. XXXI,1, p.86-101. p.102-105.
- Struve, R. -1939. Weitere Beiträge zur Fauna der Nordseeinsel Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II, p.818-834.
- Szelényi, G. von -1939. Bethylus Struvei, n.sp., eine neue Bethylide (Hym.
Proctoti) aus der Fauna von Borkum.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XXXI,3,II p.835.
- Verhoeff, C. -1890. Ein Beitrag zur deutschen Hymenopteren-Fauna.
Ent. Nachr. XVI,21, p.328-331. (Zus. Ent. Nachr. XVI,24p.386).

- Verhoeff, C. -1890. Zusätze zu den in nr 21 beschriebenen Hymenopteren.
Entom. Nachr. 16, p.386.
- Verhoeff, C. -1891. Ein Beitrag zur Coleopteren-Fauna der Insel Norderney.
Entom.Nachr. XVII,2, p.17-26.
- Verhoeff, C. -1891. Ein Beitrag zur Kenntnis der Saldeën und Leptopoden.
(Salda-Arten von Norderney).
Berl.Entom.Zts. XXXVI, p.197-203.
- Verhoeff, C. -1891. Einige Bemerkungen über Apiden. (Bombus Catreillelus var.
fuscus von Norderney).
Berl.Entom.Zts. XXXVI, p.203-206.
- Verhoeff, C. -1891. Einige Bemerkungen über die Deutschen Calathus-Arten (von Norder-
ney).
Ent.Nachr. XVII,21, p.321-325.
- Verhoeff, C. -1891. Biologischen Beobachtungen auf der Ostfrieschen Insel
Norderney über Beziehungen zwischen Blumen und Insekten.
Abh.Naturw.Ver.Bremen 12, p.65-88.
- Verhoeff, C. -1891. Zur Lebensgeschichte von Theridium sisyphium Clerck und
über Hemiteles sisyphi.
Entom. Nachr.4, p.49-55.
- Verhoeff, C. -1891. Ein neuer Beitrag zur Kenntnis der Deutschen Saldeën.
(Uferwanzen von Norderney).
Entom.Nachr.XVII,22, p.337-345.
- Verhoeff, C. -1891. Pimpla-Arten von Norderney und über 3 neue Varietäten.
Entom.Nachr.XVII,17, p.271-272.
- Verhoeff, C. -1892. Über Amphibien und Reptilien einiger Nordseeinseln.
Zool.Anz. 15,382, p.30-36.
- Verhoeff, C. -1893. Biologische Betrachtungen auf der Ostfriesischen Insel
Norderney über die Beziehungen zwischen Blumen und Insekten.
Abh.Naturw.Ver.Bremen XII.
- Verhoeff, C. -1893. -Blumen und Insekten der Insel Norderney und ihre
Wechselbeziehungen.
Nova Acta Leopoldina 41,2, p.49-216. (Halle).
- Wagner, W. -1939. Eine neue Agallia-Art (Homoptera-Jassidae) von der Nordsee-
insel Borkum.
Abh. Naturw.Verein.Bremen Bd.XXXI,1, p.112-113.
- Warnecke, G. -1937. Über einige Probleme der Schmetterlingsfauna der Ost-
friesischen Inseln.
Abh.Naturw.Verein.Bremen Bd.30 H 3/4, p.118.
- Weber, H.H. -1964. Heteropterologische Beobachtungen auf der Vogelschutzinsel
Trischen.
Schr. Naturw.Ver.Schl.Holst. Bd. II, H 7/8, p.204-206.
- Willman, C. -1937. Beitrag zur Kenntnis der Acarofauna der Ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw.Verein.Bremen 30, 1/2, p.152-169.
- Zwingiebl, L. -1939. Pteronus eurysterna zdd var.nov.Struvei.
Abh.Naturw.Ver.Bremen Bd.XXXI 1, p.109-111.

5.2.3.2. Halligen.

- Degner, E. -1925. Altes und Neues zur Molluskenfauna der Halligen.
Die Heimat, Kiel.
- Degner, E. 1925. Zur Molluskenfauna der Halligen.
Archiv Moll.kunde 57.
- Wolf, W. -1956.
Zwischen Inseln und Halligen Nordfrieslands.
Wild und Hund 59, p 1-3.

5.2.3.3. Noordfriesee eilanden.

- Berück, L. -1916. Beitrag zur Käferfauna der Insel Föhr.
Entom.Blätter, Berlin.
- Boettger, C.R. -1907. Die Land- und Süßwasser-conchylien-fauna der
Nordfriesischen Inseln.
Nachr.bl.Deutscher Malakol.Ges. 39.

- Evers, H. -1947. Beiträge zur Microlepidopteren-Fauna von Sylt.
87 Arten der Sammlung von H.Koehn
Bombus 39.
- Friederich, H. -1938. Einige Bemerkungen zur Kenntnis der Neuropteren von Amrum.
Schr.Naturw.Ver.Schl.Holst. XXII,3, p.508-511.
- Heydemann, F. -1934. Schmetterlingsfauna der Insel Amrum.
Schr. Naturw.Verein.Schl.Holst.XX,2.
- Heydemann, F. -1938. Zweiter Nachtrag zur Schmetterlingsfauna der Insel Amrum.
Schr.Naturw.Verein.Schl.Holst. DL.XXII,H2, p.359-378.
- Heydemann, F. -1938. Der Teichmolch auf Amrum.
Schr.Naturw.Ver.Schl.Holst.XXII,3, p.502.
- Jaeckel, S. -1952. Zum Land- Süßwasser- und Brackwassermolluskenfauna der Nordfriesischen Inseln.
Faun.Mitt. aus N.Deutschland H.1.
- Kahlcke, J. -1971. Die Rotfuchse der Insel Sylt fangen Meerestiere.
Das Tier XI,9, p.30-31.
- König, D. -1955. Bemerkung über *Pararge argeria* v.Egerides (Lep.Rhop.) und *Calopteryx virgo* (Odon.Zygopt.) auf Pellworm.
Mitt.Faun.Arb.Schl.Holst. NF 8,1, p.31-32.
- Krüger, E. -1939. Die Hummeln und Schmarotzerhummeln von Sylt und dem benachbarten Festland.
Schr.Naturw.Ver.Schl.Holst. 23,1.
- Krüger, E. + 1960. Die Hummeln und Schmarotzerhummeln von Sylt und dem benachbarten Festland.
Schr. Naturw. Ver. Schl.Holst.
- Kumerloeve, H. -1953. Vom Igel auf der Insel Amrum. (Auch Vögel).
Bt.Jägerztg. 2, p.40.
- Mohr, E. -1929. Die Landsaugetiere der Schleswig-Holsteinischen Nordsee-Inseln.
Schr.Nat.Wiss.Ver.für Schl.Holst. Bd.19 H, p.59-72.
- Philippsen, H. -1913. Die Land- und Süßwasserschnecken der Nordfriesischen Inseln.
Die Heimat Kiel.
- Quedens, G. -1963. Tierleben und Jagd auf den N.Friesischen Inseln.
Wild und Hund 65, 22, p.778.
- Requate, H. -1955. Ein Fund von *Microtus oeconomus stimuningi* Nehring, 1899 aus dem 4.Jahrhundert auf der Insel Föhr.
Säugetierkunde Mitt. III,3.
- Rohweder, J. -1905. Der Kaninchenfang auf Amrum und das Möwenschiessen.
Dts.Tierfreund 1905, p.186-188. p.222-223.
- Schulz, E. -1938. Über eine Mikrofauna im oberen Eulitoral auf Amrum.
Kieler Meeresf. 3.
- Stock, C. -1914. Zur Coleopterenfauna der Nordseeinsel Sylt.
Ent.Blätter 10, p.9-12.
- Warnecke, G. -1928. Übersicht über die bis zum Jahre 1928 auf den Nordfriesischen Inseln beobachteten Gross-Schmetterlinge
Schr.Ver.Schl.Holst. 18,2.
- Warnecke, G. -1937. Die Grossschmetterlinge der Nordfriesischen Insel Sylt.
Geogr.-Historische, ökologische und genetische Probleme der Fauna Sylts (+ lit.).
Stuttgart.
- Weber, H.H. -1937. *Micranthia marginalis* im Schleswig-Holstein. (o.a. Amrum).
Mitt.Ent.Ges.Halle H15,1937.
- Weber, H.H. -1939. Einige neue und seltene Wanzen aus Schleswig-Holstein.
(o.a.Amrum).
Mitt. Ver.Schl.Holst. 23.
- Weber, H.H. -1942. Beitrag zur Kenntnis der Hemipterenfauna der Nordseeinsel Amrum.
Kieler Meeresf. 4, p.109-158.

Weber, H.H. -1954. Zweiter Beitrag zur Kenntnis der Hemipterenfauna der Nordseeinsel Amrum.

Schr.Naturw.Ver.Schl.Holst. 27, p.36-43.

Zimmerman, K. 1935. Zur Fauna von Sylt.

Schr.Naturw.Ver.Schlesw.Holst.21,2, p.274-286.

5.2.4. Deense Wadden.

Mohr, E. -1934. Säugetiere auf der Insel Röm.

Heimat 1934, p.330-331.

6. Recreatie.

- Abrahamse, J. -1961. Wadden en wadlopen.
Geogr. Tds. 14,4. p. 167-181.
- Abrahamse, J. & J.D. Buwalda -1962. Wadlopen een Nederlandse
Waterloopkundige sport Ao reeks 921.
- Abrahamse, J. & J.D. Buwalda - 1964. Wadlopen, "land"-loperij bij
laagwater. Het Waddenboek Thieme p. 9-36.
- Abrahamse, J. & J.D. Buwalda - 1967. Het Amelanderwad; een nationaal
recreatiegebied? Waddenbulletin 2,1 p. 17.
- Abrahamse, J. -1968. Wadlopen, sportieve strijd tussen mens en water.
Waddenbulletin 3,4. pp. 2-5.
Basisplan voor recreatie op Texel.
Rapport Werkgroep Recreatie op Texel 1965 in: Verkeerstechniek 8, aug.'67;
p. 337-339
- Binsbergen, A.J. 1969. Rekreatievoorzieningen op Texel.
Texel II.1. p. 4-6
- Boddeke, R. -1964. Sportvisserij in de Waddenzee.
Visserijnieuws dec. 1964.
- Bruin, S. de -1968. Sportvissen en sportvissers op de Waddenzee.
Waddenbulletin 3,2 p. 10-12
- Bruin, S. de -1968. De Waddenzee, zee-sport-visserijgebied van onvervangbare waarde
Waddenbulletin 3,4. p. 9-11
- Bruin, S. de -1969. Zeehengelatlassen voor de Waddenzee.
dl. 1 Texel-Kop N.H. dl. 2 Vlieland t/m Schiermonnikoog, dl.3. Afsluitdijk
Fr.Gr.kust.
L.J.Veen's uitg. Mij. A'dam.
- Bruning, H.A. -1969. Facetplan voor de recreatie van het Lauwerszeegebied.
Zwolle. p. 74 pp.
- Bruning, H.A. 1969. Recreatieve ontwikkeling in het Lauwerszeegebied.
De reglementenmisere op recreatieterreinen.
Recreatie 1969. nr. 3.
- Bungalowpark op Schiermonnikoog.
Nieuwsblad van het Noorden 25-4-'66.
- Dordregter, P.Ph. 1969. De Nederlandse kust als recreatiegebied.
Ver. kontakt Noordzeegemeenten Den Haag. 99 pp.
- G. 1964. Afgesloten Lauwerszee biedt grote mogelijkheden voor de recreatie
Waterkampioen 36, 1124. p. 548-549.
- Halbertsma, H. 1969. Esonstadt, bijdrage tot de ontstaansgeschiedenis der Friese
steden.
Waddenbulletin 4,1. pag. 4-8
- Inpoldering Lauwerszee. Planologische aspecten van de recreatie.
Prov.Plan.Dienst Friesland. rapp. N.106, oktober 1958.
- Krug, H. 1966. Kamperen op Schiermonnikoog.
Natura 63,4. p. 34-39.
- Maas, T.M. 1968. De waarde van de wadden nu.
Waddenbulletin 3,6, pag. 2-7, idem V.3 51-55.
- Niemeyer, J.A. 1969. Wadlopen.
Haren.
- Nota van de Stichting Noord-Groningen: de mogelijke samenwerking ten aanzien
van de recreatie; opzet in de ingedijkte Lauwerszee.
december 1961.
- Pilon, J.J. 1962. Erholungsplan für die Lauwerszeepolder.
Hilfe durch Grün 10. p. 13-20
- Rapport Lauwerszee II. Recreatieve aspecten.
Prov.Plan Dienst Groningen sept. 1955.
- Recreatie. Nota gewijd aan de recreatie in Friesland.
Leeuwarden 1966. p. 22 pp.
- Recreatie in het Lauwerszeegebied.
Driem Bericht Deltawerken 46, 1968. p. 317-322.
- Recreatie in het Waddenzeegebied- een sociaal-economische benadering.
Stichting Ned. Ec. Inst. 1973 dl.I 45 pp., dl. II 211 pp.
- Recreatie op Texel. Rapport inzake de toekomstige ontwikkeling.
Bouw 21, 2, 1966. p. 71.

- Recreatiemogelijkheden in de toekomstig afgesloten Lauwerszee en de daarvoor te treffen voorziening.
mei 1961
- Recreatieplan voor de toekomstige Lauwerszeepolder.
Rapp. Stichting Noord-Groningen. april 1959.
- Recreatieplan Lauwerszee.
Fries-Grongse Recreatiecommissie voor het Lauwerszeegebied 1964. 13 pp.
- Recreatieruimten in Nederland Boek en 3 kaarten.
Rijksdienst v/h Nationale Plan Publ. 15. 1963. 226 pp.
- Rozema, H.W. 1963. Zeilen op de Waddenzee.
De Waterkampioen 35. p. 334-335.
- Rozema, H.W. 1968. Zeilen op het Wad.
Waddenbulletin 3,4. p. 6-8.
- Schortinghuis, D.H. 1958. Wadlopen, een jonge loot aan de stam van het toerisme
Land en Water 2,3. p. 118-122.
- Schortinghuis, D. 1960. Te voet van Terschelling naar de Friese wal.
Land en Water 4,4. p. 164-170.
- Schortinghuis, D.H. 1960. De wadloperij bij de oosterburen.
Toeristenkampioen 23,5. p. 141-143.
- Schortinghuis, D.H. 1962. Wandelen van Griend naar de Friese wal.
Toeristenkampioen 25,21. p. 675-677.
- Schortinghuis, D.H. 1964. De postiljon van de Cocksdoorp.
Laverman-Drachten. 138 pp.
- Schortinghuis, D. 1971. Neuwerk en Scharhörn.
Toeristenkampioen 33,19. p. 166-168
- Schreur, S. 1966. Basisplan voor de recreatie op Texel.
Noord-Holland 11 p. 31-35.
- Schreur, S. 1966. Basisplan voor de recreatie op Texel.
Waddenbulletin 1,3. p. 6-8
- Sierksma, Kl. 1964. Prisma-toeristengids. Groningen-Friesland-Drente.
Prisma-Utrecht. p. 222 pp.
- Steenveldt, P.L. van. 1958. De Waddeneilanden - Oasen van rust.
Toeristenkampioen 21,9. p. 272-275.
- Toekomstig toerisme naar de Waddeneilanden en speciaal naar Ameland.
Econ. Techn. Inst. Friesland nota 617.
- Toekomst van het Waddengebied
A.N.W.B. Recreatie-brochure 7, 1969. 100 pp.
- Waddenconferentie 1960.
Toeristenkampioen 23,23, p. 733, ook Kampioen 75.12:60:364.
- Waddeneilanden.
Rapport Studiecommissie Waddeneilanden 1959. 56 pp.
- De Waddeneilanden trekken steeds meer toeristen.
Toeristenkampioen 19, 21, 1956. p. 651-652.
- Wadloopcentrum Pieterbuuren
Folder
- Weel, P. van der 1950. Zoek rust op Ameland.
Toeristenkampioen 13,13. p. 407-408.
- Weigand, Prof. 1972. Die sozial-geographische Lage der Hallig Hooge unter besonderer Berücksichtigung des Fremdenverkehrs.
Pädagogische Hochschule Flensburg.
- Werkgroep Recreatie Texel 1966. Recreatie op Texel. Rapport inzake de toekomstige ontwikkeling.
Bouw 21,2 pag. 71.
- Woetseria. Orgaan Werkgroep Recreatie, Natuurbescherming en Ruimtelijke Ordening C.J.N.
Met speciale Waddenredactie vanaf 1968.

7. Historie.

7.1 Algemeen.

Jessen, O. 1922. Die Verlegung der Flussmündungen und Gezeiten tiefs an der festländischen Nordseeküste in jungalluvialer Zeit. Stuttgart, 181 pp.

7.2 Nederland.

- Bakker, J.P. 1958. Küstenentwicklung und prehistorische Besiedlung in den Niederlanden.
Jahrb.Phys. Medische Ges.
- Beekman, A.A. 1918. Geschiedkundige atlas van Nederland.
De 17 provincieën in 1555;
II De voormalige zeeboezems in Friesland ten westen en ten oosten van de Lauwers.
's-Gravenhage 1918.
- Het Bildt, iets omtrent de wording en de groei van deze Friesche gemeente.
In: Friesland, progaganda uitgave van de Officiële instanties.
Realta Leeuwarden 1940. p. 271-278
- Bloklaänder, A. 1953. Eemfossielen op de Waddeneilanden.
Het Zeepaard 13,5/6 p. 87-88
- Boeles, D.C.J.A. 1927. Friesland tot de elfde eeuw.
Den Haag.
- Bijvanck, A.W. 1943. Nederland in den Romeinschen tijd Dl. I
Brill, Leiden. 308 pp.
- Edelman, T. 1964. De historische veranderingen in de natuurlijke gesteldheid van het Nederlandse Waddengebied met kaarten.
Dr.J.Ahrahamse e.a. Het Waddenboek Thieme pag. 37-65
- Edelman, T. 1965. Bijdragen tot de historische geografie van de Nederlandse kust I Grondslagen en Methoden.
Studierapport W.W.K. 66.1. 143 pp.
- Elzinga, G. 1968. Opgavingen op het Stryper Kerkhof.
Waddenbulletin 3,1. pag. 8-11
- Feyfer, H.J. de. 1960. Driehonderd jaar Terschellinger woningbouw.
Jaarv.museum Terschelling 1959'60 pag. 5-11
- Feyfer, H.J. de. 1963. Terschelling in de Middeleeuwen.
Schylge mijn lântse 3,2 p. 5-10.
- Haverkamp, O. 1946. Ameland door alle tijden.
Uitgeverij Oisterwijk.
- Heide, G.D. van der. 1962. Over de wording en bewoning van Wieringen.
West-Frieslands Oud en Nieuw 29. p. 187-198
- Hetteema, H. jr. 1938. De Nederlandse wateren en plaatsen in den Romeinsche tijd.
M.Nijhoff, Den Haag 213 pp.
- Mellema, L. 1961. Met kruis en ploeg een terugblik in de historie vanaf het eiland der Schiere monniken.
Uitg. Laverman NV. Drachten.
- Molen, S.J. van der. 1967. Historische kaart van Ameland (afbeelding)
Waddenbulletin 2,5. p. 9-11.
- Molen, S.J. van der. 1968. De afslag van Ameland en Schiermonnikoog na de stormvloed van 1825.
Waddenbulletin 3,2. p. 15-16.
- Overdiep, G. 1968. Ameland kort voor en in de Franse tijd.
Waddenbulletin 3,2. p. 2-4
- Overdiep, G. 1968. Schiermonnikoog en Rottum kort voor en in de Franse tijd.
Waddenbulletin 3,3. pag. 2-5.
- Ponger, C.S. 1939. De oudste geschiedenis van Texel (2000 v.C. - 1000 n.C.)
De Levende Natuur 44,4. p. 96-102.
- Ramaer, J.C. 1928. Het Nederlandsche alluvium in den Romeinschen tijd en de Middeleeuwen.
Tds, KNAG 2.3, 45. p. 202-235 en 593-628.

- Rienks, K.A. 1958. De dijken in Friesland, alsmede hun beheer en onderhoud tot ca. 1500.
Tijds. Econ. Soc. Geogr. 49, 10/11 (zie J.P. Bakker. De hist. geogr. ontwikkeling) p. 231-235
- Smit, G. 1971. De agrarisch-maritieme structuur van Terschelling omstreeks het midden van de negentiende eeuw.
Sasland/Groningen. Miedemapers/Leeuwarden. 218 pp.
- Smit, J. 1962. Een rapport over het eiland ter Schelling anno 1611.
Schijlge mijn Lantse 3. 1962. p. 2.
- Smit, P. 1964. Middeleeuwse bewoningsresten op het Balgzand.
Getypt rapp.
- Tuinstra, U. 1955. Het ontstaan van het zeekeleigebied in Groningen.
Gron. Landbouwblad 17 en 24 maart 1955.
- Vlis, J.A. van der. 1949. Texel, land en volk in de loop der eeuwen.
De Boer, A'dam. 182 pp.
- Westenberg, J. 1961. Oude kaarten en de geschiedenis van de Kop van N.Holland.
Verh. KNAW. 1'5.23.2. p. 1-70
- Westenberg, J. 1956. Oude kaarten en de geschiedenis van het voormalige eiland Huisduinen.
Tijds. K.Ned.Aard.gen. II 73. p. 223-240.
- Wielen, H.G.W. van der. 1937. Friesland door de eeuwen heen,
Middelburg.
- Wiggers, A.J. 1950. Enige opmerkingen over de holocene geschiedenis van Groningen en Friesland.
Waddensymposium Tijds. KNAG. p. 122-128
- Wouda, D.F. 1951. Over de afwatering van Friesland en haar geschiedenis.
- Wumkes, G.A. 1900. Tusschen Flie en Borne.
Schetsen uit de geschiedenis van Schellingerland.
J.Oepkes-Wester-Schelling, Varia fristica 1 Facsimile herdruk de Tille Leeuwarden 1968 156 pp.
- Zandstra, J.G. 1970. Texel in de ijstijd.
Texel III, p. 8,11

7.3. Duitsland.

- Alnor, K. & U.J. Lornsen -1925. Ein historisch-politische Skizze.
Heimatschriften Schl.-Holstein 14 Flensburg.
- Andresen, L. -1937. Kultur-Spuren im Watt bei der Hallig Langeness-Nordmande.
Führer Heimatbücher 22, Hamburg.
- Bantelmann, A. -1939. Das nordfriesischen Wattenmeer, eine Kulturlandschaft der Vergangenheit.
Westküste 2.
- Bantelmann, A. -1949. Ergebnisse der Marschenarchäologie in Schleswig-Holstein.
Offa 8.
- Bantelmann, A. -1951. Entwicklung der Kulturlandschaft in den Marschgebieten Schl.-Holsteins.
Festschrift Gustav Schwantes.
- Bantelmann, A. -1955. Tofling, eine vorgeschichtliche Warf an der Eidermündung.
Offa Bücher.
- Bantelmann, A. -1964. Aus der Vorgeschichte des Bupheverkoog.
25 Bupheverkoog in: Schriftenreihe der Ges- für Förderung der inneren Kolonisation. Arbeitskreis Schl.-Holstein/Hamburg 7.
- Beninga, E. -1723. Historie van Oost-Friesland.
ed. Harcken-Roht, Emden.
- Brandt, H. -1939. Auf den Spuren untergegangene Warfen um Hallig Hooge.
Geologie Meere und Binnengewässer III. 1.
- Braren, J. -1935. Die vorgeschichtlichen Altertümer der Insel Föhr.
Hamburg.

- Busch, A. -1923. Die Entdeckung der letzten Spuren Rungholts.
Jahrbuch des nordfriesischen Vereins für Heimatkunde und Heimat-
liebe, Husum 10
- Busch, A. -1936. Neue Gesichtspunkte zur Kartographie des mittel-
alterlichen Nordfriesland.
Jahrbuch des Heimatbundes Nordfriesland Husum 1936.
- Busch, A. -1936. Neue Beobachtungen im Rungholtwatt im Jahre 1935.
Die Heimat H 3, 1936.
- Busch, A. -1939. Alte Deichquerschnitte auf Sylt.
Westküste 2, 1.
- Busch, A. -1952. Die heutige Hallig Südfall und die letzten Spuren
Rungholts.
Sonderheft mit mehreren Aufsätzen. Husum.
- Busch, A. -1952. Über Clades Rungholtina.
Die Heimat 59, 9.
- Busch, A. -1963. Deicherhöhungen durch sechs Jahrhunderte, Rungholt-
forschung und Meeresspiegel-anstieg.
Sonderheft. Husum.
- Busch, A. -1964. Wo lag vor 1200 die Schiffsanlage stelle von Grote
Rungholt, und warum wurde sie nach Lütke Rungholt verlegt.
Die Heimat 71, 3.
- Busch, A. -1971. 50 Jahre Rungholtforschung.
Die Heimat 78, 6. 14 pp.
- Carstensen, H. -1961. Sylt und Amrum, zwei Inseln - viele Probleme.
(Kaart in nr. 4 p. 49).
Natur und Landschaft 36, 2. p. 27-32.
- Christiansen, J. -1923. Zur Agrargeschichte der Insel Sylt.
Mannheim.
- Delff, Chr. -1934. Nordfrieslands Werden und Vergehen.
Nordelbingen bd 10, 1/2.
- Dittmer, E. -1950. Mittelalterliche Verfehnung in Nordfriesland.
Die Heimat 1950.
- Elzinga, G. -1969. Het verdronken Esonstadt: werkelijk "Dichtung"?
Waddenbulletin 4, 1. p. 8-12.
- Ernst, O. -1934. Zur Geschichte der Moore, Marschen und Wäldern
N.W. Deutschlands: IV Untersuchungen in Nordfriesland.
Kiel.
- Falk, G. -1960. Die Nordfriesischen Inseln. Heutiger Zustand -
Zustand 1648 nach Meyer - Zustände bis 1240 nach Meyer.
Hamburg.
- Fischer, O. -1934. Die nordfriesischen Inseln vor und nach der
Sturmflut von 11 Oktober 1634. Zie ook F. Müller.
Berlin 1934.
- Grohne, U. -1957. Wurtenforschung aus biologisch-geologischen Sicht.
(terpen in kuststrook tussen Eems en Weser).
Natur und Volk 87, 9.
- Häberlin, C. -1919. Beiträge zur Geschichte von Wijk-Föhr.
Die Halligwohnstätte. Das Brennmaterial der nordfriesischen Halligen.
Friesen-Museum. Beiträge zur Heimatkunde von Föhr Berlin.
- Harder, H. -1939. Landgewinnung an Nordfrieslands Festlandsküste in
Früheren Jahrhunderten.
Heimat 49, 6.
- Hartung, W. -1951. Die Insel Wangerooge, ihre Entstehung und ihre
Veränderungen.
In: Wangerooge, wie es war, wurde und ist. Herausgeg. W. Hartung
Oldenburg 10.

- Hartung, W. -1951. Wangerooge, wie es wurde, war und ist.
Oldenburg i.O.
- Kersten, K. & P. La Baume e.a. 1958. Vorgeschichte der nordfriesischen Inseln.
Neumünster. 664 pp.
- Kirchner, H. -1957. Das Naturschutzgebiet Amrum. Odde. Ein Beitrag zu seiner Geschichte.
In: 50 Jahre Seevogelschutz Hamburg. p. 29-33.
- Lang, A. -1961. Die Seekarte des Watt- und Aussenfahrts von Mathurin Grutet.
Friesisches Jahrbuch. p. 9-28.
- Muus, R. Rungholt.
Ruinen unter der Friesenhallig.
Lubeck.
- Osten, G. v.d. -1905. Die alte Mellum. (Erörterung der Frage über eine frühere Besiedlung des Hohervegwattes).
50-54.
- Philippsen, H. -1924. Werden und Vergehen im Bereich der Insel Föhr und des umliegenden Wattenmeeres.
Föhr 1924.
- Schäfer, W. -1962. Aktuopaläontologie.
Senckenbergbuch 41.
- Schütte, H. -1905. Sind die Kreisgruben unserer Watten Gräber oder Brunnen?
Jahrbuch für die Geschichte des Herzogtums Oldenburg XIII.
- Wildvang, D. -1926. Neue Gedanken über die ältere Besiedelung Ostfrieslands.
Jaarverslag terpenonderzoek 9 en 10. p. 39-53.
- Wobcken, C. -1941. Die grossen Sturmflute an der deutschen Nordseeküste bis zum Ausgang des Mittelalters.
In: W. Haarnagel. Probleme der Küsteforschung Bd 2. p.98-111.
- Wohlenberg, E. -1932. Ruinen im Wattenmeer.
Natur und Museum 1 62, 1.
- Wohlenberg, E. -1955. Das Watt schreibt unsere Geschichte.
Zts ostfriesland 3.
- Wolf, W. -1924. Über weiter Vorkommen der interglazialen Eemfauna im nordwestdeutschen Küstengebiet.
Zts deutsche geol. Ges. 75. p. 177-179.
- Zausig, F. -1939. Veränderungen der Küste, Sände, Tiefs und Watten der Gewässer um Sylt nach alten Seekarten, Seehandbüchern und Landkarten seit 1585.
Geologie der Meere und Binnengewässer 3. p. 401-505.

8. Waterstaatkundige werken, exploitatie, streekplannen.

8.1 Waterstaatkundige werken.

8.1.1 Algemeen.

Bülow, K. von -1958. Der Einsatz Biologischer Hilfen in Küstenschutz.
Wasserwirtschaft/Wassertechnik 8, p.54-63.

Burgt, J.H. van der -1933. De kustverdediging langs het oostelijk deel der Noordzee en in het bijzonder van Nederland.
De Ingenieur 48,50, B275-B290.

Gripp, K. u.a. -1937. Werdendes Land am Meer.
Berlin.

Hedemann-Hesper, P.von -1934. Landgewinnung.
Heimat 44,5.

Landespfllege an der Nordseeküste.

Schr.-reihe Dtsch. Rat Landsch.pfllege H 14. p.47-65.

Lorenzen, J.M. -1956. Gedanken zur Generalplanung und ihre Bedeutung für den Küstenschutz.
Die Wasser-Wirtschaft 19, 3.

Niermeyer, J.F. -1958. De oudste dijken en verkaveling in het kustgebied van Vlaanderen tot aan de Elbe.

Tijdschr. Econ. en soc. geograf. 1958.

Olsmeijer, K.G. -1965. Volledige inpoldering Nederlandse en Duitse wadden.
Nieuwsblad van het Noorden 31-12-1965.

Petersen, M. -1959. Die topografische Wattenkarte und Ihre Bedeutung für den Küstenschutz.
Die wasserwirtschaft 19,3.

Sanders, P. & B.Verhoeven -1956. Verslag over een reis ter bestudering van de landaanwinning in West Duitsland en Jutland.

Rapport Werkgroep Cie Landaanw. TNO, 69pp.

Verger, F. -1956. Les conquêtes sur la mer de la Zéland au Jutland.
Ann. de Geogr. 65, p.270-287.

Wohlenberg, E. -1934. Biologische Landgewinnungsarbeiten im Wattenmeer.
Der Biologe.

Wohlenberg, E. -1940. Biologische Untersuchungen im Wattenmeer und ihre praktische Nutzenanwendung für die Landgewinnung.

Schr.-reihe Prov.stell Marschen und Würtenforsch. Bd.1, p.55-56.

Wüst, G. u.a. -1937. Werdendes Land am Meer.
Berlin.

8.1.2. Nederland.

De aanhechting van Ameland aan den vasten wal.

De econ.mist 1868, dl.II, p.982-986.

Aantekeningen betreffende de duin - en oeverwerken op Ameland.

Duinwachters van Ameland. Ms. Waterschapshuis Ameland.

Abendanon, E.C. -1953. Nederlands'boschprovincie : een studie over de drooglegging van de Waddenzee.

Sijthoff - Den Haag. 95pp.

Abrahamse, J. -1967. De dam naar Ameland.

Waddenbulletin 2,1. p.2-3.

Abrahamse, J. -1968. Den regtstreekschen dam of eene verbinding tusschen het eiland Ameland en den Frieschen wal.

Waddenbulletin 3,6, p.18-19.

Abrahamse, J. -1969. Visbiologische aspecten van de afsluiting van de Lauwerszee.

Waddenbulletin 4,1, p.19-24.

Abrahamse, J. -1970. Bedreigingen van het Waddengebied.

Waddenbulletin V,3, p.34-36.

De afdamningswerken Lauwerszee I.

Publikatie 95 afd. Voorlichting Min.Verk.& Waterstaat 1955.

Afsluiting van de Waddenzee; Natuurbehoud en kosten belangrijke factoren.

Verslag plen.verg. CC Utrecht dec. 1965.

Bouw 21, 2, 1966, p.70.

Alkema, P. & M.van der Klis, -1968. Planologisch gemetsel aan de Waddenzee.
Triëntalis 20, 2/3, p.7-15.

Andreae, A.J. -1881. De bedijking van het Cruijslandt in Kollumerland.

Andreae, A.J. -1881. De Lauwerszee.

Leeuwarden.

Aspecten van een vaste oeververbinding met Ameland.

Rijkswaterstaat - dir. Friesland. Studiegroep dam Ameland 3e Intern rapport 1970.

Het Balgzandproject: een sprong in het duister.

Natuur en Landschap 24-1-1970, p.142-145.

Bedijking Lauwerszee zonder inpoldering.

Dienst Landaanw. Lauwerszeewerken januari 1959. Nota nr. 8.

Beekman, A.A. & J. Lorié, -1900. De herovering onzer Wadden.

Tds. Gesch. Land- en Volkenkunde, 15,1, p.315-318.

zie: Tds. K.N.A.G. II,17,1900.

Bestemming Waddengebied grondig bestuderen (congres Wad-wat?)

Verkeerstechniek 19-6-1968, p.264-265.

Blanksma, L. -1962. Plan Eemshaven.

Meded. Nat.besch.werkgroep NJN, 19,4, p.50-52.

Bokkel Huinink, S.ten -1943. Landaanwinning door inpoldering der Friesche

Wadden ten zuiden van het eiland Ameland, of drooglegging van het geheele

Waddengebied door afdamming der zeegaten van de noordelijke eilanden vanaf

Den Helder tot de oostpunt van Schiermonnikoog en Zeedijk naar de Groningse kust.

Gemeentebestuur 23, 165-174.

Bolomey, J.G.W. -1967. 100 Miljoen in het water?

Waddenbulletin 2,1, p.9-16.

Waterkampioen 39,1189, p.40-45.

Bolomey, J.G.W. -1969. Kanttekeningen bij het bovenstaande; de sluiting van de

Waddenzee = Nederlandse voorlichting in het buitenland.

Waddenbulletin 4,2, p.12-13.

Bolomey, J.G.W. -1969. Zeven miljard in het water?

Bouw 24,10, p.398-401.

Bolten, C.I. -1856. Algemene denkbeelden van den hoofdingenieur betrekkelijk de bedijking der Friesche Wadden, of wel eene verbinding van Ameland aan den vasten wal. Ms.

Prov. Griffie Friesland, 4pp.

Boonenburg, K. -1961. Wieringen en de visserij.

Noordholland 6, p.201.

Bosker, H. -1864. Bijdrage tot kennis van nieuwe ingedijkte gronden, ontleend aan de polder Nieuwland op Wieringen.

De nieuwe boerengoudmijn I.

Bouma, G.H. -1965. Handen af van Ameland.

De Waterkampioen 37, 1161, p.1076-1077.

Bouma, G.J.A. -1968. Tweedammenplan Ameland (machtig natuurgebied in Amelander polder!).

Bouw 23,25, p.984-988.

Breimer, H. -1960. Uitbreiding strandhoofden op Vlieland.

OTAR Org. Ver. Waterstaat Amt.RWZ jrg.45, p.17-30.

Bremer, J.T. -1969. Enkele opmerkingen over de mogelijkheden van een

zeehaven in het Balgzand, i.h.b. i.v.m. de bereikbaarheid van het zeegat van Texel voor zeeschepen.

Geogr.tijds. NR III,3, p.208-218.

Bruning, H.A. & E.ter Haar, -1970. Verkeersprognoses voor de Amelander Dam.

Rijksdienst IJsselmeerpolders.

Bultman, H.F. & J.C.van Hattum -1888. De landaanwinning op de Friesche Wadden.

De Bussy Amsterdam, 16pp.

Burgt, C.van der -1963. Het plan tot afsluiting van de Lauwerszee.

It Beaken XXV,1, p.59-75.

Burgt, C.van der -1964. De afsluiting van de Lauwerszee.

Tijds. K.N.A.C. 81,3, p.324-328.

- Burgt, C.van der -1964. Het Lauwerszeeplan in het kort.
Land en water 8,3, p.134-142.
- Burgt, C.van der -1965. De afsluiting van de Lauwerszee III.
Land en water 9,1, p.36-41.
- Burgt, C.van der -1965. Fictie of toekomst. Enkele gedachten over een eventuele afsluiting van de Waddenzee.
Land en water 9,7, p.338-353.
- Burgt, C. van der -1965. Het plan tot afsluiting van de Lauwerszee.
De Ingenieur 77, 35:B 167-177. 36:B 183-192. 37:B 195-204.
- Burgt, C.van der -1968. De Lauwerszeewerken als afsluiting van het Waddengebied.
Ver. Bitumeuse Werken, 43pp. Den Haag.
- Burgt, C.van der -1969. De bestemming van het Lauwerszeegebied.
Waddenbulletin 4,1, p.30-31.
- Burgt, C.van der & P.Terpstra -1969. De Lauwerszee is dicht.
Fryske Akademie, 180pp.
- The construction of a drift sand dyke on the island of Rottumerplaat.
Rapp. Rijkswaterstaat afd.Landaanwinningswerken 13 of 10 1967.
- Cools, R.H.A. -1948. De strijd om den grond in het lage Nederland.
Rotterdam.
- Dam naar Ameland.
Cie Verbinding Ameland Vaste Wal 1963, 64pp.
- Dam(men) naar Ameland.
Voorlopige nota 1966 prov. waterstaat Friesland.
- Dammen naar Ameland niet urgent.
De Waterkampioen 37,1162,1965, p.1108.
- Defensie zoekt 2400 ha oefenterrein; Balgzand of Lauwerszee?
Natuur en Landschap 15,1,1961.
- Dibbits, H.A.M.C. -1954. Landaanwinning in het Waddengebied.
De Ingenieur 29, Bouw-en Waterkunde 12.
- Diggelen, B.P.G.van -1846. Ontwerp ter verbinding van het eiland Ameland aan den vasten wal der provincie Friesland; memorie.
manuscript, 48pp.
- Diggelen, B.P.G.van -1849. De Zuiderzee, de Friesche Wadden, en de Lauwerszee, hare bedijking en droogmaking.
Zwolle Tjeenk & Willink, 409pp.
- Dollard. In: natuurbeschermingsrubriek (groot en klein Dollardplan).
Amoeba 42, 2, 1966, p.57.
- Draisma de Vries, A. -1921. De Waddenspolders met kaarten.
N.V. Noord-Ned. Boekh. Leeuwarden, 78pp.
- Draisma de Vries, A. -1921. De Waddenspolders. Naschrift n.a.v. de beoordeling er van door Ir.J.C.Ramaer, in de Ingenieur van 24 IX 1921 (no.39).
39pp.
- Drok, N. -1970. De inrichtingskosten van het Ameland Wad.
Int.Rapp. 176. Rijksdienst IJsselmeerpolders.
- Dronkers, J.J. -1965. De veranderingen van de waterstanden als gevolg van de bouw van de Amelanderdam.
Rap.Rijkswaterstaat 12pp.
- De drooglegging der Wadden.
Watersch.belangen 4,1919, p.6-8.
- Drooglever-Fortuin,R. -1944. Rapport betreffende de geschiedenis van de inpolderingsplannen van de Wadden achter de eilanden Ameland en Terschelling + bibliografie.
Rijkswaterstaat 77pp + 36 bijl.
- Eerde, L.A.A.van & W.Feekes -1942. De landwinning "het Noorderleegs Buitenveld". Een belangrijke proef met Spartina townsendii in de Waddenzee.
Nederl. Kruidk. Arch. dl 52, p.309.
- Eerde, L.A.A.van -1942. De landaanwinning van het Noorderleegs Buitenveld.
Tijdschr. KNAG reeks 2, dl. 59,1.
- Het eiland Ameland aan den vaste wal verbonden.
Landbouw Courant 26,37, 1872, p.154.

- Eilerts de Haan, A.F. -1869. Eene eerlijke annexatie, blik op de plannen Jhr.P.J.W.Teding van Berkhout ten opzichte van de verbinding van Ameland aan de Friesche kust.
Jrb. Mij Weldadigheid 1869, p.184-192.
- Engelen, G.B. -1965. Oude dijken in de westelijke Dollardboezem.
Tijds. KNAG 82,1, p.74-82.
- Enkele beschouwingen van hydraulische aard over het tracé van de dam.
Rapp. Rijkswaterstaat 1966, 3pp. +5 krt.
- De eventuele gevolgen van inpoldering van het balgzand. (reactie op Rapp. comm. Balgzand 1969).
Werkgroep Waddengebied KNAW 1969, 14pp.
- Gegevens omtrent de landaanwinning langs de Friese en Groninger Waddenkust 1957.
Glopper, R.J.de -1958. Over de eisen te stellen aan het bodemproject van aan te winnen gronden langs de Fries-Groningse noordkust.
Rapp.Dienst landaanwinningswerken Baflo.
- Glopper, R.J.de -1960. Landaanwinning in Noord-Nederland.
Land en Water 4,2, p.72-79. (Tds.Kon.Ned.A.Gen.1962,3, p.256-263).
- Goedemoed, H. -1927. De mislukte poging tot aanhechting van Ameland aan den vasten wal.
Watersch. belangen 12, p.73-76, p.106-109.
- Gorter, H.P. -1966. Verlies en winst bij een eventuele indijking van de Waddenzee.
Natuur en Landschap 19,4, p.173-185.
- Hall, H.C.van -1867. Landaanwinning in Nederland. (zie Teding van Berkhout).
Tds. Bevordering Nijverheid III,8, p.305-314.
- Heddema, R. -1967. Bibliografie over de dammen naar Ameland en inpoldering van de (Friese) wadden.
Leeuwarden, 28pp.
- Hees, R.van -1965. Balans van een beslissing. Economische aspecten van de Waddeninpoldering.
Land en Water 9,7, p.358-363.
- Hofstra, S. -1970. Enkele culturele en sociale aspecten van een dam-verbinding met Ameland.
Med. Kon. Ned. Akd.v.Wetenschappen afd. Letterkunde Nieuwe Reeks 33,3, 38pp.
- Enkele hoofdlijnen van het plan tot afsluiting en gedeeltelijke drooglegging van de Lauwerszee.
Nota nr.I. Dienst landaanwinning Lauwerszeewerken febr.1957.
- Hooftman, J.C. -1967. Wat is er aan de hand met Ameland.
Arts en auto 33,5, p.346-349.
- Hulst, A.K. -1966. Waddeninpoldering; droombeeld of dwaasheid?
Studium generale 12,5, p.19-20.
- Inpoldering Friese wad; argumenten pro zijn ver in de meerderheid.
Het Noorden 1,33, 1965, p.9.
- Interimnota inzake de ruimtelijke ontwikkeling van Ameland bij realisering van een vaste oeververbinding.
Prov.Plan.Dienst Friesland, Leeuwarden 1968.
- Een tweetal interimrapporten en eind-rapport.
Stichting Noord-Groningen 1955.
- Jong-Noordan, J.M.de -1970. Een dam naar Ameland - verkennend onderzoek naar de recreatie-aspecten. Bijlage I.
SISWO bureau sector Planologie.
- Joost, Jansz -1621. Grondighe beschrijvinghe van Noort-Hollandt en de West-Vrieslant, met de aanliggende Landen van Hemstellant, Kennemerlant etc.
Amsterdam Herdruk Ver Kon.Ned.Inst. 2de kl.5, 1831 (pag.25-54).
- Kalkwijk -1955. De strijd tegen het water.
Ver. voor landaanwinning publ.nr.5.
- Keuning, H.J. -1965. De ruimte van ons Noorden. Ruimtelijke aspecten van het waddengebied in het algemeen.
Land en Water 9,7, p.354-357.
- Klein, J.K. -1963. Afsluiting van de zeegaten van de Waddenzee.
Stencil Verslag lezing voor Fryske Academy te Dokkum op 30-8-1963.

- Komende kansen Kollum. Brochure over de toekomst van Friesland en Kollum in het bijzonder, 1958.
- Konijnenburg, W.van 1937. Landaanwinning op de Groninger Wadden. Toeristenkampioen 2,29,1937, p.1069-1071.
- Kooper, W. -1956. Landaanwinning langs de Groninger Waddenkust. De Ingenieur 35, Bouw en Waterb. 13, B 137-138.
- Kops, H. -1965. Inpoldering Balgzand landwinst van gewicht: plan gericht op jaar 2000. De Pieper 4,4, p.44-46.
- Kosters, M.J. -1966. Dam naar Ameland kan in 1970 gereed zijn; Friesland wil snel aan de gang. Waterkampioen 38,1186, p.1044-1045.
- Kruisselbrink, B.W. -1940. Landaanwinning in den Dollard. Tijds. Nederl. Heidemij 25, p.91-105.
- Kuiper, J. -1901. Indijking van de Lauwerszee. Tijds. Aardr. Gen. 1901.
- Landaanwinning door inpoldering. (industrie op Balgzand). Publieke Werken 34,3,1966. Orgaan Ver. Dir.Gemeentewerken, p.39.
- Landaanwinning op de Friesche Wadden. (Reactie op Teding Berkhout). Meded. & Ber. Friese Mij Landbouw II,1,1867, p.74-78.
- Landaanwinning op korte en lange termijn. Toeristenkampioen 15,3,1952, p.77.
- De Landbouwhuishouding in de provincies Friesland, Groningen en Noord-Holland. Rapp. 2,3,8, TNO 1958. Uitgave Cie. onderzoek Landbouwwaterhuishouding in Nederland.
- Lely, C. -1888. Rapport betreffende de landaanwinning op de Friese Wadden. Delft, 46pp.
- Lely, C. & A.Mayer -1889. Verslag over het nader bodemonderzoek van de Friesche wadden, in den zomer van 1889 verricht. Met 3 kaarten voorstellende de bodemgesteldheid, zoals die in 1873, 1879 en 1889 was bevonden. Brill - Leiden (niet in handel).
- Lely, C. -1890. De invloed der afsluiting op de waterverversing der provinciën langs de Zuiderzee. Onderzoek omtrent de afsluiting en droogmaken van de Zuiderzee, de Wadden en de Lauwerszee. Nota 4, 1890.
- Lely, C. Nota betreffende de afsluiting van de Zuiderzee, de Wadden en de Lauwerszee.
- Lindeboom, J.C. -1959. Zorg om de veiligheid van het Noorden. Met een uitvoering van de Lauwerszee wordt een landsbelang gediend. Land en Water 3,5, p.199-201.
- Linthorst Homan, H.P. -1959. Afsluiting van de Lauwerszee is urgent. Land en Water 3,5, p.177-178.
- Lodder, G.C. -1966. Recreatiegebied tussen Ameland en de Friese kust. Poly technisch Tijds. 21,4, p.159B-160B.
- Lorié, J. -1900. De herovering onzer Wadden. Tijds. Gesch. Land en Volk 15, p.25-38,
- Mag het Wad bij Ameland worden ingepolderd. Friesland 3,4,1965, p.12-14.
- Marseille, F. -1963. Moet er een dam naar Ameland komen? Friesland I,3, p.7-8,
- Meier, V.L.G. -1968. Eierlandse gat met daar achter gelegen waardgronden biedt grote mogelijkheden voor derde mammoethaven. Nautica, februari 1968.
- Mellema, J.T. -1966. Afsluiting Waddenzee is juiste oplossing. De Nederlander 2,45, p.4.
- Meulen, M.E.van der. Een nieuwe landaanwinning. Eigenhaard 1879, p.53.
- Meyer de Vries, -1928. Een indijking op Ameland. Tds.v.d.Ned.Werkloosheidsraad 11, p.382-384,
- Meyers, G.J. -1928. Drooglegging der Friesche Wadden bezuiden Ameland (22500 Ha) Onze Waterschappen 5, p.53.

De mislukte aanhechting van Ameland aan den Frieschen wal.

De Ingenieur 18, 1938, A181.

Missie van de gecommiteerde Raden van Hollands Noorderkwartier aan de Edele Groot Mogende Heeren, over een doorbraak, gevallen in het West-Ende van Vlieland en de noodzakelijkheid, dat op de verheeling met de eerste werde voorsien, 25 junv 1756 + Extract uit de Resolutiën van 29 juni 1756. Rijksarchief Haarlem,

Mogelijke bestemming en inrichting van het Ameland en Terschellinger Wad + krt. + kostenraming.

Waddenzeecommissie Werkgroep 3. Subwerkgroep Ameland Wad.

Lelystad juni 1971, 28pp.

Natuur en natuurwetenschap in het Waddengebied en de plannen tot aanleg van dammen naar Ameland.

Rapport Werkgroep Waddengebied 1968.

Nelemans, B. -1960. De Lauwerszee dicht en daarna?

Meded. N.B.Werkgroep NJN 17,4,p.15 e.v.

Nicolai, K. -1963. De ontwikkeling van de landaanwinning in de Lauwerszee. It Beaken 25,1, p.76-93.

Nijhoff, P. -1965. Plannen voor de Lauwerszee.

Natuur en Landschap 18,4, p.289-296.

De noodzakelijkheid en mogelijkheid van een zeehaven-ontwikkeling op het Balgzand nabij Den Helder.

Rapport aan de Ged.St. N.H. van de Comm. Balgzand 1969.

Nota aan de provinciale Staten betreffende het rapport van de commissie Balgzand. Ged.St. N.H., 31-3-1970. + 1 aanh.

Offerhaus, W.A. -1959. Niet afsluiten van de Lauwerszee onlogisch en onverantwoord.

Land en Water 3,5, p.179.

Ontwerp tot indijking van de Friese Wadden.

Brill-Leiden 1889, 19pp.

Met het oog op Friesland, nota inzake dam naar Ameland. CJN.

In: Med. Waddencie CJN III,1-3,1967, 24pp.

Door het oog van de Naald! Delta-veiligheid een onvervreemdbaar recht, ook voor het Noorden.

Land en Water 3,5,1959, p.174-176.

Otto, J.P. -1966. Het tweedammenplan en het Waddenplan.

Vanellus 19,9, p.167-172.

Otto, J.P. -1967. Dam naar Ameland is niet urgent.

Vanellus 20,10, p.205-206.

Oudsten, B.den -1965. Terug naar het jaar nul..... wordt Ameland eiland af? De Spiegel nr.44, 31 juli 1965, p.24-27.

Perdok, S. -1971. Dammen en Horeca.

Waddenbulletin VI,4, p.24.

Peyma, W.van -1845. Beschouwingen over de aansluiting van het eiland Ameland aan den vastenwal.

Manuscript 16pp.

Peyma, W.van -1850. Verslag over de aansluiting van Ameland aan den Vrieschen wal en de opslijking van het wad; met eene schetskaart en drie profielteekeningen.

Meindersma-Leeuwarden, 85pp.

Piebenga, J. -1956. De havens van de Waddenkust.

Hilversum.

De meest gewenste plaats voor de sluizen en de haven in de afsluitdijk van de Lauwerszee.

Dienst Landaanw.Lauwerszeewerken dec.1959.

Plan voor aanleg van twee dammen naar Ameland.

Waterkampioen 37,1153, 1965, p.728-729.

Het plan tot bedijking en gedeeltelijke droogmaking van de Lauwerszee.

Dienst landaanwinning Lauwerszeewerken. Nota nr.5, oktober 1958.

- Het plan tot landaanwinning en bedijking der Friesche Wadden.
De Boerengoudmijn 7,1861, p.73-78.
- Postema, P.W. -1956. Afsluiting van de Lauwerszee.
Waterbouwk. Tijdschr. O.T.A.R. 41.
- Pro en contra over dammen naar Ameland.
Waterkampioen 37,1965, p.820-823.
- Die projektierte Vereinigung Amelands mit dem Festlande.
Das Ausland 1872, p.260-263.
- Pronker, T.F.J. -1969. Havenplannen in het Waddengebied.
Waddenbulletin 4,2, p.9-11. Idem V.3, p.44-46.
- Ramaer, J.C. -1921. Landaanwinning langs de noordelijke provinciën.
Ingenieur 24-9-1921. nr.39, p.774-776.
- Rapport betreffende de aanleg van een industriehaven te Harlingen.
Prov.Best.Friestl. Gem.Best.Harlingen 1968, 37pp.
- Rapport van de commissie verbinding Ameland-vaste land.
Leeuwarden 1963, 64pp.
- Rapport inzake de mogelijkheden voor een haven aan diep vaarwater aan de noordelijke kust van Groningen IV.
Prov.Plan.Dienst Groningen 1964. 42pp.
- Rapport Lauwerszee I + II. Inpoldering van de Lauwerszee.
Prov. Plan.Dienst Groningen mei 1955.
- Rapport Lauwerszee III. De stichting van een dorpskern.
Prov. Plan.Dienst Groningen febr.1956.
- Rapport Lauwerszee IV. Agrarische aspecten.
Prov. Plan.Dienst Groningen, september 1958.
- Rapport Stichting Landaanwinningsbelangen, betreffende recreatie in de Lauwerszee.
Februari 1959.
- Riemersma, J.H. -1901. De landaanwinning op de Friesche wadden en de verbinding van Ameland met den vasten wal.
Vragen van de dag 16, blz. 209-222.
- Rietema, S.P. -1914. Over wierden en dijken.
Tijds. K.N.A.G.
- Rombout, G. -1969. Het beleid van het Provinciaal bestuur van Friesland.
Waddenbulletin 4,5, p.6-7.
- Schepers, 1954. Eventuele landaanwinningsmogelijkheden in het Waddengebied.
Tijds.KNAG II,71, p.351-357.
- Schlingemann, F.L. -1938. Uit het verslag aan de Koningin over de openbare werken in 1936.
Tijds. K.N.A.G., 447-453.
- Schlingemann, F.L. -1940. Uit het verslag aan de Koningin over de openbare werken in 1938.
Tijds. K.N.A.G., 57,3, p.337-346
- Singelsma, J.B. -1967. Al ons weten is ten dele.... (dammen Ameland).
Waddenbulletin 2,1, p.6-9.
- Smies, M. -1967. De dammen naar Ameland.
Amoeba 43.1, p.22-25.
- Smits, H. & A.J.Wiggers -1953. Over de in te polderen gronden van de Lauwerszee.
Directie Wieringermeer, nov. 1953.
- Stieltjes, T.J. -1869. De landaanwinning op de Friesche Wadden in hare noodzakelijkheid, uitvoerbaarheid en voordelen, beschouwd en toegelicht door Jhr. Mr. P.J.W.Teding van Berkhout.
De Gids 33,I, p.33-67.
- Straaten, J.van der Het Wad en de economie.
Waddenbulletin V.3, p.47-50.
- De strijd tegen het water: Uitvoering Waddenplannen nog verre toekomst.
Toeristenkampioen 18,18,1955, p.555-556.
- Stuvel, H.J. -1959. Bedijking van de Lauwerszee een veel bestudeerd project.
Land en water 3,5, p.181-185.

- Stuvel, H. -1960. Lijdensweg Lauwerszee.
Land en Water 4,2, p.54-57.
- Teding van Berkhout, P.J.W. - Bij de aanvraag om concessie tot landaanwinning en bedijking der Friesche Wadden.
- Teding van Berkhout, P.J.W. -1860. Project tot landaanwinning en bedijking van de Friesche Wadden.
Rutering & Vermandel, 40pp.
- Teding van Berkhout, P.J.W. -1867. De landaanwinning op de Friesche Wadden.
Tjeenk Willink - Zwolle.
- Teding van Berkhout, P.J.W. -1869. De landaanwinning op de Friesche Wadden, een woord naar aanleiding van de beschouwing over bovengenoemd project door de heer T.J.Stieltjens.
De gids 33, II, p.1-22.
- Teding van Berkhout, P.J.W. -1887. De landaanwinning op de Friesche Wadden in haren tegenwoordige toestand. + 7 bijlagen.
77pp.
- Teding van Berkhout, P.J.W. -1891. De landaanwinning op de Friesche Wadden.
Boek- en steendrukkerij Deventer, 27pp + 32pp m/bijlagen.
- Terpstra, P. -1966. Dammen naar Ameland werkelijkheid?
Studium Generale 12,5, p.16-18.
- Terpstra, P. -1966. Dam naar Ameland. (N.a.v. besluit Prov. St.Friesland).
Het Noorden 2,47,
- Tideman, P. -1965. Consequenties van een keuze. Enige morfologische, biologische en ecologische beschouwingen over het noord Nederlandse Waddenslandschap.
Land en Water 9-7. p.372-375.
- Het tracé van de afsluitdijk van de Lauwerszee.
Dienst landaanwinning Lauwerszee-werken, nota nr. 6 oktober 1958.
- Tuinstra, U. -1955. De oude dijken van Friesland en Groningen.
Tijdschr.Ned.Heidemij 66,5, p.128-132.
- Tuinstra, W. -1963. Van water tot land.
It Beaken XXV,1, p.5-58.
- Tulp, A. -1955. Zonering in de sluisokers van de uitwateringssluis van de Bol op 5 augustus 1954.
Zeepaard, 15, 26pp.
- Veen, B.P.van der -1967. 'n Sprong in het duister (dammen naar Ameland).
Waddenbulletin 2,1, p.4-6.
- Vegt, J.van der -1882. Verslag omtrent den staat der werken van de maatschappij tot landaanwinning op de Friesche Wadden.
Coöp. handelsdrukkerij, 12pp.
- De verbindingen tussen Ameland en de vaste wal; de geschiedenis van veerdiensten en inpolderingsplannen + bibliografie.
Nw.Dockummer Courant 58,5 en 8-VIII 1960.
- Verhoef, D. -1966. Inpoldering Waddenzee: noodzaak of nationaal eergevoel?
Herv.Ned. 22,52 p.6.
- Verhoeven, B. & J.Akkerman -1967. Buitendijkse marine gronden, hun opbouw, bedijking en ontginning.
Tjeenk Willink - Zwolle.
- Vermaes, S.J. -1879. De Lauwerszee en hare geulen in verband met de verbetering van de binnenlandse waterstaat van Friesland.
- Vermaes, S.J. -1894. Nota aan Gedeputeerde Staten van Friesland.
- Verslag gedeeltelijke inpoldering der Lauwerszee 1853-'54.
- Verslag van de Lauwerszee-Commissie 1900 en 1904.
- Vier beredeneerde alternatieve strukturschetsen van een ingedijkt balgzand.
Rapp. subwerkgroep Balgzand van werkgroep 3 van de Waddenzee cie. 1971, 13pp. + bijl.
- Visser, J.C. -1946. De aanleg van stuifdijken op Vlieland en Terschelling.
Polyt. Tijdschr, 1946. p.24-28.
- Visser, J.C. -1947. Stuifdijken op Vlieland en Terschelling.
Tijdschr. KNAG 2e R. 64. p.31-39.

- Vlieger, J. -1963. De toekomst van het Lauwerszee-gebied.
It Baeken XXV,1, p.III-122.
- Voorstel aan prov.staten van Friesland inzake de aanleg van een lage verkeersdam naar Ameland.
Ged.St.Friesland no.10431/12087 1./4.,afd.Leeuwarden 1966.
- Vries, G.de -1864. De zeeeringen en waterschappen van Noord-Holland.
Texel: 610-624. Vlieland: 625-626. Terschelling: 627-630.
Wieringen: 631-638.
J.Enschedé & Zn. -Haarlem. 699pp.
- Vries, K.L.de -1970. Voor en tegen een verbonden Ameland.
Overzicht van argumenten voor en tegen een vaste oeververbinding voor Ameland, c.q. de indijking van het Ameland wad.
(stencil 16p.Rotterdam).
- Vuursteen, W.J. -1959. De dijk-hoogten rond de Lauwerszee. Gevaarlijk spel met de veiligheid van het achterland.
Land en Water 3,5, p.198-199.
- Wad, droog of nat? (meningen vele personen pro-contra).
Waddencommissie CJN 1968, 30pp.
- De Wadden: betreffende eventuele drooglegging.
De Toer 32,3,1966, p.9-11.
- Walther, G.L. -1952. Waterstaat en Waterschappen.
In; Friesland toen, nu en straks 1952, p.143-153.
- Walther, G.L. -1959. Friesland en de afsluiting van de Lauwerszee.
Land en Water 3,5, p.198-199.
- Wat met het Wad?- brochure St.Landaanw. belangen N.Friesland bespreking in Amøeba 41,4,1965.
- Wat met het Wad?
Ontwikkelingsschap "de kleibouwstreek" 1965.
- Wat nu met het Wad?
Folder nr.100.
- Weerden, J.van -1960. De Westpolder, de geschiedenis van een Waddenpolder en zijn ingelanden.
Ulrum.
- Wel of geen dammen naar Ameland? (uitslag enquête CJN).
CJN Jaarboek 1968. p.77.
- Wendholt, L.R. -1907. Plan tot een gedeeltelijke drooglegging van de Lauwerszee.
- Wenmaekers, J. -1876. Ontwerp tot het droogmaken der Zuiderzee en een gedeelte Vriesche Wadden. Algemeen overzicht en nadere verklaring van mijn voorlopig ontwerp aangeboden aan de Nederlandsche regering.
Corné-Brussel,24pp.
- De werkhaven bij het Bootsgat.
Dienst Landaanwinning Lauwerszeewerken. nota nr.11 dec. 1959.
- Wiegersma, M. -1966. Geen dammen over het Wad.
Vanellus XIX,11, p.210-213.
- Winkler,G. -1959. Groningen en het Lauwerszeeproject. Afsluiting alleen reeds een rendabele onderneming.
Land en Water 3,5, p.190-197.
- Wybenga, P. -1960. Moet de Lauwerszee dicht?
A.O. 797.
- Zandvoort, H. -1967. 100 miljoen in het water? (Ameland).
Waterkampioen 39; 1195, 358-359. 39; 1196, 388-389.
- 8.1.3. Duitsland.
- Andersen, L. -1970 Landgewinnung im Amt Tondem bis 1630.
Westküste H 2/3.
- Busch, A. -1932. Ein Beitrag zur Frage, ob grosse Kulturbauwerke, wie etwa die Eiderabdämmung und/der Hindenburgdamm, verhängnisvolle Flutstauungen bewirken können.
Die Heimat, Maiheft.

- Conring, H. -1957. Zum Küstenplan.
Ostfriesland-Kalender. Norden.
- Cordez, T.e.a. -1972. Eiderdamm - natur und technik.
Hans Christian Verlag Hamburg, 150pp.
- Dittmer, E. -1955. Hochwasser-entlastung Bongsiel.
B. Eindeichung mit Speicher-becken im Watt.
Geologisches Gutachten 2, Ms. Husum.
- Eckermann, - 1891. Die Eindeichungen von Husum bis Hoyer.
Zts. Ges. Schlesw.Holst.Gesch Bd.21.
- Eckermann -1895. Die Eindeichungen auf Nordstrand und Pellworm.
Zts. Ges.Schl.H.Gesch. 25.
- Fischer, O. -1956. Landgewinnung und Landerhaltung in Schleswig-Holstein.
Bd.1-7.
- Focke, W.O. -1901. Untergegangene Ortschaften an der deutschen Nordseeküste.
Abh. Naturw. Verein. Bremen XV, p.60.
- Graesen, K. -1966. Uferschutzarbeiten auf Norderoog im Sommer 1964 und
Sommer 1965.
Jordsand mitteilungen II.112, p.20-24.
- Grünert, H. -1913. Die Marschbildungen an der deutschen Nordseeküste.
Berlin, p.155.
- Hibben, I.A. -1935. Die Schutzbauten auf der Insel Borkum.
Die Bautechnik 13,53, p.691-712.
- Hinrichs, W. -1931. Nordsee- Deiche, Küstenschutz und Landgewinnung.
Petersen- Husum.
- Isbary, G. -1957. Nord-Friesland und seine Planungs-probleme.
Leiden.
- Johansen, Chr. -1889. Halligenbuch. Eine untergehende Inselwelt.
Zts. Ges. Schl.-Holst. Geschichten Band 60, Neumünster in Schleswig
- Kolumbe, E. -1932-33. Die Landgewinnung an den küsten der Nordsee auf biolo-
gischen Grundlage.
Der Biologe, 5pp.
- Krüger, W. -1929. Die heutige Insel Wangeroog, ein Ergebnis des Seebaues.
In: Wangeroog, wie es wurde, war und ist. Bremen.
- Lafrenz, P. -1957. Über die Pflege und Nutzung des Anwachsens und der Deiche
an der Dithmarscher Küste.
Die Küste 6,2.
- Lamprecht, H.O. -1957. Uferveränderungen und Küstenschutz auf Sylt.
Die Küste 6,2, p.39-93.
- Leege, O. -1935. Werdendes Land in der Nordsee.
Oehringen, Ferd.Rau. Schr.deutsl.Naturk.Verein. NF2. 84pp.
- Levsen, P. -1953. Denkschrift über den Dünenschutz auf den Inseln Sylt und Amrum.
Manuscript Marschen bauamt Husum, Baubezirk Sylt in Westerland/Sylt.
- Lorenzen, J.M. -1936. Die Wattforschung als Grundlage der Landgewinnung.
Nordfr. Jahrbuch Bd.23.
- Lux, H. -1958. Der 10-jahresplan des Landes Schl.-Holst. für Dünenschutz und
Waldbildung auf den Nordfriesischen Inseln Sylt und Amrum.
Inf.Inst. Raumforschung 8,11/1958, p.281-298.
- Lux, H. -1969. Planmäßige Festlegung der schadhafte Binnendünen auf den
nordfriesischen Inseln Sylt und Amrum.
Natur und Landschaft 44,6, p.135-139.
- Petersen, M. -1956. Der nordfriesischen Inselbereich. Natur und Mensch als
gestaltende Kräfte.
Ber.z.dt. Landeskd, Bd.17, p.222-229.
- Pfeiffer, H. -1938. Die Arbeiten an der Schleswig-Holsteinischen Westküste
seit 1933.
Westküste I.
- Philippsen, H. -1915. Unsere natürliche Verbündeten beider Landgewinnung
von den Nordseeküsten.
Naturw.Wochenschrift nr.25. p.392.
- Plan havenuitbreiding van Hamburg 9000ha gebied om Neuwerk en Scharhörn voor
aanleg diepzeehaven.
Handels- en Transport Courant 2-10-'69.

- Reinersdorf, A.von -1969. Planmässiger Halligsanierung im Rahmen des Programms Nord.
Natur und Landschaft 44, p.273-276.
- Renventlow, A. -1803. Über Marschenbildung an der Westküste des Herzogthums Schleswig und die Mittel zur Beförderung derselben.
Kiel.
- Sanders, P. & B.Verhoeven -1909. Landaanwinning in Duitsland.
Land en Water 3,2, p.64-68.
- Schmidt, R. -1928. Der Hindenburgdamm nach Sylt und die Landgewinnung an der Schleswigschen Westküste.
Berlin.
- Snuis, H. -1966. Die Küstenarbeiten an der Westküste Schleswig-Holsteins nach der schweren Sturmflut vom 16/17 Februar 1962 7,9.
Die Wasserwirtschaft 56, dec. 1966.
- Suhr, H. -1964. Generalplan Deichverstärkung, Deichverkürzung und küstenschutz in Schleswig-Holstein von 20 December 1963.
Wasser und Boden 8, 249-254.
- Verhoeven, B. -1967. Een nieuwe polder in de Meldorfer Bucht?
Land en Water 11,5, p.240-241.
- Wenholt, K. -1960. Kurzbericht über den Küstenschutz durch Vorlandgewinnung in Ostfriesland.
Unpublished (reg.det danske vade- og marsk under-søgelse rapp. 5).
- Wieland, P. -1966. Vorläufiges Ergebnis der Untersuchungen über die Möglichkeiten des Schutzes der Hallig Norderoog.
Jordsandmitteilungen II, 1/2, p.25-29.
- Wieland, P. & H.Czock -1965. Naturnaher Küstenschutz am Beispiel der Hörnum. Düne auf der Insel Sylt nach der Sturmflut van 16-17 Februar 1962.
Die Küste 13, p.61-72.
- Wobcken, C. -1924. Deiche und Sturmfluten an der Deutschen Nordseeküste.
Bremen.
- Wohlenberg, E. -1935. Anwachs , Landgewinnung und Deichbau in Nordfriesland.
Schr. des Nissenhauses in Husum.3
- Wohlenberg, E. -1939. Unsere junge Köge.
L. Meyns Schlesw.-Holst. Hauskalender, Heide 1939.
- Wohlenberg, E. -1939. Die Nutzenanwendung Biologische Erkenntnisze im Wattenmeer zu Gunsten der praktischen Landgewinnung an der deutsche Nordseeküste.
Extr. Rapport Proc. Verb. Vol.CIX.
- Wohlenberg, E. -1939. Zeitgemässe Landgewinnung an der deutsche Nordseeküste.
Die Umschau in Wissenschaft und Technik 43,25.
- Wohlenberg, E. -1961. Landgewinnung ist der beste Küsten-schutz.
Merian, Monatsheft der Städte und Landschaften 14,3, p.64-69.
- Wohlenberg, E. & H. Smies -1955. Anwachs, Landgewinnung und Deichbaus in Nordfriesland.
Schrifte des Nissenhauses in Husum nr.3.

8.1.4. Denemarken.

Betaekning angaaende Daemning melleum Rømo og Fastlandet.

København 1938.

Jakobsen, B. -1963. Landvindingen i det sydvestjyske Vadehav + krt.

Folia Geographica Danica VIII,1, 174pp.

Jakobsen, B. & K.M.Jensen -1957. Undersøgelser vedrørende landvindings metoder i det Danske Vadehav.

Landvindingsmetoder i det Danske Vadehav. 55 bed.

Jakobsen, B., Kr.M.Jensen & N.Nielsen -1956. Forslag til landvindingsarbejder langs den sønderjyske Vadehavskyst.

Geografisk Tidsskrift t.55, p.62-87.

Sanders, P. & S.B.Verhoeven -1959. De landaanwinning in Denemarken.

Land en Water 3,6, p.237-239.

8.2. Exploitatie.

- Bertoen-Brouwer, D.A. -1941. Het bodemgebruik op de Waddeneilanden.
Tds.Kon.Ned.Aardr.Gen. 2, reeks 58, p.862-871.
- Handel in zeepiëren. Den Oever, Kornwerderzand.
Onze zoetwatervisserij 55,7,1962, p.2 kol.4.
- Harmsen, G.W. -1970. Enkele beschouwingen over de geprojecteerde persleiding voor afvoer van het afvalwater van de aardappelmeel- en strokarton industrieën op het Eems-Dollard-Estuarium.
Stencil, 5pp.
- Havinga, B. -1960. De mosselteelt in de Waddenzee.
Rapport aangeboden aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Friesland. + krt + tabel.
Rijksinstituut voor Visserijonderzoek. 39pp.
- Havinga, B. -1967. De Waddenzee als producent van menselijk voedsel.
Waddenbulletin 2,4, p.2-6. Idem V.3, p.11-16.
- Heide, G.van der -1962. Om het behoud van de laatste tuinvallen.
Land en Water 6,2, p.56-57.
- Heide, G.van der -1962. Tuinvallen op Texel.
Toeristenkampioen 25,2, p.45-46.
- Iversen, J. -1953. Das Problem der Kultivierung eingedeickter Watten.
Die Küste 2,1.
- Kambeck, W. -1972. Zentrale Mülldeponie für Nordfriesland.
Nordfriesland Bd. 6/2, p.95-98.
- Lange, G.A.de -1967. Bommen op Vlieland.
Waddenbulletin 2,5, p.18-19.
- Lange, G.A.de -1970. Bezwaarschrift inzake schietinrichting "De Hors" op Texel.
Waddenbulletin 5,4, p.22.
- Mantje, M. -1961. De Texelse tuinwal.
Int.Voorl.SBB 7,2, p.7-9.
- Molen, S.J.van der -1962.
Vissers van Wad en gat.
Leeuwarden.
- Mosselteelt in de belangstelling. (over rapport B.Havinga).
Het Zeepaard 21,5,1961, p.76-77.
- Noë, Ch. -1955. Bommen op de Boschplaat (militair object)
Toeristenkampioen 18,5, p.131-132.
- Nolte, W. -1970. De visserij in de mond van de Eems.
Waddenbulletin V,6, p.17-18.
- Smits, H. -1952. Over de landbouwkundige waardering van marine zandgronden.
Rapp. Directie Wieringermeer, Zwolle.
- Smits, H.P. & B.Sjollema -1903.
Rapport aangaande het in mei 1903 door ondergetekenden ingesteld onderzoek naar de geschiktheid voor ontginning van de klei- en zandgrond van Ameland, behorende bij de dorpen Ballum en Hollum.
- Steenhuis, J.F. Boringen op Vlieland.
Tds. Aard.Gen. 1920, p.621-623.
- Stüven, K. Müll ins Rantum-Becken.
Nordfriesland 9, p.36.
- Venema, G.A. -1869. De visscherij in de provincie Groningen.
I Buitengaats p.85-132.
II Binnengaats p.133-181.
III Schelpvisscherij, mosselen, oesters p.182-243
IV Binnenwateren p.244-271.
Bijdragen tot de kennis van den tegenwoordigen staat der provincie Groningen IV, p.85-271.
- Verwey, J. -1971. Die Folgen für das Milieu des Abfuhr organischer Abfallstoffe ins Mündungsgebiet der Ems.
Contact-commissie Amsterdam. 38pp.
- Visser, B. -1969. Er gaat meer de pijp uit dan men denkt. (Vergaande vervuiling door de pijpleiding).
Waddenbulletin IV,6, p.16. Waddenbulletin V,3, p.43-44.

- Wind, R.de -1971. Waddengebied trilt van de explosies.
Toeristenkampioen 34,23, p.746-747.
- Wit, R.J.de -1963/64. Boortorens op de Waddeneilanden.
Natuur en Landschap 17,4, p.133-141.
- Zijlstra, J.J. -1968. De betekenis van de Waddenzee voor de visserij.
Waddenbulletin 3,6, p.8-12.

8.3. Streekplannen.

- Abrahamse, J. -1968. Fries-Groningse streekplannen voor het Lauwerszeegebied.
Waddenbulletin 3,5, p.8.
- Ameland 2000.
Prov. Plan. Dienst Friesland Leeuwarden 1970.
- A.N.W.B. vraagt structuurschets voor het Waddengebied.
De Waterkampioen 37,1152, p.675.
- Bentham, R.J. -1959. Landschapsverzorging en ruilverkaveling.
Landbouwkundig Tijdschrift 71,5, p.132-139.
- Dellenwal op Terschelling (tegen lintbebouwing).
Natuur en Landschap 10,2,1956, p.173.
- Fries-Groningse streekplannen voor het Lauwerszeegebied.
Prov. Plan. Dienst Fr.Gron. Leeuwarden-Groningen 1969. 27pp.
- Friesland 2000.
Prov. Plan. Dienst Friesland Leeuwarden 1966. 9pp.
- Groningen in 2000.
Prov. Plan. Dienst Groningen, Groningen 1967.
- Hana, K. -1966. Streekplan Friese Waddeneilanden.
Waddenbulletin I,3, p.4-6.
- Hoffmann, C.W. -1918. Ruilverkaveling te Ballum op Ameland.
De Economist.
- Holander, R.K. -1965. Planungsraum oder Landschaft. Nordfriesland in der
Diskussion über die Regionalplanung.
Nordfriesland 1, p.56-69.
- Jaarverslag Rijksplanologische dienst 1967.
Rijksplan.dienst -den Haag 1968, 220pp.
- Jacobsen, N.K. -1960. Agricultural geography and regional planning in a
marine foreland.
Geogr.Tds. 59, København.
- Klompe, H.J. -1918. De ruilverkaveling der Ballummer Mieden op Ameland. + krt.
Tijdschr. Kad. en Landmeetkunde 34,1-2 en 3, p.44-57.
- Landschapsstructuurplan Ameland.
afd. Landschapsarchitectuur incl. kaarten SBB 1971.
- Leusen, H.J.van -1916. Ruilverkaveling op Ameland.
Tijdschr. Ned. Heide Mij. p.289.
- Leusen, H.J.van -1949. Ruilverkavelingen op Ameland.
Tijdschr. Ned. Heide Mij 1949.
- Mollinga, Th. -1967. Plan par ekonomyske struktuerforbettering fan Noard
Nederlân. (Fryske Porte Plan).
- Het Noorden op weg naar het jaar 2000.
In opdracht Prov. Bestuur Gron. Friesl. Drente 1967.
- Nota het noorden des lands.
Den Haag 1968.
- Rapport opgesteld door de afd. natuurbescherming en landschap van het SBB
ten behoeve van het uitbreidingsplan van de gemeente Vlieland i.s.m. de
houtvester bij het SBB in de houtvesterij Alkmaar en de afd. Bosstatistiek
van het SBB te Utrecht 1955.
- Rapport stedenbouwkundige studiegroep Ameland.
TH-Delft 1966.
- Rapport t.b.v. de stedenbouwkundige plannen van Texel.
Bureau soc.-Econ.- en stedenbouwkundig onderzoek 1968.
- Stein, E. 1967. Stellungnahme zum Bauverbot in Landschaftsschutzgebiete
(Sylt)
Schr. für Landschaftsplege und Naturschutz Heft 2, p.111-114.

Streekplan Friese Waddeneilanden.

Vastgesteld in de vergadering van de Staten van Friesland van 25 oktober 1966 onder nummer 415. 46pp. + 5 krtn.

Texels ruilverkaveling - de gevolgen voor het natuurschoon.

Toeristenkampioen 16,4,1953, p.122-123.

Thijssen, J.P. -1963. Enkele gedachten over het ruimtelijk beeld van Nederland in het jaar 2000 bij een bevolking van 20 miljoen.

Den Haag.

Het verkeer in de drooggelegde Lauwerszee + krt.

Econ.Techn.Inst. Friesland Rapp. nr.402, 1955. 6pp.

Wiersma, J.P. -1954. Heemschut contra lintbebouwing.

Toeristenkampioen (17) 15-11-19.

Wiersma, J.P. -1954. Voortgezette lintbebouwing op Terschelling.

Toeristenkampioen 17,7, p.205.

9. Diversen.

9.1. Algemeen.

Demel, K. and J.Kulikowski -1965. Fishing Oceanography, Warschau.

Overzicht productiviteit div.zeeën.

Dirksen, R. -1942. Das Wattenmeer.

München.

Dirksen, R. -1959. Das Wattenmeer, Landschaft ewigen Wandels.

Hamburg.

Engelse, L.den -1972. Internationaler Schutz für das europäische Wattenmeer.

Nordfriesland Bd 6/2, p.92-94.

Erz, W. Nationalpark Wattenmeer.

Grunje & Wagler -1936. Die Tierwelt der Nord-und Ostsee.

Leipzig.

Heemskerck Düker, W.F.v. & S.J.van der Molen -1940? Friesland-Friezenland met 250 foto's.

Uitgeverij De Hamer - Den Haag. 232pp.

Hooykaas, J. -1968. Van Amsterdam tot de stad Hamborch toe.

Waddenbulletin 3,5, p.9-13.

Korf, F. -1971. Het dorpschoon op de Waddeneilanden.

Waddenbulletin VI.

Korringa, P. -1962. Visserij-Aspecten van de lozing van afvalwater in zee.

Water-bodem-lucht 52,3, p.41-51.

Linke, O. -1940. Die Entwicklung der biologischen Wattforschung in den letzten Jahren.

Forsch.Fortschr. 16, p.297-300.

Mörzner Bruijns, M.F. -1966.

Het Waddengebied: nationale en internationale aspecten van natuurbehoud.

Natuur en Landschap 19,4, p.153-172.

Mörzner Bruijns, M.F. -1966. Het Waddengebied - nationale en internationale aspecten van natuurbehoud.

Dierenbescherming 48-7/8 p.1-7.

Olney, P.J.S. -1965. List of European and North African wetlands of international importance.

Project Mar. I.U.C.N. Publ. New Ser. 5,

Paulsen, F. -1972. Zukunft möglichkeiten im Wattenmeer.

Nordfriesland 46/2, p.83-86.

Pratje, O. -1937. Das werden der Nordsee.

Schr.Bremer Wiss.Ges.Reihe G.Bd.4,H3.

Protokoll der Konferenz über das Wattenmeer.

Bremerhaven 14-15 X 1970 Ausgabe Mai 1972, 79pp.

Queders, G. -1959. Ein Tag im Winterlichen Eiswatt.

Tier- und Naturphot.1, p.160-163.

9.2. Nederlandse Wadden.

9.2.1. Algemeen.

Aa, A.J. van der -1839/1851.

Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden.

Dl. I-XIV. Gorinchem.

- Abrahamse, J. -1967. De landelijke vereniging tot behoud van de Waddenzee.
Het Zeepaard 27,2, p.32-34.
- Abrahamse, J. -1969. Das Niederländischen Wattenmeer - eine Naturlandschaft
in Gefahr.
Nordfriesland aug.1969.
- Abrahamse, J., J.D.Buwalda & L.M.J.U.van Straaten -1964. Het Waddenboek.
N.V. Thieme & Cie-Zutphen, 223pp.
- Abrahamse, J. & D.Westra -1968. Wadden - zee en land.
Knoop & Niemeijer Haren-Gr. 104pp, 2dr.1971.
- Ackersdijk, J. -1833. Stukken uit eene reis (in 1826) door het koninkrijk der
Nederlanden langs alle Nederl.eilanden.
De Vriend des Vaderlands dl.7. p.113.
- Algra, S. -1969. De strijd om de Waddenzee.
Natura, 66,7, p.90-92.
- Baan, G.van der -1962. Het Wad.
Texels Museum 3,1, p.1-7.
- Bertoen, A. & D.A. Bertoen-Brouwer -1954. De Waddeneilanden.
Geogr. van Nederland dl. IV. p.429-474.
- Beukema, J.J. -1969. Voedselketens in de Waddenzee.
ZWO Jaarboek 1968. p.115-118.
- Beukema, J.J. -1970. De Waddenzee, een bijzonder milieu.
Chem. Weekbl. 66 (36), p.62-66.
- Beurs, G.de -1938. De slikken bij Den Helder.
De Lev.Natuur 42, p.116.
- Blankensteyn, G. -1967/68. Zon en wolken boven de Waddenzee.
De Vacature, nieuws- en advertentieblad voor het onderwijs. 7.16.28 nov.'67.
7.19.28 dec.'67. 9 I 68.
- Boddeke, R. -1963. Influence of the severe winter 1962-'63 in dutch coastal
waters.
Int. Council Expl.Sea, 3pp.
- Boender, J.C.P. -1959. Rondom de Waddeneilanden.
Trientalis 11,4, p.8-9.
- Boom, J. & L.den Engelse -1970. Verontrusting over de Wadden.
Waddenbulletin V,5, p.2.
- Bos, A. -1969. Weer wijs wezen.
De Scharrelaer 8,1, p.33-39.
- Brouwer, J.H. -1958. Encyclopaedie van Friesland.
Elsevier-Amsterdam. geïll. 723pp.
- Buitenrust Hetteema, F. -1899. Friese plaatsnamen, tegelijk een bijdrage tot de
oude aardrijkskunde van Friesland.
Nomina Geographica Neerlandica 4.
- Buijtenen, M.P.van -1954. De Fries-Groningse grens in Lauwerszee en Wadden.
Drukkerij Laverman N.V. Drachten.
- Delta 2.
Amoeba 41,5,1965, p.116-123.
- Dockum, H.C.van -1959. Waddenparels aan Neerlands kroon.
- Eemhuistra, D. -1970. Aan de waddenkust in het noorden van noorderleeg's
buitenveld.
Veld en vitrine meded.Fr.Nat.Mus. 42, p.224-225.
- l'Epie, Z. -1753. Onderzoek over de oude en tegenwoordige natuurlijke gesteld-
heid van Holland en West-Friesland etc.
2e dr. Amsterdam.
- Er blijft geen rob over in de Waddenzee.
De Pieper, 9.10.1970. Pag.104.
- Faber, F.J. -1942. Nederlandse landschappen.
Gorinchem, 400pp.
- Frissel, M.J. -1971. Kwik bedreigt ons milieu en de Wadden in het bijzonder.
Waddenbulletin VI.1, p.2-4.
- Gans, J. -1966. De moord op de Waddenzee.
Vanellus XIX,11, p.213-214.

Geïllustreerde gids voor de Noordzee-eilanden.

- Utrecht, + 43plt + 1 kaart.
- Ginniken, J.van -1934. *Texalia en Uxalia*.
Onze Taaltuin I.
- Gobius, G. -1939. *Het meer Flevo en de Waddeneilanden in vroeger eeuwen en thans*.
N.V. Uitg. Mij. De Tijdstroom-Lochem, 71pp.
- Goes van Naters, M.van der -1966. *De strijd voor de laatste natuurlijke rijkdommen*.
Natuur en Landschap 19,4, p.125-127.
- Grootjans, G.B. & D.van der Zee -1970. *Jutgoed*.
Born N.V. Amsterdam-Assen, 73pp.
- Guiceiardini, L. -1652. *Belgicae, sive inferioris germaniae descriptio, pars testia de Belgica faederata*.
Amsterdam.
- Haan, G.J.de e.a. -1968. *De natuurhistorische musea op de eilanden : Texel*.
Waddenbulletin 3,4, p.20-22.
- Haan Hetteema, M.de -1840. *Oud en Nieuw Friesland of Aardrijkskundige beschrijving van de provincie*.
Leeuwarden.
- Halbertsma, H. -1963. *Terpen tussen Vlie en Eems*.
Groningen.
- Halbertsma, J.H. -1856. *De Friesche eilanden Schiermonnikoog, Ameland en Terschelling*.
Nieuwe Friesche Almanak, p.76.
- Hana, K. -1947. *Aan de duinkant*.
Tijdschrift Nederl. Heidemij 58,12, p.354-356.
- Hana, K. -1962. *Waddenland en Waddenzee*.
Amersfoort.
- Hillebrand, H. -1967. *Het Wad als levensmilieu*.
Meded. Wadden Cie, 3.
- Hillebrand, H. -1968. *Het Wad als biotoop*.
Triëntalis, XX, 2/3, p.25-29.
- Hoogduin, J.G. & T.Hoogduin-Nieuwenhuijsen -1958. *De Waddeneilanden, grijze wachters van het noorden, paarlen aan Neerlands kroon*.
Uitg. Luctor N.V. - Baarn. 102pp.
- Hooykaas, J. -1964. *Het onvolprezen Wad*.
Waterkampioen, 1135:1092-1095. 1136:1130-1131.
- Hudde, J. -1702. *Stukken betreffende de stranden en zeegaten van West-Friesland en het Noorderkwartier*.
Rijksarchief Haarlem. Coll.aanw.301.
- Huissteden, B.van -1951. *Resultaten van een Wadinventarisatie*.
Het Zeepaard 11,2, p.31-33.
- Huissteden, B.van -1952. *Sociologisch Wadpraatje*.
Zeepaard, 12, p.43-45.
- Hulst, A.K. -1968. *In scheervlucht langs de Waddenkust*.
Kampioen juli 1968, p.468-469.
- Isbary, G. -1936. *Das Inselgebiet von Ameland bis Rottumeroog*.
Arch. des deutschen Seewarte Band 56,3, Hamburg.
- Kam, J.van de -1969. *Op de grens van land en zee*.
Ploegsma-Amsterdam, 165pp.
- Kamer, J.C.van de -1967. *Natuurwetenschappelijke aspecten van de Waddeneilanden*.
Waddenbulletin 2,5 : 2-4. *Skylge myn lântse* 7,2, X-XIV.
Waddenbulletin V,3 : 30-31.
- Kempius, C. -1588. *De origine, situ, qualitate et quantitate Frisiae, et rebusa Frisiis olim praeclare gestis* 3 dl.
- Kooper, J. -1939. *Het waterstaatverleden van de provincie Groningen*.
Groningen.
- Kremer, H. -1839. *Beknopte aardrijks- en geschiedkundige beschrijving der provincie Groningen*.
2e uitgave, bewerkt door N.Westendorp. Groningen 1839.
- Kritiek Waddencommissie.
De boerderij 50 nr 16 1966.

- Kuiper, P. & B.van Aalderen -1955. Onze Waddeneilanden.
Amoeba 31, 6-7. p.82-89.
- Lorié, J. -1899. Beschouwingen over onze Wadden.
Hand.7. Ned. Nat. Gen. Congres, p.448-450.
- Mededelingen Waddencommissie CJN. vanaf jrg.1965.
- Meester-Manger Cats, V.de -1969. De waarde van ons Waddengebied.
Ons gezin aug. 1969.
- Merula, F. -1605. Placaten en ordonnanciën op het stuk van de wildernissen.
De Haag, 3 st.
- Meulen, H.T.van der -1968. De biosfeer van het Waddengebied.
Waddenbulletin 3,1, p.12-13.
- Mörzer Bruijns, M.F. -1960. A survey of marshes and wetlands in the Netherlands.
45pp.
- Mörzer Bruijns, M.F. & Z.Salverda -1965. Survey of marshes and wetlands in the Netherlands.
Beaufortia 13, nr 153, p.47-80.
- Molen, S.J. van der -1960. Van Oerd tot Mokkebank (30 jaar nat.besch. in Friesland).
Uitgave It Fryske Gea, 87pp.
- Molen, S.J.van der -1963. De eilanden.
Leeuwarden.
- Mulder, A. e.a. -1954. Stroom, temperatuur, zout: Het Wad geologisch bezien.
Wadmollusken, slikdieren en zeven Wadvissen en Wadvisserij.
Vegetatie van Wad en kwelder.
Amoeba 30, 10-11, Wadnummer.
- Mulder, G.J.A. -1948. Toelichtingen bij een vijftal panorama-foto's van Nederlandse landschappen.
Tijdschr. KNAG 2e reeks, 65, 4/5, p.607-611.
- Musschenbroek, S.C.J.W.van -1878. Een bezoek aan de Friesche Wadden.
Eigenhaard 1878. p.454.
- Nienhuis, J. -1949. Strijd aan het Wad.
Arnhem.
- Noë, Ch. -1966. Natuurbescherming pleit voor behoud Waddenzee.
Toeristenkampioen 28,1, p.3-5.
- Noë, Ch. -1966. Natuurbescherming wil Waddenzee behouden.
Verkeerstechniek 17,1, p.28-29.
- Notulen werkgroep Waddengebied.
p/a Vogeltrekstation, Kemperbergerweg 11, Arnhem.
- Nijkamp, J.A. -1967. Wees wijs met de Waddenzee.
De natuur van de maand 18,1, p.1-24.
- Onderzoek naar de mate van verontreiniging van de oppervlakte-wateren in Nederland dl.III Friesland map 16 1942-1943.
Uitg. Nederl.Ver. tegen Water-, Bodem- en lucht-verontr.1949.
- Oordt, G.J.van -1935. De staatsnatuurreservaten.
Versl. & Meded. Directie Landwinn. nr.5, 8pp.
- Oordt, G.J.van -1939. Overzicht van de natuurreservaten van het Staatsbosbeheer.
Gedenkboek t.g.v.h. 40-jarig bestaan S.B.B. p. 158-170.
- Oost Groningen, analiese van een vervuilingssituatie.
NJN, CJN, KJN. NBK II,4,1970.
- Oudejans, L. -1967. Natuurbescherming: de Waddenzee.
De Scharrelaer 6,7, p.13-16.
- Overdiep, G. -1966. De grens tussen de provincies Groningen en Friesland in de Wadden.
Waddenbulletin I,2.
- Poort, J. -1966. Gans omspoeld door zilte baren.
Drukkerij Flevo-Hardingen. 80pp.
- Prud'homme van Reine, W.J. -1966. Uit de natuurbescherming: de Waddenzee.
Natura 63,1, p.1-3.
- Rietsema, J. -1923. Tussen Lauwers en Dollart.
Vragen van de dag 1923. p.892.
- Roelfsema, E.M. -1928. De Klooster- en Proosdijgoederen in de prov. Groningen (Rottum).
Diss. J.B.Wolters.

- Roselaar, J. -1954. Van Vlie tot Amstel.
Westzaan.
- Rozema, H.W. -1965. Afblijven van de Waddenzee.
De Waterkampioen 35, p.334-335.
- Sanders, P. -1960. De oostelijke Wadden: verleden, heden en toekomst.
Studium Generale.
- Schotanus, Chr. -1655. Beschrijving ende Chronijck van de Heerliekheit van
Frieslandt tussen 't Flie en Lauwers.
Franeker en Leeuwarden.
- Sikkema, K. -1965. Wat met het Wad.
Leeuwarden.
- Sjoerds, F. -1770. Historische jaarboeken van oud en nieuw Friesland.
Leeuwarden.
- Swennen, C. 1957. Vorstschade langs onze kust.
Het Zeepaard, 7, p.74-78.
- Swennen, C. -1960. Wadfauna en Wadmilieu.
Natura 57,4.
- Tacitus. Annales de Maria vadosa. Liber I caput 70. Liber IV caput 72-73.
Liber XI caput 19. Liber XIII caput 54.
U.B.Utrecht.
- Tanis, J. -1960. Over het karakter van de Waddeneilanden.
Natura 57,6, p.90-91.
- Terug naar het jaar nul....
Meded. Waddencie. 1,2,1965, p.3-6.
- Thijsse, J.P. -1911. In het Noorden I+II.
DLN.15, p.385-390. p.405-411.
- Thijsse, J.P. -1917. Jaarverslag over 1916.
Ver. Behoud Nat.Mon.Nederl. jaarversl. 1913-1917, p.48-50.
- Thijsse, J.P. 1931. De grote tocht.
De Lev.Nat. 35, p.89, 97, 113, 145, 179.
- Thijsse, J.P. -1935. Natuurbescherming op de Waddeneilanden.
De Lev.Natuur.
- Thijsse, J.P. -1936. De eilanden (Wadden).
De Lev. Natuur 41,4. p.97-104.
- Vader, W.J.M. -1962. Wad-wetenswaardigheden.
Het Zeepaard 22,5, p.83-85 + 114-115.
- Vergadering over de Waddenzee te Utrecht.
Vanellus XIX 1966, p.10-15 : 33-37.
- Verwey, J. -1965. De rijke Waddenzee.
Natuur en Landschap. 19,4, p.129-154.
- Viruly, A., J.P.Strijbos & D.L.Daalder -† 1939.
De schoonheid van ons land I. Van Texel tot Walcheren. Foto's 1-80.
Contact-Amsterdam. XLVIIIpp.
- Voous, K.H. -1970. Overpeinzingen over het Waddegebied.
Waddenbulletin V-3. p.2-3.
- Vurig pleidooi voor natuurbescherming voor het behoud van de Waddenzee.
De Waterkampioen 38, p.50-53.
- Waddenbulletin Orgaan van de landelijke vereniging tot behoud van de Waddenzee,
sinds 1965.
- Waddensymposium 19-11-1965.
Üv.Centr.Best.Wetensch. etc.
- Waddenzeenummer.
Roerdomp 11,2,1966.
- Waddenzeevissers waren bijeen op "Allardsoog".
De Visserijwereld 26,10,1967? p.5-9.
- Walraven, M. -1719. Schetsz van 't Zeegat tusschen Eyerland en West-Vlieland
met een vertoog van de staat der strande aan en omtrent dezelve, zoo die
1 january 1719 ter presentie van Willem Vleertman zijn bevonden, als
nader in het verbaal is verklaart, door Maurits Walraven.
U.B.Leiden.

Westra, D. -1965. Het Wad en wij.

Vanellus 18,11, p.229-233.

Westra, D. -1967. Om het behoud van de Waddenzee.

Vanellus 20, p.153-154.

Winsemius, P. -1622. Chronique of te Historische Geschiedenisse van Vriesland.

Franeker.

Zandstra, E. -1958. De Waddeneilanden.

Zandstra, E. -1963. De Waddeneilanden: In: Zwervend door Nederland II.

Uitg. Contact-Amsterdam, p.225-250.

Zeegers, E.J. -1965. De Waddenzee.

De Waterkampioen 37, p.1077.

9.2.2. Balgzand, Wieringen.

Allan, F. -1856. Het eiland Wieringen en zijne bewoners.

Weytingh en v.d. Haart Amsterdam.

De betekenis van het balgzand.

Rapport Werkgroep A waddencommissie 1972.

Eeden, F.W. van -1891. Het varken van Wieringen.

Eigen Haard 23, 24.

Gecomm. Raden noorderkwartier.

Resoluties 1648, 1683. Acten en missiven 1898.

Rijksarchief Haarlem.

Hana, K. -1968. Tussen Helsduin en wierbalg.

Waddenbulletin 3, 4. p.12-14.

Haverkamp, O. -1947. Wieringen. Het "eiland" in de Wieringermeer.

Uitg. My. Rutgers Naarden.

Leendertz, L.M. Wieringen.

Maandblad gewijd aan de droogmaking der Zuiderzee nr. 1.2.3.4.

Pool, D.J.W. -1918. Wieringen.

Driem. bladen XXIII (334). p. 51.

Schellinger, C.J. -1962. Veranderingen op en rondom Wieringen.

Westfrieslands Oud en Nieuw 29. p. 5-21.

Schuilings, R. -1927. Wieringen, vroeger en nu.

Tijds. Kon. Ned. Aardr. Gen.B.2, dl. 44. p. 484.

Wandeling op 't oude eiland Wieringen.

Toeristenkampioen 16, 18, 1953. p. 567-568.

9.2.3. Friese kust.

Akker, K.J. van den. 1934-1940. Van den mond der oude Middellzee.

Verzamelde schetsen.

Friesch Landbouwblad 1934-1940.

Huissteden, B. van -1951. Resultaten van een wadinventarisatie II (Friese kust).

Het Zeepaard 11, 3. p. 42-43.

9.2.4. Lauwerszee.

Otto, J.P. -1969. Een tochtje op afgesloten Lauwerszee.

Vanellus XXII, 9. p. 161-164.

Tuinstra, U. -1969. De lauwerszee zoals ze was.

Waddenbulletin 4, 1.

Veen, B. van der -1967. Literatuur over de Lauwerszee.

Dienst Lauwerszeewerken.

9.2.5. Eems-Dollard.

Bunte, B. -1891. Über das im Dollart untergegangene Kirchdorf Torum.

Jahrb. Ges. bild. kunst u. vaterl.und Altertümer Emden IX. p. 86-89.

Reddingius, J.R. -1898. Zur Geschichte des Dollartbusens.

Weser Zeitung 18-3-1898.

Stratinger & Venema -1855. De Dollart.

9.2.6. Texel.

Ackersdijck, J. -1826. Eine reize langs de Waddeneilanden.

In:Waddenbulletin 4,6,1969. p. 11-14

Allan, F. Texel en zijn bewoners.

Met bouw stroom- en waterfabriek op Texel begonnen.

H₂O IV, 8. 1971. p. 180.

Conrad, J.F.W. -1863. Kaarten van de Texelse vegaten.

Notulen der vergadering van het Kon. Inst. Ingenieurs 1862/63.

* Bremer, J.T. -1970. De problematiek van het Balgzand.

Geogr. Tijdschr. IV,5 397pp.

- Conijn, W. & K. Hana -1970. Texel - van Marsdiep tot Eijerlandse gat.
Knoop & Niemeijer - Haren. 123 pp.
- Correspondence de Napoleon I.
Note sur l'isle du Texel. 1811.
- Cuijck, P. van -1789. Brieven over Texel en de nabij-gelegen eilanden.
Uit de aantekeningen tesamen gesteld door J.G. van Oldenbarnevelt,
genaamd Tullingh.
Delft (faosimile druk Kruseman Den Haag 1969), 125 pp.
- Deuzeman, P. -1898. Aardrijkskunde van het eiland Texel.
Grouw, 85 pp.
- Drijver, J. -1960. Het grote vlak en omgeving.
Texels Museum 1, 4. p. 1-9.
- Dubois, J.M.F. -1908. Een middag op Texel.
De Levende Natuur XIII. p. 233-236.
- Eeden, F.W. van -1868. Tessel.
Album der Natuur 11 en 12. p. 330.
- Het grootste Waddeneiland.
Alkmaarsche Courant 22 en 29-6-1912.
- Haverkamp, O. -1946. Texel, zoals het leeft en werkt.
De waddeneilanden deel I.
Oisterwijk - Oisterwijk.
- Inspecteurs en commissies van de waterstaat 1620-1648.
Ambtelijke stukken, pak 3. Algem. Rijksarchief Haarlem.
- Kikkert, J.L. -1854. Kaart van Texel met ingedijkte polders Prins Hendrik,
het Eijerland en de Eendragt, voorgronden, banken en stromen.
- Kleinkem, H. -1910. Die Insel Texel.
Diss. Giessen.
- Koster, F. -1940. Texel.
In: Natuurmonumenten van Nederland. Scheltema & Hoikema Amsterdam.
p. 77-121.
- Krug, H. -1948. Texel-allerlei.
Natura 11. p. 201-205.
- Laren, A.J. van -1917. In de duinen op Texel.
De Levende Natuur 22. p. 161.
- Le Maire, F. -1939. Wij wonen op een eiland.
Bigot & van Rossum. 102 pp.
- Loos, J.C. van der -1928. Van het eiland Texel.
In: Bijdr. Bisdom Haarlem XLV. p. 161.
- Mantje, M. -1962. De natuurmonumenten op Texel.
Texels Museum 3, 1. p. 9-10.
- Margadant, W. -1938. Texel.
Amoeba 17, 6/7. p. 109-113.
- Meulen, C. van der -1963. Texel fotoboek.
Den Burg.
- Pelkwijk, J. ter & J. Schoute -1937. De slufteer.
De Levende Natuur 42. p. 232-238.
- Schaick, J.I. van -1930. Texel.
De Wandelaar II. p. 322-326.
- Schoute, J. & J. ter Pelkwijk -1937. De slufteer.
De Levende Natuur 42. p. 232-238.
- Sloff, J.G. -1927. Texels stranden.
Amoeba 6, 62. p. 124-127.
- Terwindt, M.J.H.M. & van den Borg -1961. De slufteer op Texel.
Tds. KNAG. 2 r. 78,4. p. 374.
- Texel.
Streekgids 44.

Texel, het eiland van den sluffer.

Toeristenkampioen 1, 30, 1936. p. 1090-1092.

Texel. Tijdschrift over Texel, uitgegeven door de Texelse Museum Vereniging en de Vriendenkring Texel. Vanaf 1968.

Thijsse, J.P. -1905. Veranderingen op Texel.

De Levende Natuur IX. p. 212.

Thijsse, J.P. -1924. In 't Staatsdomein.

De Levende Natuur XXIX, 1. p. 1-5.

Thijsse, J.P. -1927. De Staatsnatuurmonumenten op Texel.

De Levende Natuur 31, 7. p. 205-210.

Thijsse, J.P. -1927. Texel.

Verkade. 96 pp.

Thijsse, J.P. -1930. Texel.

De Levende Natuur 34. p. 300.

Thijsse, J.P. -1934. Natuurmonument Texel.

De Levende Natuur 39. p. 169-174.

Thijsse, J.P. -1936. Het nieuwe Natuurmonument op Texel.

De Levende Natuur 40. p. 123.

Thijsse, J.P. -1938. Texel.

Natura 37. p. 118-122.

Thijsse, J.P. -1939. De toekomst van Texel.

De Levende Natuur 44, 4. p. 102-112.

Thijsse, J.P. -1939. Texel's toekomst II.

De Levende Natuur 44, 6. p. 164.

Thijsse, J.P. -1941. Nieuw Texel.

De Levende Natuur 45, 10/11. p. 161-165.

Tinbergen, N. -1919. Strandvondsten op Texel.

De Levende Natuur XXIV, 7. p. 219

Tolner, J. -1971. Kwik II.

Texel IV, 3. p. 2-3.

Ven, J. van der -1956. Texel in januari.

Amoeba 32, 1/2. p. 10-13.

Vlis, J.A. van der -1963. Iets over de oudste kaarten van Texel + kaarten. Texels Museum IV, 4. p. 1-4.

Vlis, J.A. van der -1968. Texel, foto's in prentbriefkaarten uit heden en verleden.

Den Burg.

Wegman, F.W. -1946. Een tocht naar de schorren van Texel.

Natura 45, 5. p. 104-106.

9.2.7. Vlieland.

Allan, F. Vlieland en zijn bewoners.

Van den Berg & Van Houten -1967. Naar Vlieland van 4-7 mei 1967.

Natuur en Museum 11 nr. 2, p.23-32.

Buitenhuis, D. -1969. De natuurreservaten van Vlieland.

Waddenbulletin 4, 4. p. 8-9.

Haverkamp, O. -1946. Vlieland, zoals het leeft en werkt.

De waddeeilanden deel II.

Oisterwijk - Oisterwijk.

Laar Krafft, A.M. van der -1930. Op Skilge en Vlieland

De Wandelaar jrg. 2, p.296-298 en 338-340.

Makkink, F. -1932. In oktober op Vlieland.

De Wandelaar IV. p. 365.

Meulen, C. van der -1963. Vlieland fotoboek.

Molen, S.J. van der -1971. Vlieland - het eiland van de eidereend.

In: door het fryske gea NV Friese pers. p. 54-63.

- Nieuw Staatsnatuurmonument op Vlieland; de oude Kooi.
Natuur en Landschap 10, 2, 1956. p. 195.
- Nieuwenhoven, P.J. van -1952. Nog eens Vlieland.
De zwerver in Gods vrije natuur 12,5. p. 69-72.
- Postema, D.A. -1936. Op en rond Vlieland.
Uitgave VVV Vlieland.
- Pronker, T.F.J. & H.M. van Eck -1970. Vlieland, van Hors tot Horn.
Knoops Niemeijer - Ha ren.
- Schuiling, R. & J.P. Thijsse -1917. Nederlandsche landschappen XIV Vlieland
en het Vlie.
Groningen. 28 pp.
- Vegt, J. van der -1865. Memorie nopens den vroegeren en tegenwoordigen
toestand van Vlieland, de Vliehors, van het Eijerlandse gat en van de
zeegaten der Zuiderzee in het algemeen.
Verslag over de Openbare Werken aan den Koning, Bijlage IV. p. 138-176.
- Vlielands wegwijjs.
Uitgave V.V.V. "Vlielands Belang" -1957. 48 pp.
- Wumkes, A.D. -1964. Gids Tromphuys Vlieland.
V.V.V. Vlieland 16 pp.
- Zo zag ik Vlieland + 1960.
20 pp.

9.2.8. Griend.

- Ackersdijck, J. -1830. Stukken uit eene reize door het Koninkrijk der
Nederlanden.
De Vriend des Vaderlands 4 Amsterdam. p. 104-135.
- Baren, J. van, D. MacGillavry & W.G.N. van der Sleen, J.P. Thijsse &
M. Wiegiersma -1913. Het eiland Griend in 1912.
De Levende Natuur 17. p. 481-488; 505-513.
- Bekkers, R. -1961. Een verlaten eiland in Nederland (Griend).
Amoeba 37, 5. p. 119-121.
- Bezittingen der Ver. tot Behoud der Natuurmonumenten in Nederland.
Jaarboek Natuurmonumenten 1929-1935. p. 7-11.
- Daalder, Dz, J. -1930. Een verlaten eiland in Nederland.
De Natuur (Santpoort) 50. p. 46-48.
- Dokkum, L.A. van -1914. Griend.
De Levende Natuur 18. p. 190-191.
- Dijk, W.J. -1913. Griend.
De Levende Natuur 18. p. 24.
- Gorter, H.P. -1959. Over onze Natuurmonumenten; Griend.
Jaarverslag 1958-1959. Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten. p. 27-30.
- Gorter, H.P. -1964. Griend.
Jaarboek Ver. Beh. Natuurm. 1954-57: 42, 43, 55, 85.
Jaarverslag 1957-'58: 20, 1958-'59: 21, 1959-'60: 24, 1960-'61: 25,
1961-'62: 28, 1962-'63: 26, 1963-'64: 28.
- Haan, H. de -1915. Nieuws van Griend.
De Levende Natuur 20, 11. p. 199.
- Mertens, G. -1913. Griend.
De Levende Natuur 18. p. 334.
- Strijbos, J.P. -1932. Verslag bezoek van Dieren aan Griend.
De Telegraaf 2 en 9 oktober 1933.
- Verweij, J. & L. van 't Sant -1918. Verslag van een bezoek aan het
eiland Griend op 16 t/m 19 juli 1918.
M.S. Archief Ver. Beh. Natuurmonument.
- Wiersma, J.P. -1949. Een merkwaardig natuurreservaat in de Waddenzee.
Toeristenkampioen 12, 18. p. 559-561.

9.2.9. Terschelling.

- Acket, J.A. -1882. Het eiland Terschelling in zijn eigen aardigheden geschetst.
- Allan, F. Terschelling en zijn bewoners.
- Bemmel, A.V.C. van -1935. Het natuurhistorisch museum Terschelling.
Bull. Kon. Ned. Oudh. Bond serie 6 jrg. 8, nr. 5. p. 203-206.
- Bemmel, A.C.V. van -1956. A new natural history museum in the Netherlands: Terschelling.
Museum IX, 3, 1956.
- Blasius, J. -1617. Rapport over Terschelling.
M.S. Rijksarchief Den Haag.
- Boender, M. -1964. Verslag van het strandwerk in de Terschellinger kampen 1964.
C.J.N. Jaarboek. p. 111-115.
- Boer, de -1923. Vakantiebiologie: IV Terschelling.
De Levende Natuur 28. p. 109.
- Bonayo, M. & A. Reinders -1964. Zomerkamp op Terschelling: 26/7-2/8/63.
De Scharrelaer 3, 2. p. 4-6.
- Colinjon, G. -1950. Hoe het oude Terschelling zich vernieuwde.
Den Haag.
- Dieren, J.W. van -1936. De lof van Schellingerland.
Uitgave V.V.V. Terschelling Vooruit.
- Dieren, J.W. van -1919. 't Onbekende eiland (Terschelling).
De Levende Natuur 23, 11. p. 389-390.
- Duyt van Voorhout, D. & D. van Reynegom -1611. Rapport aengaende d'Eylanden van der Schellinck en de Grindt.
M.S. Rijksarchief Den Haag.
- Dijk, Th. van -1965. Het strandwerk op Terschelling II.
CJN Jaarboek 1965. p. 180-181.
- Eeden, F.W. van -1885. Terschelling.
Album der Natuur 1885. p. 133-169.
- Franssens, D.H. -1958. Eiland in de branding.
Land en Water 2, 4. p. 164-169.
- Genderen, H. van -1938. Verslag van het limnologisch werk op Terschelling.
Handelingen Hydrob. Club Amsterdam 1, 2. p. 19-21.
- Haverkamp, O. -1946. Terschelling, land van duinen, bos en polders.
Uitg. Oisterwijk - Oisterwijk.
- Heerdt, P.F. van & M.F. Mörzer Bruijns -1953. Biocoenologisch onderzoek in de zeereep van Terschelling.
De Levende Natuur 5, 1953. p. 93-100.
- Hendriksma, J.T. -1970. Europees diploma voor natuurbescherming voor de Boschplaat.
Vanellus 23, 11. p. 223.
- Hoekstra, A. -1966. Terschelling.
Amoeba 42, 2. p. 40-43.
- Jaarverslag 1959-1960.
Gemeente Museum "tBehouden Huys"
- Kanis, J. -1965. Zomerkamp Terschelling I 3-13 augustus 1965.
CJN jaarboek 1965. p. 137-154.
- Ketner, P. -1969. Internationaal Biologisch Programma op Terschelling.
Schylge mijn lantse 1969/2. p. 12-16.
- Knop, G. -1938. Ordening in de duinen van West-Terschelling.
Telegraaf 9 januari.
- Knop, G. -1946. Schylgera lân, een beschrijving van land en volk van het eiland Terschelling.
Ned. Volksleven I Leiden Templum salomonis. 346 pp.

- Kock, P. de -1956. Hoe skylge ontstaan is.
Amoeba 32, 3/4. p. 40-42.
- Köpp, H. -1970. Europäischer Naturschutz - Diplom für Holland.
Naturschutz- und Naturparke 59. p. 11-12.
- Kunst, J. -1915. Terschellinger Volksleven.
Den Haag. 208 pp.
- Laar Krafft, A.M. van der -1930. Op Skilge en Vlieland I.
De Wandelaar 2, 10. p. 296-298.
- Landbouw-economisch Instituut -1907. Een sociaal-economisch onderzoek naar
de landbouw op Terschelling.
Rapport nr. 253.
- Leeuwen, Chr.G. van -1957. De natuurreservaten.
Nat.Hist. Maandblad Mus. Terschelling. p. 3-8.
- Leeuwen, K. van -1954. Vlucht over Terschelling.
Amoeba 30, 3. p. 31-32.
- Liernur, A.G.M. -1930. Oh, Skylinge.
De Levende Natuur 34. p. 23.
- Meulen, C. van der -1963. Terschelling + foto's.
Boekhandel M.A. Swart West-Terschelling.
- De Miedbringer.
Contact- en mededelingenblad. Stichting "ons schellingerland".
Terschelling.
- Molen, S.J. van der -1969. Terschelling - van Noordsvaarder tot Bosplaat.
Triangelreeks Knoop & Niemeijer Haren. 106 pp.
- Molen, S.J. van der -1971. Noordsvaarder - koegelwiek - bosplaat.
In: door het fryske gea N.V. Friese pers. p. 41-53.
- Natuurhistorisch Museum Terschelling.
Brochure Thieme & Cie 1957. 24 pp.
- Sixma, J. -1955. Verslag-onderzoek Terschelling nr. 10.
Stencil 1955.
- Smeenk, H. -1965. Zomerkamp Terschelling II 17-27 augustus 1965.
CJN jaarboek 1965 p. 169-179.
- Stock, J. -1951. De Bosplaat, belangrijk voor de internationale wetenschap.
Meded. natuurb. cie. N.J.N. 8. p. 29.
- Struyck, R. -1966. Terschelling, zwerven over het eiland.
Uitg. Boekhandel de Haan Terschelling.
- Terschelling.
T.K.N.A.G. tweede reeks XLIX 2, 1932.
- Terschelling en de zee.
In: de vlag in top, jubileum uitgave ter gelegenheid van het 75-jarige
bestaan van de Willem Barentsschool, Terschelling.
Alta Leeuwarden 1951. p. 45-66.
- Terschelling: winter, zeewater en gasbellen.
Toeristenkampioen 27, 2, 1964. p. 53.
- Thijsse, J.P. -1906. Terschelling.
De Levende Natuur 11. 6; 21-24.
- Thijsse, J.P. -1919. O, skilinge.
De Levende Natuur 23, 11. p. 385-386.
- Het toekomstige Terschelling.
Toeristenkampioen 27, 15, 1965. p. 488.
- Vakantie-biologie.
IV Terschelling.
De Levende Natuur XXVIII, 4. p. 105-109.
- Verslag van het 6 leiderskamp voor Natuurstudie 24-31 juli bij Formerum op
Terschelling.
Natura 434, 1934. p. 241.
- Visser, G.J.M. -1971. Waarom Terschelling een eiland is en moet blijven.
deel I.
Skylge mijn lânêje XI, 273. p. 2-30.

Wandelingen op Terschelling.

- Uitgave V.V.V. "Terschelling Vooruit". 1948.
Wermeskerken, H. van -+ 1930. Terschelling, parel der waddenzee.
N.V. Exploitatie My Terschelling.
Westhoff, V. -1946. Over Terschellinger impressies en de natuurbescherming in Nederland.
Natura 43. p. 169-170.
Westhoff, V. -1960. De natuur aan de zee kust, i.h.b. op Terschelling.
Stichting "Cultureel Contact voor Jongeren".
Wichers, P.J. -1892. Gedenkboek van Terschelling.
West-Terschelling.

9.2.10. Ameland.

- Ackersdijck, J. -1830. Eene reize langs de waddeneilanden IV. Ameland.
In: Waddenbulletin V, 6, 1970. p. 6-9.
Ackersdijk, E. -1835. Iets over het eiland Ameland.
Leeuwarder Courant 1-12-1835. p. 113.
Alkemade, van & van der Schelling. Beschrijving van Ameland.
Handschr. Bibl. Prov. Fries Gen.
Allan, F. -1857. Het eiland Ameland en zijn bewoners.
Amsterdam.

Ameland.

- In: Friesland, propaganda-uitgave van de officiële instanties.
Realta-Leeuwarden 1940. p. 261-264.
Bakker, H. -1970. Ameland van Hollum tot de Horn.
Knoop & Niemeijer. 99 pp.
Bloklander, A. den -1949. Langs de kusten van Ameland.
Natura 46, 5. p. 102-105.
Blom, D. van -1937. De jongste literatuur over Ameland.
Tijdschrift Econ. Geogr. 1937. p. 254-256.
Boer, A.J. de -1933. Ameland. Wad langs dijk en weide.
De Levende Natuur 37. p. 65-75.
Brouwer, D.A. -1936. Ameland, een sociaal-geografische studie van een waddeneiland.
Diss. Utrecht. 171 pp.
Deinse, A.B. van -1924. Barnsteen op Ameland + levende Sepia op onze kust?
De Levende Natuur XXVIII. p. 319.
Dirks, J. -1866. De prins op het Ameland.
Nieuwe Friesche Volksalmanak voor 1866. p. 127.
Dorhout, U.G. -1930. Ameland.
Buiten 1930. p. 522-525.
Dijkstra, E. -1911. Geïllustreerde badgids met beschrijving van het eiland Ameland.
Schaafsma, Dokkum.
Dijkstra, E. -1917. De ruilverkaveling te Ballum op Ameland.
De Economist 1917. p. 440.
Gockinga, J.J. -1904. De verdeeling van de markgronden van Hollum en Ballum op Ameland.
Groeneweg, G. -1968. Verslag van het hydrobiologisch onderzoek op Ameland, zoka 1968.
CJN Jaarboek 1968. p. 170-182.
Groustra, G.R. -1969. Wil Friesland uitverkoop van laatste natuurgebieden.
Waddenbulletin 4, 2. p. 15.
Haan Hettema, M. de -1855. Het eiland Ameland.
Friesche Volksalmanak voor 1855. p. 49.
Haas, J.E. de -1959. Er is nog ruimte op Ameland.
De kampioen 71, 7. p. 208-209.

- Hana, K. -1949. Zoetwater aan zee.
Natura 46, 5. p. 108-112.
- Henket, H.M. -1897. Duinen en oeverwerken op Ameland.
In: Koninklijk Instituut voor Ingenieurs, Gedenkboek 1847-1897. p. 143.
- Houwink, J. -1899. De staatkundige en rechtsgeschiedenis van Ameland tot deze eeuw.
Leiden diss.
- Huber, F.C.A. -1956. Het waddeneiland Ameland.
- Ittman, G.P. -1949. Ameland.
Natura 46. p. 96-98.
- Jong, C. de -1950. De boerenstand op het eiland Ameland.
Rapport Directie Landbouw.
- Jong, R. de -1965. Zomerkamp Ameland, 10-20 augustus 1965.
CJN Jaarboek 1965. p. 155-167.
- Klis, M. van der & W. Wattel -1967. Zomerkampen Ameland + lijsten
(o.a. strandonderzoek, planten, wantsen, vogels).
CJN Jaarboek. p. 111-142.
- Korf, J. -1971. Het dorpschoon op de Waddeneilanden IV: Ameland.
Waddenbulletin VI, 5. p. 18-21.
- Meulen, C. van der -1963. Ameland.
St. De Ouwe Pölle.
- Molen, S.J. van der -1971. De zwane-waterduinen en de kooi op Ameland + oerd.
In: door het fryske gea N.V. Friese pers. p. 80-87.
- Overdiep, G. Toelichting bij de kaart uit 1731.
24 pp.
- Ploeger, L. -1972. Natuur en landschap van Ameland.
Rapport Afdeling Natuurbehoud en -beheer L.H. Wageningen. 57 pp.
Rapport over 1767 betreffende Ameland aan het domeinbestuur.
Idem over 1752, 1754, 1756 en 1757.
Nassaudomeinen nr. 10206 in Algemeen Rijksarchief te Den Haag.
Rapport over 1770 betreffende Ameland aan het domeinbestuur.
Nassaudomeinen nr. 10215 Algemeen Rijksarchief Den Haag.
Rapport over de jaren 1791-1793 betreffende Ameland aan het domeinbestuur.
Nassaudomeinen nr. 10216 in Algemeen Rijksarchief te Den Haag.
- Reitsma, O. -1968. Ameland.
Miedema Pers, Leeuwarden.
- Schols, H. -1967. Ameland in de maalstroom.
Waddenbulletin 2, 5. p. 5.
- Veenstra, G.J. -1929. Het eiland Ameland.
Buiten 1929. p. 418.
- Weevers, Th. -1939. Oude Natuur in het Frisch-Saxische land.
(behandelt Nieuwlands-Rijt op Ameland).
Saxo-Frisia. Tweemaandelijks tijdschrift I (1): 11-16.

9.2.11. Schiermonnikoog.

- Aalderen, B. van -1954. En nog eens Schier.
Amoeba 31, 3-4. p. 41-43.
- Aalderen, B. van -1955. Een terugblik op de zomerkampen.
Amoeba 31, 12. p. 168-175.
- Abrahamse, J. & H. Koning -1969. Schiermonnikoog, van Westerstrand tot Willemsduin.
Knoop & Niemeijer Haren.
- Allan, F. Schiermonnikoog en zijn bewoners.

Badgids Schiermonnikoog.

Uitgave Hotel van der Werft Schiermonnikoog + 1930.

32 pp.

Boddeke, D. -1954. Het strand van Schiermonnikoog.

Amoeba 30, 3. p. 40-42.

Buma, W.W. -1873. Schiermonnikoog - de Lauwers - de Scholbalg.

De Vrije Fries dl XII. p. 339-400.

Draayer, L.J. -1969. De Natuurreservaten van Schiermonnikoog.

Waddenbulletin 4, 3. p. 16.

Dijk, J. van -1967. Zomerkamp Schiermonnikoog.

CJN Jaarboek. p. 143-160.

Het eiland der grijze monniken.

Rapida - Delfzijl 1938.

Feekes, C. & E. van der Maarel -1957. Ook dit is Schier.

Amoeba 33. p. 69-72.

Formsma, W.J. -1954. Een reis naar Schiermonnikoog in 1556.

Groninger Volksalmanak 1954. p. 65-71.

Formsma, W.J. -1956. De Heerlijkheid Schiermonnikoog.

Groninger Volksalmanak.

Grilk, C. -1929. Het noordelijkste dorado van ons land.

De Wandelaar 1. p. 132-137.

Halbertsma, J.H. - + 1840. Skylge, it teken oan de muor re fern Fryslân.

Facsimile uitgave in: Schylge mijn lântse 1969, 3.

Haverkamp, O. -1946. Schiermonnikoog, het eiland in de branding.

Oisterwijk.

Joenje, W. -1961. Schier I.

Amoeba 37. p. 60-61.

Keikes, W.H. -1967. Schiermonnikoog, Kroondomein voor vrije tijd.

Miedema Pers - Leeuwarden.

Kloos, A.W. -1907 Schiermonnikoog.

De Levende Natuur 12. p. 167-169.

Lugard, W.J. -1919. Het vergeten eiland (Schiermonnikoog).

Eigen Haard 45, 30. p. 481-485.

Mellema, L. -1961. Schiermonnikoog, eiland in de kentering.

Toeristenkampioen 24, 13. p. 409-411.

Mellema, L. -1964. Het eiland Schiermonnikoog.

Laverman N.V. Drachten. 246 pp.

Mellema, L. -1967. Tussen Scholbalg en Lauwers.

F. Schut - Schiermonnikoog.

Mellema, L. -1969. Schiermonnikoog.

Waddenbulletin 4, 3. p. 2-6.

Meij, P. de -1968. Schiermonnikoog - klein eiland in de Waddenzee.

De Levende Natuur 71, 12. p. 272-276.

Meijering, M. -1961. Schier II.

Amoeba 37. p. 62-63.

Moerman, H.J. e.a. -1938. Schiermonnikoog, het eiland der grijze monniken.

Delfzijl 1938.

Molen, S.J. van der -1971. Kobbeduinen - Kapenglop - Westerplas op Schier.

In: door het fryske gear p. 103-110.

Norel, K. & F. Weberling -1969. Schiermonnikoog.

Foppe Schut Schiermonnikoog. 51 pp.

Schiermonnikoog.

In: Friesland, propaganda uitgave van de officiële instanties.

Realta - Leeuwarden 1940. p. 426-428.

Schiermonnikoog als zeebadplaats geschetst.

Erven B. van der Kamp 1891.

Schiermonnikoog, het eiland der grijze monniken.

Rapida Delfzijl 1938. 110 pp.

Schiermonnikoog-nummer.

Tijdschrift Kon. Ned. N-Z Holland Reddingsmij nr. 91, 1961.

Sluijs, P.J.A. -1891. Schiermonnikoog als zeebadplaats geschetst.
Groningen.

Smittenberg, J. -1967. Schier.
Kampamoeba 43, 3. p. 68-69.

Warning, M. van -1937. Schiermonnikoog.
De Wandelaar 9, 7. p. 218-227.

Weberling, F. -1967. Watteninsel Schiermonnikoog.
F. Schut - Schiermonnikoog.

Wiersma, L. -1938-39. Het eiland Schiermonnikoog.
Rotterdam.

Winkler Prins, A. -1868. Geschiedenis en beschrijving van het eiland
Schiermonnikoog.
Loman & Verster, Amsterdam. 110 pp.

Zwart, R. -1956. Schier.
Amoeba 32. p. 45-47.

9.2.12. Rottumeroog en -plaat.

Cohen, L.A. -1840. Berichten omtrent de Natuurlijke geschiedenis van Rottum.
Tijdschrift Nat. Gesch. Phys. 7. p. 443-460.

Koster, F. -1924. Rottumeroog.
Vrije Arbeid. p. 174.

Kosters, M.J. -1966. Wat gaat er met Rottumeroog gebeuren.
Waterkampioen 38 (1169). p. 258-259.

Naar Rottumeroog.

Maandblad Nat.Hist.Ver. 1, 1902. p. 21.

Oudemans, J.Th. -1916. Noordwestplaat op Rottum.
Jaarboek Ver. Nat. Mon. 1913-1917. p. 44.

Roelants, J.M.A. -1917. Rottumeroog.
Groningen Volksalmanak.

Rottumeroog.

Pak aan nr. 38, oktober 1962. p. 14-15.

Schortinghuis, D. -1965. Rottum wordt een onbewoond eiland.
Toeristenkampioen 27, 15. p. 486-487.

Schortinghuis, D.H. -1967. Cleyn eilant Rottum.
Drukkerij en uitgeverij Laverman N.V. Drachten. 110 pp.

Stock, J.H. -1958. Het strand van Rottumerplaat.
Het Zeepaard 18, 2, p. 22-24.

Thijsse, J.P. -1913. Het schuivende eiland.
De Levende Natuur 17. p. 193-198.

Thijsse, J.P. -1916. Rottum en de plaat (ook Rottumerplaat).
De Levende Natuur 21. p. 215-217.

Thijsse, J.P. -1917. Noordwestplaat bij Rottumeroog.
Jaarboek Ver.Beh.Natuurmon. 1913-17. p. 15; 22; 32; 44.

Thijsse, J.P. -1922. De noordwestplaat bij Rottumeroog.
Jaarboek Ver.Beh.Natuurmon. 1918-22. p. 23;26;34.

9.3. Duitse Wadden.

9.3.1. Algemeen.

Becker, F. Daheim auf Inseln und Halligen.
Buchhandlung C.F. Delff Husum.

Behrmann, W. -1906. Über die niederdeutschen Seebücher des fünfzehnten und
sechzehnten Jahrhunderts. Hamburg.

Berenberg, C. -1884. Die Nordsee-Inseln an der deutschen Küste nebst ihren
Seebade-Anstalten.
H. Braams Verlag Norden.

- Delff, Ch. Zum Watt geführt.
- Dittmer, B. -1958. Mittelalterliche Verfehnung in Nordfriesland.
Die Heimat 67.
- Eberhardt, A. -1937. Das Watt.
Hamburg.
- Ehrhardt, A. -1967. Wattenmeer, Formen und Strukturen (Fotobuch)
Starzewski-Verlag München.
- Erz, W. -1972. Nationalpark Wattenmeer. Schutz und Entwicklung einer
Naturlandschaft für den Menschen.
Verlag Publ. Parey - Hamburg/Berlin. 170 pp.
- Gerhardt, J. -1900. Handbuch des deutschen Dünenbaues.
Berlin. 656 pp.
- Gessner, F. -1958. Meer und Strand.
Deutsche Verl. d. Wiss. 426 pp.
- Haas, H. -1900. Die deutsche Nordseeküste.
Leipzig.
- Janssen, A. & W. Lobsien -1925. Die Nordsee - Inseln.
Leipzig.
- Janssen, A. & W. Lobsien -1938. Die Nordsee - Inseln.
Leipzig.
- Jessen, W. Das Meer verrichtet- und segnet.
Jordsand-Mitteilung.
- Kobbe, Th. van & W. Cornelius z.j.
Wanderungen an der Nord- und Ostsee. Abt. I Nordsee.
Leipzig.
- Koehn, H. -1968. Ein Führer durch die Inselwelt.
Hamburg.
- Krey, J. -1956. Die Trophie küstennaher Meeresgebiete.
Kieler. Meeresf. 12. p. 46-64.
- Lux, H. -1972. Naturschutz für das Wattenmeer.
Nord Friesland Bd. 6/2 nr. 22. p. 77-82.
- Miese, W. -1957. Geschichte des Vereins Jordsand.
In: Fünfzig Jahre Seevogelschutz.
Hamburg. p. 137-170.
- Oetken, G. -1968. Zum Watt geführt.
Naturschutzgesellschaft Schutzstation Wattenmeer. 70 pp.
- Olschowy, G. -1970. Die deutsche Nordseeküste, ihre landpflegerischen
Probleme.
Naturschutz und Naturparke 59. p. 48-57.
- Philippsen, H. -1925. Wattenbuch.
Bremen.
- Plinius. Naturalis Historia Liber XVI caput 1 (1-4).
(23 Eilanden tussen monding Rijn en Jutland).
- Prigge, H. Blick über Eiderstedt.
Bd I + II.
- Quedens, G. -1968. Nordsee-Natur.
Westholst. Verlag-sanstalt Boyens & Co Heide. 80 pp.
- Reineck, H.E. & W. Schafer -1956. Wattenmeer im Winter.
Senckenbergiana 37. p. 129-146.
- Schulz, B. -1928. Die Nordsee, ihre Küsten und Inseln.
Leipzig.
- Storm's Reiseführer:
Die Nordsee Bd I Hamburg - Helgoland (N.Fr. Inseln und schl.H. Küste)
Bd II Bremen - Helgoland (O.Fr. Inseln und oldenb. Bäder).
Storms Reiseführer. Berlin 1927.

- Theen, H. -1892. Das Wattenmeer.
Prometheus 3, 24: 376-379
Prometheus 3, 25: 390-392
- Tillessen, K. -1902. Natur und Mensch. Gestalter unserer Küste.
Wilhelmshaven.
- Wachs, H. -1931. An deutscher Meerer.
Berlin.
- Wohlenberg, E. & M. Plath -1953. Produktions-biologische Untersuchungen
auf eingedeichten Wattfläche.
Die Küste, Archiv für Forschung und Technik an der Nord- und Ostsee
Bd II H1. p. 5-23.
Zum Watt geführt.
Naturschutzgesellschaft Schutzstation Wattenmeer - Renschburg. 98 pp.
- Für wen sind die Aussen-Sände da?
Nordfriesland 3. p. 61-68.
- Wrage, W. -1952. Das lebende Watt.
In: F. Danmeijer na. Ein Turm und seine Insel. Rauschenplat Verlag
Cuxhaven.

9.3.2. Oost-Friese eilanden.

- Backhaus, H. -1934. Die ostfriesischen Inseln und ihre Entwicklung.
Schr. wirtwiss. Gesellschaft 2. Studium niedersachsen. NF band 12
oldenburg.
- Backhaus, H. -1937. Die natürliche Entwicklung der ostfriesischen Inseln.
Abh. Naturw. Verein Bremen 30, 1/2. p. 285-299.
- Baedeker, K. -1910. The East Frisian Islands.
In: Northern Germany + krt.
K. Baedeker Publisher - Leipzig. p. 98-101.
- Behrens, W. -1880. Biologische Fragmente.
Jahresber. Naturw. Ges. zu Eberfeld (ook in: Ostfr. Monatsblätter
1880 p. 498-507).
- Berenberg, C. -1887. Das Nordseebad Norderney. (p. 97 die Tierwelt).
H. Braams Norden & Norderney.
- Borkum: een oostfries waddeneiland.
Toeristenkampioen 24, 12, 1961. p. 381-382.
- Chemnitz -1821-1833.
Wangeroog und das Seebad.
Jever.
- Dannmeyer, F., E. von Lehe & H. Rütter -1952. Ein Turm und seine Insel.
Monogr. der Nordseeinsel Neuwerk Cuxhaven Rauschenplat Verlag.
- Dircksen, R. -1963. Die grüne Insel Spiekeroog.
Herford.
- Focke, W.O. & H. Schütte -1909. Von der Küste. I Zur Kenntnis des Mellum-
eilandes II Wangeroog.
Abh. Naturw. Verein Bremen 19. p. 120-126.
- Halem, von -1822. Beschreibung der Insel Norderney.
- Hartert, E. -1885. Reise nach Neuwerk.
Mitt. Orn. Ver. Wien 9.
- Hasbargen, L. -1964. Die ostfriesischen Inseln.
Göttingen.
- Haynel, W. -1901. Die Nordseeinsel Borkum.
- Herquet, K. -1890. Geschichte der Insel Norderney in den Jahren 1398-1711.
Jahrb. Ges. Kunst Vaterl. Altertum Emden IX. p. 1-58.
- Hoelger, O. -1928. Beitrag zur Klimatologie der Insel Borkum.
Ber. Strahlungs-Klaim. Stat. Netzes im deutsch. Nordseegeb. Bd II.

- Horstkotte, E. -1962. Die kleine Insel der groszen Wunder.
Knechtsand wordt natuurreserveaat.
Natuur en Landschap 12, 1, 1958. p. 156.
- Krüger, W. -1924. Mellum.
Schr.reihe Heimat-, Natur- & Vogelschutzvereins Wilh.hav.-Rüstr. 1.
- Lasius, O. -1867. Wangeroog und seine Seereichen.
Zts Architect. & Ing.-Verein Hannover.
- Maass, E. -1933. Das Naturschutzgebiet Wangerooge 1933.
Jahrb. Landesver. Oldenburg. p. 71.
- Masch, L.W. -1964. Scharhörn.
Jordsandmitteilungen 1/2. p. 16.
- Meyer, H. -1863. Die Nordsee-Insel Borkum.
- Mühlau -1913. Neuwerk.
Orn. Monatsber. 38. p. 53.
- Nellner, J.V. -1884. Die Nordsee-Insel Spiekerooge.
Nebst einem Plane der Insel und einer Karte des nördlichen Teils von Ost-friesland.
E. Haynel-Verlag Emden.
- Osterloh, S. -1884. Wangerooge und sein Seebad. Nebst einem Plane der Insel und einer Karte des nördlichen Teils von Ost-friesland.
W. Haynel-Verlag Emden.
- Riefkohl, F. -1861. Die Insel Norderney.
- Riemann, F.W. -1901. Wangeroog.
Sonderdruck Oldenburg.
- Ruhnau, K. -1931. Die ostfriesische Insel Spiekeroog.
Aurich.
- Runge, F. -1962. Kleine Langeoog-Führer.
Rheine.
- Schäfer, W. -1962. 60 Jahre Mellum.
Natur und Museum 92, 5. p. 173-176.
- Scherz, C.F. -1886. Die Nordsee-Insel Juist und ihr Seebad.
D Stoltau Norden.
- Scherz, C.F. & F. Sundermann -1882. Die Nordsee-Insel Norderney + 52 ill.
+ 2 krt.
Emden - W. Haynel.
- Schucht, F. -1912. Ueber die Beziehungen zwischen Boden, Vegetation und Klima auf den ostfriesischen Inseln.
Int. Mitt. Bodenkunde. p. 485-532.
- Schütte, H. -1929. Wangeroog, wie es wurde, war und ist.
Bremen. 231 pp.
- Schütte, H. -1931/1932. Das Naturschutzgebiet Wangerooge.
Jahrb. Landesver. Oldenburg. 1931/1932. p. 14.
- Schütte, H. -1934. Mellum und Wangerooge.
Jahrb. Landesver. Oldenburg 1934. p. 15.
- Schumacher, W. -1937. Der menschliche Eingriff in die Entwicklung der ostfriesischen Inseln seit 1850.
Abh. Naturw. Verein Bremen 30, 1/2. p. 90-108.
- Strahlmann, F. -1924. Wangerooge. Ein Bade-album. (Lit. p. 106-110).
Oldenburg. 110 pp.
- Taapken, J. -1956. Grosser Knechtsand moet natuurreserveaat worden.
Wieken Sneb IV, 4. p. 77.
- Tantzen, R. -1951. Naturschutz- und Landschaftspflege auf Wangerooge.
In: Wangerooge, wie es wurde, war und ist.
Herausgegeben von W. Hartung Oldenburg/O.
- Tongers, H. -1886. Die Nordsee-Insel Langeoog und ihr Seebad
+ 2 krt.
W. Haynel Emden und Borkum.

Voigt, H. -1928. Wo die Woge braust, wo der Sturmwind saust!
Gef. Welt 57. p. 146.

Wangeroog und das Seebad, ein naturhistorischer Beitrag.
Upstallboonn. 1819. 333 pp.

Wessel, A.W. -1863. Die Nordsee-Insel Spiekerooge.

Wildvang, D. -1911. Borkum.
Ostfriesischer Schulblatt 51, 12.

Zylmann, P. -1949. Baltrum.
Norden 3 Auflage.

9.3.3. Halligen.

Amrum.

Geschichte und Gestalt einer Insel.

Verlag Hansen 1965 neuerscheinung.

Andresen, L. 1937. Kulturspuren im Watt bei der Hallig. Langeness-Nord-
marsch.

Führer Heimatbücher nr. 22 Wijk/Föhr.

Bantelmann, A. -1953. Über Veränderungen in den Flureinteilung der Hallig
Habel.

Schneider Festschrift.

Biernatzki, J.C. -1836. Die Hallig oder die Schiffbrüchungen auf dem
Eiland in der Nordsee.

Leipzig.

Busch, A. -1923. Die Entdeckung der letzten Spuren Rungholts.
Jahrb. Nordfr. Ver. Heimatkunde und liebe p.10.

Busch, A. 1957. Die heutige Hallig Südfall und die letzten Spuren Rungholts.
Die Heimat.

Busch, A. -1960. Eine alte Landoberfläche und Kulturspuren im Nordstrander
Watt.

Die Küste 8.

Busch, A. -1963. Rungholtforschung und Meeresspiegelanstieg.
Die Heimat 70, 6.

Busch, A. Rungholt.

Buchh. C.F. Delff Husum.

Christiansen, W. -1936. Senfbereitung auf den Halligen.
Die Heimat 46.

Dircksen, R. -1936. Amrum. Ein erd-, natur- und volkskundlicher Wegweiser.
Bielefeld (4 druck 1956). 111 pp.

Dircksen, R. -1956. Das kleine Amrum-Buch.
Brekum.

Dulz, U. -1963. Gross Reservat Halligmeer.
Denkschrift. Schutzstation Wattenmeer/Pellworm.
42 pp.

Einsiedel - Beibersdorf, A.Graf von -1949.

Ein seltener Naturschauspiel. Die Sturmflut am 2/3 August 1949 auf
der Hallig Südfall.

Wild und Hund 52. p. 187-188.

Emeis, W. -1938. Das Naturschutzgebiet Amrum-Nord-spitze.
Naturschutz 19. p. 137.

Erfurt, H.J. -1962. Die Vogelhallig Norderoog in Atlasbildern.
Abh. & Verh. des Nat. Ver. Hamburg N.F. bd VII.

p. 173-188.

Fiedler, J. -1970. Wattenmeer und Halligen als Landschaftsschutzgebiet
und Naturpark.

M.S. Oberste. Nat. behörde Sl. Holst. in Kiel. 28 pp.

- Fiedler, W. -1972. National-park Nordfriesisches Wattenmeer und Halligen.
Nordfriesland Bd 6/2. p. 88-90.
- Fiedler, W. Halligfahrt.
Buchhandlung C.F. Delff - Husum.
- Hansen, C.P. -1877. Chronik des friesischen Uthlande.
2 Auflage gardig.
- Hansen, K. -1938. Chronik von Pellworm.
Husum.
- Hausman, A. -1965. Beobachtungen im Naturschutzgebiet "Amrum Nordspitze"
und daraus resultierende Vorschläge. (Brut).
Jordsandmitteilungen I, 1/2. p. 64-65.
- Holdt, H. von. Hallig Hooge - einst und jetzt.
Buchh. C.F. Delff.
- Karff, T. Nordstrand.
- Koch, H. -18 Halligbüchlein.
H. Oertels Verlag Hamburg.
- Koehn, H. Amrum-Geschichte und Gestalt einer Insel.
Buchh. C.F. Delff - Husum.
- König, D. -1956. Naturkundliches über die Hallig Südfall.
a. Landschaft und Halligvegetation. b. Die Tierwelt.
Die Heimat 63, 8; 63, 11.
- König, D. -1964. Amrum - Odde.
Jordsandmitteilungen 1/2. p. 19-20.
- Kolumbe, E. -1931. Finkhaus- und Padelackhallig.
Unveröff. Bericht im Marschenbauamt Husum.
- Kreyff -1918. Das Wattengebiet, die Marschen und Halligen an der Schlesw.
holsteinischen Nordseeküste.
Zentralblatt der Bauverwaltung 38.
- Krey, H. -1922. Die Nordfriesischen Halligen und die Marschen in Vergangen-
heit, Gegenwart und Zukunft.
Schlesw. Holst. Jahrbuch.
- Marcussen, G. -1963. Von Nordstrand na Südfall.
Die Heimat 70, 6.
- Meier, O.G. Trischen - die wandernde Insel.
- Möller, Th. -1924. Die Welt der Halligen.
Kiel.
- Molen, S.J. van der -1967. Moet Amrum zijn Odde verliezen.
Waddenbulletin 2, 5. p. 16-18.
- Peters, L. -1931. Neues vom schwindenden Rungholt.
Husum Nachrichten 17, 6, 1931.
- Petres, J. -1910. Schriften über Nordstrand.
Herausgegeben von Reinier Hansen Kiel.
- Priess, P.H. Halligbilder.
Buchh. C.F. Delff - Husum.
- Quedens, G. Amrum Erzählt.
Buchh. C.F. Delff Husum.
- Quedens, G. Amrum-führer.
Buchh. C.F. Delff Husum.
- Quedens, G. Die Halligen, Nordstrand und Pellworm erzählen.
Buchh. C.F. Delff Husum.
- Schermer, E. -1950. Was bietet Amrum dem Biologen.
Die Heimat 57. p. 28-31.
- Schiller, H.T. -1966. Kleines Halligbuch.
Brekum. 3 Auflage.
- Traeger, E. -1892. Die Halligen der Nordsee.
Forschungen zur deutsche Landes- und Volkskunde 6 Bd, H. 3 Stuttgart.
- Voigt, Th. Die zehn Halligen (Bildband).
C.F. Delff Buchh. Husum.
- Voigt, Th. -1967. Die zehn Halligen in Wort und Bild.
Kunstverlag Th. Voigt. Kollmar. 36 pp.

Wohlenberg, E. -1969. Die Halligen Nordfrieslands.
Boyens & Co. Heide. 32 pp.

9.3.4. Noord-Friese eilanden.

Ahlborn, K. -1961. Naturschutz und Landschaftspflege auf Sylt.
Zwischen Eider und Wiedau. Jahrb. 1961. Husum.

Ahlborn, K. & F. Goebel -1933. Das Syltbuch (+ literatuur).
Kampen.

Ahlborn, K., H. Lux & H. Brums -1969. Artikelen over planten en dieren
van Sylt.

Das Leben, Int. Zts. Biologie & Lebensschütze mei/juni 1969.

Ambrosius, E.A. -1792. Kurze Nachrichten von der Insel Sylt.

1 Auflage 1792. Neuherausgegeben von H. Schmidt Westerland 1935.

Ankel, W. -1936. Die Biologischen Grundlagen der Besiedlung des Listlandes.
Gutachten 1938.

Ankel, W.E. -1967. Naturschutz für Nord-Sylt Gutachten.

Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz heft I, 2.
p. 94-97.

Arhammar, N. e.a. -1966. Sylt - Geschichte und Gestalt einer Insel.
Verlag Hansen & Hansen.

Asal, K. -1967. Rechtsfragen des Naturschutzes auf der Insel Sylt.

Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz heft 2. p. 97-99.

Baden, H. -1840. Kort over List Byes Jorder paa Øen Sylt.

Baedeker, K. -1911. Die Nordfriesischen Inseln.

In: Nordost Deutschland nebst Dänemark + krt.

Idem: Northern Germany 1910. p. 142-145.

K. Baedeker Verlag Leipzig. p. 80-84.

Baudissin, A. -1867. Blicke in die Zukunft der nordfriesischen Inseln und
der Schleswigschen Festlandküste.

Schleswig.

Booyesen, J. -1828. Beschreibung der Insel Sylt in geographischer,
statistischer und historischer Rücksicht.

Schleswig.

Braüner, W. -1968. Leuchtendes Sylt.

Farbfotobuch. Westerland.

Bruns, H. -1969. Die Bedeutung des Nordsee-Insel Sylt für Forschung und
Lehre auf dem Gebiet der Biologie und Lebensschutzes.

Das Leben 6. p. 132-135.

Bruns, H. -1969. Das Europa-reservaat Rantum-becken auf Sylt und seine
internationale Bedeutung als Naturschutzgebiet und Forschungsstation.

Das Leben 6. p. 119-124.

Bruns, H. -1971. Sind Erholungswert und Naturschönheiten der Insel Sylt
noch zu retten?

Das Leben VIII. 9. p. 189-192.

Buchwald, K. -1967. Die Bedeutung des Naturschutzgebietes Nord-Sylt für
Forschung und Lehre.

Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz heft 2. p. 100-107.

Busch, A. -1930. Taucht unser Land auch in der Gegenwart noch unter?

Jahrbuch des nordfriesischen Vereins Husum 1930.

Carstensen, H. -1967. Ein grosser Erfolg im Ringen um das List-land auf
Sylt.

Natur und Landschaft 42, 1. p. 9-12.

Deutsche Landschaften:

Die Nordfriesische Inseln 1952/1953.

p. 481.

Diedrichsen, P. -1957. Das Listland und seine Flurnamen.

Jb. Nordfr. Inst. 5. p. 140-144.

- Dircksen, R. -1953. Föhr kleine Monographie der Insel.
Breklum 1953.
- Dittmer, E. -1936. Vorland und Watten zwischen Steinloch und Dwarsloch.
Archiv deutschen Seewarte 55, 6. 47 pp.
- Dittmer, E. -1941. Neue Ergebnisse um Erforschung des Nordfriesischen Ferns.
Forsch. & Fortschritte 17
- Ebner, V. Ritter von -1879. Über die Insel Sylt.
Mitt. Naturw. Ver. Steiermark Graz. p. 53.
- Ecke, H. -1966. Naturschutz auf Sylt.
Kosmos 62, 12. p. 468.
- Ecke, H., W. Lohmeyer, G. Olschowy & W. Trautmann -1967.
Das Naturschutzgebiet "Lister Dünen mit Halbinsel Ellenbogen auf Sylt".
Gutachten
Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz heft 2. p. 65-93
- Erz, W. -1971. Die Entwicklung der Nationalpark Projekts Nordfriesisches
Wattenmeer.
Natur und Landschaft 46, 12. p. 335-337.
- Erz, W. -1971. A German national park to be established in the Wadden Sea.
I.W.R.B. Bulletin 31.
- Erz, W. -1971. Ein neuer deutscher Nationalpark entsteht.
Natur und Landschaft 46. p. 254.
- Erz, W. -1971. Nationalpark Wattenmeer. Grzimek auf Erkundung.
Nordfriesland 5. p. 138-139.
- Fiedler, W. Urlaub auf Sylt.
- Fröbe, A. -1958. Nordfriesland und das Programm Nord.
Heimatkalender, zwischen Eider und Wiedau. N. Friesland.
- Funke, F. & P. von Rankeer
Treffpunkt Sylt.
Flensburg.
- Geertz, F. -1888. Historische Karte von den Nordfriesischen Nordstrand,
Pellworm, Amrum, Föhr, Sylt etc. mit besonderer Berücksichtigung der
vor dem Jahre 1643 untergegangenen Köge, Kirchen, Ortschaften etc.
Berlin 1888.
- Grzimek, B. -1971. Internationale Kriterien für einen Nationalpark Nord-
friesischen Wattenmeer.
Natur und Landschaft 46, 12. p. 327-328.
- Haber, W. -1968. Zur Frage eines deutschen Nationalparkes.
Garten und Landschaft 78. p. 403-405.
- Haberstroh, E.G. -1938. Forschungsarbeit in Dithmarscher Wattenmeer.
Westküste 1 H 2.
- Häberlin, C. -1906. Führer durch das Friesius-Museum auf Föhr.
Beitrag zur Ethnographie und Naturkunde der Insel. Wijk.
- Häberlin, C. -1908. Beiträge zur Heimatkunde der Insel Föhr.
Wijk.
- Hansen, C.P. -1845. Die Insel Sylt in geschichtlich -statlicher Hinsicht.
Kiel.
- Hansen, C.P. -1859. Zur Geschichte Halbinsel Hömmum auf Sylt.
Jahrbücher Landes. Herzogthum Schleswig Holstein und Lauenburg.
- Hansen, C.P. -1859. Die Nordfriesischen Insel Sylt wie sie ware und wie sie
ist.
Leipzig.
- Hansen, C.P. -1859. Der Fremdenführer auf der Insel Sylt. Ein Wegweiser
für Badende in Westerland.
Mögeltondem.
- Hansen, C.P. -1865. Das schleswigsche Wattenmeer und die friesischen
Inseln.
Glogau.

- Hansen, C.P. Der Sylter - Friese.
Heimreich, M.A. -1666. Erneuerte Nordfriesische Chronick.
Schlewig. Faksimile Neudruck München 1926.
Hepp, C. -1887. Praktischer Wegweiser auf der Sylt.
4 Auflage. Tondem und Westerland.
Heß, W. -1876. Erinnerungen an Sylt.
Hannover
Jacobshagen, A. -1971. Hat Sylt eine Zukunft und Landschaft?
Heft 6.
Jensen, Chr. -1925. Die nordfriesische Inselwelt.
2 Auflage Braunschweig-Hamburg.
Jensen, Chr. -1927. Die nordfriesischen Inseln Sylt, Föhr, Amrum, Helgoland
und die Halligen vormals und jetzt.
Lübeck.
Jessen, Wilhelm -1924/1925. Rantum auf Sylt.
Teil 1 und 2.
Westerland 1924 und 1925.
Jessen, W. -1939. Der Lorsenhain auf Sylt.
Die Heimat 49.
Koehn, H. -1960. Sylt. Ein Führer durch die Inselwelt.
2 Auflage Hamburg.
Koehn, H. -1961. Die Nordfriesische Inseln.
Cram, de Gruyter & Co. Hamburg. 223 pp.
Kolumbe, E. -1928. Das Naturschutzgebiet Lister-land auf Sylt.
Nordelbingen 7. p. 455-478.
Kolumbe, E. -1929. Der Königshafen bei List auf Sylt.
Die Heimat 39. p. 201-207.
Kolumbe, E. -1932. Ein Beitrag zur Kenntnis der Entwicklungsgeschichte des
Königshafens bei List auf Sylt.
Wiss. Meeresuntersuch., Abt. Kiel 21.
Kolumbe, E. -1957. Sylt.
Hamburg.
Leistner, W. -1938. Das Wattenmeer- und Küstenklima Nordfrieslands und
sein Einfluss auf den menschliche Organismus.
Reichsamt für Wetterdienst Wiss. Abh. Bd 5.
Ligges, W. & E. Wohlenberg -1970. Die nordfriesischen Inseln.
Dumont Köln. 16 pp.
Lüpkes, H. & P. Siemens -1940. Planung und Stand zur Sicherung des Ellen-
bogens von Sylt.
Westküsten 2 (2/3). p. 6-23.
Lux, H. -1969. Aktuelles über den Naturschutz auf der Insel Sylt.
Das Leben 6. p. 117-119.
Lux, H. -1971. Die Bedeutung der wichtigsten Naturschutzgebiete im geplanten
Nationalpark Nordfriesisches Wattenmeer und ihre Probleme.
Natur und Landschaft 46, 12. p. 329-330.
Lux, H. -1971. Das nordfriesische Wattenmeer.
Natur und Landschaft 46. p. 160-161.
Nationalpark im Wattenmeer.
Nordfriesland 10. 1969. p. 69-70.
Meyer, H. Chronik des Kreises Nordfriesland. 1971/1972.
Nerong, O.C. -1885. Föhr früher und jetzt.
Selbstverlag.
Nerong, O.C. -1903. Die Insel Föhr.
Selbstverlag.
Die Nordfriesischen Inseln und Helgoland.
Merian, das Monatsheft der Städte und Landschaften 14, 3, 1961.
Hoffmann und Campe Verlag Hamburg.
p. 1-92.

- Oetken, G. -1971. Aufgaben des privaten Naturschutzes im Nationalpark Nordfriesisches Wattenmeer.
Natur und Landschaft 46, 12. p. 331-332.
- Olschowy, G. -1966. Naturschutzgebiet "Lister Dünen mit Halbinsel Ellenbogen auf Sylt".
Natur und Landschaft 41, 5. p. 103-106.
- Olschowy, G. -1967. Nochmals: Naturschutzgebiet Nordsylt.
Natur und Landschaft 42, 1.
- Peters, P.J. -1825. Beschreibung der Insel Föhr.
Schl. Holst. Provinzialberichte XIV, 3. p. 440-449.
- Philippsen, H. -1902. Kultur und Naturbilder von Föhr.
Föhr 1902.
- Philippsen, H. -1928. Kultur und Naturbilder von Föhr.
Garding. 78 pp.
- Quedens, G. Föhr erzählt.
- Quedens, G. Föhr - Geschichte und Gestalt einer Insel.
Buchh. C.F. Delff Husum.
- Quedens, G. Sylt erzählt.
- Quedens, G. Sylt - Geschichte und Gestalt einer Insel.
- Raasch, C. Insel und Meer Sylt.
Flensburg.
- Rantum - Becken - Sylt.
Vogels algemeen 48.
- Striberny, A. -1950. Listland einst und jetzt. Prüfungsarbeit zur 2
Lehrerprüfung.
Inst. Landeszentralstelle Fortbild. Lehrkr. Volks- und Mittelschulen
Schl. Holst., Kiel.
- Weigelt, G. -1858. Die Nordfriesischen Inseln vormals und jetzt.
Hamburg 1858. 2 Auflage 1873.
- Wegner, Th. -1931. Vorläufige Mitteilungen über Studien im Nordfriesischen
Wattgebiet.
Centralblatt für Min. Stuttgart.
- Wohlenberg, E. -1938. Die grüne Insel in der Eidermündung.
Arch. d. Deutsch. Seewarte, 50.
- Wohlenberg, E. -1950. Entstehung und Untergang der Insel Trischen.
Mitt. Geogr. Ges. Hamburg Bd XLIX.
- Wohlenberg, E. -1957. Die Wattenmeer - Lebengemeinschaften im Königshafen
von Sylt.
Helgoland wiss. Meeresunters 1.
- Wohlenberg, E. -1971. Möglichkeiten für die Forschung im geplanten National-
park Nordfriesischen Wattenmeer.
Natur und Landschaft 46, 12. p. 332-334.
- Wohlenberg, E. & W. Ligges -1970. Die nordfriesischen Inseln.
Köln.
- Wrage, W. -1930. Das Wattenmeer zwischen Trischen und Friedrichskoog.
Hamburg. Archiv Dt. Seewarte 48,5.

9.3.5. Kustgebieten.

- Arrecgros, H.J. Schönes Nordfriesland.
Buchh. C.F. Delff Husum.
- Bantelmann, A. -1958. Die kaiserzeitliche Marschensiedlung von Ostermoor
bei Brunsbittelkoog.
Offer 16.
- Baudissin, A. -1865. Schleswig Holstein Meerumschlungen.
Stuttgart.
- Brehm, K. Seevogel - Schutzgebiet Hauke-Haien - Koog.
- Camerer, J. Fr. -1756. Sechs Schreiben von einigen Merkwürdigkeiten der
holsteinischer Gegenden.
Leipzig.

- Camerer, J.Fr. -1758. Vermischte historische-politische Nachrichten in Briefen von einigen merkwürdigen der holsteinischen und anderen seltenen Alterthümern.
Flensburg und Leipzig.
- Caspers, H. -1958. Biologie der Brack-wasserzonen im Elbe-ästuar.
Verh. Intern. Ver. Limnol. 13. p. 687-698.
- Clement, K.J. -1862. Schleswig, das urheimischen Land des nicht dänischen Volkes der Angeln und Friesen und Englands Mutterland, wie es war und ward.
Hamburg.
- Danckwerth, C. -1652. Neue Landesbeschreibung der zwei Hertzogthümer Schleswigh und Holstein.
(Neudruck der Karten: Hamburg 1963).
- Degn, Chr. & Muuss, U. -1963. Topographischer Atlas von Schleswig - Holst. Denkschrift zur Einweihung des Adolf-Hitler-Koges im Kreise Süderdithmarschen in der Provinz Schleswig-Holstein.
Herausgegeben vom Oberpräsidenten und Gauleiter der Provinz Schleswig Holsteins. August 1935.
- Dittmer, E. -1951. Das Eem des Treenetals.
Schr. Naturw. Ver. Schlesw.-Holst. Bd 25, "Gripp-Festschrift".
- Emeis, W. -1950. Einführung in das Pflanzen- und Tierleben Schleswig-Holsteins.
Rendsburg. 186 pp.
- Emeis, W. -1965. Die Naturschutzgebiete Schleswig-Holsteins.
Heimat 72. p. 210-221.
- Der Herman - Göring - Koog.
Denkschrift anlässlich der Einweihung Ende Oktober 1935.
Herausgegeben vom Oberpräsidenten und Gauleiter der Provinz Sl. Holstein. Okt. 1935.
- Grzimek, B. -1971. Deutschlands erster Nationalpark in Schleswig-Holstein.
Bauernblatt 25 (Rensburg). p. 3305.
- Haarnagel, W. -1956. Vorläufiger Bericht über die Wurtengrabung auf der Feddersen Wierde bei Bremerhaven.
Germania 34. p. 125-141.
- Hentschel, E. Biologische Wirkung der Gezeiten im Süßwasser der Niederelbe.
Verh. Int. Vereinig. F. Limnologie 1923. p. 33-36.
- Das Jadegebiet.
Schriftenreihe Heimat- Natur- und Vogelschutz-vereins.
Wilhelmshaven.
- Johannsen, C. -1929. Nordfriesland.
Flensburg.
- Kamphausen, A. -1968. Schleswig-Holstein-Land der Küste.
Glock & Lutz Verlag - Nürnberg. 352 pp.
- Kohl, H. -1846. Die Marschen und Inseln der Herzogthümer Schleswig und Holstein.
Dresden und Leipzig.
- Kühl, H. & H. Mann -1954. Protokolle für die Hydrochieve der Elbe auf Grund der Untersuchungsfahrten 1949-1953.
Veröff. Inst. f. Küsten- und Binnenfischerei 5.
- Lehmann, W. -1929. Die Tierwelt der deutschen Nordseeküste in ihrer Abhängigkeit von den natürlichen Bedingungen.
(Auszug aus Inaugural-Dissertation) Jahresbericht Naturwiss. Vereins zu Bremen 62-64. p. 205-263.
- Lehmann, W. -1933. Die Tierwelt der deutschen Nordseeküste.
Abh. Naturw. Ver. Bremen 28, 4. p. 247.

- Linke, O. -1939. Die Biota des Jadebusenwattes.
Helgol. wiss. Meeresuntersuchungen 1: 3. p. 201-348.
- Lorenzen, M.J. -1938. Planung und Forschung im Gebiete der Schleswig-Holsteinische Westküste.
Westküste Bd I.
- Lorenzen, S. -1969. Carpacticoiden aus dem lenitischen Watt und den Salzwiesen der Nordseeküste.
Kieler Meeresforschungen 25: 215-223.
- Nolte, W. -1964. Sorgen des Naturschutzes auch an den Meeresküsten.
Naturschutz in Niedersachsen 3, 7/8. p. 35-43.
- Obsen George, E. -1961. Nordfriesland - Land und Menschen.
It Beaken 23, 2.
- Peters, L.D. e.a. -1929. Nord-Friesland.
Heimatb. für Kreise Husum und Südtondern Husum. 723 pp.
- Röhrig, H. -1927. Ostfriesland, das Land um den Upstalsboom.
Friesenverlag, Bremen.
- Rühling, T. Das Jagdrecht in der Länder Sl.Holstein.
- Vries, J.Fr. de & Th. Focken -1881. Ostfriesland.
Emden 1881.
- Wohlenberg, E. -1936. Biologische Forschung und Praxis an der Westküste.
Jahrb. Heimatb. Nordfriesland 23.
- Wohlenberg, E. -1956. Die Westküste Schleswig Holsteins.
Geogr. Rundschau 8, 9.
- Wolf, G. -1940. Schleswig-Holstein.
Verlag D. Reimer e.a. Berlin.
- Wolf, W. -1962. Natur- und Landschaftsschutzgebiet Adolphskoog.
Schleswig-Holstein 14, 10, 1962. Monatschr. für Heimat und Volkstum.
p. 273-274.

9.4. Deense Wadden.

9.4.1. Algemeen.

- Gröntved, J. -1949. Investigations on the phytoplankton in the Danish Waddensea in July 1941.
Medd. fra Komm. for Danm. fiskeri og Havundersøgelser, Serie Plankton, 5, pp. 1-55.
- Holst & Tüxen -1808. Kort over Jyllands Vestkyst.
Skallingen-List Opmålt 1808.
- Jacobsen, N.K. -1937. Skibsfarten i Det Danske Vadehav.
Kulturgeogr. Skr. 2, Medd. Skal. Lab. XV København
- Jakobsen, B. -1946. Kyster og forlande i det danske Vadehav.
Rapp. Vadehavudvalget af 1941.
- Verhoeven, B. -1972. De Deense Wadden.
Waddenbulletin 7, 4. p. 15-21.

9.4.2. Eilanden.

- Betaekning verdrørene Byudviklings plan for Rømø komma i Tønder Amt.
Byudviklingsudvalget 1971 for Sønder Jyllands amt. Aabemaa.
- Claus, L. -1965. Groene verten in de zuidwesthoek van Jutland:
Esjberg en de eilandjes Römö en Fanö.
Toeristenkampioen 27, 6. p. 166-168.
- Löppenthin, B. -1937. Beretning om Besog paa Jordsand i Juni 1937.
Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 31. p. 194-196.
- Moritz, E. -1909. Die Insel Röm.
Ver. Inst. Meeresk. Geogr. Inst. Un. Berlin 14.
- Schwarthoff, H. -1968. Aus dem Jordsand-Archiv der Jahre 1933-1934.
Jordsand-mitteilungen II, 1/2. p. 20-25.

Lijst van tijdschriften die op Waddenartikelen zijn doorgenomen

Abhandlungen aus dem Landesmuseum für Naturkunde zu Münster in Westfalen
Abhandlungen herausgegeben vom Naturwissenschaftlichen Verein zu Bremen
Acta botanica Neerlandica
Amoeba
Angewandte Pflanzensoziologie
Ardea
Aythya
Bacteria
It beaken
Boor en spade
Bouw
Buxbaumia
Contactblad voor oecologen
Correspondentieblad ten dienste van de floristiek en het vegetatie-
onderzoek van Nederland
Correspondentieblad van de Nederlandse malacologische vereniging
Dansk ornithologisk forenings tidsskrift
Dodonaea
Driemaandelijks bericht Deltawerken
Entomologische berichten
Excerpta botanica
Folia geographica danica
Fungus
Geologisches Jahrbuch
Gorteria
De hamer
Hilfe durch Grün
H₂O; tijdschrift voor drinkwatervoorziening en afvalwaterbehandeling
Internationale Revue der gesamten Hydrobiologie
Internationaler Rat für Vogelschutz, Deutsche Sektion. Berichte
Jahrbuch des nordfriesischen Vereins für Heimatkunde und Heimatliebe
Jahresbericht der Naturforschenden Gesellschaft in Emden
Jordsand Mitteilungen
Kampioen
Kosmos
De kreukel
Kruipnieuws

Land en volk
Land en water
De lepelaar
De levende natuur
Limosa
Lutra
Meddelelser fra skalling-laboratoriet
Mededelingen van de hydrobiologische vereniging
Mededelingen van de Waddencommissie van de C.J.N.
Miedbringer stichting "Ons Schellingerland"
Mitteilungen der floristisch-soziologischen Arbeitsgemeinschaft
Monatschrift für Schleswig Holstein
Natura
Natura Jutlandica
Naturschutz in Niedersachsen
Natur und Landschaft
Natur und Volk
Natuurbehoud
Natuur en landschap
Natuurwetenschappelijk tijdschrift
De Nederlandse jager
Nederlandsch kruidkundig archief
Netherlands journal of sea research
Nieuwe Friese volksalmanak
Noordholland
Nordfriesland
Onze zoetwatervisserij
De pieper
De scharrelaar
Schylge mijn lântse
Texel
Texels museum
Tijdschrift voor entomologie
Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap
Tijdschrift der Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij
Tjiftjaf
Toeristenkampioen

Trientalis

Vakblad voor biologen

Vanellus

Vegetatio

Verhandelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Verhandelingen Koninklijk Nederlands Geologisch en Mijnbouwkundig

Genootschap

Verhandelingen landbouwkundige onderzoekingen

Verhandelingen en verslagen Koninklijke Nederlandse Akademie van

Wetenschappen, wis- en natuurkunde

Visserijnieuws = visserij

Het vogeljaar

Waddenbulletin

De wandelaar (in weer en wind)

Water

Water, bodem en lucht

Westfrieslands oud en nieuw

Westküste, Archiv für Forschung, Technik und Verwaltung im

Marschen und Wattenmeer

Wiek en sneb

De wielewaal

Woetseria

Het zeepaard

Enkele andere tijdschriften die van tijd tot tijd relevante artikelen over de Wadden bevatten, zijn:

Chemisch weekblad

de Ingenieur

Intermediair

Jahresberichte Forschungsstelle Norderney

Netherlands journal of zoology

Waterschapsbelangen

Lijst van Waddeneilanden.

Nederlandse Wadden

Ameland, Band(+), Bosch(+), Corensand(+), Engelsmanplaat, Griend, Heffesant(+), Rottumeroog, Rottumerplaat, Schiermonnikoog, Simonszand, Terschelling, Texel, Vlieland.

Duitse Wadden

Ost-Friesland : Baltrum, Bant(+), Blauort, Borkum, Buisse(+), Juist, Langeoog, Lütjehörn, Mellum (=Alte Mellum), Memmert, Norderney, Neuwerk, Oldeooge (= Minsener Oldoog), Scharhörn, Spiekeroog, Tertius, Trischen, Wangerooge, Gr. und Kl. Arngast (Jadebusen).

Halligen : Appelland(+), Gröde (=Gröde-Appelland), Habel, Hamburger Hallig, Harmelfshallig(+), Hingstness(+), Hooge, Japsand, Langeness, Lundingland(+), Moderhallig(+), Norderoog, Norderoogsand, Nordmarsch-Langeness (=Langeness), Nordstrand, Nordstrandischmoor, Oland, Pellworm, Süderoog, Südfall, Südhörn(+).

Nord-Friesland : Amrum, Dagebüll(+), Föhr, Galmsbüll(+), Sylt.

Deense Wadden

Fandø, Jordsand, Koresand, Kilsand, Langli, Mandø, Rømdø, Skallingen.

(+) = eiland bestaat niet meer.

Al Alte Mellum	Ju Juist	Ro Rottumeroog
Am Ameland	La Langeness	Rp Rottumerplaat
Ar Amrum	Lg Langeoog	Sc Scharhörn
Ba Baltrum	Ll Langi	Sh Schiermonnikoog
Bl Blauort	Md Mandø	Sk Skallingen
Bo Borkum	Mt Memmert	Sp Spiekeroog
Fn Fanø	Ne Neuwerk	Su Süderoog
Fo Föhr	Nn Norderney	Sy Sylt
Gd Griend	No Norderoog	Te Terschelling
Gr Gröde	Nr Nordstrand	Ti Tertius
Ha Habel	Ns Nordstrandischmoor	Tl Texel
Hl Helgoland	Ol Oldoog	Ts Trischen
Ho Hooge	Pw Pellworm	Vl Vlieland
Jo Jordsand	Rm Rømø	Wa Wangerooge

